

Smotra projekata – 2014.
iz građanskog odgoja i obrazovanja

NAKLADNIK
Agencija za odgoj i obrazovanje
Donje Svetice 38, 10000 Zagreb
www.azoo.hr

ZA NAKLADNIKA
Vinko Filipović, prof.

@ Agencija za odgoj i obrazovanje

UREDNIK
Miroslav Mićanović

ZBORNIK PRIREDILI
Nevenka Lončarić-Jelačić
Andreja Silić
Tomislav Ogrinšak

Pripremljeno u Agenciji za odgoj i obrazovanje

Smotra projekata – 2014.
iz područja građanskog odgoja i obrazovanja

priredili
Nevenka Lončarić-Jelačić, Andreja Silić, Tomislav Ogrinšak

Agencija za odgoj i obrazovanje
Zagreb, 2014.

SMOTRA 2014.

Nevenka Lončarić-Jelačić,
viša savjetnica za nacionalne programe
Agencija za odgoj i obrazovanje

Značenje građanskog odgoja i obrazovanja u hrvatskom odgojno-obrazovnom sustavu

Ubrzani razvoj znanosti i njezine primjene u tehničko-tehnološkom području, a naročito informacijsko-komunikacijska tehnologija dovodi do procesa koji mijenjaju sva područja čovjekova života. Nužno dolazi do globalnog proizvodnog, trgovačkog i komunikacijskog povezivanja i međuovisnosti. To ima svoje posljedice na društvenoj i kulturnoškoj razini.

Krug inovacija-primjena-razvoj rapidno je ubrzao promjene i njihovu primjenu te tješnje povezao ranije odvojena, neovisna područja znanosti i tehnologije, prirode i kulture, globalnog i lokalnog, osobnog i javnog. Modeli odgoja i obrazovanja za 21. stoljeće usmjereni su na ishode učenja, odnosno kompetencije koje zahtijevaju kumulativni razvoj kognitivnih, afektivnih i motivacijskih sposobnosti. Ove su sposobnosti duboko međuovisne i stječe se iskustvom i u svim oblicima učenja.

Osoba može imati tisuće uvjerenja, stotine stavova, ali samo one vrednote koje se ugrađuju u hijerarhijski sustav vrednota određene osobe imaju relevantnu vrijednost. Jednom kad je vrednota internalizirana, postaje kriterij za djelovanje. Uvjerenja, stavovi i vrednote mogu biti svjesno prihvaćeni ili nesvjesno pridržani i nalaze se u interferenciji s onim što osoba govori i čini. One operacionaliziraju afekte, kogniciju, volju i želju. U isto vrijeme stjecanje znanja i razumijevanja kroz duboko učenje također zahtijeva kogniciju, afekte i volju. Koncept kompetencija omogućava identificiranje odgojno-obrazovnih ishoda koji su sukladni potrebama društva u informacijskoj eri, stoga jer integrira akademsko i kontekstualno, univerzalno i lokalno, objektivno i subjektivno, kognitivno i afektivno, činjenice i vrednote. Socijalne vještine i građanska kompetencija prepoznate su na europskoj razini kao jedna od osam ključnih kompetencija koja je potrebna mladim naraštajima.

Vještine građanske kompetencije u suodnosu su sa sposobnošću učinkovite suradnje s drugima u domeni javnoga i iskazivanju solidarnosti i interesa za rješavanje problema u lokalnoj i široj zajednici. To uključuje kritičku i kreativnu refleksiju te konstruktivno sudjelovanje u aktivnostima zajednice te donošenju odluka na svim razinama, od lokalne preko nacionalne do europske. **Gradanski odgoj i obrazovanje usmjereno na iskustveno učenje ima višestruk učinak na osobni razvoj jer potiče:**

- **mišljenje, rješavanje problema i odlučivanje** – traganje za smislom, produbljivanje razumijevanja, svladanje izazova
- **kreativnost** – zamišljanje, zaključivanje, inventivnost, preuzimanje rizika za učenje
- **suradnju s drugima** – suradništvo, osjetljivost za osjećaje drugih, pravednost i odgovornost
- **upravljanje sobom** – samovrednovanje prednosti i nedostataka, postavljanje ciljeva, upravljanje sobom
- **razvoj identiteta i samopouzdanje**
- **poduzetnost**
- **vještine uspješnog učenja** i dr.

Ugrađivanje ključnih kompetencija za cjeloživotno učenje u odgojno-obrazovni proces sukladno traži kreativna i inovativna rješenja.

Potiče se korištenje odgojno-obrazovnih metoda koje uključuju učenike u proces aktivnog, iskustvenog, suradničkog, projektnog učenja i povezivanja sa stvarnim životom u društvenoj sredini. U građanskom odgoju i obrazovanju razvijene su sljedeće metode koje vode iskustvenom učenju:

- **metode raznih oblika grupnog rada**
- **metoda suradničkog učenja**
- **metoda radioničkog učenja**
- **metoda socijalnih projekata (Projekt građanin)** u suradnji s roditeljima, građanima, stručnjacima i predstavnicima lokalnih vlasti
- **metoda projektnog rješavanja problema i inovativnosti u prirodoslovnom i tehničkom području** u suradnji s razvojnim centrima gospodarskih tvrtki i znanstvenim istraživačkim centrima
- **metoda simuliranih sudjenja** u suradnji s pravosudnim sustavom
- **metoda volonterskog rada**, u suradnji s predstavnicima civilnog sektora (učilišta volonter, Crveni križ, CARITAS)
- **metoda mirotvornog rada**, ospozobljavanje učitelja miritelja i učenika miritelja
- **metoda radionice budućnosti** – učenici stječu iskustvo aktivnog i kreativnog učenja, stječu iskustvo osobnog otkrivanja budućnosti i sl.

Što zahtijevaju nastavni procesi koji imaju za cilj stjecanje kompetencija?

Jasnu analizu potreba učenika, utvrđivanje njihova predznanja, odabir nastavnih sadržaja koji imaju veze sa svakodnevnim životom učenika, ponudu tema i aktivnosti (znanja, informacija) da bi se steklo znanje, ali i razvile vještine i da bi se potom provjerili, stekli i promijenili stavovi, odabir motivirajućih tehnika rada: igranje uloga, grupni oblici rada, radionički oblici rada, projekti (metoda „Projekt građanin“), terenske studije, kazalište, radionica budućnosti i druge. Učenici nisu u ulozi pasivnih slušatelja, suočeni s određenim „nastavnim materijalom“, koji je pripremio učitelj, već su pozvani na aktivno sudjelovanje i suoblikovanje, **isto kao i učitelji koji su pozvani kreirati i osmišljavati nova rješenja za nastavne procese usmjerenе prema učeniku i individualiziranim oblicima učenja – daroviti, djeca s teškoćama, različite sposobnosti, pronalaženje u čemu učenik može biti uspješan, pružanje mogućnosti za stjecanje samopouzdanja i uspješnog učenja i sl.**

Centar za istraživanje Europske komisije i istraživačka mreža aktivnog građanstva predlažu sljedeći popis znanja, vještina, stavova i vrednota nužnih za aktivno građanstvo:

- **Znanja:** ljudska prava i odgovornosti, politička pismenost, povijesna znanja, suvremena zbivanja, različitosti, kulturna baština (jedan od temelja identitetnog odgoja), poznavanje zakona i kako utjecati na politiku i društvo
- **Vještine:** rješavanje sukoba, interkulturnalna kompetencije, informirano donošenje odluka, kreativnost, sposobnost utjecanja na društvo i politiku, sposobnost istraživanja, zagovaranje, samostalnost, kritička refleksija, komunikacija, vještina raspravljanja, aktivno slušanje, rješavanje problema, raditi s drugima, procjena rizika
- **Stavovi:** političko povjerenje, politički interes, politička učinkovitost, samostalnost i neovisnost, poštovanje vlastite kulture, poštovanje drugih kultura, otvorenost za promjene/promjene mišljenja, odgovornost i otvorenost za uključivanje kao aktivni građanin, utjecanje na društvo i politiku
- **Vrednote:** ljudska prava, demokracija, održivi razvoj, mirovorstvo/nenasilje, poštenje i jednakost, poštovanje čovjeka, ravnopravnost spolova, cijenjenje uključivanja kao aktivni građanin

- **Identitet:** smisao za osobni identitet, smisao za identitet zajednice (od obitelji do najširih zajednica), smisao za nacionalni identitet, smisao za globalni identitet¹

Projekti iz područja odgoja i obrazovanja za ljudska prava u dječjim vrtićima

Važnost Nacionalnog programa odgoja i obrazovanja za ljudska prava i odgovornosti te demokratsko građanstvo (1999) očituje se svakodnevno u promicanju temeljnih ljudskih vrijednosti i njihovu življenju u dječjim vrtićima u Republici Hrvatskoj. Pored ovog dokumenta ističemo važnost priručnika "Živjeti i učiti prava" (2003), koji je nastao na temeljima prethodnog dokumenta. Oba znače veliki doprinos ostvarivanju humanističko-razvojne koncepcije programa rada s djecom rane dobi, na koju obvezuju temeljni zakonski dokumenti iz ovog područja. Prihvaćeni dokumenti na državnoj razini obvezuju sve nositelje programa ranog odgoja na preispitivanje ostvarivanja dječjih prava i unapređivanje uvjeta za njihovo ostvarivanje. U pripremi je sedma Smotra na kojoj sudjeluju i ustanove za odgoj djece rane dobi. Na prvih je šest smotri bilo prijavljeno 179 projekta, od kojih je prezentirano 93.

Ranije smotre projekata pokazale su samo neke od primjera iz prakse, odnosno različite načine na koje se taj proces ostvaruje u ustanovama ranog odgoja. Svake je godine moguće pratiti napredak u življenju dječjih prava u sve većem broju odgojno-obrazovnih ustanova za rani odgoj i razvoj u Republici Hrvatskoj. Možemo reći da su vrijednosti prihvaćene ovim Nacionalnim programom doista zaživjele i postale temeljem kurikuluma svake ustanove i da ih je moguće ne samo iščitati u godišnjim planovima i izvješćima, nego i pratiti u odgojnoj praksi dječjih vrtića.

Naziv *Projekti iz područja odgoja i obrazovanja za ljudska prava u dječjem vrtiću* implicira dvije bitne teme o kojima valja govoriti kada se radi o projektima u dječjim vrtićima kojima je cilj oživotvorenje prava djeteta i učenje o pravima u okviru odgoja i obrazovanja za ljudska prava. Prva tema su *projekti* i strategije rada na projektu, a druga tema su *ljudska prava* i u okviru njih prava djeteta. Postavlja se pitanje zašto projekt u dječjem vrtiću, s kojim ciljem, po čemu je specifičan kao strategija rada i kako provođenje projekta s djecom može pridonijeti oživotvorenju njihovih prava i usvajanju vrijednosti demokratskog građanstva.

Učenje u ranoj dobi temelji se prvenstveno na iskustvenom učenju. Stoga, kad je riječ o učenju o ljudskim pravima polazi se od onog što je djeci najbliže, što se izravno odnosi na njihov život i odgovara na njihove temeljne potrebe, a čini prava djeteta. Djeca o svojim pravima najbolje uče živeći u uvjetima gdje se ta prava poštuju i oživotvoruju. Zato je odgojno-obrazovni kontekst, koji uključuje i materijalne uvjete i međusobne odnose sudionika, od presudne važnosti za razvoj predškolskog djeteta, jer poticajno okruženje za učenje i razvoj otvara mogućnosti za usvajanje znanja, razvoj socijalnih vještina i kompetencija i izgradnju stavova nužnih za život u demokratskom društvu. Okruženje u kojem dijete ima priliku izraziti svoje mišljenje i ono se čuje i uvažava, osnažuje ga za djelovanje i uspostavljanje odnosa temeljenih na suživotu što pridonosi razvoju stavova temeljenih na humanim društvenim vrijednostima. Stoga projekti koji se s djecom provode, te na ovoj smotri predstavljaju, polaze od životno važnih pitanja vezanih uz prava djeteta i od načina na koje djeca sudjeluju u njihovu pojašnjavanju ili rješavanju. Rad na projektu strategija je koja potiče i omogućava aktivno učenje svih sudionika. Uključenost djece u svim

¹ Learning Learning to Learn and Civic Competences: different currencies or two sides of the same coin?(2008). Bryony Hoskins, Ruth D. Crick, European Commission Centre for Research on Lifelong Learning

etapama rada na projektima je bitna jer se vještine demokratskog građanstva razvijaju ponajprije sudjelovanjem u aktivnostima koje se temelje na strategijama aktivnog učenja i djelovanja. Pritom posebnu pozornost valja usmjeriti na razinu stvarnog sudjelovanja djece, polazeći od činjenice da se stupnjevi onoga što se naziva sudjelovanjem razlikuju – od onih situacija gdje se djecom samo manipulira jer i ne znaju cilj svog sudjelovanja do onih u kojima djeca aktivno sudjeluju u svim etapama, od planiranja i pripreme do realizacije. Težište projekata u području odgoja i obrazovanja za ljudska prava i demokratsko građanstvo u predškolskom odgoju mora biti na višim razinama sudjelovanja.

Sa stajališta nacionalne Smotre specifičnost projekata u području predškolskog odgoja u odnosu na projekte u području ljudskih prava i demokratskog građanstva koji se provode u školama jest da svoj rad ne predstavljaju sama djeca, nego to čine odgojitelji i stručni suradnici. Problxemi koji se obrađuju polaze od stvarnih potreba djece koje proizlaze iz života u zajednici (vršnjaka, ustanove i šireg okruženja), a djeca uz pomoć odraslih iniciraju, planiraju i sudjeluju u projektnom procesu. Stoga se i u vrednovanju projekata naglasak stavlja na sagledavanje doprinosa djece u procesu odvijanja projekta. Cilj je da djeca iskazuju inicijativu, zajedno s odraslima stvaraju situacije interakcijskog učenja i usvajaju demokratske vrijednosti koje omogućuju da uistinu žive svoja prava, što pridonosi poboljšanju kvalitete života sve djece u ustanovi i zajednici.

I ove je godine odaziv bio velik, o čemu govori broj prijavljenih projekata (27). To svakako govori i o promicanju kvalitete života i temeljnih ljudskih vrijednosti te njihovog življenja u svakodnevnoj praksi dječjih vrtića. Povjerenstvo odabire projekte na osnovi sažetih prijedloga i prijava, a tek na Smotri bit će vidljiv cijeli kontekst i moguće je rad na projektu doživjeti kao cjelinu.

Smotra projekata iz područja ranog odgoja prilika je da se razmijene iskustva i uči jer, kao što demokracija nije neko idealno postignuto stanje, nego proces koji se razvija i unapređuje, tako i projekti koji se predstavljaju nisu finalno postignuto stanje, nego poticaj na promišljanje kako stvarati situacije učenja u kojima djeca žive prava i uče o njima.

Povjerenstvo za ocjenu projekata u području ranog odgoja

dr. sc. Ivanka Stričević
dr. sc. Dubravka Maleš

Projekti građanskoga odgoja i obrazovanja iz područja ranog i predškolskog odgoja

Održavanju kontinuiteta sudjelovanja predstavnika ustanova za rani i predškolski odgoj na smotrama projekata iz građanskog odgoja i obrazovanja i ove je godine pridana značajna pozornost, posebice s obzirom na činjenicu da su projekti rezultat i pokazatelj sustavnog rada na razvijanju kompetencija u području demokratskog građanstva. Pozornost je pridana kvaliteti rada u području građanskog odgoja te, u organizacijskom smislu, širenju mogućnosti prezentiranja projekata iz područja ranog i predškolskog odgoja na regionalnim smotrama.

Ranijih smo godina naglašavali važnost učenja o ljudskim pravima od najranije dobi, osobito imajući na umu činjenicu da ustanove ranog i predškolskog odgoja imaju različite mogućnosti ali jedinstvenu obvezu posvetiti se ovoj problematici sustavno. Osim činjenice da su sastavnice građanskog odgoja bitno ugrađene u kurikulum svake ustanove ranog i predškolskog odgoja, a u praksi bi trebale saživjeti u svim svakodnevnim aktivnostima, važno je nastaviti pridavati pozornost kvalitetnom planiranju, ostvarivanju, praćenju / dokumentiranju i vrednovanju projekata iz građanskog odgoja, u okviru smotri projekata građanskog odgoja za područje ranog i predškolskog odgoja. Na taj se način daje prilika za učenje i revidiranje svojih znanja i iskustava svima koji rade ili tek započinju s radom na projektima, a postignuća su rezultat planskih akcija, a ne povremenih iskoraka i slučajnosti. Projektno učenje oblik je aktivnog učenja, a upravo uključenost i aktivnost svih sudionika ključna je za razvoj humanih vrijednosti i vještina nužnih za učinkovito djelovanje u zajednici. Radom na projektima u području građanskog odgoja moguće je produbiti znanje o sustavnom pristupu i kvalitetnom planiranju, osigurati uključivanje djece i njihovih roditelja na višoj razini sudjelovanja u rješavanju za njih životno važnih pitanja i to u kontekstu koji potiče i omogućava razvoj građanskih vještina. Također je moguće više pozornosti posvetiti stvaranju uvjeta za razvijanje kvalitetne komunikacije različitih sudionika tijekom provođenja projekata. Rad na projektima omogućava usmjerenošć na različite dimenzije građanske kompetencije, na moguće afektivne i kognitivne ishode, pri čemu se promišljeno koriste izvori učenja, a odgojitelj stvara uvjete za poticajno materijalno okruženje, bogatu interakciju i sudjelovanje djeteta u rješavanju pitanja važnih za život u zajednici.

Predstavnici ustanova za rani i predškolski odgoj započeli su svoje sudjelovanje na smotrama projekata iz građanskog odgoja i obrazovanja baveći se ponajprije ljudsko pravnom i kulturološkom dimenzijom građanskog odgoja. Vidljivo je da postoji stanovita nejasnoća u tome koje dimenzije građanske kompetencije razvija pojedini projekt. Osobito je uočljiva sklonost odgojitelja da svaki projekt koji se provodi u skladu s djetetovim razvojnim pravima i koji potiče razvoj različitih područja razvoja nazivaju projektom koji se bavi razvojnim pravima (ljudsko pravna dimenzija), što nije točno. Samo projekt tijekom kojeg djeca uče o svojim razvojnim pravima i stječu vještine zastupanja svojih prava na razvoj može se smatrati projektom koji jača djetetove ljudsko pravne kompetencije.

Osim dvije dimenzije građanske kompetencije (ljudsko pravna i kulturološka) postoje i politička, društvena i gospodarska dimenzija koje su također važne za djetetov život u zajednici. Ukoliko se u projektu ostvaruju ciljevi usmjereni na razvoj komunikacijskih vještina, na upravljanje emocijama i sukobima, te na suradnju i odgovornost u odnosu na život u skupni vršnjaka jačamo djetetove društvene kompetencije. Politička dimenzija građanske kompetencije u predškolskoj dobi podrazumijeva prihvaćanje i razumijevanje pravila, formiranje pojma pravde i pravednosti, te postupno uvodi dijete u svijet izbora u odnosu na osobe i situacije koje su važne za njegov život u skupini. Gospodarska dimenzija građanske kompetencije podrazumijeva projekte ishodi kojih se odnose na stvaranje i

učvršćivanje radnih navika, na poštivanje svojeg i tuđeg rada, na razlikovanje informacije i reklame i sl. Ove se godine po deseti put predstavljaju projekti iz građanskog odgoja ostvareni u ustanovama ranog i predškolskog odgoja na području Republike Hrvatske. Zbog ograničenja prostora i vremena za njihovo predstavljanje na državnoj razini dogovorno sa svake regionalne smotre u pravilu odabiremo dva projekta (po jedan u kategoriji *izlaganja i plakata*). Tako je ove godine od ukupno 132 prezentirana projekta na regionalnim smotrama, održanima u Vinkovcima, Bjelovaru, Donjoj Stubici, Zaprešiću, Rijeci, Zagrebu, Zadru i Dubrovniku, odabранo 9 projekata koji će se predstaviti u kategoriji *izlaganja i 10 koji će se predstaviti u kategoriji plakata*. Na regionalnim je smotrama sudjelovalo 709 sudionika, dok je za državnu Smotru iz građanskog odgoja za područje ranog i predškolskog odgoja prijavljeno 120 sudionika.

Djelovanje na regionalnoj razini svakako treba nastaviti, jer je svaka regionalna smotra prilika za susret praktičara i teoretičara, rasprave o različitim problemima i konkretnim situacijama iz svakodnevne odgojno-obrazovne prakse u ustanovama ranog i predškolskog odgoja, usko povezanim s problemima ostvarivanja dječjih prava i razvoja vještina demokratskog građanstva, te je prilika za učenje na kritički izdvojenim primjerima. Stvaranje mreže stručnih suradnika – voditelja regionalnih smotri od velike je važnosti za unapređivanje sustavnog stručnog usavršavanja i ostvarivanje kvalitetne odgojno-obrazovne prakse, poticanja, praćenja i vrednovanja projekata iz područja građanskog odgoja.

Održane regionalne smotre su pružile priliku za stjecanje uvida u potrebe praktičara, aktualno stanje u odgojno-obrazovnoj praksi te također priliku za određivanje načina pružanja stručno-pedagoške pomoći u narednom razdoblju i organiziranje novih seminara, radionica, rasprava itd. iz područja građanskog odgoja. Otvorena su brojna pitanja na koja je potrebno dati odgovore. Pitanja su još jednom potvrdila da nije dovoljno jednokratno organizirati seminare po određenim područjima i temama, već da je potrebno sustavno stvarati mrežu suradnika koji bi omogućavali organiziranje većeg broja stručnih skupova i većeg broja praktičara koji bi na taj način imali odgovarajuću podršku i priliku za razgovor o aktualnim i za njih važnim pitanjima.

Osobitu dobrobit regionalnih smotri vidimo u mogućnosti uvida u što više primjera različitih projekata i odgojno-obrazovne prakse iz područja građanskog odgoja, te mogućnosti analize i rasprave o njima. Često se pojavljuje pitanje što su to projekti iz područja građanskog odgoja, na koji se način razlikuju od nekih drugih, tematskih projekata ili primjera svakodnevne dobre prakse. Mnoga su pitanja bila usmjerena k metodologiji praćenja i vrednovanja projekata jer se o postignućima, neovisno o tome radi li se o projektima ili nekim drugim formama rada, često zaključuje bez argumentirane evaluacije procesa i metodološki zasnovane procjene očekivanih ishoda.

Moguća pojašnjenja i odgovore najbolje je tražiti i davati na temelju poznavanja suvremenih strategija učenja i djelovanje te stvarnih primjera iz odgojno-obrazovne prakse. Iz tog razloga svakako valja poticati stvaranje kvalitetnih uvjeta za sustavno održavanje stručnih skupova i regionalnih smotri, ali i za stvaranje mreže odgojitelja i stručnih suradnika mentora i savjetnika koji će biti sposobljeni za voditelje i nositelje različitih aktivnosti.

Namjera nam je djelovati poticajno na nastavak rada i kontinuiranog učenja *o pravima i odgovornostima u pravima i odgovornostima* u predškolskim ustanovama, podići razinu razumijevanja i kompetencija praktičara te utjecati na njihovo profesionalno zadovoljstvo radom u području predškolskog odgoja. Stoga, kao i ranijih godina ističemo zadatku sustavnog održavanja regionalnih smotri projekata čiju dodatnu vrijednost vidimo u boljem povezivanju pojedinih segmenata odgojno-obrazovnog sustava, posebice onog predškolskog i osnovnoškolskog, što bi svakako pridonijelo boljem razumijevanju i suradnji predškolskih i školskih ustanova, odgojitelja, učitelja, stručnih suradnika i ravnatelja. Bez kvalitetno ospozobljenih odgojno-obrazovnih radnika i timskoga rada nije moguće osigurati kvalitetne

uvjete za svakodnevnu praksu, življenje dječijih prava i odgovornosti u dječjem vrtiću, i razvoj kompetencija potrebnih za djelovanje u skladu s demokratskim načelima u ustanovama ranog odgoja i kasnije osnovne škole.

Svaki projekt rezultat je timskoga rada odgojno-obrazovnih radnika u ustanovama ranog i predškolskog odgoja te je vrijedan na poseban način, s obzirom na specifične uvjete u kojima se ostvaruje odgojno-obrazovni rad i s obzirom na specifične potreba djece, roditelja i drugih sudionika odgojno-obrazovnoga procesa. Predstavljeni projekti na osobit način govore o promicanju kvalitete života, temeljnim ljudskim vrijednostima i njihovom življenju u svakodnevnoj odgojno-obrazovnoj praksi. Vrijednost svakog projekta odražava se, pored ostalog, i u kolikoj mjeri polaze od stvarnih potreba djece koja žive u zajednici s drugom djecom i odraslima u institucijskim uvjetima, dakle u društvenoj zajednici koja živi i djeluje u skladu s određenim društvenim pravilima.

Važno je prepoznati i stvarati uvjete za aktivno sudjelovanje djece u življenju, učenju i stvaranju društvenih pravila, kako ne bi samo živjela u pravima, bez osvještavanja i znanja o njima te bez mogućnosti za stjecanje kompetencija usmjerenih na uočavanje, analiziranje i mijenjanje stvarnosti koja ih okružuje, u smislu odgovornog društvenog ponašanja prema sebi i drugima. Naglasak je na pro-aktivnom, konstruktivnom i odgovornom ponašanju, koje će djeca, živeći u kvalitetnim uvjetima u ustanovama ranog i predškolskog odgoja, zasigurno ponijeti kao temeljne vrijednosti u narednim razdobljima života.

U početnoj fazi svakog projekta važno je prepoznati i istaknuti u kojoj mjeri on polazi od stvarnih potreba djece, koje proizlaze iz života u zajednici (vršnjaka, ustanove i šireg okruženja) i njihova iskustva. Djeca bi, uz pomoć odraslih trebala inicirati, planirati i sudjelovati u projektnom procesu. Zato se i u vrednovanju projekata naglasak stavlja na sagledavanje doprinosa djece u procesu odvijanja projekta. Cilj je da djeca iskazuju inicijativu te zajedno s odraslima stvaraju situacije interakcijskog učenja i usvajaju demokratske vrijednosti koje omogućuju da uistinu žive svoja prava, što pridonosi poboljšanju kvalitete života sve djece u ustanovi i zajednici. Stoga je prema kriterijima za vrednovanje, osim izbora relevantne teme za život djeteta, posebno važna razina aktivne uključenosti djece, odnosno stupanj njihova sudjelovanja u iniciranju, planiranu i realizaciji projekta i to ne na način da slijede upute u raznim ritualima već da razumiju zašto i s kojim ciljem nešto rade i kako svojim akcijama utječu na zbivanja i promjene u okolini.

Tijekom predstavljanja projekata na regionalnim smotrama nastojali smo iz priloženih materijala i načina izlaganja procijeniti strategije djelovanja odgojitelja, njihovo podržavanje aktivne uključenosti djeteta, uvažavanje dječijih potreba i mogućnosti sudjelovanja (s obzirom na dob ili sposobnosti), poznavanje strategija aktivnog učenja i organiziranja rada na projektu, dakle upravljanja projektom. Također smo nastojali procijeniti na koji su način odrasli uključeni u projekt pristupili problemu stvaranja materijalnog i interakcijskog okruženja. To je podrazumijevalo procjenu opsega i relevantnosti pedagoških poticaja za ostvarivanje cilja projekta, kvalitete postignutog zajedničkog istraživačkog rada djece i odraslih te interakcijskog konteksta. Procjena se odnosila i na uspješnost odraslih u osiguravanju i organizaciju pedagoških poticaja, pružanje pomoći kada je ona doista potrebna, dijeljenje moći s djecom i uspostavljanje suradničkih odnosa s drugima.

Posebna pozornost pri procjeni projekata usmjerena je na kvalitetu stvaralačkog izražavanja i konstruktivnog ponašanja djece. U tom je smislu bilo važno dokumentiranje usvojenosti znanja, stavova, vještina te kvalitativno novih oblika ponašanja, komunikacije i njihove primjenjivosti u svakodnevnom životu, podržavajući pozitivno ozračje u kojem se odvijaju pojedine aktivnosti. Sa stajališta odraslih nastojali smo procijeniti na koje načine potiču i podržavaju različite načine stvaralačkog izražavanja djece i iskazivanje pro-socijalnih vještina.

Sveukupno vrednovanje projekata ovisilo je o razini iskazanih postignuća sa stajališta djece, odgojitelja i drugih suradnika. Također je ono ovisilo o ukupnom doprinosu promjenama koje utječu na kvalitetu cjelokupnog ozračja i klime ustanove te koliko je projekti bio poticaj za uvođenje novih istraživačkih tema. Pritom važnost ima način vrednovanja postignuća sa stajališta svih sudionika, kako tijekom projektnog procesa tako i po završenom projektu. Posebno se vrednovala kvaliteta pratećih materijala o projektu, odnosno raznovrsna dokumentacija, kao i način predstavljanja projekta na smotri jer se očekuje da ono bude sažeto, jasno i tečno na hrvatskome standardnome jeziku.

Prema kriterijima za vrednovanje projekta, procjeni uspješnosti predstavljanja na regionalnoj razini i detaljnih analiza, povjerenstva su nakon održanih regionalnih smotri predložila sljedeće projekte po pojedinim kategorijama:

Izlaganja:

1. I ja ću biti olimpijac, DV *Vladimir Nazor*, Centar za predškolski odgoj i Vinkovci, Vinkovci
2. Ti i ja zajedno, DV *Naša Radost*, Pregrada
3. Emocije, DV *Čakovec*, Čakovec
4. Mali planinari, DV *Maslačak*, Zaprešić
5. Hoću znati, volim znati, hoću svijet upoznati, DB *Botinec*, Zagreb
6. Hrvatska u srcu Europe, DV *I. B. Mažuranić*, Zagreb
7. Biciklom do poligona, DV *Sunce*, PO Jazine, Zadar
8. Moj grad i ja, DV *Dubrovnik*, Dubrovnik
9. Kad individualci postanu i suradnici, DV *Rijeka*, CPO *Zamet*, PPO *Srdoči*, Rijeka
10. Običaji u mom kraju, DV *Vukovar I*, Vukovar
11. Za bolje sutra, DV *Vrapčić*, Drnje
12. Mali petrinjski lončari, DV *Petrinjčica Slap*, Petrinja
13. To sam ja – umjetnost kao poticaj za usvajanje građanskih vještina i humanih vrijednosti u demokratskom društvu, DV *Maksimir*, Zagreb
14. Baramba – mali izviđači u eko vrtiću, DV *Srednjaci*, Zagreb
15. Projekt bibliobus, DV *Radost*, Zadar
16. Priča iz života sokolova, DV *Konavle*, Konavle
17. Moj djed i baka, DV *Ston*, Ston
18. Kako se brinemo za zdrave zube, DV *Rijeka*, CPO *Potok*, PPOa *Drenova*, Rijeka
19. Eko prijatelji, DV *Snjeguljica*, Rijeka

Projekti predškolskog odgoja i obrazovanja

1.

Naziv projekta: I ja ču biti olimpijac

Tematsko područje: pravo djece na zdrav život, tjelesno vježbanje, kretanje i igru, upoznavanje različitih sportova.

Cilj projekta: Osvijestiti kod djece važnost vježbanja za razvoj cijelog organizma i razvijati pozitivan stav prema vježbanju i stvarati naviku vježbanja.

Dječji vrtić: Centar za predškolski odgoj Vinkovci, Dječji vrtić *Vladimir Nazor*, Blok Vladimira Nazora 7, 32 100 Vinkovci

Tel. /faks: 032 334338

E-mail: centar.za.predskolski.odgoj@vk.t-com.hr

Voditeljice projekta: Suzana Zidar

Djeca: 21 dijete u četvrtoj i petoj godini.

Opis projekta:

Projekt je potaknut dječjom potrebom za kretanjem i igrom kao i zapažanjem odgajateljica da djeca pri dolasku u vrtić imaju usporene ili umanjene motoričke sposobnosti u odnosu na dob. Želja za poboljšanjem njihova tjelesna razvoja i zdravih navika potaknula nas je na veću zainteresiranost za područje tjelesnog rasta i razvoja djeteta da bi odrastala u zdrave, snažne i zadovoljne osobe.

Prvi korak bio je procjena psihofizičke sposobnosti djece da bismo utvrdili inicijalno stanje i postavili ishode sukladno dobi djeteta. Provođenjem planiranih sportskih aktivnosti djeca su imala mogućnost ostvariti svoje pravo na oblikovanje okruženja u kojem mogu rasti i razvijati svoje potencijale. Pri planiranju i provedbi aktivnosti vodili smo brigu o optimalnom tjelesnom opterećenju, sigurnosti i zatećenom stupnju dječjih sposobnosti. Inicijalnom procjenom utvrdili smo da većina djece u vrtić dolazi s nedovoljno uvježbanim motoričkim vještinama, odnosno nesigurni u osnovnim oblicima kretanja (hodanje, trčanje) s čestim padanjem. Za što uspješniji motorički razvoj osmisnila sam niz djeci zanimljivih vježbi – provlačenje ispod stolova i kroz obruč, puzanje oko stolica po klupi, preskakanje užeta položenog na tlo kao i mnoštvo pokretnih igara.

Zadovoljstvo djece svojim postignućima rezultiralo je svakodnevnom jutarnjom tjelovježbom i različitim sportskim aktivnostima na njihovu inicijativu, a istovremeno je motiviralo odgajateljice na daljnja istraživanja i proučavanje stručne literature i kreiranje zanimljivih oblika aktivnosti. Jednom mjesечно organiziramo sportski dan za djecu i odgajateljice svih skupina s ciljem upoznavanja djece s novim sportovima, što nas dovodi do ideje da u posjet vrtiću pozovemo lokalne klubove i sporaše. Djeci su omogućeni susreti s vratarom NK Cibalie, djecom i trenerima nogometne škole, rukometnika RK Spačva, djecom i trenerima Judo kluba Vinkovci, odlazak u posjet sportsko-rekreacijskom centru *Zara* i dvoranskom plivalištu *Lenije* u sklopu provedbe projekta *Sigurnost na vodi*.

U organizaciju ovih posjeta uključeni su i pojedini roditelji djece koja pohađaju naš vrtić, a ostali roditelji imali su mogućnost sudjelovanja na Olimpijskim danima našeg vrtića.

Zadovoljstvo djece, roditelja i odgajateljica postajalo je sve veće jer je svako dijete uspjevalo za sebe pronaći aktivnost u kojoj se osjeća uspješno, a istovremeno su imali mogućnost okušati se u nečem novom.

Sve ove situacije rezultirale su vidljivom spretnošću i sigurnošću djece u svim oblicima kretanja, ozljede su svedene na najmanju moguću mjeru, a želja za vježbanjem sve je prisutnija i izraženija.

2.

Naziv projekta: Ti i ja zajedno

Tematsko područje: razvoj osobnog, domovinskog identiteta i multikulturalnosti.

Cilj projekta: upoznavanje susjedne države Slovenije, njenih državljanina, kulture i jezika, razvijanje svijesti o sličnostima i razlikama između Hrvata i Slovenaca, prihvatanje multikulturalnosti prava sudjelovanja i zaštitna prava.

Dječji vrtić: Dječji vrtić *Naša radost* Pregrada, Stjepana Škreblina 1, 49 218 Pregrada

Tel. /faks: 049 377 489 Telefaks: 049 377 489

E-mail: dv-nasa-radost@kr. t-com. hr

Voditeljice projekta: Natalija Vrhovski, odgojiteljica; Andjela Blažun, odgojiteljica; Gordana Krizmanić, odgojiteljica, ravnateljica; Marija Šanjug, odgojiteljica

Djeca: djeca odgojne skupine Loptice, 18-oro djece u petoj godini života i djeca odgojne skupine Zvjezdice, 10-oro djece u šestoj i 19-oro djece u sedmoj godini života.

Opis projekta:

Projekt je započeo spontanim razgovorom dječaka o državnoj granici koju svaki dan moraju proći mama i stric koji rade u Sloveniji. To je potaknulo još nekoliko djece da ispričaju kako im bratići i sestrične žive u Rogaškoj Slatini i tamo idu u vrtić. Usljedila su pitanja na temu zašto su oni u Europskoj uniji, a mi ne, kakav je njihov vrtić, da li imaju puno eura i dr. ? Njihova pitanja bila su nam poticaj da uspostavimo suradnju s Otroškim vrtecom Izvir u Rogaškoj Slatini i krenemo u zajedničko istraživanje.

Kod djece i roditelja potaknut je interes za istraživanje i stjecanje znanja o sličnostima i razlikama Hrvata i Slovenaca, uspostavljena je međusobna suradnja, poštovanje i prijateljstvo. Kroz projekt smo djeci omogućili učenje na njima prihvatljiv način. Zadovoljili smo njihove interese i potrebe, razveselili roditelje i stekli vlastito zadovoljstvo.

Kroz projekt djeca su:

- pokazala velik interes za samostalno planiranje, istraživanje i dolaženje do informacija,
- poboljšala komunikacijske vještine te vještine pisanja i čitanja,
- međusobno surađivala u radu,

- pokazala snalažljivost u rješavanju problema,
- stekla naviku kulturnog ophođenja (aktivno slušanje, pozdravljanje, zahvaljivanje),
- stekla samostalnost, samopouzdanje, kreativnost,
- razvila osjećaj pripadnosti svome kraju,
- stekla znanja o upravljanju gradom i državom,
- prihvatile multikulturalnost.

Ovim projektom i roditelji su dobili korisne informacije koje će im omogućiti kvalitetno provođenje slobodnog vremena sa djecom i prijateljima u drugoj državi te stekli nova poznanstva. Projekt je do sada prezentiran putem novina (Večernji list, Zagorski list, Školske novine, Rogaške novice), tekstovi na internetskoj stranici vrtića i gradskim stranicama, na Odgojiteljskom vijeću u vrtiću, na božićnoj svečanosti pred uzvanicima iz lokalne zajednice i roditeljima oba vrtića.

3.

Naziv projekta: Emocije

Tematsko područje: razvojna prava – razumijevanje i uspostavljanje pravila za suživot.

Cilj projekta: Prepoznavanje, imenovanje, prihvatanje i razumijevanje emocija te iskazivanje na primjereno i socijalno prihvatljivo način.

Dječji vrtić: Dječji vrtić Čakovec, PO Maslačak, J. Bedekovića bb, 40 000 Čakovec

Tel. /faks: 040 384 488

E-mail: nevenka.zganec@gmail.com

Voditeljice projekta: odgojiteljice Nevenka Žganec i Liljana Smiljanić

Djeca: mješovita skupina *Iskrice* u dobi od tri do sedam godina, 23 djece

Opis projekta:

U skupini imamo dječaka koji ima poteškoće u socijalnim kontaktima, izražen nemir i agresivnost prema drugoj djeci. Djeca su se tužila na njegovo ponašanje, izbjegavala ga i žalila se da ih ometa, gura i tuče. To nam je bio poticaj da intenzivnije počnemo razgovarati o emocijama, njihovu prepoznavanju i razumijevanju.

Situacije, u kojima je bilo agresivnih momenata, na početku projekta bile su gotovo svakodnevne. Sada ih je manje i rješavamo ih na zadovoljstvo djece i odgajatelja.

Rad na projektu započeli smo s *Kutijom punom osjećaja* čiji nas je sadržaj poticao na razgovor o tome kako se djeca osjećaju u pojedinoj situaciji i što bi pri tom mogli učiniti.

U sobi dnevnog boravka oformili smo centar emocija koji smo postepeno obogaćivali. Na njega se nadovezao i dio za osamu – kućica u kojoj se djeca mogu osamiti kad za to imaju potrebu.

Listali smo i čitali slikovnice o osjećajima i razgovarali o svojim osjećajima koji nas prate, plaše i uznemiruju.

Kroz razgovor: Vidim da si ljut. Što te brine? Što stvarno trebaš ili želiš? Čega se bojiš? nastojali smo da dijete dođe u dodir sa svojim osjećajima, da osvijesti svoju potrebu i unutarnje stanje te odabere prihvatljiv način izražavanja u emocionalnim situacijama. Naglasak smo stavljali na regulaciju ljutnje i smanjenje agresije. Imamo se pravo ljutiti, ali pri tome nemamo pravo povrijediti drugoga."

Izradili smo plakate: *Kako se danas osjećam?*, *Kako utješiti prijatelja?*, plakat o pravilima ponašanja u skupini, semafor kartice za emocije, provodili interakcijsku igru *Bravo! Bravo!* igru ljubaznih riječi. Igrali smo društvene igre u kojima netko pobijeđuje dok drugi gubi. Razvijajući natjecateljski duh kod djece, učimo ih kako podnijeti poraz, radovati se pobijedi i

čestitati pobjedniku.

Djeca su napravila svoje slikovnice koje sadrže crteže i opise kako izgledaju kad su sretni, tužni, uplašeni ili ljuti i njihove izjave o osjećajima i sebi.

Imali smo radionicu s glinom na kojoj su djeca izradila svoj otisak dlana u glini. Primjećivali smo koliko su naši dlanovi različiti i razgovarali da smo i svi mi različiti. Te nas razlike čine drugačijima i posebnima. Potiču nas na međusobno uvažavanje i prihvatanje. Kroz poštivanje različitosti djecu učimo toleranciji – vještini potrebnoj za život u demokratskom društvu.

Kroz projekt, djecu smo upoznali s emocijama i načinom na koji ih mogu izraziti i ponašati se u skladu s njima, razvijajući socijalnu vezu s drugom djecom. Naglasak smo stavili na postavljanje granica neprihvatljivog izražavanja emocija, samokontrolu i socijalizaciju emocija. Kroz različite smo aktivnosti nastojali kod djece razviti veće emocionalne i socijalne kompetencije da bi dijete bolje razumjelo sebe i druge. Dijete, koje nas je potaknulo na projektne aktivnosti, u skupini se osjeća bolje prihvaćeno, agresija se smanjila i postepeno se gase nepoželjna ponašanja.

Odgajatelj kao aktivan sudionik odgojno – obrazovnog procesa imao je ulogu koordinatora u aktivnostima vezanim uz projekt. Stvarajući okruženje bogato obrazovnim i odgojnim poticajima,

kod djece smo razvijali suradničke odnose s naglaskom na učenje socijalno prihvatljivog načina izražavanja emocija i prosocijalno ponašanje.

Projekt smo predstavili roditeljima na roditeljskom sastanku.

Projekt bi na smotri prezentirali kroz PPT prezentaciju.

4.

Naziv projekta: Mali planinari

Tematsko područje: zdravi stilovi života, kulturni identitet, ja i drugi.

Cilj projekta: Usmjeriti djecu i roditelje na aktivno provođenje slobodnog vremena u prirodi, upoznavanje prirodnih i kulturnih znamenitosti u neposrednoj sredini i međusobno zbližvanje djece, njihovih obitelji i odgojitelja.

Dječji vrtić: Dječji vrtić *Maslačak*, Hrvatske mlađeži 4, 10 290 Zaprešić

Tel. /faks: 01 3310 434

E-mail: pedagog.maslacak@zap.oktv.hr

Voditeljice projekta: Gordana Anna Hűbl i Marija Tursan

Djeca: djeca u 6. i 7. godini života, 29 djece, naziv grupe *Suncokreti*

Opis projekta:

Prema izjavama djece uočava se da obitelji svoje slobodno vrijeme sve češće provode u obližnjem shopping centru i da su sve manje u prirodi.

Područno odjeljenje vrtića Maslačak, u Januševcu, nalazi se na rubu šume. Šećući šumom djeca su zapazila markacije planinarskih staza što je potaklo niz pitanja. Dječji interes za planinarske markacije dao je odgojiteljima ideju za projekt kojim bi potakli obitelji na kvalitetnije provođenje slobodnog vremena, a ujedno omogućio djeci da kroz ugodno druženje i na zabavan način upoznaju prirodnu i kulturnu ljepotu kraja u kojem žive.

Sazvan je roditeljski sastanak na kojem je roditeljima predstavljena ideja projekta. Roditelji su prihvatili ideju. Dogovoren je da će se kroz vikende organizirati više zajedničkih planinarskih izleta, a roditelji će se s djecom prema mogućnostima i interesima uključivati. Planinariti će se u bližoj okolini. U odabiru ruta i samoj organizaciji od pomoći je bio djed jednog dječaka iz grupe, domaći vrtić i ravnateljica, koji se u slobodno vrijeme bave

planinarenjem. Planinarski izleti su organizirani u različita godišnja doba. U kasnu jesen organiziran je prvi planinarski izlet u šumu Januševac, na čijem rubu se nalazi vrtić, zimi na Sljeme, a u proljeće u špilju Vaternicu i na obližnje Kamene Svate.

Postotak roditelja i djece koji se odazivaju pozivu sa svakim izletom raste. Zanimljivo je da se i broj obitelji i njihovih članova sa svakim izletom povećavao. Uz roditelje pridružuju se bake i djedovi. Ivanov djed došao je na izlet s potpunom planinarskom opremom, što je djecu fasciniralo. Tijekom izleta otkrili smo talente i hobije roditelja. Tako su npr. Davidov tata i Ivanov tata gitarama uveseljavali planinarska druženja. Uz pratnju gitara djeca su naučila pjevati planinarsku himnu „Za olujnih zimskih večeri“.

U vrtiću je oformljen planinarski kutić u kojem je bila dostupna planinarska literatura, slikovnice, slikovni materijali, planinarske karte i vodiči. Djeca su mogla koristiti planinarsku opremu (kacigu, užad, rukavice, štapove sa zaštitom, ruksake, kompas). Djeca su samoinicijativno organizirala svoje planinarsko društvo u

kojem su dijelila iskaznice i žigove za *ispenjavanje* vrhova. Materijale su prikupljala sva djeca i roditelji. Ipak Klarin djed, koji je osvojio mnoge svjetske planinarske vrhove, imao je najzanimljivije priče, fotografije, karte, suvenire, planinarsku opremu i dr. Sve je to ne samo pokazao djeci u vrtiću, već je uz puno povjerenje ostavio neko vrijeme u vrtiću za proučavanje.

Doživljaji s izleta prepričavali su se u vrtiću, dopunjavalii informacijama iz literature i izražavali na razne načine. Primjerice nakon izleta na Medvednicu djeca su fascinirana TV-tornjem tražila informacije o funkciranju antena i odašiljača. U vrtiću je sagrađen TV-toranj od nestrukturiranog materijala. U istraživačkom centru provedeno je nekoliko pokusa. Istraživan je elektricitet, radio valovi i ometanje radio valova. Gradili su se tornjeve od raznih materijala i istraživala se stabilnost konstrukcije. Izrađena je velika maketa špilje, proučavani su šišmiši, prepričavane priče, pjevane pjesme koje su djeca naučila na izletima.

U odabiru načina na koji će prikazati svoj doživljaj i cijelokupni projekt uz odgojitelje djeci su pomagali roditelji, djedovi, bake tj. svi koji su sudjelovali i dijelili zajedničko iskustvo. Projekt je prikazan na javnoj priredbi, Završnoj svečanosti, u Pučkom otvorenom učilištu Zaprešić. Djeca su na sceni glumila planinare, čuvare prirode, šišmiše, praljude, medvjeda, svatove... Uz pjesmu planinara i zvukove gitare oko improvizirane logorske vatre osjetilo se zajedništvo i bliskost koja se gradila kroz vesele trenutke provedene u prirodi.

Na prvi izlet odazvalo se 35 % obitelji djece upisane u vrtić, a na zadnja dva izleta odazvalo se 80 % obitelji. To se može tumačiti dijelom vremenskim prilikama, ali i iskustvom koji su djeca i roditelji imali i jedni s drugima dijelili. Zajednička planinarenja nedvojbeno su ostavila dubok dojam na djecu, ali i na njihove roditelje. To dokazuju procjene koje su roditelji napravili na kraju projekta. Na skali od 1 do 5 pri čemu 1 predstavlja najnižu, a 5 najvišu procjenu, roditelji su sa $M= 4,42$; $\sigma= 0,793$ procjenjivali stupanj u kojim su ih zajednička planinarenja potakla da i sami s djecom slobodno vrijeme više provode u prirodi.

S obzirom na reakcije djece i pohvale roditelja može se zaključiti da je projekt omogućio djeci i roditeljima da kvalitetno provedu svoje slobodno vrijeme. Poboljšao je kvalitetu života obitelji i odnosa prema prirodnom okruženju i ljudima oko sebe. Odgojiteljima je donio osobno zadovoljstvo samim izletima i njihovom refleksijom na kvalitetu programa, te novo pozitivno iskustvo u građenju partnerstva i prijateljstva s roditeljima.

5.

Naziv projekta: Hoću znati, volim znati, hoću svijet upoznati

Tematsko područje: Pravo na sudjelovanje

Cilj projekta: aktivno sudjelovanje djeteta u svojem okružju, koje ga priprema za aktivnog građanina u budućnosti.

Naziv ustanove: Dječji vrtić *Botinec*, Zlatareva zlata 67, 10020 Zagreb

Telefon: 01 6545 905

Telefax: 01 6545 339

E-mail: vrtic-botinec@zagreb.hr

Voditeljice projekta: Jovanka Kuprešanin, odgojitelj-mentor, Karmen Rodić, odgojitelj-mentor

Djeca: mješovita vrtička skupina od 3 do 7 godina, 26 djece.

Opis projekta:

Polazište projekta bilo je iskustvo dječaka Tina o šišmišima. Djeci i odgojiteljicama ispričao je kako je u blizini svoje kuće vidio šišmiše što je zainteresiralo drugu djecu koja su se uključila u razgovor i pokazala interes za temu. Odgojiteljice su zabilježile znanja i iskustva djece o šišmišima, o tome što bi djeca još željela znati o šišmišima te planirali suradnju s osobama i institucijama koje im u tome mogu pomoći. Različitim aktivnostima koja potiču cjelokupni razvoj djeteta, a u suradnji s roditeljima i Parkom prirode Medvednica djeca i odgojiteljice prikupljali su informacije o temi te tako u svoja znanja o šišmišima ugradili neke nove elemente. Znanja i iskustva do kojih su došli o ovim zanimljivim životinjama uobličena su u Powerpoint prezentaciju i prikazana roditeljima i djeci drugih odgojnih skupina čiji su projekti bili vezani uz ekologiju. U prezentaciji su sudjelovala sva djeca, a svako je dijete samo odabralo način na koji želi sudjelovati (prezentacija informacija o šišmišu, predstavljanje vlastitog modela šišmiša, crteža i dr.) te tako aktivno sudjelovalo u prikazu projekta.

Pozitivne povratne informacije roditelja, a ponajviše djece iz odgojne skupine u kojima se odvijao projekt te djece iz drugih odgojnih skupina, rezultirale su osjećajem uspjeha te djecu motivirale na daljnje aktivnosti. Djevojčica Rebecca predložila je izradu plakata o morskoj zvijezdi nakon čega su i druga djeca odlučila prikazati što znaju o životinjama kao što su dabar, konj, kit, tigar, fazan, leptir te oku i Zračnoj luci Zagreb.

Odabir teme, način i vrijeme na koji će biti prezentirana u potpunosti je prepušten želji djeteta. Na taj smo način poticali aktivno i samostalno traganje za informacijama te stvaranje novih spoznaja iz područja za koje je dijete pokazalo interes. Odgojiteljice su, svjesne činjenice da djeca svoja znanja iz okoline ne preuzimaju pasivno nego ih aktivno izgrađuju kroz reorganiziranje starih znanja i obogaćivanje novima, kontinuirano stvarale uvjete da bi zadovoljile potrebe djece sukladno njihovim interesima i sposobnostima.

Djeca su informacije o temi koju će prezentirati prikupljala uz pomoć enciklopedija, knjiga, slikovnica, didaktičkih sredstava te mnogim drugim ponuđenim materijalima u suradnji s drugom djecom skupine, odgajateljima i članovima obitelji. U pripremu prezentacije uključili su se i roditelji koji su zajedno sa svojim djetetom kod kuće izradili plakat o odabranoj životinji.

Nakon svake prezentacije, djeca su postavljala pitanja o onome što su čula i vidjela, prenosila svoja znanja i iskustva, a ponekad su i govorili što bi još o prezentiranoj temi željeli znati te predlagali da bi to mogli saznati.

Stečena znanja djeca su ubrzo počela organizirati na novi način. Najprije su počeli prerađivati svoje doživljaje u dramsko-scenskim improvizacijama što je u konačnici dovelo do nastanka kazališne predstave. Tekst za kazališnu predstavu, podjelu uloga i izradu scenografije smislila su, organizirala i izradila djeca koristeći spoznaje iz prethodnih aktivnosti. U izradi kostima i nekih dijelova scenografije aktivno su se uključili i roditelji i ostali članovi obitelji te su se i na taj način sve aktivnosti i vrijednosti koje promoviramo u vrtiću prenosile u obiteljski dom i zajednicu u kojoj dijete živi i odrasta.

Predstava "Životinja glas za šume spas" izvedena je osam puta pred roditeljima, drugim odgojnim skupinama te djeci i odgajateljima Dječjeg vrtića Kolibri. Predstava je bila i među nagrađenim predstavama u projektu "Snaga čistoće za čistu energiju", a lutkarska verzija predstave nagrađena posebnom nagradom i izložena na 46. PIF-u, Međunarodnom festivalu kazališta lutaka.

6.

Naziv projekta: Hrvatska u srcu Europe

Tematsko područje: razvoj kulturnog identiteta i interkulturnih kompetencija djece.

Cilj projekta: Razvoj djetetove svjesnosti, osjetljivosti i interesa za kulturu i tradiciju vlastita naroda da bi, kao budući građani multikulturelne zajednice Europe, mogli uspješno graditi odnose s ljudima drugačijih kulturnih obilježja.

Naziv ustanove: Dječji vrtić Ivane Brlić Mažuranić, Cerska 22, 10 000 Zagreb

Tel. /faks: 01 29 19 519

E-mail: vrtic. ivanebrlicmazuranic@zagreb. hr

Voditeljice projekta: Iva Milković, odgojiteljica, Vesna Vidović, odgojiteljica, ostale članice odgojiteljskog tima Kokotiček: Lidija Haraminčić, Slavica Miškec, Vesna Mikulić, Tatjana Vukina, Tatjana Škrlec.

Djeca: djeca u četvrtoj, petoj i šestoj godini života.

Opis projekta:

Projekt Hrvatska u srcu Europe razvijao se tijekom tri pedagoške godine u odgojnim skupinama djece različite dobi, uz sudjelovanje drugih zaposlenika vrtića, roditelja i članova šire društvene zajednice. Projekt je dio šireg projekta obilježavanja ulaska Republike Hrvatske u Europsku uniju i stote obljetnice objave romana Čudnovate zgode šegrtu Hlapića. Ključne ideje od kojih se krenulo: Dijete ima pravo upoznati vlastito kulturno naslijeđe i na taj način graditi svoj osobni i kulturni identitet. Hrvatska narodna materijalna i nematerijalna baština bogato je izvorište raznolikih poticaja za igru, učenje i stvaranje djece. Poznavanje vrijednosti i važnosti vlastite kulturne baštine zalog je njenog daljnog čuvanja i promicanja, a uvažavanje vlastite kulture razvija otvorenost i poštovanje prema drugim kulturama.

Bitne zadaće: Poticanje aktivnog učenja djece o kulturi kojoj pripadaju u suradnji s drugom djecom i odraslima. Njegovanje dječjeg stvaralačkog izražavanja temeljenog na neposrednim iskustvima i doživljajima vlastite kulture i baštine. Podržavanje djece da nova iskustva i vještine primjenjuju u igri i svakodnevnim životnim situacijama i na taj način čuvaju i nastavljaju tradiciju. Razvoj interesa djece za osobitosti kulturnog okruženja i život djece u drugim krajevima svijeta. Razvoj pozitivnih stavova, razumijevanja i uvažavanja drugih i drugačijih i spremnosti djece za pomoć potrebitima.

U prvoj je godini projekt bio usmjeren na upoznavanje narodne materijalne baštine i lokalnih narodnih običaja. Prikupljene starine omogućile su djeci da ih neposredno istražuju i da se njima igraju pa je baština na taj način postala dio svakodnevnog vrtićkog života, a ne muzejski eksponat. Kroz raznovrsne radno-praktične aktivnosti djeca su ovladala vještinama

izrade licitara, grnčarije, tkanja, vezenja. Uz aktivno sudjelovanje roditelja, djedova, baka i pojedinaca koji njeguju tradiciju prigodno su oživljeni narodni običaji hrvatskog tradicijskog Božića, dječje svadbe, dječjeg karnevala, Uskršnjeg šaranja pisanica i jurjevskog proljetnog ophoda. To je rezultiralo budenjem interesa djece za narodne igre, običaje, pjesme i plesove koje su spontano nastavljala u svojim igramama. Snažni doživljaji narodne baštine iskazani su u mnogobrojnim stvaralačkim aktivnostima djece.

U likovnim aktivnostima djeca su pokazala visoku motiviranost, dugotrajnu koncentraciju, zadovoljstvo i kreativnost. Sudjelovanje članova obitelji obogatilo je projekt autentičnim obiteljskim ritualima i običajima koji su djeci omogućili da upoznaju različitost života obitelji nekad i danas, osvijeste tradicijske vrijednosti koje treba čuvati i doprinijelo je razvoju tople obiteljske atmosfere u vrtiću.

U drugoj godini projekt je bio nadograđen upoznavanjem djece s izvornom gastronomijom našeg kraja i kulturom blagovanja. Priprema tradicionalnih jela realizirana je u vidu kulinarskih dvoboja profesionalaca (kuharica) i amatera (odgojiteljica, roditelja) pred djecom, a potom je slijedilo zajedničko blagovanje djece. Pripremao se jesenski doručak od žganaca i jagle, Badnji posni ručak, pokladne krafne i fritule, tenka gibanica i štrudla od jabuka. Djeca su osvijestila važnost zdrave prehrane, upoznala proces pripreme tradicionalnih jela i iskusila blagovanje na starinski način.

U drugoj i trećoj godini projekt je obuhvatio obilježavanje stote obljetnice romana Čudnovate zgode šegrta Hlapića. Prostori vrtića uređeni u duhu scena iz romana postali su omiljena mesta za igru djece. Djeca su s roditeljima izrađivala slikovnice kojima je obogaćena dječja knjižnica, a čitanje je postalo svakodnevni ritual. Upoznavanje života i djela I. B. Mažuranić doprinijelo je razvoju čitalačke kulture djece i osjećaja pripadnosti našem vrtiću. Djeca su se uživjela u mnogobrojne opasne i teške situacije na koje nailazi Hlapić, spoznala da je život pun problema, ali da su oni rješivi. Hlapićeva dobra djela potakla su djecu da u svakodnevnim životnim situacijama čine dobro sebi i drugima. Na Hlapićevu sajmu djeca različitim skupina natjecala su se u tradicionalnim igramama, a međugrupno druženje nastavljeno je uz narodne dječje pjesme i plesove. Na Danima I. B. Mažuranić, parovi djece i roditelja natjecali su se u kvizu poznavanja romana o šegrtu Hlapića. U stvaralačkoj radionici, zajedničkim radom djece, roditelja i profesionalnog ilustratora nastala je nova slikovnica o Šegrtu Hlapiću. U Gitinom cirkusu sudionici su se okušali u različitim cirkuskim vještinama.

Identificirajući se s Hlapićem, djeca su osvijestila kako, iako su mali, mogu činiti dobro za druge i zajednicu u kojoj žive. Projekt *Škole za Afriku* bio je prigoda da svoje dobre namjere usmjere prema potrebitima. Kroz različite aktivnosti djeca su upoznala osobitosti života djece u Africi. Djeca su s roditeljima izrađivala suvenire koje su prodavali na vrtićkim etno-sajmovima, a prikupljeni novac uplaćen je za izgradnju škola u Africi.

Postignuća: Projekt je uključio djecu različite dobi i potaknuo veću međugrupnu otvorenost, povezanost i suradnju djece. Aktivno sudjelovanje djece u pripremama i realizaciji narodnih običaja i kulturnih događanja omogućilo je razvoj njihove samosvijesti i samopoimanja,

pozitivne afirmacije u društvu djece i odraslih. Neposredna iskustva i snažni doživljaji hrvatske kulturne baštine stečeni kroz zanimljiva druženja reproducirala su se u svakodnevnim životnim situacijama, igrama i stvaralačkim aktivnostima djece što daje nadu da će djeca u budućnosti znati, htjeti i umjeti vlastitu kulturu i tradiciju njegovati i čuvati od zaborava. Interes i predanost djece u izradi suvenira za humanitarnu akciju *Škole za Afriku* ukazuje na njihovu osjetljivost za različitost i solidarnost s ljudima u potrebi kao začetka međuljudske, građanske i interkulturne kompetencije.

I odrasli su profitirali sudjelovanjem u projektu. Roditelji su imali prilike aktivno sudjelovati u različitim vrtičkim događanjima i doprinijeti obogaćenju dječjih emocija, doživljaja i spoznaja, prezentirati svoju obiteljsku tradiciju i upoznati običaje drugih te dobiti neposredan uvid u život i aktivnosti djece u vrtiću. Projekt je pridonio osobnom rastu i profesionalnoj afirmaciji odgojiteljica, osnaživanju timskog rada, širenju dobrih iskustava odgojne prakse, vedrom ozračju u vrtiću, građenju partnerstva s roditeljima i konstruktivnijoj suradnji s drugim zaposlenicima i lokalnom zajednicom. Kroz međusobnu razmjenu ideja i iskustava, svi smo saznali mnogo više o hrvatskoj kulturi i tradiciji i postali otvoreniji za druge i drugačije.

Projekt je dokumentiran fotografijama, video snimkama i zbirkama dječjeg stvaralaštva. Javno je prezentiran na mrežnim stranicama vrtića i na dvije izložbe dječjeg likovnog stvaralaštva u Narodnom sveučilištu Dubrava: izložba *Hrvatska u srcu Europe i 100 godina šegrta Hlapića*.

7.

Naziv projekta: Biciklijadom do poligona

Tematsko područje: pravo na sudjelovanje i pravo na razvojne poticaje.

Cilj projekta: Oživotvorenje dječjih prava, pravo na zdrave stilove života, i načina kako se izboriti za sebe i druge u cilju ostvarivanja temeljnih ljudskih prava.

Naziv dječjeg vrtića: Dječji vrtić *Sunce*, područni objekt Jazine, Obala kneza Branimira 4h, Zadar 23 000

Tel. / faks: 023 318 854; 023 314 442

E-mail: sunce.vrtic@gmail.com

Voditeljice projekta: Orjana Krstić, Natalija Begonja.

Djeca: 40 djece u dobi od 4 do 6 godina.

Opis projekta:

U šetnji do parka Radosti djeца su glasno negodovala na buku i smrad koji su stvarali automobili oko nas. U razgovoru s djecom doznali smo da bi se buka i neugodan miris mogli izbjegći kad bi se ljudi više vozili biciklom. Djecu je zanimalo: *Što sve bicikl ima da bi vožnja bila sigurna? Gdje možemo sigurno voziti bicikl? Gdje možemo naučiti više o prvim biciklama?* Sve ideje i izjave djece smo zapisale i krenule u planiranje projekta. Posjetili smo biciklističku radionicu i prodavaonicu. Nakon posjeta djeca su napravila biciklističku radionicu u vrtiću. Sobi dnevnog boravka obogatili smo poticajnim materijalima za istraživanje. Budući da ih je zanimalo kako je bicikla izgledala nekad, nabavili smo fotografije razvojnog puta bicikle i knjigu *Biciklizam u Zadru*. Promjene koje je bicikl doživio kroz vrijeme motivirale su ih da izrađuju vlastite trodimenzionalne modele bicikla, da raznim tehnikama crtaju dijelove bicikla, te u konačnici da izrade vlastitu slikovnicu pod nazivom *Biciklistički vremeplov*. Projekt se i dalje razvijao kroz raznovrsne intelektualne i praktične aktivnosti. Provodili su eksperimente i igrali se raznovrsnih igara. Pričali smo priču o dječaku

i njegovom biciklu. U toj priči dječak je bicikl učio voziti na biciklističkom poligonu. Posjetili smo nekadašnji biciklistički poligon i osigurali materijale za izgradnju svog poligona. Djecu je zanimalo zašto ga u našem gradu nema. Pošto nismo sami mogli riješiti taj problem, djeca su predložila da se putem pisma obratimo gradonačelniku za pomoć. Napisala su veliko pismo u kojem ga mole za pomoć pri izgradnji biciklističkog poligona.

Roditelje smo uključili u projekt. Prezentirali smo im dio projekta, zamolili ih da potpišu pismo za gradonačelnika te da se uključe u *Malu biciklijadu* od vrtića do grada. Biciklijada je održana 25. listopada. 2013. Zamjenik gradonačelnika i njegovi suradnici su nas primili, pročitali pismo i našu slikovnicu, te obećali izraditi poligon.

Djeca su bila uporna u svojim zahtjevima i zadovoljna obećanjem gradonačelnika. Shvatila su da se mogu izboriti za svoja prava. Naučila su mnogo o bicikлизmu kao tradicionalnom sportu našeg grada. Mnoga su naučila voziti bicikl, i općenito shvatila da je vožnja biciklom zdrava aktivnost. Kreativno su se izražavali i istraživali na razne načine, i kroz sve to jačali svoje kompetencije. Radeći na ovom projektu odgojitelji su naučili bolje slušati djecu, pomicati granice njihovih mogućnosti, poticati i ohrabrvati nove ideje i kreativnost i uvijek im biti podrška. Naše aktivnosti o biciklu postale su djeci svakodnevica, povezali smo više društvenih čimbenika, a izgradnja biciklističke staze je u procesu.

Projekt je javno predstavljen roditeljima i odgojiteljima DV Jazine.

8.

Naziv projekta: Moj grad i ja

Tematsko područje: pravo na kulturu i identitet – razvojno pravo.

Cilj projekta: Osvijestiti važnost i razviti osjećaj ponosa i pripadnosti gradu Dubrovniku – gradu prijatelju djece.

Naziv dječjeg vrtića: Dječji vrtić *Palčica*, Iva Vojnovića 34, 20 000 Dubrovnik

Tel. / faks: 020 333 423

E-mail: ravnateljica@vrtici-du.hr

Voditeljice projekta: odgojiteljice Deša Čižek, Tanja Šimunović, Anita Jasprica i Danijela Matić.

Voditelji projekta: odgojiteljice Deša Čižek, Tanja Šimunović, Anita Jasprica i Danijela Matić.

Djeca: pet odgojnih skupina, 125 djece od 3 do 7 godina.

Opis projekta:

Projekt je spontano proizašao iz projekta *Djeca čuvati kulturne baštine*, koji traje tri godine. Iniciran je od strane djece i odgojiteljica u svrhu stvaranja i njegovanja osjećaja pripadnosti kulturi grada u kojem živimo.

Cjelokupno ozračje vrtića, poticajno okruženje, međusobna interakcija, komunikacija i aktivnosti djece su usmjerene na doživljavanje životnog okruženja bogatog tradicijom, povijesti, kulturom i baštinom. Djeca su svakodnevno imala priliku doživljavati, promatrati, istraživati, uspoređivati, komunicirati, zaključivati, izraziti i igrati se (šetnje Gradom, mjerjenje ulica – Stradun, Široka, Od puča, Orlandov lakat, kuće – mjerjenje, uspoređivanje, dubrovački kamen, dubrovačko zeleno, dubrovački kantun, dubrovački govor...). Realizacijom aktivnosti s djecom ostvareni su uvjeti u kojima su djeca imala mogućnost

osvijestiti pripadnost gradu, značenje kulturne baštine u današnje vrijeme i njen utjecaj na njihov svakodnevni život.

9.

Naziv projekta: Kad individualci postanu i suradnici

Tematsko područje: pravo na preživljavanje, pravo na sudjelovanje.

Cilj projekta: Razvijati socijalne vještine kod djece (izgradnja samosvjesnosti, interpersonalni odnosi, rješavanje problema, komunikacijske vještine, upravljanje emocijama i kritičko mišljenje) i pripremati ih za ulogu aktivnog građanina koji produktivno sudjeluje u društvu i pridonosi svojem okruženju te se u njemu osjeća sigurno, korisno i ugodno.

Naziv dječjeg vrtića: Dječji vrtić Rijeka, CPO Zamet, PPO Srdoči, Dolac 3, Ivana Ćikovića Belog 9a, Srdoči 55, 51 000 Rijeka

Telefon: 051/333-916, 051/261-592, 051/626-628

Fax: 051/333-044, 051/261-588

E-mail: inessipic@gmail.com, mirelapeic@gmail.com

Voditelji projekta: Mirela Peić i Ines Šipić, odgojiteljice.

Djeca: starija vrtička skupina – sport *Delfini*, 26 upisane djece (21 dijete u godini pred polazak u školu).

Opis projekta:

Na početku pedagoške 2013. /2014. godine u stariju sportsku skupinu *Delfini* upisano je 26 djece od čega je 21 dijete dvije godine zajedno, 5 je novoupisane djece, a prvi put su se svi upoznali s Ines i Mirelom, odgajateljicama skupine. Tijekom rujna, djeca su sustavno praćena i promatrana u različitim dijelovima dana i različitim aktivnostima. Uočeno je da se djeca ne igraju zajedno i da međusobno ne surađuju te da je interakcija i komunikacija među njima slaba, a svakodnevno su prisutni nadmetanje, neslaganje, sukobi i svađa. Ozračje je ispunjeno natjecateljskim duhom, djeca su uglavnom usmjerena samo na sebe i svoj vlastiti uspjeh bez interesa za potrebe i želje drugih (drugoga vide kao prijetnju sebi i potenciraju vlastito isticanje). Svakodnevna komunikacija djece je bučna (djeca imaju potrebu da budu najglasnija pritom zanemarujući sugovornika, ne slušaju se). Pravila ponašanja u skupini su postojala, ali odgajateljice su imale dojam da djeca ili ne znaju za njih (što se činilo nemoguće s obzirom da su treću godinu u vrtiću) ili im nije jasno zbog čega su važna. Prijateljstva gotovo i nije bilo (primijećena su prijateljstva uvjetovana atraktivnom igračkom i trajala su koliko je igračka

bila zanimljiva...). Mirnija i povučenija djece još su se više zatvarala u sebe i često se osamljivala.

Velik interes djece su pokazivala za ponuđene materijale u centrima aktivnosti. Tada im je najvažnije bilo uzeti što više materijala za sebe iako nisu znali što bi s tim materijalom i da bi ga upotrijebili pa bi napisljetu i odustajali.

Proveden je sociogram među djecom, ali gotovo nijedno dijete nije moglo (znalo) izdvojiti prijatelja s kojim se najradije igra.

Od samog početka jasno je bilo da je skupina sastavljena od snažnih individualaca koje treba potaknuti na kvalitetnije međusobne odnose uzimajući u obzir njihov karakter i poštovanje integritet svakog djeteta.

Početno rješavanje svakog pojedinačnog sukoba odgajateljice su preusmjerile na strategiju razvoja suradnje među djecom.

Projekt smo započeli aktivnostima upoznavanja samog sebe i razvijanja pozitivnog pristupa prema sebi: ja, što sve mogu, u čemu sam dobar/dobra, slikanje sebe (boje za staklo – dijete dobiva na važnosti, koristi tehniku koju još nije koristilo), individualizirane proslave rođendana (svako dijete osmišljava rođendansku krunu, slastice i način proslave)... jer potvrđivanje vlastite vrijednosti preduvjet je međusobnog uvažavanja. S obzirom da se svaki socijalni odnos zbiva unutar nekog socijalnog okruženja, odlučile smo različitim igrami i aktivnostima omogućiti djeci međusobnu komunikaciju i interakciju (s namjerom da se stvore uvjeti za suradnju u skupini). Radom na razvoju pozitivnog pristupa prema sebi djeca su učila prepoznavati vlastite osjećaje i osjećaje drugih, izražavati ih verbalno i neverbalno (mimika, pokret, geste), imitirali su osjećaje i glumili emocionalno obojane situacije (situacijski igrokazi). Postupno su djeca počela razumijevati potrebe, mišljenja i osjećaje, kako svoje tako i ostalih. Izražavali su vlastito mišljenje i osjećaje, razgovarali su o posljedicama neželjenog ponašanja i učili jasno ponoviti zahtjev.

Podržavanjem i poticanjem djetetovih interesa, značajke i inicijative željele smo svako dijete u što većoj mjeri uključiti u svijet oko sebe, omogućiti mu da uspostavi odnose s drugom djecom, da se igra, uči različite vještine, da stječe spoznaje i da bude aktivno. Djeca su imala prilike vidjeti sebe u očima drugih: samostalno vođenje igara, pričanje priče, dramsko – scenski nastupi, imitativne igre... U jutarnjem krugu svatko je djetetu do sebe rekao nešto što mu se kod njega sviđa. Djekočica M. P. zaključila je kako je jako teško reći prijatelju nešto lijepo, ali, kad nas naljuti, ružne nam riječi puno lakše dođu. Svi su se složili. Djeca su predložila pravila ponašanja naše skupine objašnjavajući pritom što za njih pojedino pravilo znači (naprimjer, što su „lijep“, a što „ružne“ riječi).

Osnovnoj aktivnosti i najprimjerijem načinu učenja djece, tj. igri, svakodnevno smo dodavali dimenziju „suradnička“ i s djecom igrali igre koje su s oduševljenjem prihvaćali. Igre smo provodili u parovima, trojkama, manjim skupinama i na razini cijele skupine. S načela natjecanja prelazili smo na načela suradnje, pronalazili smo rješenja u kojima svatko pobijeđuje. U igrami nije bilo *pobjednika* i *gubitnika*, a jedino suradnjom i zajedničkim zalaganjem mogao se ostvariti cilj igre (izvršiti zadatok). U tim su igrami razvijali složenije socijalne vještine: traženje informacija i pomoći, davanje i slijedenje uputa, uvjerenje drugih i zauzimanje za vlastite stavove. Učenje socijalnih vještina uključeno je i u plan i program *Igram do sporta* koji se svakodnevno provodi u našoj skupini.

Igrali smo: Pozdrav, Vatromet, Ogledalo, Tko nedostaje, Pogodi tko te zove, Igra tišine, Igre bez dodira, Baloni, Gusjenica, Most, Labirinti, Slagalica – pjevalica, Složi tijelima, Prebacivanje obručima, Boce, Zajedno do cilja... Igre smo pronalazili u literaturi, smisljali ih sami ili u suradnji s djecom.

Uključili smo se u znanstveno utemeljen program „Masaža u školama i dječjim vrtićima“ koji se provodi diljem svijeta, a svakodnevno i u našoj skupini. Taj program omogućuje djetetu razvoj poštovanja prema drugima i povećava socijalnu integraciju i empatiju.

Svakodnevne planirane aktivnosti upućivale su djecu na timski rad, zajednički pristup i suradnju: manipuliranje rižom u boji na svjetlećoj ploči, slikanje ledom, kolaž, „Pričam ti priču“, crtanje po uputama, „Festival mačaka i miševa“.

Djeca su tijekom projekta razvijala govorne vještine (pričanje priča, dramsko-scenske igre), izražavala se likovno (crtanje, slikanje, modeliranje, plastično oblikovanje) i glazbom (koordinacijom pokreta i pjesme). Usvajali su obrasce međuvršnjačkog učenja (čitanje i pisanje).

Odgajatelji su različitim oblicima dokumentiranja tijekom projekta uočavali svakodnevne promjene kod pojedine djece i na razini skupine.

Tijekom rada na projektu djeca su svakodnevno bila u prilici učiti oblike ponašanja koje će koristiti i tako uvježbavati svoje socijalne sposobnosti. Sve su češće komunicirali s okruženjem na način da ostvaruju svoje potrebe, prava i želje bez ograničavanja drugih u ostvarivanju istoga. Uspostavljanje uspješnijih odnosa s okruženjem pridonijelo je većem osobnom zadovoljstvu djece.

Poboljšanjem socijalnog ponašanja postignuti su ciljevi:

- samoaktualizacija i razvoj samopouzdanja,
- uspješnije socijalno funkcioniranje,
- zamjena postojećih, nepoželjnih oblika ponašanja novima (koji su omogućili uspješnije,
- odnose u socijalnoj okolini), te
- razvoj socijalne odgovornosti.

Odgajatelji su se na primjeru vlastite skupine uvjerili da djeca nauče i primjenjuju socijalne vještine kad su norme u njihovu okruženju pohvala i suradnja, a ne kritika i natjecanje. Djeca su imala priliku zajedno raditi na ostvarivanju postavljenog cilja, često su bili u situaciji donositi odluke koje dovode do rezultata čime se potvrđivao pojedinac i pritom osjećao ponos s obzirom na individualni doprinos, a razvijala se i grupna povezanost.

Dokumentiranje projekta: fotografiranje, videozapisi aktivnosti djece, bilježenje izjava djece, anegdotske bilješke, transkripti, sociogram, dječji radovi.

Suradnja: roditelji, kineziologinja Ž. Marić, pedagoginje A. Murica i S. Margeta, psihologinja J. Kozlov, edukator rehabilitator I. Lafta.

Projekt je prezentiran na OZV-u CPO Zamet i u sklopu ciklusa radionica *Kako smo potaknuli djecu na suradnju* na nivou DV Rijeka.

10.

Naziv projekta: Običaji u mom kraju

Tematsko područje: razvoj osobnog identiteta i interkulturnosti u obitelji i zajednici.

Cilj projekta: Upoznati djecu sa sličnostima i razlikama kultura i običaja nacionalnih manjina te osvijestiti vrijednost vlastite baštine.

Naziv ustanove: Dječji vrtić Vukovar 1, Eugena Kvaternika 27, 32 000 Vukovar

Tel. : 032 414 708

Faks: 032/414 709

E-mail: vukovar1@vu. t-com. hr

Voditeljice projekta: Marcela Marin i Kristina Zorić Beslema.

Djeca: starija odgojna skupina *Maslačak*, 32 djece.

Opis projekta:

Odgojna skupina *Maslačak* je sudjelovala u interkulturnom projektu Nansen dialog centra iz Osijeka, a radilo se o uključivanju djece u multietničke, interkulturne aktivnosti da bi se

razvila tolerancija različitosti unutar grupe. Kako nam je bilo vrlo teško započeti projekt koji djeca nisu inicirala, a i mi odgojitelji nismo primijetili interes djece u smjeru interkulturalnosti čekali smo..... Jedan dan djevojčica M. M. je dotrčala do odgojiteljice govoreći da ju je dečko zaprosio i da je ona rekla: *Da te da moramo praviti svatove.* Kako je M. M. ponosna Mađarica počeо je i naš projekt mađarsko-hrvatski svatovski običaji.

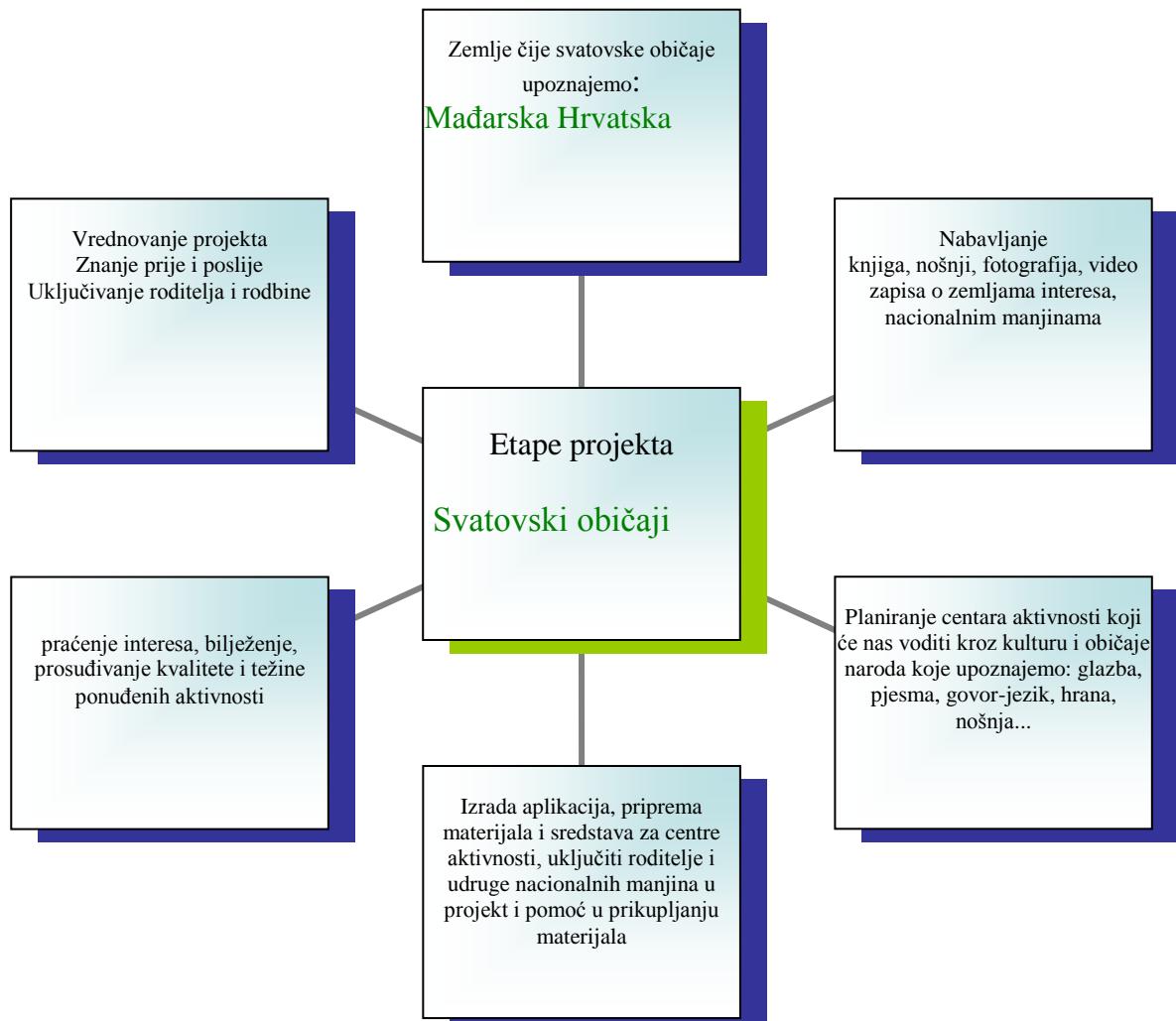
Zadaci projekta bili su:

- razvijati razumijevanje i toleranciju prema različitostima koje nas okružuju,
- upoznati obitelji različitih nacionalnosti,
- naučiti od prijatelja mađarske nacionalnosti nove riječi, pjesme i stihove,
- poticati djecu na uočavanje sličnosti i različitosti običaja,
- razvijati suradničke odnose među djecom.

Projekt je namijenjen djeci starije odgojne skupine djeca u 7. godini života *Maslačak* i njihovim roditeljima.

Trajanje projekta je predviđeno kroz pedagošku godinu s početkom u 2012. i završetkom u 2013. godini.

Etape projekta:

Provedba projekta i planirane aktivnosti:

Tjelesne aktivnosti	Koraci i koreografija za kola i narodne plesove	Dizanje i nošenje vreća s „krumpirom“	Joga za djecu vježbe disanja i opuštanja	Kardiovaskularne vježbe
Radno praktične aktivnosti	Šivanje nošnje, Izrada hrane, kolača, priprema svatova	Izrada oruđa, zdjelica, tanjura, Vezanje ružmarina,	Rad u prirodi: sijanje, kopanje, plijevljenje	Preodijevanje i uređivanje prema običajima, srijemski običaji
Likovne aktivnosti	Crtanje i slikanje različitih nošnji, izrada zastava	Izrada i oslikavanje peškira,	Izrada pozivnica, Igračaka, glinene posude	Neoblikovani materijal – nakit, cvijeće od papira,
Govor i govorno izražavanje	Učenje novih riječi poput: običaj, kultura, nacionalno, manjina,	Slušamo različite jezike pokušavamo naučiti pozdravljati na tim jezicima	Štapne lutke: Dramatizacija Svatovi – igra uloga	Gledanje kratkih video klipova o zemljama interesa – prepričavanje
Glazbene aktivnosti	Izrada tradicionalnih glazbala	Slušanje tradicionalne mađarske, hrvatske glazbe	Različiti plesni pokreti iz tradicionalnog folklora	Pjevanje narodnih pjesama (hrvatskih, mađarskih)
Istraživačko spoznajne aktivnosti	Upoznajemo običaje u jelu, radu, odjeći ljudi. Upoznajemo obitelji iz naše skupine pripadnike nacionalnih manjina	Proučavamo knjige o izgledu zemlje, upoznajemo granice i susjede. Djedovi i bake vode nas u prošlost i svoje djetinjstvo	Primjećujemo i imenujemo razlike i sličnosti između običaja, jezika, hrane, narodnih pjesama i plesova	Upoznajemo običaje u Srijemu, ikavicu kao dijalekt

Vrednovanje projekta:

Djeca skupine *Maslačak* i njihovi roditelji uključeni u projekt su postala jedna homogena skupina koja je od jaslica zajedno i već smo svi znali puno jedni o drugima. Naš par M. M i I. V. su dugogodišnji par i čitava skupina je sudjelovala u razvoju ove prve ljubavi u našem vrtiću. Kad je M. M. zatražila svatove svima nam je to bio logičan kraj odnosno početak. Djeca na inicijalnom razgovoru s odgojiteljima pokazuju veliko predznanje o modernim svatovskim običajima. Nakon upute da razgovaraju s roditeljima, bakama i djedama o svatovskim običajima njihovih roditelja djeca su u vrtić došla s mnoštvom starih svatovskih običaja. Predlažemo M. M. vjenčanje u mađarskoj nošnji i ona prihvata prijedlog samo zato što je to (izjava) M. M. : *najljepša nošnja na svijetu* Kod odabira uloga djeca pronalaze točne i svrhovite prijedloge zašto netko od djece treba dobiti baš tu ulogu. Nabrajaju vrline: pametan, voli plesati, najbolje pjeva, veseo, najbolja prijateljica. Pripreme za svatove trajale su dva i pol tjedna u kojem smo pripremali sve što su djeca čula od svojih obitelji. Dan

vjenčanja i svatova je popratio sve običaje Mađara i Hrvata koje smo saznali. Kao i svaki svatovi i naši su bili ne zaboravni. Došli su svi roditelji, rodbina, bake i djedovi, prijatelji i odgojitelji iz vrtića, tehničko osoblje i stručni tim. Na kraju projekta razumjeli smo da neke obitelji u svojoj kući govore neke od jezika koje smo čuli (mađarski, češki, srpski). U projekt nam se uključila i baka Panza te djecu za Božić naučila češku pjesmicu koju djeca u Češkoj recitiraju u čestitarima.

Dobrobiti u odnosu na djecu:

Djeca su zaključila da najviše razumiju srpski jezik i da ga mogu prepoznati za razliku od češkog i mađarskog. Primijetili su koliko su nam isprepleteni običaji i da su vrlo slični. Zaključili smo da volimo neka od jela, a nisu naša poput gulaša, mađarice. Najveći interes djece bio je na nošnji i izgledu mađarske i češke nošnje jer su vrlo različite od naših koju su češće susretali. Djeca su naučila da se njihove ideje uvažavaju, da zajedno mogu puno više nego sami. Djeca su nas iznenadila brzinom kojom su usvajala različite izraze, pjesme i stihove. Svjedoci smo kako se djeca hvale svojim prijateljima druge nacionalnosti i doživljavaju ih kao bogatstvo naše skupine.

Dobrobiti za odgojitelje:

U ovom projektu ostvarili smo odličnu suradnju sa svim kolegicama u našem objektu. Roditelji su se samoinicijativno uključivali s prijedlozima (recepti za svatovske slastice). Ostvarili smo jednu novu dimenziju odnosa sa širom obitelji naše djece. Kao odgojiteljski par zaključile smo da nas je rad na ovom projektu zbolio na profesionalnom nivou. Više se uvažavamo nego prije, razvile smo suradničko kritički odnos koji nam je pomogao sagledati svoj rad iz više perspektiva:

u odnosu na dijete, u odnosu na roditelje, drugim odgojiteljima. Realnije gledamo na vlastite kompetencije. Iskrenije smo i prepoznajemo potrebe koje nam je važno zadovoljiti da bismo uspješno surađivale i komunicirale. Zadovoljne smo što smo svaku ideju uspjele realizirati i što su nam očekivanja ispunjena.

11.

Naziv projekta: Za bolje sutra

Tematsko područje: pravo na sudjelovanje.

Cilj projekta: Senzibilizacija djece bez teškoća, roditelja i lokalne zajednice prema osobama s invaliditetom /stvaranje jednakih mogućnosti za sve i tolerancija prema različitosti.

Naziv ustanove: Dječji vrtić *Vrapčić*, Drnje, objekti *Iskrica*, Đelekovec, Mirka Virus-a 38, 48 316 Đelekovec i *Ivančica*, Koprivnički Ivanec, Koprivnička bb, 48 314 Koprivnički Ivanec

Tel. : 048 834 553; 048 638 339

E-mail: djecji.vrtic.vrapcic1@kc.t-com.hr; djecji.vrtic.vrapcic2@kc-t.com.hr

Voditeljice projekta: Ivana Janeković, Vesna Pongrac, Patra Kovačić, Goradana Besten i partneri u projektu: Udruga osoba s invaliditetom „Bolje sutra“ Grada Koprivnice, Udruga slijepih Koprivničko-križevačke županije, Policijska postaja Koprivnica i Odjel za sigurnost cestovnog prometa PU Koprivničko-križevačke.

Djeca: dvije mješovite skupine djece (dobna skupina od treće godine do polaska u školu) i članovi Udruge osoba s invaliditetom „Bolje sutra“ Grada Koprivnice, Udruge slijepih

Koprivničko-križevačke županije i policijski službenici Policijske postaje Koprivnica i Odjel za sigurnost cestovnog prometa PU Koprivničko-križevačke.

Opis projekta:

Projekt je započeo uključivanjem djeteta sa višestrukim tjelesnim teškoćama u redoviti program vrtića u objektu „Iskrice“, u Đelekovcu. Zadaća je bila pripremiti djecu, roditelje i zaposlenike vrtića, prilagoditi prostor, te izraditi odgovarajuću didaktiku da bi djevojčica mogla napredovati u skladu sa svojim mogućnostima, a istovremeno se osjećati sigurno i ugodno, te time zadovoljiti svoja osnovna dječja prava na odgoj, obrazovanje, igru i integraciju i inkluziju.

Kod ostale djece je bio potaknut razvoj empatije za poštivanje različitosti kroz različite oblike inkluzivnih i integracijskih sadržaja i aktivnosti u kojima su djeca skupine aktivno participirala i zajedno djelovanje.

Ostvarena je stručna edukacija odgojitelja i ostalih zaposlenika vrtića od strane Centra za odgoj i obrazovanje *Vinko Bek* u Zagrebu.

Ostvarena je suradnjom sa Zavodom za zapošljavanje kao partnerom u zapošljavanja pomoćnika u odgojno-obrazovnom procesu.

Ostvarena je i suradnja sa Udrugom osoba s invaliditetom *Bolje sutra* Grada Koprivnice u partnerstvu u projektu radi preventivnih sigurnosnih mjera kretanja izvan vrtića uključena je i Policijska postaja Koprivnica i Odjel za sigurnost cestovnog prometa PU Koprivničko-križevačke.

Dok se u dječjem vrtiću Iskrice Đelekovec provodi inkluzija djeteta u skupinu, dječji vrtić Ivančica iz K. Ivana već duži niz godina provodi projekt suradnja s Udrugom osoba s invaliditetom *Bolje sutra* Grada Koprivnice. Projekt je započeo inicijativom djece koja promatrajući osobu koja se često kreće u kolicima pokraj vrtića u njihovom mjestu postavljaju pitanja vezana uz način života i kretanja tete Nataše.

Zajedno tražeći odgovore projektu uvelike pomaže članica Udruge osoba s invaliditetom *Bolje sutra* Grada Koprivnice Nataša Friščić iz našeg mjesta koja se s velikim oduševljenjem uključuje u projekt.

Suradnja se proširuje na samu Udrugu osoba s invaliditetom *Bolje sutra* Grada Koprivnice s projektom Udruge *Košarica različitosti*.

U sklopu sigurnosnih preventivnih programa kao partner na projektu ulazi i Policijska postaja Koprivnica i Odjel za sigurnost cestovnog prometa PU Koprivničko-križevačke.

Zajedno je osmišljeno konkretno djelovanje u bližoj i daljnjoj okolini, općini, gradu Koprivnici – županiji.

Nakon zajedničkih obilazaka svih *kritičnih* točki gdje djeca u općini i gradu uočavaju uz kretanje s udrugom urbanističke i arhitektonske barijere -nepristupačne prilaze i ulaze u javne objekte djeca djeluju na način da svojim prijedlozima i inicijativnom kroz pisanje pisama – apela, crtežima traže pomoć u rješavanju barijera za osobe s invaliditetom.

Opažaju uz PP i Udrugu mjesta na koja su obilježena i nisu a trebala bi biti za kretanje osoba s invaliditetom.

Empatičnost stječu konkretnim uživljavanjem u način kretanja osoba s invaliditetom (kretanje u invalidskim kolicima, kretanje s tamnim naočalamama, sa bijelim štapom i sl).

Nakon aktivnog učešća djece kroz projekt uočava se da se mijenja svijest sredine u kojoj živimo, dograđuju se i premošćuju arhitektonske barijere i podešavaju se prilazi javnim ustanovama općini, pošti.

Postavljeni ciljevi su ostvareni, a projekt se širi dalje.

Dio projekta predstavljen je u sklopu odgoja za ljudska prava i demokratsko građanstvo uz ostale projekte vrtića na međudržavnom stručnom skupu 2013. godine u gradu Subotici,

Vojvodina, Republika Srbija, u svim medijima, na roditeljskim sastancima, zajedničkim radionicama partnera u projektu i drugim oblicima informiranja javnosti.

12.

Naziv projekta: Mali petrinjski lončari

Tematsko područje: Osvještavanje identiteta, od osobnog do zavičajnog, osvještavanje vlastite kulture uz međugeneracijsku suradnju.

Cilj projekta: Očuvati lončarstvo, tradicionalni zanat petrinjskog kraja i zaštiti obrtništvo i stare zanate od zaborava.

Očuvati kulturnu baštinu, njegovati tradiciju na temeljima prošlosti i graditi budućnost s prepoznatljivim identitetom.

Dječji vrtić: Dječji vrtić Petrinjčica Slap, Ul. Ivane Brlić Mažuranić 12, 44 250 Petrinja
Tel. /faks: 044 813160, e – mail: dv-petrinjcica1@sk.t-com.hr

Voditeljice projekta: Gordana Pećirko, odgojiteljica savjetnica, Marija Pavelić – Tintor, odgojiteljica, u suradnji sa stručnim timom vrtića

Djeca: odgojno obrazovna mješovita skupina *Suncokreti*, 32 djeteta u dobi od 5 do 7 god.

Sažetak projekta: Lončarstvo je stari zanat ukorijenjen u petrinjskoj tradiciji i važan je dio petrinjske kulturne baštine. U 19. st. je u Petrinji živjelo i djelovalo stotinjak lončara, dok danas postoje samo dvije lončarske radionice. Brojni obrti, obrtne djelatnosti i proizvodi nestali su i utopili su se u suvremenoj industriji. Ovaj projekt je inicirao dječak Tin, koji je za uređenje i postavljanje božićnog stola u vrtić donio malenu glinenu *stucku*, rad poznatog petrinjskog lončara Mate Stanešića. Ispričao nam je kako je sa mamom bio u lončarskoj radionici *Stucka* gdje *striček* Mata na lončarskom kolu izrađuje razne posudice od gline: vrčeve, vase, zdjele i *stucke*. Djeca su poželjela vidjeti radionicu i svi su htjeli raditi na lončarskom kolu. Iz razgovora sam doznala da djeca vrlo malo znaju o lončarstvu, a nitko, osim Tina, nije bio u lončarskoj radionici. Vjerovali su da se boce proizvode isključivo u tvornicama. Smatrali da je nemoguće napraviti bocu od gline, jer glina služi samo za modeliranje, miješenje, igru prstićima. „Glina je mokra i puca, možeš od nje napraviti glistu, snjegovića ili zid, ali ne možeš bočicu. Za to nam treba staklo i velika tvornica puna strojeva.“ – rekao je Marin.

Sva djeca su htjela što prije isprobati rad na lončarskom kolu i doznati kako se od gline može napraviti bočica. Posjetili smo lončarsku radionicu *Stucka*, gdje su djeca od *stričeka* Mate dobila odgovore na svoja pitanja i upoznala tajne lončarskog zanata. Svidjelo im se što su vidjeli i obećali su kako će i oni postati petrinjski lončari.

Ovo kolo je jako brzo, moraš dobro paziti na prste! Zato što je brzo može napraviti tanku vazu od debele gline. A mi smo još spori, pa su naše zdjelice debele – zaključila je Tea. Meni se najviše svidjelo raditi na kolu, kad stisnem prste, a glina raste uvis. I kad mi ne pukne, nego bude tanka i visoka. Ja ču, kad narastem biti lončar! – oduševljeno je izjavio Leo Matteo.

U vrtiću je oformljena lončarsku radionica. U opremanju su pomagali roditelji, odgojiteljice, studenti i petrinjski lončari. Katarinina mama je sašila pregače za male lončare. U projekt se uključivalo sve više suradnika. Surađivali smo s roditeljima, kolegicama i djecom iz odgojnih skupina Zvjezdice i Pčelice, studentima i profesorima Visoke učiteljske škole Petrinja, POU Hrvatski dom Petrinja, Knjižnicom i čitaonicom Petrinja, petrinjskim piscem Ivanom Rizmaulom, lončarskim obrtom *Stucka*, lončarskim obrtom Lončarstvo Val, s lokalnom zajednicom Grad Petrinja i lokalnom radio postajom Petrinjski Radio. Gradonačelnik Grada

Petrinja Željko Nenadić nam je omogućio tromjesečnu edukaciju lončarstva pod vodstvom lončara Valentina Valenta i poklonio nam lončarsko kolo.

Po završetku radionica djeca su bila vrlo vješta u radu s glinom, a vrtić prepun originalnih dječjih uradaka. Mali petrinjski lončari su bili ponosni na novostečeno umijeće i odlučili su pripremiti prodajnu izložbu svojih kreativnih radova, da bi s projektom upoznali roditelje i građanstvo. Sve vrijeme su djeca bila aktivni sudionici u dogovoru o namjeni sredstava, pripremi, provedbi i prodaji. Tim od petero poduzetne i eloventne djece, koji su u tradicionalnim nošnjama prodavali lončarske rukotvorine vrlo je vješto odradio taj posao. Sav prihod

od prodaje namijenili su za kupnju cvijeća i drveća za vrtičko dvorište.

Tijekom rada na projektu djeca pokazuju sve veće karakteristike dobrog timskog rada. Dogovorom su podijeljeni poslovi. Točno se znalo tko posprema i pere alatke, tko mete, tko izlaže radove. Postali su strpljivi, tolerantni, empatični i podržavajući prema prijateljima u trenucima koji su im nekad bili frustrirajući, kao što je kod čekanje reda na lončarsko kolo. Veselili su se uspjehu svakog djeteta i tješili razočarane prijatelje, kad bi doživjeli neuspjeh. Lončarska radionica u vrtiću je postala njihov omiljeni prostor o kojem su se osjećali kompetentno i gdje se svaki dan nešto zanimljivo događalo.

Otkriveno je nekoliko izuzetno nadarene djece, koja su nastavili izučavanje lončarstva u Lončarstvu Val.

Što djeci i roditeljima znači ovaj projekt možda najbolje ilustriraju neke izjave djece:

Marija: *Naši suveniri i ogrlice za mame su najljepši ukrasi ... ljepši su od kupovnih. Tata kaže da je jako ponosan na mene jer sam postala prava petrinjska lončarica i jer sam mu napravila vazu.*

Leo Matteo (7. god.): *Ja sam jako važan sad kad znam praviti glinene čupiće.. ja sam čarobnjak na kolu i petrinjski lončar. Bit ću kao striček Mata!*

Sam striček Mata kaže: *Veseli me što su djeca iz vrtića, nakon što su posjetila moju radionicu, odlučila otvoriti lončarsku radionicu u vrtiću i što zajedno sa svojim odgojiteljicama izrađuju ukrasne predmete od gline. Već dugi niz godina surađujemo, često su mi dolazili u posjet, a i ja sam rado dolazio u vrtić učiti ih lončarskom zanatu. Čujem da su, nakon peći, dobili i lončarsko kolo i da se uče izrađivati vrčeve i zdjelice. Možda nauče i Stucke praviti i ja tako dobijem još kojeg nasljednika.*

Gradonačelnik Petrinje, Željko Nedadić izjavio je sljedeće: *Meni je žao što ja nisam imao priliku raditi na lončarskom kolu, kad sam bio mali kao ova djeca. Ovaj projekt je važan za petrinjsku tradiciju da bi se nastavilo lončarstvo i iskreno se nadam da ćemo gospodin Mata Stanešić i ja uskoro dobiti kvalitetnu konkurenčiju iz vrtića.*

Kao što je vidljivo projekt je izuzetno značajan ne samo za djecu i njihove roditelje, nego i za grad Petrinju u cjelini. Naša vizija je provoditi lončarske radionice sa svim sljedećim generacijama djece. U dvorištu vrtića želimo postaviti drvenu kućicu u kojoj bi bila smještena Mala lončarska radionica. Tako bi sva zainteresirana djeca, roditelji i odgojitelji kroz igru i zabavu mogli upoznavati i usavršavati lončarstvo. Da bi se postigao zadani cilj očuvanja i obnove tradicijskog lončarstva potrebna je sustavna poduka mladih, koja bi tako započinjala već od predškolske dobi.

Projekt je više puta prezentiran za roditelje i građanstvo u vrtiću i lokalnoj sredini, a djeca su imala i dvije prodajne izložbe svojih rukotvorina – u dječjem vrtiću na Danu otvorenih vrata i u gradskom parku na Lovrenčevu u sklopu obilježavanja Dana grada Petrinja.

13.

Naziv projekta: **To sam ja – umjetnost kao poticaj za usvajanje građanskih vještina i humanih vrijednosti u demokratskom društvu**

Tematsko područje: razvojna prava i pravo na sudjelovanje.

Cilj projekta: Stjecanje demokratske građanske kulture, razvoj asertivnosti i socijalnih kompetencija, s naglaskom na toleranciju i uvažavanje tuđeg mišljenja.

Naziv ustanove: Dječji vrtić Maksimir, Aleja Antuna Augustinčića 4, 10 000 Zagreb

Tel. /faks: 01 2314 976, 01 2315 712

E-mail: djecji.vrtic.maksimir1@zg.t-com.hr

Voditeljice projekta: Nataša Bajić, odgojitelj mentor, Vanja Šuško, odgojitelj mentor i stručni suradnici.

Djeca: djeca iz tri odgojne skupine na katu područnog objekta, prema interesu (do 27-ero djece).

Opis projekta:

Projekt je na neki način započeo godinu dana ranije, u radu s djecom koja su imala razvijen senzibilitet za ples i dobar osjećaj za ritam. Primjetile smo zadovoljstvo djece pri izražavanju svojih emocionalnih stanja kroz pokret. Budući da naš vrtić radi po metodi otvorenih vrata, djeca iz tri odgojne skupine na katu područnog objekta svakodnevno su se nalazila u međuprostoru gdje su plesala i smisljala koreografije. Budući da smo bili upoznati s nepovoljnim životnim prilikama u kojima su djeca odrastala, odlučile smo tu njihovu ljubav prema pokretu i glazbi iskoristiti da bi im pomogle da upoznaju sebe, steknu više samopouzdanja, zauzmu se za sebe, razumiju druge i njihova prava i potrebe, da bi mogle pristupiti rješavanju sukoba na nenasilan način te da u konačnici budu spremniji za život koji ih očekuje.

Djeca koja su se željela uključiti u aktivnosti, odlazila bi s nama u dvoranu gdje bi imala priliku kroz pokret izraziti emocije, pokretom razgovarati s drugima, glasno uz pokret reći „ne“, stvarati zajedničke priče i odlučivati o njihovom tijeku, uvažavati tuđi privatni prostor.... U sobama su djeca crtala te svoje priče i prenosila svoju strast i na drugu djecu u grupi. Primjetile smo da su se uključivale i djevojčice koje su sramežljivije te su s vremenom dobine snagu da istupe i glasno kažu na svoj način što je njihov lik iz priče htio reći. Možemo izdvojiti istup djeteta koje je inače bilo tiho i povučeno i koje je u predstavi na vrtičkoj razini glumilo glavni lik glasno i vrlo uvjerljivo.

Projekt je predstavljen roditeljima putem plakata. Djeca su nastupala na vrtičkim priredbama tri puta, pred roditeljima dva puta, u Domu za starije i nemoćne osobe *Maksimir* te u Klovićevim dvorima povodom manifestacije *Dan muzeja*.

Sudjelovali smo u eko radionici Doma za starije i nemoćne osobe, *Maksimir* te na likovnoj radionici u Klovićevim dvorima gdje su u predvorju muzeja bili izloženi najbolji dječji radovi. O sudjelovanju na „Danu muzeja“ izašao je članak u novinama, 24h` i u godišnjaku Klovićevih dvora. Dio djece sudjelovao je u natjecanju za najbolju koreografiju prema propozicijama natječaja Franck d. o. o.

Rezultati projekta vidljivi su kroz pozitivni stav djece prema sebi samima, porastu samopouzdanja, razvijanju osjećaja za druge, razvijanju svijesti o pravima drugih i važnosti njihovog uvažavanja, mogućnost kreativnog izražavanja kroz različite vidove umjetnosti, kontakt sa ljudima treće životne dobi te neprocjenjivo iskustvo javnog nastupa.

14.

Naziv projekta: *Baramba – Mali izviđači u eko vrtiću*

Tematsko područje: razvojna prava, prava sudjelovanja

Cilj projekta: upoznati djecu s izviđačima i razvijati znanja i vještine očuvanja okoliša u djeci bliskom okruženju.

Naziv ustanove: Dječji vrtić Srednjaci, Vladimira Filakovca 2, 10 000 Zagreb

Telefon/faks: 01/3842 – 119, 01/3843 – 058

E-mail: vrtic.srednjaci@zagreb.hr

Voditeljice projekta: Marija Bednjanec, odgojiteljica, Dijana Jurić, odgojiteljica, Vesna Smojver, pedagoginja

Djeca: srednja odgojna skupina, 28-ero djece od 4 do 6 godina.

Opis projekta:

Polazeći od potreba i prava djeteta da živi, igra se i uči u zdravom, sigurnom i poticajnom okruženju, u sustavu odgojnih vrijednosti i utjecaja na dijete u našem smo vrtiću odabrali ekološku dimenziju. Projekt koji provodimo promiče ekološku osjetljivost djece i odraslih.

Projekt „Baramba“ iniciralo je dijete zajedno s roditeljem na osnovu svog izviđačkog i planinarskog iskustva. Djeca su upoznala izviđače kao model zajednice u kojoj je važno biti prijatelj, u kojoj svi pomažu jedan drugome, vole i brinu o prirodi, druže se i uče korisne vještine za snalaženje i život u prirodi.

Osigurano je poticajno materijalno okruženje u kojem djeca aktivno uče i razvijaju kompetencije. Djeca su tako upoznala orijentaciju na karti i prirodi, putne znakove, običaje, neke nove društvene i zabavne igre, signalizaciju, prvu pomoć. U istraživačkim i životno praktičnim aktivnostima rješavali su problemske situacije. Osim stjecanja novih znanja i iskustava projektne aktivnosti pridonijele su razvoju prosocijalnog ponašanja i razvoju emocionalne i socijalne kompetencije. Posebno su značajnije u ozračju života u skupini prisutni suradnički odnosi i empatičko ponašanje djece.

Djeca su doživljaje, iskustva i znanja prerađivala kroz različite kreativne aspekte izražavanja i stvaranja (govorom, glazbom, pokretom).

U projekt se aktivno uključuju roditelji, posebno roditelji planinari koji donose opremu i sredstva u skupinu. U provedbi projekta pomažu nam i vanjski suradnici: djeca i mladi izviđačkih odreda i predstavnici lokalne zajednice.

Procjenjujemo da su djeca kroz ovaj projekt razvila kvalitativno nove oblike ponašanja, i komunikacije. Tema projekta važna je za život djeteta danas, ali i u budućnosti.

Naziv projekta: Bibliobus

Tematsko područje: razvojna prava i pravo na sudjelovanje.

Cilj projekta: podržati i proširiti dječji interes za knjigu upoznajući ih sa civilizacijskim dostignućima pomoću kojih je knjiga postala dostupna i tamo gdje nema knjižnice.

Naziv ustanove: Dječji vrtić Radost, Bartola Kašića 3, 23000 Zadar

Tel. : 023 211 984

Faks: 023 212 718

E-mail: djecji.vrtic.radost@zd.htnet.hr

Voditeljica: Tanja Blaslov

Djeca: starija skupina (6 i 7 godina) – 26-ero djece.

Opis projekta:

Aktivna uključenost djeteta u projektu Knjižnica koje je zaživio u našem objektu potaknula je logičan slijed – proširiti postojeći interes djeteta za aktivno druženje s knjigom i na upoznavanje sadržaja koje naš grad ima i nudi svakom pojedincu pa tako i najmlađim članovima društva.

Odgovori djece na pitanje: Što je *bibliobus*? – pokazali su da cijela ideja ima smisla, jer Zadar ima bibliobus do 2006. godine, a djeca nemaju nikakvu predodžbu što bi to moglo biti.

Obavijestili smo roditelje, ugovorili susret s GK Zadar i knjižničarima i otišli u posjet, boravak i druženje u bibliobusu.

Dojmove djece izražene izjavama, likovnim radovima i fotografijama *složili* smo u kartonski plakat bibliobus i odnijeli na dar GK. Dugo je bio izložen na dječjem odjelu, a potom se i *vozio* u pravom bibliobusu županijom.

Drugi posjet je rezultirao izradom bibliobusa od kartonskih kutija, svega što su zapazili i naravno malim, njihovim slikovnicama (djeca sama osmislila, izradila, šivala stranice).

Sa svojom *pričom* pozvani smo na smotru bibliobusa u Koprivnici 19. travnja 2013.

Nakon manifestacije u Koprivnici ugostili smo knjižničare bibliobusa kod nas u vrtiću, oni su nam poklonili plakate s kojim su se predstavili, a mi smo bili važan dio te priče.

GK Zadar i bibliobus osmislili su programe predstavljanja bibliobusa svim zadarskim vrtićima potaknuti našim posjetima i suradnjom.

Djeca sad znaju: Zadar ima bibliobus; što bibliobus je i kako izgleda; važan je i njihov doprinos zajednici – imam nešto reći i može me se čuti; i oni mogu uči u ustanovu kao pojedinac ili grupa i učiti od drugih, ali i poučiti druge; činjenicu međuovisnosti GK i bibliobusa; obogatili su svoj rječnik; izrazili su stav o knjizi kao izvoru sreće. I ovo je bila

prilika u kojoj smo uključili djecu u usmeno i pismeno izražavanje zahvalnosti što je svakako indikator kvalitete odgoja pojedinca.

16.

Naziv projekta: Priča iz života sokolova

Tematsko područje: prava sudjelovanja.

Cilj projekta: Iznošenje mišljenja o određenoj temi, učenje argumentiranja vlastitog stava, slušanje drugoga i poštivanje tuđeg mišljenja.

Naziv ustanove: Dječji vrtić Konavle, adresa: Put od Cavtata bb, 20 210 Cavtat

Tel. : 020 478436

Telefaks: 020 478405

E-mail: djecji.vrtic.konavle@du.t-com.hr

Voditeljice projekta: Marija Mihatović i Marija Radonić

Djeca: Mješovita skupina vrtić 2 – Ptići sokolići, 34 djece od 4 do 7 godina

Opis projekta:

Nastanak ove slikovnice mogli bismo protumačiti kao posljedicu provođenja projekta Emocije – ključ samopuzdanja i samopoštovanja djeteta.

Sve je počelo odabirom imena skupine, u veljači (skupina se do tada zvala Mješovita vrtić 2.), kada su djeca za svoju skupinu izabrala ime Ptići sokolići i to demokratskim glasovanjem.

U procesu poistovjećivanja s imenom podučavale smo ih o činjenicama i zanimljivostima iz života sokolova. Djeca su sama donosila albume, knjige i enciklopedije, a čitali smo im priče i basne u kojima se sokolovi spominju. Sve te „neposredne“ doživljaje iz života sokolova djeca su pratila crtežima i tekstrom. Spontano su se počeli koristiti izrazi i fraze iz narodnog jezika kao što su : oko sokolovo, osokoliti se, na sokolu malo mesa, brz i spretan kao sokol...

Prijelomni trenutak je bio posjet utvrdi iz 15. st., Sokol gradu u Dunavama, nakon čega je počeo nastajati još veći broj crteža, konstrukcija od kocaka i ostalih prirodnih materijala. Sve smo crteže spremale i opise nacrtanog zapisivale. U lipnju smo sve crteže izložile u likovnom centru odgojne skupine, nikakvim posebnim rasporedom, gdje su ih djeca mogla vidjeti sve na okupu – svakodnevno. Djeca su prilazila i povezivala crteže, a mi smo pažljivim promatranjem i pitanjima shvatile da imamo priču. Nekoliko dana smo s djecom razgovarale i dogovarale se o odabiru crteža i tekstova.

Od trenutka kada su djeca izabrala ime za svoju skupinu do tiskanja slikovnice prošla su četiri mjeseca. Slikovnica je tiskana velikim tiskanim slovima i prilagođena je djeci predškolskog uzrasta.

Slikovnica je predstavljena 18. kolovoza 2013. godine na taraci ispred kuće Matice hrvatske ogranka Konavle na Grudi. Slikovnicu su predstavila djeca, voditeljice projekta, odgojiteljica

Luca Đurišić i akademska slikarica Anonija Rusković Radonić. Program su upotpunili glazbenici: flautistica Đive Franetović Kušelj, lijeričar Ivo Letunić i pjevač Vlaho Kordić. Nakon predstavljanja slikovnice uslijedio je interes javnosti: pozivi medija, nastup za Dan općine Konavle, gostovanje u programu Radio Dubrovnika u emisiji „Šaren svijet“... Naziv skupine Ptići sokolići je zaživio. Djeca žive život sokolova, ali kroz neke nove priče, projekte.

17.

Naziv projekta: Moji djed i baka

Tematsko područje: dječja prava – pravo na obitelj, ljubav i brigu (međugeneracijska solidarnost).

Cilj projekta: razvijati svijest o važnosti uloge djeda i bake u odgoju i odrastanju djeteta, i potrebu o vođenju brige o starijim osobama.

Naziv ustanove: Dječji vrtić Ston, Put braće Mihanović 4, 20 230 Ston

Tel. : 020 754 644

E-mail: vrticston@gmail.com

Voditeljica projekta: Katarina Vodopija

Djeca: dvije mješovite skupine, 45-ero djece.

Opis projekta:

Projekt Moji djed i baka nastao je spontano u vrijeme Mjeseca knjige u Mjesnoj knjižnici Ston, u kojoj smo česti gosti i posjetitelji, posebno u tim danima. Aktivnosti u knjižnici pod vodstvom knjižničarke Sandre Vučetić bile su na temu međugeneracijske solidarnosti (odnos djece prema starijim osobama tj. djedovima i bakama). U pričaonici su postavljena pitanja: *Po čemu djeca prepoznaju djeda i baku? Što vole raditi s njima? Što djed i baka najbolje rade? Zašto vole djeda i baku?*

Djeca su odgovarala svojim zanimljivim razmišljanjima:

- Volim baku jer mi skuha što želim. Kad dođem iz vrtića uvijek me grli i ljubi.
- Volim baku jer mi vozi auto, motor i biciklu, važno je rekao dječak Filip.
- Moj djed nikad ne više na mene. Vozi me u barci i mi uživamo. Ako želim, kupi mi sladoled jer on ima kuna, rekao je dječak Duje.

U knjižnici su se čitale priče, odgajateljica je bila u ulozi bake, a baka kao čitateljica priče zanimljive djeci. Zanimljive priče oduševile su djecu. Čemu služi djed? Čemu služi baka?

Upoznavanje starijih osoba odvelo nas je u razmišljanje o razlicitostima i potrebama starijih ljudi te ulozi djeda i bake u životu djeteta u odnosu na nekadašnja vremena.

Slušajući djecu i njihova razmišljanja zaključujemo da su djed i baka uključeni aktivno u život unučadi. Oni su za dječji emocionalni, mentalni i socijalni razvoj vrjedniji od bilo kojeg stručnjaka za djecu.

Aktivnosti iz knjižnice Ston nastavljene su u prostoru Vrtića, a nositelji su djeca, odgajatelji, djedovi i bake, roditelji, učenici nižih razreda OŠ Ston, nastavnici te šira društvena zajednica.

Projekt je realiziran kroz istraživačko-spoznajne aktivnosti gdje su djeca istraživala međugeneracijske odnose u obitelji, imenovala članove obitelji te izradivala obiteljsko stablo.

Posjetili smo baku koja radi na zidinama i turistima pokazuje ljepote Stona, baku i djeda ribare, djeda školjkara te baku medicinsku sestruru, koja je bila primalja i prihvatile puno novorođene djece.

Bavili smo se istraživanjem i zapisivanjem pjesama i brojalica naših baka i tako je nastala zanimljiva zbirka koju smo tiskali. Jedna od pjesama je Puše bura u burin.

Istražujući i pričajući o djedovima i bakama dotakli smo se najpoznatije bake i njene unučice Crvenkapice. Tako je nastala priča o modernoj baki koja je pretvorena u slikovnicu te dramatizacija koju su odgledala djeca koja pohađaju prvi razred OŠ Ston i njihova učiteljica kao naši gosti te djedovi i bake, roditelji i drugi posjetitelji za vrijeme Božićnih blagdana. Kroz to vrijeme susreli smo se i s najdražim djedicom koji nam je podijelio poklone, Djedom Božićnjakom.

U obiteljskom centru odvijale su se razne imitativne igre, nedjeljni ručak, šetnje s kućnim ljubimcima, podjela uloga i obveza među članovima obitelji te razni obiteljski događaji (rođendan, odlazak u ambulantu, odlazak na misu).

U vanjskom prostoru igrale su se igre naših baka koje su i danas omiljene djeci (Došla majka s kolodvora, Care, gospodare koliko je sati?, Prstenčić, Širi – Širi).

Aktivnosti raznovrsnog izražavanja i stvaralaštva bile su bogate i odvijale su se kontinuirano za vrijeme trajanja projekta.

Moja baka je lijepa, ima narančaste naočale. Moja ima lijepu ričanu kosu. Moja baka uvijek nosi ogrlicu, a djed ima košulju na pruge, objašnjavala su djeca crtež djeda i bake.

U centru likovnog i kreativnog izražavanja izrađivala se scena za predstavu Priča o Crvenkapici te isertavala scena za slikovnicu, pri čemu smo koristili različite tehnike (olovka, flomaster, tuš, vodene tehnike, papir tehnika, modeliranje glinom). Ilustrirali smo zbirku pjesama i brojalica naših baka (crtež-olovka). Zajednički portret djeda i bake (kombinirana tehnika – različiti materijali) grupni je rad djece mlađe skupine i krasiti naš prostor.

Aktivnosti govornog izražavanja uključivale su slušanje priče Priča o Crvenkapici, pričaonice na temu djed i baka, dramatizaciju i scensku improvizaciju u kazalištu lutaka. Izrađene lutke djeda i bake zanimljivim dijalogom oživjele su djevojčice Žana i Veronika. Aktivnosti u kazalištu nastavljene su improviziranjem svakodnevnih situacija u obitelji, sa svim njenim članovima.

Glazbene aktivnosti odvijale su se jednim dijelom u glazbenom kutiću (udaraljke), izgovarali su se tekstovi brojalica, stvarale glazbene improvizacije te se plesalo uz glazbu. Vrtićem se često čula pjesma koju je pjevala Crvenkapica, Najdraža bakica moja i brojalice zanimljivog teksta.

Životno praktične i radne aktivnosti odvijale su se u svim centrima i kutićima, a proizlazile su iz sadržaja projekta.

U sklopu tjelesnih aktivnosti, djeca su vježbala s djedom i bakom kod kuće i pokazivala u skupini.

Projekt je trajao oko tri mjeseca i kroz dječja iskustva, istraživanja i izražavanje možemo zaključiti da djed i baka u odgoju djece predstavljaju najprirodniju zamjenu za roditelje. Djeca rado uče od djedova i baka i s njima se druže, a oni pak svojom aktivnom ulogom u odgoju obogaćuju svoj i djetetov život.

Projekt je predstavljen u Mjesnoj knjižnici Ston za sve posjetitelje, od najmlađe dobi do najstarijih korisnika usluga knjižnice.

Procjena učinkovitosti projekta:

Djeca su rado i s puno interesa sudjelovala u ovom projektu. Vrijednost projekta je i u tome što smo uspjeli angažirati ljude starije dobi, roditelje i djecu s ciljem međugeneracijskog druženja i solidarnosti sa starijim osobama. Kroz naše aktivnosti i vlastiti angažman, djedovi i bake su osjetili koliko su važni u odrastanju i životu svoje unučadi, a djeca su spontano pokazala ljubav i otvorila mala dječja srca.

Ukazali smo djeci da asocijacija na djeda i baku nije sijeda kosa, brci, naočale i pogrbljeno tijelo. To je slika iz bajki, priča i reklama, ali već duže vrijeme to ne odgovara stvarnosti za veliki broj današnjih djedova i baka. Oni su aktivni i kreativni, inicijatori u današnjem društvu i životu zajednice.

18.

Naziv projekta: Kako brinemo za zdrave zube

Tematsko područje: razvojna prava.

Cilj projekta: razvijati svijest o važnosti oralne higijene i stvaranje navika svakodnevnog pranja zubi djeteta od najranije dobi.

Naziv ustanove: Dječji vrtić Rijeka, CPO Potok, PPO Drenova, Stanka Frankovića bb

Tel. : 051 255 449

E-mail: ana. lerga@ri. t-com. hr, suzana. sabo87@gmail. com

Voditeljice projekta: Ana Lerga i Suzana Sabo, odgajateljice

Djeca: sportska skupina *Loptice*, 24 djece (djeca u 6 i 7 godini života).

Opis projekta:

Potaknuti strahom većine djece u grupi od posjeta stomatologu i pregleda zubi, započeli smo prikupljati različitu literaturu (slikovnice, časopisi, enciklopedije, tražili po internetu sve što nas je zanimalo...), koja nam je pomogla da se suočimo sa svim izazovima koje nosi posjet stomatologu. Razgovarali smo s djecom o tom „problemu“, proučavali i čitali slikovnice, svakodnevno se međusobno osnaživali i hrabrili. Djeca su postavljala pitanja i tražila odgovore. U tome nam je pomogla i zdravstvena voditeljica. Pribavila nam je slikovnice, stomatološki pribor i dr. Uključili smo roditelje u projekt. Povratna informacija roditelja bila je da su djeca nakon aktivnosti o zdravoj i nezdravoj hrani te razgovora sa zdravstvenom voditeljicom smanjila konzumiranje slatkiša i grickalica. Međusobno smo se podržavali u konzumiraju zdravih namirnica u vrtiću i u obitelji te stvaranju navika zdravog življenja. Također su djeca prihvatile proslavu rođendana zdravim namirnicama.

Kako je interes djece rastao za novim spoznajama o stomatologu formirali smo *Stomatološku ordinaciju*. U istraživačkim i imitativnim aktivnostima djeca su pokazivala veliki interes za korištenje četkice i pranje zuba u vrtiću. Provodili smo glazbene, likovne i govorne aktivnosti. Primijetili smo da se djeca svakodnevno igraju stomatologa. Zdravstvena voditeljica se informirala u ZZJZ o uvjetima za pranje zubi djece u vrtiću (zatvoreni ormarić za četkice, izmjena četkica svaka 3 do 4 tjedna, čašice, kalodonti). Na roditeljskom sastanku upoznali smo roditelje s idejom o važnosti i brizi oralne higijene te načinom na koji bi to proveli u vrtiću. Roditelji su s oduševljenjem podržali projekt i pomogli nam u prikupljanju stomatološkog materijala za naš stomatološki centar. Također su nam pomogli u pronašlu raznih donatora. Stomatološka poliklinika Art dental nabavila je ormarić za četkice u vrijednosti od 3 000. 00 kuna te komplet curaprox četkica za svako dijete.

Nakon postavljanja ormarića svako je dijete donijelo svoju čašicu i kalodont te obilježilo mjesto na kojemu će se nalaziti njegova čašica.

Započeli smo sa svakodnevnim pranjem zuba nakon doručka. Više niti jedno dijete nije pružalo otpor ili pokazivalo strah od stomatologa. Organizirali smo posjet stomatološkoj poliklinici Art dental gdje nas je dočekala skupina stomatologa sa zubić vilom. Svako dijete se upoznalo sa stomatološkim priborom, obavilo pregled usne šupljine, razgovaralo sa stomatologom, fotografiralo sa zubić vilom i dobilo svoj stomatološki nalaz (preslika usne šupljine).

Ostvareni rezultati: Djeca su stekla povjerenje i osjećaj sigurnosti pri obavljanju stomatološkog pregleda. U vrtiću smo stvorili uvjete za redovito svakodnevno pranje zubi i stvaranje navike svakodnevnog vođenja brige za redovitom oralnom higijenom.

Oralna higijena kod velike većine djece je izuzetno dobra. 45% djece ima karijes. Od čega 78% ima karijes na 1-3 zubića, a 22% ima karijes na više od 3 zubića te 55% djece nema karijesa. Od toga 41% djece ima sve zdrave zube, a 59% ima ispune na nekim zubićima.

Predstavljanje projekata: Projekt je predstavljen roditeljima na roditeljskom sastanku i odgajateljima na timskom planiranju u PPO Drenova.

19.

Naziv projekta: Eko-prijatelji

Tematsko područje: pravo na život u zdravom okolišu, prava sudjelovanja, razvojna prava

Cilj projekta: Osnovni cilj ovog projekta je razviti svijest o pravu na život u zdravom okolišu. Sekundarni cilj projekta ulazi u domenu izgradnje pozitivnih stavova i odnosa prema okolišu i okolini, stvaranje sinergije elemenata odgoja i obrazovanja za održivi razvoj, građanskog odgoja, dječjih prava te poticanje djece na aktivno sudjelovanje u životu zajednice.

Naziv ustanove: Dječji vrtić Snjeguljica, Bože Starca Jurićeva 58, 51 000 Rijeka

Tel. /faks: 051 639 668

E-mail: barbara.drezga@ri.t-com,

Voditeljica projekta: Vukobratović Jelena, jelena.vukobratovic@gmail.com

Djeca: mješovita skupina djece u dobi od treće do sedme godine života (skupine: *Snjeguljica, Patuljci; dvadesetero djece*)

Sažetak projekta: Projekt je započeo inicijativom djece. Tijekom likovne aktivnosti dječak G. E. (6. god.) papir baca u koš za smeće zajedno sa svim drugim otpadom. Na pitanje odgojiteljice postoji li u sobi spremnik za papir u sobi dnevnog boravka u koji bi mogao baciti taj papir, dječak odgovara: *Ne, što je to spremnik za papir?*. Uslijedilo je uključivanje druge

djece u razgovor, a odgojiteljice su usmjerile daljnji tijek aktivnosti da bi se aktualan problem istražio. Odgojiteljice oblikuju eko centar u sobi dnevnog boravka od otpadnog materijala, a u centar za čitanje i pisanje postavljaju se slikovnice, enciklopedije i knjige o načinima kako se može gospodariti otpadom. Počeli su se prikupljati otpadni materijali te od njih izrađivati didaktički materijali (pamtilice, puzzle, poklapaljke, igre koje potiču rane matematičke i predčitalačke vještine i sl.). Djeca pokazuju sve veći interes te uključuju svoja ranija iskustva o načinima odlaganja otpada (konstruktivističko i suradničko učenje). Ubrzo su se počele razvijati ekološke navike kod djece: razdvajanje otpada, štednja vode i struje, recikliranje materijala i sl. Tijekom sljedećeg perioda projekta uslijedili su dogovorni sastanci odgojitelja u svrhu usmjeravanja projekta te osmišljavanje provedbe koraka koji su potrebni za uključivanje u djelovanje Udruge Lijepa naša u svrhu stjecanja statusa eko vrtića.

Do kraja pedagoške godine djeca pokazuju zanimanje za okoliš ali i okolinu (životinje, biljke, načini života ljudi i međusobnog ophođenja). Organiziran je odlazak u Zagreb u svrhu posjeta Zoološkom vrtu. Tijekom faze prerade doživljaja odgajateljice su uočile da ekološka dimenzija ostaje bitna, ali djeca traže prelazak na drugu stepenicu – stepenicu odgoja i obrazovanja za održivi razvoj. Početkom pedagoške godine 2013/14. donesen je fleksibilan plan i program projekta u koji smo uključile elemente odgoja i obrazovanja za održivi razvoj. Na roditeljskom sastanku obavijestili smo roditelje o tijeku projekta, te o dalnjem planu rada. Roditelji su se počeli aktivno uključivati u projekt: sudjelovanjem na radionicama (izrada kostima za maškaranu povorku *Ekići*: spremnici za otpad od otpadnog materijala), donošenjem otpadnog materijala u vrtić, uključivanjem u glazbene aktivnosti čiji je nositelj bio otac dječaka a sa djecom je vježbao pjesmicu Eko obitelj dječjeg zbora *Kikići* sa kojom smo nastupili na Eko-etno sajmu humanitarnog karaktera (u svrhu donacije prihoda za potrebe školovanja djece u Africi) krajem godine te na maškaranoj povorci 22. veljače ove godine. Početkom listopada prošle godine djeca su pokazala veliki interes za uređenje vrta. Polazeći od zanimanja djece jedan dio zemlje vanjskog prostora počeo se pripremati u svrhu njegove daljnje obrade na proljeće. Vrtiću su donirane sadnice, djeca upoznaju nazine biljki, vrste tla te istražuju koje biljke se mogu uzgajati u ovom podneblju. Obzirom da projekt ima tendenciju održivosti ne može se predvidjeti njegov kraj već okvir nastavka istraživanja : posjet eko imanju, sudjelovanje na Festivalu znanosti u travnju ove godine, rad na perma kulturnom vrtu, sudjelovanje na Zelenoj Čistki. Tijekom razvoja projekta naš trud i nastojanja prepoznati su i podržani od strane časopisa Hrvatske šume (projekt Šume u pričama i pjesmama), Hrvatskih šuma – ogrank Rijeka, Udruga Žmergo, Udruge Krizni Eko Stožer Marićina, spisateljice Tatjana Udović, tvrtke Em –teh, Udruge Lijepa naša, OŠ Srdoči, Prirodoslovne i grafičke srednje škola, Gradske knjižnice Rijeka – dječji odjel Stribor, te smo uz njihovu potporu širili naše djelovanje vodeći se geslom održivog razvoja *Misli globlano, djeluj lokalno*.

mr. sc. Andreja Silić

viša savjetnica za predškolski odgoj

koordinatorica *Nacionalnog programa odgoja i obrazovanja za ljudska prava i demokratsko
građanstvo vlade Republike Hrvatske za područje ranog i predškolskog odgoja*

Projekti osnovne škole – razredna nastava

1. Učini dobro djelo i ne očekuj ništa zauzvrat

Tematsko područje:

Društveno kulturno: Volonterstvo i razvijanje socijalne solidarnost, razbijanje stereotipa

Cilj

Cilj projekta «Učini dobro djelo i ne očekuj ništa zauzvrat» je osvijestiti u svakom djetetu i svima koji se sa projektom susretnu da se stvarno bogatstvo ne mjeri u novcima, modnim markama i podmarkama već u sposobnosti da svojim pozitivnim djelovanjem mijenjamo svoju stvarnost. Radost zbog učinjenog dobrog djela nemjerljiva je u bilo kojoj valuti, a upravo ta ista radost uči nas da darujući drugog darujemo i sebe. Čineći dobro drugima ne očekujući ništa za uzvrat također učimo da nam se «dobro dobrim vraća» jednakako kao i zlo.

Svakodnevnim «bombardiranjem» medija o ukidanju radnih mjesta ili otkazima, smanjenju plaća, djeca i mladi osjećaju bojazan svojih roditelja i okoline, te se i sami poput svojih roditelja postaju pasivni, a tugu zbog naizgled nemogućnosti mijenjanja stvarnosti kompenziraju ogovaranjem i isključivanjem iz grupe onih koji nisu poput njih. Projektom se planira potaknuti razumijevanje osnovnoškolaca o važnosti pozitivne namjere, dobrovoljnog rada, razvijanju humanih vrednota usmjerenih na dobrobit pojedinca kako u školi, tako i u široj zajednici. Kroz projekt Učini dobro djelo i ne očekuj ništa za uzvrat naši bi učenici doprinijeli organiziranju humanitarnih akcija za članove društva svih životnih dobi što bi im ujedno omogućilo da steknu i razviju poželjne kompetencije aktivnog građanina: komunikativnost, poduzetnost, informacijsko-komunikacijske vještine, svijest o potrebi brige za druge, praktično-radne vještine za svakodnevni život, razvijanje sposobnosti kritičkoga mišljenja i rješavanja problema. Učenici prepoznaju svoje pravo na uključenost, a uz pomoć voditelja stekli bi potrebna znanja i vještine.

Škola

Osnovna škola Slano, Ruđera Boškovića 17, Slano

T/F: 020 871514; 020 871255

E-adresa: ured@os-slano.skole.hr

Voditeljica

Ivana Penjak Kasavica, prof., pedagoginja

Učenici

Učenici koje će predstavljati projekt na Smotri su učenici četvrtoog razreda:

Mariela Milić, Tomy Pleština, Nika Radinković, Andrijana Kasavica,

Dita Ševelj i Patrik Zvono

Opis

Izbor i istraživanje problema

Učenici Osnovne škole Slano u svom su dosadašnjem školovanju izuzetno aktivni u humanitarnim akcijama, školskim natjecanjima i raznim radosnim i ozbiljnim prigodama izoštrivši senzibilitet i poštovanje prema različitosti. Naučili su se i suzdržavati i svoje potrebe pred potrebitijim stavljati na drugo mjesto. Svejedno sam u radu s njima primjetila da jedni prema drugima često nisu nimalo suosjećajni. Takođe primjećujem da u školu donose stavove svojih roditelja koji na žalost često ne paze o čemu razgovaraju sa ili pred djecom. Djeca su radi toga zbunjena i u nedoumici kako se ponašati prema drugima.

Anketa koja je provedena među učenicima svih 8 razreda Osnovne škole Slano pokazala je da naši učenici u velikoj mjeri dobro djelo mijesaju sa svakodnevnim kućnim i školskim obavezama, ali i da su ih roditelji maksimalno rasteretili bilo kakvih obaveza kod kuće osim onih školskih.

Moguća rješenja problema

Raspravljujući s njima o mogućnostima da u njihovom razredu, našoj školi i cijelom svijetu bude više dobrote, olujom ideja, iznjedrio je naizgled jednostavan prijedlog: »Tajno ćemo činiti dobra djela i svijet će time postati bolje mjesto, a kada mi sami počnemo raditi drugima dobro to će i njih potaknuti da čine dobra djela i svijetom će se proširiti virus dobrote. »

Nakon niza humanitarnih akcija u kojima su sudjelovali ova njihova akcija dobrote bi se razlikovala po svom podcilju: Potaknuti lančanu reakciju dobrih djela i po izuzeću autora. Naime u prvi plan se ne stavlja izvršitelj dobrog djela već djelo samo i njegovo moguće djelovanje na druge.

Najbolji pristup rješenju problema

Dogovorili smo se da nakon pojedinačnih predavanja po razredima i radionica u kojima ćemo preko bajki i razgovora učenicima približiti značenje dobrog djela, započnemo sa realizacijom dobrih djela. Dogovorili smo tiskanje kartica dobrote koje bi svaki učesnik projekta ostavio po učinjenom dobrom djelu sa pozivom da se zahvaliti možemo čineći dobro djelo nekom drugom. Svaki učenik je dobio bilježnicu za bilježenje svojih dobrih djela. Dobra djela smo definirali hotimičnom akcijom koja za cilj nema osobnu korist ili prezentaciju već naprsto pomoći drugome npr. : vršnjačka podrška u savladavanju nastavnog gradiva, akcije zaštite okoliša i brige o životinjama, humanitarne akcije, posjeti i pomoći starim i nemoćnim i posjet udruzi Blage ruke čiji je priritet briga o starim i nemoćnim u Dubrovačkom primorju. Na roditeljskom sastanku uključivanje roditelja u naš projekt dobrote.

Plan djelovanja

Plan djelovanja koji bi doveo do primjene predloženog najboljega rješenja sastoji se u sljedećim aktivnostima: zajedničkim istraživanjem doznali smo da naša sugrađanka putuje u Afriku, u Ugandu i da će tom prilikom posjetiti jednu lokalnu školu. Zamoli smo je da dozna što je djeci u toj afričkoj školi najpotrebni i doznali da im fali drvenih bojica i šiljila. Našu smo akciju započeli donošenje u školu starih bojica i šiljila te nakon zajedničkog šiljenja iste smo poslali u Ugandu. Nevjerojatna povratna informacija sa preko 100 crteža djece iz Ugande sa istim tim bojicama ohrabrla nas je da nastavimo sa drugim planiranim radnjama: pomoći starim i onima kojima je pomoći potrebna, očuvanjem prirode i sadnjom divljih perunka u vrtu škole, sudjelovanjem u sadnji čempresa i kadulje uz staru biciklistički stazu, nastavkom sakupljanja humanitarne pomoći od viška džeparca koji nam ostane i nakon zvaničnog završetka humanitarne školske, uključivanja cijele škole i svih učenika i nastavnika u naš projekt «Učini dobro djelo i ne očekuj ništa za uzvrat», informiranje medija o tijeku projekta i širenje projekta i na druge škole i institucije, predstavljanje projekta u Općini Slano, prezentacija aktivnosti u školi i široj zajednici, da bismo ih potakli na slične aktivnosti; redovito dokumentiranje projekata, vođenje intervjuja i bilježenje aktivnosti na mrežnim stranicama Škole; izrada dokumentacijske mape i plakata, te njihova prezentacija; evaluacija projekta.

Ostvareni rezultati

Nevjerojatna povratna informacija sa preko 100 crteža djece iz Ugande sa istim bojicama koje smo im poslali, plakati životinja iz nacionalnog parka u Ugandi, fotografije djece iz Ugande dok nam crtaju ohrabrili su nas da se predstavimo prvo u cijeloj školi, a zatim i u medijima s

našim projektom. Ulaz u našu školu sad kraze 4 velika panoa o realizaciji projekta dobrote. Objavljeni su članci u svim lokalnim novinama (Glas grada, Du list, Dubrovački vjesnik.) Usljedilo je javljanje na Hrvatskom radiju Dubrovnik i dolazak novinarke Hrvatskog radija Nike Nagy u školu da razgovara s «ambasadorima dobrote» kako su nas u novinam nazvali. Općina Dubrovačko primorje pomogla nam je u tiskanju kartica dobrote, a naši sugrađani čestitkama i podrškom. U samoj školi uslijedio je cijeli niz dobrih djela. Tako je stručna suradnica škole uranila i u sve razrede, zbornicu i tajništvo donijela bukete divljih perunika, ravnateljica je za 1. dan proljeća organizirala plesni veliki odmor, vjeroučitelj je sve snimio i u svoje slobodno vrijeme smontirao što je rezultiralo krasnim filmićem dobrote i radosti. Za 8. mart sve djelatnice škole dočekala je crvena ruža, a učenici sudionici su u projektu u jednakoj mjeri razvijali svoje vrline i istraživačke vještine. Srednja umjetnička škola Luke Sorkočevića iz Dubrovnika potaknuta projektom naših učenika pokrenula je svoj projekt dobrote, a roditelji naših učenika svesrdno su nas podržali i sami čineći dobra djela. Timskim radom i istraživačkim učenjem stjecali su nova znanja o volonterstvu i potrebama osoba treće životne dobi ali i svih osoba koje nas okružuju. Prenosili su ih vršnjacima i svojim primjerom i predstavljanjem projekta u našoj lokalnoj zajednici i tako stjecali iskustva javnog nastupa i građanski odgovornog ponašanja.

Projekt je bio predstavljen

Na Vijeću roditelja i učenika, kao i na Učiteljskom vijeću, na županijskim stručnim vijećima pedagoga, u auli škole, po svim razredima pojedinačno, na mrežnim stranicama Škole, u lokalnim tiskovinama, Školskim novinama, lokalnim radijskim postajama, predstavnicima lokalne vlasti. Predstavljanjem projekta učenici žele veću skupinu građana upoznati sa svojim aktivnostima, promovirati građanske inicijative i osvijestiti potrebu što većeg uključivanja djece i mladih u volonterske projekte dobrote, a iznad svega osvijetiti činjenicu da čineći dobro drugome, činimo dobro i sebi.

2. Izbor predsjednika razreda

Škola

Osnovna škola "Đuro Ester"

Adresa škole: Trg slobode 5, 48 000 Koprivnica

Telefon: 048/ 622 – 433; Telefaks: 048/ 625 – 042

e-mail: tajnik@kc.hinet.hr

Voditeljica

Maja Sinjeri

Učenici

Popis učenika koji će predstavljati projekt na Smotri (4 + 2 rezerve):

Dunja Medurečan, Dorian Tarle, Dinko Majerus, Lovro Lokotar, Lorena Lončarek, Vanja Setinšek

Tematsko područje

Ijudsko – pravna, politička i društvena dimenzija: ljudska prava, slobode i odgovornost u sklopu razreda, škole i lokalne zajednice; aktivno i odgovorno građanstvo kao temelj razvoja demokracije; demokratsko upravljanje i sudjelovanje u demokratskom upravljanju razredom; komunikacijske vještine – projekt građanin

Opis

Izbor i istraživanje problema: Na početku svake nove nastavne godine u razredu biramo predsjednika razreda. Ove godine odlučili smo izabrati predsjednika na drugačiji način – demokratskim izborima kao što to rade naši roditelji. Ideja je zanimljiva – sudjelovati u pravim izborima kao da smo odrasli. Problem smo istraživali proučavajući Ustav RH, Deklaraciju o pravima djeteta, razgovarajući s roditeljima, postavljajući pitanja zastupniku u Gradskom vijeću grada Koprivnice i saborskom zastupniku, predstavnici Dječjeg gradskog vijeća, gradonačelnici te raspravljajući u razredu.

Moguća rješenja problema:

Raspravljajući o problemu učenici su predložili moguća rješenja.

Razgovarajući s roditeljima saznali bismo zašto i kako glasaju odrasli.

Raspravljajući o prednostima i nedostacima života bez zakona utvrdili bismo jesu li nam važni i zašto. Utvrđivanje osobina i sposobnosti koje bi predsjednik ili predsjednica razreda trebao ili trebala imati olakšali bi izbor kandidata za predsjednika razreda.

Razgovorom sa zastupnikom u Gradskom vijeću grada Koprivnice i saborskим zastupnikom te predstavnicom Dječjeg gradskog vijeća i gradonačelnicom saznali bismo kakve osobine i sposobnosti oni posjeduju i kako obavljaju svoje dužnosti.

Navodeći jake i slabe strane svakog rješenja dogovorili smo najbolji pristup za rješavanje našeg problema.

Najbolji pristup rješenju problema:

Prvo ćemo razgovarati u razredu o prednostima i nedostacima života bez zakona. Pomoću alata za procjenu vlasti utvrdit ćemo koje osobine i sposobnosti treba imati predsjednik ili predsjednica razreda. Putem e-maila postavit ćemo pitanja gradonačelnici o njezinom poslu. Sa zastupnikom u Gradskom vijeću grada Koprivnice i saborskim zastupnikom razgovarat ćemo o osobinama i pravilima kojih se pridržavaju. Predstavnica Dječjeg gradskog vijeća reći

će nam kako je izabrana na to mjesto i što se u Dječjem gradskom vijeću radi. Prikupit ćemo kandidature za predsjedničke izbore u razredu. Kandidati će napisati svoje programe. Održat ćemo sučeljavanje kandidata i imati predizbornu šutnju. Održat ćemo slobodne demokratske izbore koje će nadgledati komisija iz drugog razrednog odjela. Nakon prebrojavanja glasova proglašit ćemo predsjednika ili predsjednicu razreda koji/koja osvoji većinu glasova.

Plan djelovanja:

Na satu razrednika raspravljali smo i objašnjavali riječi prava, obaveze, zakon, vlast.

Što i tko sve provodi zakone u našem gradu.

Pomoću intelektualnog alata za procjenu položaja vlasti utvrdili smo osobine i sposobnosti koje bi trebao imati budući predsjednik/predsjednica razreda.

Smišljali smo i postavljali pitanja za gradonačelniku/ člana Gradskog vijeća/člana Dječeg gradskog vijeća.

U razred smo pozvali djeda naše učenice koji je član Gradskog vijeća grada Koprivnice i saborski zastupnik gospodina Željka Šempera. On nam je govorio o obavezama zastupnika i načinu na koji rješavaju važna pitanja. Članica Dječeg gradskog vijeća, Lorena Plavšić pričala nam je o svojim obavezama i osobinama koje su potrebne za svakog predstavnika u Dječjem vijeću.

Analizirali smo odgovore te predložili kandidate za predsjednika razreda.

Kandidati su samostalno napisali svoj program. Održali smo sučeljavanje predsjedničkih kandidata koji su prikazali svoj program i odgovarali na pitanja učenika.

Izradili smo glasačke lističe i glasačku kutiju.

Dogovorili smo se o odabiru komisije koja nadgleda predsjedničke izbore. U komisiji su bila tri člana, jedan član našeg razreda i dva člana iz 3. c razreda.

Proveli smo izbore i prebrojavanjem glasačkih lističa utvrdili i proglašili pobjednika.

Novoizabrana predsjednica obratila se učenicima i zahvalila na ukazanom povjerenju.

Na kraju školske godine ona će podnijeti izvješće o svom mandatu i aktivnostima.

Ostvareni rezultati: izabrali smo predsjednicu razreda i naučili kako organizirati izbor predsjednika u razredu, zašto su važni zakoni, da svatko od nas ima pravo birati i biti biran te kritički razmišljati i odabrati pravu osobu koja će predstavljati naš razred. Izabrane osobe odgovorne su biračima i mogu biti smijenjene ako ne zadovoljavaju.

Projekt je bio predstavljen na Vijeću učitelja 26. ožujka 2014.

3. Zavičajna zbirka „Legradska hiža“

Tematsko područje

kulturološko; razvoj osobnog,zavičajnoj, većinskog i manjinskih nacionalnih identiteta kao dio hrvatskog domovinskog identiteta.

Cilj

Očuvanje kulturne baštine našeg zavičaja, razvoj svijesti učenika ali i mještana o važnosti očuvanja tradicije i kulturnog nasljeđa, upoznavanje učenika s običajima i načinom života naših predaka, međugeneracijska povezanost.

Osnivanje zavičajne zbirke „Legradske hiže“ te njeno predstavljanje široj javnosti.

Škola

Osnovna škola Legrad

Adresa škole: Trg Svetog Trojstva 35, 48317 Legrad

Telefon: 048 835011

Telefaks: 048 835011

e-mail: os-legrad-001@skole.t-com.hr

Voditeljica

Tamara Marcinjaš, dipl. uč.

Učenici

Broj učenika u projektnoj skupini: 9

Podaci o učenicima: Esmeraldo Balog, 3. r., Matija Habek, 3. r., Tara Kolaš, 3. r., Leon Sataić, 3. r., Iva Šenji, 3. r., Filip Cvetnić, 1. r., Vinko Ivić, 1. r., Roko Ivan Kolaš, 1. r., Marko Habek, 1. r.

Popis učenika koji će predstavljati projekt: Leon Sataić, Iva Šenji, Tara Kolaš i Matija Habek.

Opis

Izbor i istraživanje problema

Učenici su primijetili da nam u mjestu nedostaje muzej ili zavičajna zbirka iz koje bi učili o povijesti svog zavičaja.

Predmete koji nam svjedoče o bogatoj legradskoj povijesti mogu vidjeti samo na rijetkim izložbama pa su zaključili da kulturno blago koje su nam ostavili predci moramo sačuvati od propadanja.

Moguća rješenja problema:

Učenici su razmatrajući problem kojim se žele baviti predložili sljedeća moguća rješenja:

- Osnivanje muzeja Legrada
- Prikupljanje knjiga o povijesti Legrada
- Organiziranje predavanja o povijesti Legrada
- Osnivanje zavičajne zbirke

Najbolji pristup rješenju problema

Shvatili smo da muzej ne možemo osnovati jer nemamo predmete iz daleke prošlosti, knjiga o Legradu ima samo nekoliko, a pradavanja zanimaju mali broj ljudi. Shvatili smo da je najbolji način rješavanja problema osnivanje zavičajne zbirke Legrada.

U mjestu je sve manje predmeta koji svjedoče o životu i radu ljudi u Legradu te o njegovim običajima. Što prije treba sakupiti preostale predmete i sačuvati ih od propadanja. Mnoge predmete ljudi su prodali, neke su bacili ali još se ponegdje mogu neki i naći.

Zavičajna zbirka bi bila mjesto na kojem će se ti predmeti sakupljati i obraditi a otvorili bi je za javnost tako da je svi koji su zainteresirani mogu doći vidjeti. Također, na taj bi način Legrad dobio zbirku koju bi mogao pokazivati gostima i posjetiteljima iz drugih mjesta.

Plan djelovanja:

Proučili smo na internetu, u novinama i knjigama kakve zavičajne zbirke postoje.

Organizirali smo terensku nastavu u Ludbreg gdje smo posjetili zavičajnu zbirku Bakina hiža i dedekov dvor.

Izradili smo letke koje smo raznosili po kućama i plakate koje smo polijepili po mjestima a u kojima objašnjavamo građanima što je cilj našeg projekta i molimo ih za pomoć u prikupljanju starina.

Zamolili smo Općinu Legrad da nam ustupi nekorišteni prostor za potrebe zbirke.

Od ljudi smo sakupili mnogo stvari.

Surađivali smo sa svim udrugama i mnogim pojedincima.

Zbirku su razgledali kustosica koprivničkog muzeja i konzervatori Ministarstva kulture te nam dali upute za daljnji rad.

Predmete smo evidentirali i napravili katalog predmeta.

Stvorili smo prekrasnu zbirku, a mještani nam svakodnevno donose svoje starine za koje žele da budu izložene.

Ostvareni rezultati

Upoznali smo se s načinom života i rada u zavičaju kroz prošlost.

Osnovali smo Zavičajnu zbirku „Legradska hiža“ koja je smještena u prostoru na Trgu Svetog Trojstva u Legradu. U njoj je preko 200 eksponata koji svjedoče o radu i životu ljudi legradskoga kraja u prošlom stoljeću.

Eksponate smo izložili tako da prikazuju legradsku sobu i kuhinju, a prikupili smo i mnogo alata i predmeta koji su se koristili pri raznim poslovima.

Svi smo predmete evidentirali u inventarnoj knjizi, a napravili smo i katalog istih po preporuci Ministarstva kulture te smo naučili kako kulturnu baštinu treba čuvati i njegovati.

Uskoro planiramo svečano otvorenje zbirke koju ćemo potom predati na upravljanje Općini Legrad.

Projekt je bio predstavljen

na roditeljskom sastanku 14. veljače 2014. godine.

4. Planirajmo zajedno

Tematsko područje

Projekt građanin

Cilj

Razviti svijest o važnosti pravilnog planiranja izvanškolskih aktivnosti učenika i aktivno uključivanje roditelja u riješavanje problema za dobrobit djece

Škola

OŠ Vežica, Kvaternikova 49, Rijeka

T/F: 051 453868; 051 455680

E-adresa: os-vezica@ri.t-com.hr

Voditeljica

Miljenka Rumora

Učenici

Eni Jordano, Lucija Momčilović, Marko Barbir, Stella Šabanović

Opis

Izbor i istraživanje problem

Na satu razrednika razgovarali smo jesu li učenici operećeni izvanškolskim aktivnostima i koliko im vremena ostane za kvalitetno druženje s obitelji. U svrhu našeg istraživanja proveli smo anketu među 63 učenika i 57 roditelja naše škole. Na pitanje je li ovo naše istraživanje važno 98% roditelja i 93 % učenika odgovorilo je potvrđno. Anketa je pokazala da 12% ispitanih učenika ima više od tri izvanškolske aktivnosti, a 20 % ih ima dvije aktivnosti. Njih 22% tvrdi da su im aktivnosti izabrali roditelji. Svi roditelji su na pitanje je li njihovo dijete samo odabralo aktivnost kojom se bavi odgovorili potvrđno. Zaključili smo da se odgovori učenika i roditelja ne slažu. U vrijeme vikenda kada bi obitelj trebala provoditi najviše vremena zajedno više od 50% učenika pohađa razne izvanškolske aktivnosti. Više od 70% roditelja smatra da provode dovoljno vremena sa svojom djecom dok je 52% učenika odgovorilo da ne provodi dovoljno vremena s obitelji. Djeca od najranije dobi imaju potrebu i želju provoditi vrijeme u igri i drugim aktivnostima sa svojim roditeljima. To u stvarnosti nije tako. Stoga je vrlo važno da roditelji imaju na umu da bit kvalitetno provedenog vremena sa svojim djetetom nije koliko, već kako provode vrijeme s njime

Moguća rješenja problema

Da bismo pronašli pravo rješenje za što kvalitetnije provođenje učenika s roditeljima i ukazali da su neki učenici preopterećeni izvanškolskim aktivnostima, a koje bi bilo u skladu sa zakonom, proučili smo Konvenciju o pravima djeteta, Zakon o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi, Obiteljski zakon i Ustav Republike. Pisali smo Filozofskom fakultetu u Rijeci Odsjeku za psihologiju, pravobraniteljici za djecu. Razgovarali smo s roditeljima i pedagogom škole. Pratili smo internetsku stranicu i tisak da bismo vidjeli koliko se u medijima govori o ovom problemu. Nakon toga podjelili smo se u skupine

Pisali smo kako je moguće riješiti naš problem. Crtali smo i razgovarali u grupi. Zaključili smo da bi trebalo educirati naše roditelje. Roditelji se često susreću s brojnim ponudama izvanškolskih aktivnosti, ne znaju koliko toga je zapravo dovoljno i kada se zaustaviti – pitaju

se koliko toga je poticajno, a koliko će djetetu biti teret. Raštrkani po raznim aktivnostima, članovi obitelji rijetko se vide, vrlo su rijetki zajednički obroci, automobili postaju mjesta druženja i gubi se vrijeme za obiteljsku povezanost. Prenatran raspored može dovesti do stresa roditelja, ali i učenika.

Odlučili smo da je problem moguće riješiti kroz dvije politike.

1. Edukacija roditelja u školskom okruženju

Organizacijom radionica u školskom okruženju roditelji bi se aktivno i uz pomoć stručnih osoba uključili u rješavanje problema operećenosti izvanškolskim aktivnostima svoje djece. Učili bi u školi koju pohađaju njihova djeca. U školskom okruženju roditelji bi se međusobno bolje upoznali i razmijenili iskustva roditeljstva.

2. Radionice udruga

Rješenje našeg problema pronašli smo i edukacijom roditelja u organizaciji raznih udruga građana. Ponuda radionica je velika, a i sadržaji su raznoliki. Roditelji se mogu učiti kako biti dobar roditelj, naučiti o ovisnostim, bolestima. Postoje radionice koje promiču sport i zdrav život. Ova predložena politika riješila bi naš problem, ali je ne podržava većina roditelja.

Najbolji pristup rješenju problema

Odlučili smo podržati politiku Edukacija roditelja u školskom okruženju. Podržavanjem ove politike želimo da naši roditelji nauče sto je najbolje za njihovo dijete i kvalitetan odnos u obitelji. Prednosti predložene politike su velike jer bi naši roditelji na radionicama boravili u prostoru škole, a ne u prostoru neke udruge gdje se na edukacijama nalaze ljudi koji se ne poznaju. Roditelji bi razvili svijest da aktivnim uključivanjem u rješavanju problema pridonose dobrobiti svoje djece. U rad bi se svojim znanjem uključiti roditelji kojima je struka vezana za odgoj djece: pedagozi, psiholozi i liječnici. Roditelji volonteri pokazali bi hvalevrijednu društvenu angažiranost u zajednici. Da bi se naša politika ostvarila bit će nam potrebna i materijalna sredstva za nabavku knjiga i materijala za rad. Mi tih materijalnih sredstava nemamo. Drugi nedostatak je da se vjerojatno svi roditelji neće odazvati jer radionice nisu obvezne. Ne postoji zakon koji bi roditelje obvezao da moraju učiti o roditeljstvu. Našu politiku temeljili bi na Konvenciji o pravima djeteta koji u članak 13. govori da dijete ima pravo na slobodu izražavanja. Na članak 27 Roditelj(i) ili drugi odgovorni za dijete, imaju prije svih odgovornost da, ovisno o svojim sposobnostima i materijalnim mogućnostima, osiguraju životne uvjete koji su prijeko potrebni za djetetov razvoj. Na članak 87. Obiteljskog zakona koji govori da dijete ima pravo na sigurnost i odgoj u obitelji primjereno svojim tjelesnim, umnim i osjećajnim potrebama i Zakonu o volontiranju. Za provođenje ove naše politike trebale bi se uključiti sve razine vlasti, od lokalne do državne jer je svima u interesu da djeca rastu u kvalitetnoj i poticajnoj sredini, da bi postali sposobni i zadovoljni ljudi koji će doprinositi napretku svoje zajednice. Svi oni koji se bave odgojem i obrazovanjem djece, zaštitom djece, socijalnom i zdravstvenom skrbi, dječja pravobraniteljica.

Plan djelovanja

Da bi se naša politika Edukacija roditelja u školskom okruženju usvojila s aktivnostima smo počeli na školskoj razini. O našem radu upoznali smo ravnateljicu škole gospođu Violetu Nikolić koja nas je podržala u radu. Učitelje ćemo upoznati na Učiteljskom vijeću, a učenici će o tome raspravljati na Vijeću učenika. Na razini razrednih odjela organizirali bi roditeljske sastanke na kojima bi roditelje upoznali s planom edukacije. Važno je pridobiti što više roditelja pa bismo organizirali tribinu na koju bi pozvali liječnicu iz naše školske ambulante i profesore s Filozofskog fakulteta. Napisali bi pisma roditeljima kojima je struka psihologija i pedagogija da se svojim dobrotoljnim radom uključe u rad radionica. Na satovima razrednika razgovarali smo s učenicima o temama o kojima bi njihovi roditelji trebali učiti. Od učenika smo i dobili ideje za osmišljavanje edukativnih radionica. Djeca žele

više igre i druženja s roditeljima. Informirat ćemo javnost o našim aktivnostima putem lokalnog tiska i televizije. Cilj nam je da javnost prepozna važnost edukacije roditelja i da naša iskustva koriste i ostale škole.

Pisali smo i pavobraniteljici za djecu gospodi Mili Jelavić. Pohvalila je temu koju smo izabrali za proučavanje i pozvala nas u Malu kuću u Zagreb.

Ostvareni rezultati

Učenici su radom na projektu usvajali komunikacijske i socijalne vještine. Na praktičan način stjecali su znanja. Crtali su i pisali pisma. Osmišljavali su teme koje bi se obrađivale na radionicama. Igrali su uloge roditelja i djece. Proveli su ankete. Najveća vrijednost je da su razvili svijest da se problemi mogu riješiti otvorenim razgovorom uz uvažavanje različitih mišljenja.

Projekt je bio predstavljen

Učiteljskom vijeću.

Na Županijskoj smotri projekata 31. ožujka 2014.

5. Biciklom do zdravlja

Tematsko područje

Ljudsko pravno, ekološko

Cilj

Upozoriti ljudе radi narušavanja zdravlja zbog premalog kretanja. Uporabom bicikla u svakodnevnom životu doprinositi svom zdravlju. U gradu bez automobila poboljšati zrak koji udišemo i tako ponovo živjeti zdravije.

Škola

Osnovna škola Prelog, Trg bana Jelačića 2, 40323 Prelog

T/F 040 /646 066;

E-adresa: os-prelog-001@skole.t-com.hr

Voditeljica

Branka Podgorelec, učiteljica mentor

Učenici

Učenici 3. c razreda sudjelovali su u izradi projekta: Antonio Andročec, Ilija Blažeka, Eugen Bogomolec, David Čonkaš, Mia Furdi, Danijela Hegeduš, Renato Horvat, Ana Hošnjak, Luka Klobučarić, Antonija Martinec, Tina Mesarić, Nika Naranđa, Emili Novak, Paola Novak, Lara Obadić, Lana Posavec, Marija Purić, Renato Ružman, Arijana Strniščak, Danijela Šalković.

Učenici koji će predstavljati projekt na smotri: Eugen Bogomolec, Renato Horvat, Danijela Hegeduš, Arijana Strniščak

Opis

Izbor i istraživanje problema

Na početku školske godine upoznavali smo udžbenike iz svih nastavnih predmeta. U udžbeniku iz prirode i društva upoznali smo teme Bicikl – moje prometno sredstvo i Naše zdravlje. Da bi sačuvali svoje zdravlje shvatili smo da je potrebno što više se kretati. Jedan od načina kretanja je i vožnja biciklom. Dogovorili smo se da te dvije teme povežemo u zajednički projekt. Olujom ideja učenici su odabrali naziv projekta Biciklom do zdravlja.

Odabirom te teme učenici su zbog njezine širine problema proučavali nastavni plan i program prirode i društva za 3. razred, kurikulum građanskog i zdravstvenog odgoja.

S veseljem su se prisjetili terenske nastave u Koprivnici. Posebno ih se dojmio muzej bicikla na ulicama grada Koprivnice.

Da bi saznali koliko učenika i njihovih članova obitelji ima bicikl i koliko vremena provedu u vožnji biciklom učenici su to istražili anketom u svojoj obitelji. Gotovo svi anketirani složili su se da grad Prelog postane Grad bicikla i zdravlja.

S rezultatom ankete učenici su upoznali gradonačelnika grada Preloga gospodina Ljubomira Kolareka. Gradonačelnik je pohvalio ideju učenika, podržao ih u provođenju projekta i ponudio suradnju.

Moguća rješenja problema

Učenici su proučavanjem nastavnog plana i programa prirode i društva na temu Bicikl – moje prometno sredstvo i Naše zdravlje uočili problem premalog kretanja koje narušava njihovo zdravlje. Daljnjem proučavanjem kurikuluma građanskog i zdravstvenog odgoja dolaze na ideju o izradi projekta Biciklom do zdravlja. Tom idejom naša učiteljica upoznala je roditelje na roditeljskom sastanku. Oni su podržali naš projekt i ponudili pomoć u organiziranju predavanja i radionica za roditelje i učenike. Za provođenje projekta potrebno je organizirati posjete trgovinama, tvornicama, udrugama i ustanovama. Da bismo i druge upoznali s provedbom projekta sudjelovat ćemo u povorci maškara, radio emisiji, člancima u lokalnom tisku, uključivanjem u aktivnosti biciklista. Svi učenici će prikupljati članke i fotografije na temu Biciklom do zdravlja.

Najbolji pristup rješenju problema

Učenici će putem radionica upoznati načine sigurnog upravljanja biciklom u prometu i tako sačuvati svoje zdravlje. Roditelji će svoju djecu upućivati da ne krše zakonska pravila sigurnog kretanja u prometu koja su i sami upoznali na radionicama. Sastavit će i podijeliti letke na kojima će biti svi pozvani na kretanje Biciklom do zdravlja. Za one najmlađe izradit će igru i tako ih educirati o zdravlju.

Plan djelovanja

Upoznavanjem sadržaja iz udžbenika prirode i društva uočili smo temu Bicikl – moje prometno sredstvo i Naše zdravlje. Da bismo sačuvali zdravlje, povezali smo teme u projekt Biciklom do zdravlja. Idejom smo na roditeljskom sastanku upoznali roditelje. Proveli smo anketu u obitelji i zaključili da se svi pre malo krećemo. Ovi rezultati potaknuli su nas na daljnja istraživanja u projektu. Za sigurnu vožnju biciklom morali smo naučiti prometna pravila. Učenike će educirati djelatnica auto škole, a roditelje djelatnik PU Međimurske. U radionicama o prometu uočili smo važnost zaštitne kacige. Ona nam je bila motiv za posjet tvornici koja izrađuje kacige. Odlučili smo i mi izraditi kacige s kojima ćemo se predstaviti na fašničkoj povorci. Učenici će upoznati rad udruge biciklista koji će im pomoći realizirati vožnju na poligonu. Posjetit će trgovine koje se bave prodajom bicikla. Učenici će prikupljati članke i fotografije na odabranu temu. Podatke o izgradnji biciklističkih staza potražit ćemo u upravi grada Preloga. O našem radu na projektu Biciklom do zdravlja upoznat ćemo i druge učenike naše škole, drugim školama i lokalne zajednice. Za to će nam poslužiti radio emisija, letak i članci u lokalnom listu.

Ostvareni rezultati

Učenici su radom na projektu shvatili da je kretanje put do zdravlja. Za kretanje odbrali smo bicikl i naučili prometna pravila za sigurnu vožnju. Svojim projektom skrenuli smo pozornost roditeljima na zajedničko druženje u obiteljima. Putem radionica, posjeta, novinskih članaka, radio-emisije, letaka i igara razvijali smo timski i suradnički odnos učenika i odraslih. Naš projekt prati grad Prelog u izgradnji prometnica, a posebno biciklističkih staza kao siguran put do zdravlja.

Projekt je bio predstavljen

Projekt je predstavljen roditeljima na roditeljskom sastanku, učenicima i učiteljima naše škole, PŠ Cirkovljani, OŠ Draškovec, Dječjem vrtiću Fijolica Prelog i gradonačelniku grada Preloga. Projektom smo upoznali trgovinu Biciklin i Biciklističku udrugu Laganini, Huni-bike i Biciklistički klub Prelog, Udrugu umirovljenika Prelog, udrugu Duga, autoškolu, fitness centar. Sudjelovat ćemo na fašničkoj povorci grada Preloga, u medijima i stranicama naše škole.

6. Knjiga nadohvat ruke

Škola

Osnovna škola Orešovica, PŠ Podbrešt
Školska 2, 40322 Orešovica
T/F: 040 635 020
E-adresa: os-orešovica@ck.t-com.hr

Tematsko područje

Osobna prava djece, odgovornost i prava drugih – građanski odgoj

Cilj

Opremanjem knjižnice u Područnoj školi Podbrešt omogućiti dostupnost knjige učenicima i osigurati povećanje čitalačke pismenosti učenika.

Voditeljice

Senija Zadravec-Kermek, dipl. učitelj razredne nastave, učitelj mentor

Učenici

4. c razred: Lea Zadravec, Stefan Carević, Lara Mišić, Petar Sraka, Danjela Novak, Alex Krištofić, Patricia Lončarić;

3. c razred: Lovro Bukal, Tomislav Matić, Božidar Sraka, Leon Strnad, Vanesa Mesrić.

Učenici koji predstavljaju projekt: Danjela Novak (4. c), Lara Mišić (4. c), Patricia Lončarić (4. c), Lea Zadravec (4. c)

Opis

Izbor i istraživanje problema

Na početku svake školske godine na satovima hrvatskog jezika razgovaramo o knjigama za lektiru koje ćemo tijekom školske godine čitati. Isto tako razmjenjujemo iskustva o pročitanim knjigama. Kako u školi nemamo knjižnicu u kojoj bismo mogli posuđivati knjige, učenici najčešće čitaju knjige koje donosi učiteljica iz školske knjižnice u matičnoj školi, dok je samo nekolicina učenika učlanjena u gradsku knjižnicu. Učenici su zaključili da čitaju malo pa ih je zanimalo kakve su čitalačke navike druge djece.

Na satovima Malih građana raspravljali smo o problemima čitanja. Na stranicama interneta pronašli smo podatke o istraživanjima čitanja. Podaci istraživanja OECD-a za Hrvatsku kažu da 27 % učenika nikada ne čita, 57 % ih čita jer mora, a za njih 80 % omiljeni hobi nije čitanje. Isto istraživanje pokazuje da više od 22% ispitanih učenika ne postiže razinu početne čitalačke pismenosti.

Kada je 2008. godine Nacionalni centar za vanjsko vrednovanje proveo ispitivanje učenika 4. i 8. razreda, naša škola također je imala lošije rezultate u ispitivanju čitalačkih sposobnosti.

Došli smo do spoznaje da je čitanje važno. Proučili smo Konvenciju o pravima djeteta koja kaže da djeca imaju pravo na obrazovanje. Pravo na obrazovanje podrazumijeva i pravo na čitanje – pravo na knjigu.

Odlučili smo da ne želimo biti dio hrvatskog prosjeka kada je u pitanju naša čitalačka pismenost. Proveli smo istraživanje među učenicima naše područne škole o čitanju. Istraživanje je pokazalo da učenici uglavnom čitaju knjige za lektiru. Većina učenika nije učlanjena u gradsku knjižnicu i nema mogućnost posuđivanja knjiga.

Zaključili smo da nemamo priliku čitati knjige jer ih nemamo blizu.

Moguća rješenja problema

Da bismo definirali moguća rješenja našeg problema, najprije smo definirali zbog čega nam je čitanje važno. Učenici su izdvojili nekoliko razloga: čitanjem razvijamo tehniku čitanja, razvijamo maštu, proširujemo rječnik, stječemo nova znanja, olakšava nam učenje.

Učenici su ponudili nekoliko mogućih rješenja da bi se navika čitanja poboljšala i da bismo imali priliku čitati više knjiga i češće:

- učlanjenje svih učenika u gradsku knjižnicu
- bibliobus
- kupovanje knjiga (kućne biblioteke/knjižnice)
- knjižnica u područnoj školi.

Podijeljeni u skupine raspravljali smo o jakim i slabim stranama pojedinog rješenja i odlučili se za rješenje koje bi bilo najprihvatljivije.

Najbolji pristup rješenju problema

Učenici su odlučili da je formiranje knjižnice u našoj područnoj školi najbolje rješenje kojim bismo osigurali svim učenicima mogućnost češćeg posuđivanja knjiga i čitanja. Budući da učenici nemaju novčanih sredstava kojima bi osigurali nabavu knjiga za knjižnicu u područnoj školi, za pomoć smo se obratili odraslima: ravnatelju škole, školskoj knjižničarki, roditeljima i cijeloj lokalnoj zajednici.

Plan djelovanja

Svoju ideju o rješavanju problema iznijeli smo ravnatelju škole koji nam je ponudio svoju pomoć i pružio podršku tijekom realizacije projekta.

U dogovoru s ravnateljem i školskom knjižničarkom iz fonda školske knjižnice izdvojili smo po jedan primjerak knjiga iz školske lektire od 1. do 4. razreda. To su bile prve knjige u našoj maloj školskoj knjižnici. U školi smo oslobodili jednu policu koju smo proglašili školskom knjižnicom, a ravnatelj je obećao da će nam nabaviti u skoro vrijeme još jednu da bismo mogli što bolje urediti knjižnicu. I sami učenici su doprinijeli povećanju fonda školske knjižnice tako su i sami darovali neke knjige i časopise.

Učiteljica je dogovorila i prijem kod načelnika općine kojem smo predložili naš problem i rezultate koje smo već postigli. Načelnik nas je saslušao, pohvalio nas za obavljeni posao i obećao nam pomoći.

Odlučili smo uključiti i mještane našeg sela u opremanje naše knjižnice. Organizirali smo Dan darivanja knjiga na koji su se mještani odazvali i poklonili knjige za djecu, enciklopedije i časopise, čak i neke knjige za odrasle koje će moći posuđivati i roditelji učenika.

Na taj način se fond od početnih šezdesetak knjiga iz obavezne lektire proširio na dvjestotinjak knjiga. U fondu su se osim slikovnica i knjiga za djecu našle i neke knjige za odrasle čitače koje mogu posuđivati i roditelji.

Predstavljanje projekta

Projekt je predstavljen učenicima Područne škole Podbrest te načelniku općine prilikom posjeta.

Prije predstavljanja na županijskoj smotri dogovoren je predstavljanje projekta roditeljima na roditeljskom sastanku i Učiteljskom vijeću škole.

Ostvareni rezultati

Radeći na projektu naučili smo kako se provodi projekt, kako istraživati, raditi u timu i prezentirati. Stekli smo neke vještine koje će nam biti korisne u dalnjem školovanju i životu.

Naučili smo da i mi djeca možemo svojim sudjelovanjem utjecati na poboljšanje kvalitete života u školi, ali i odrasle potaknuti da nam pomognu u rješavanju problema koje smatramo važnima.

Naše navike čitanja su se poboljšale, a i roditelji su počeli čitati s nama.

Opremanje naše male školske knjižnice nije završilo. Nastavit ćemo sakupljati knjige i pronalaziti rješenja kako što bolje opremiti našu knjižnicu tako da bude otvorena i djeci i odraslima.

7. Lipa po lipu– kuna, bez računa se ne računa

Tematsko područje

Ljudsko – pravno

Gospodarsko – prava potrošača

Cilj

Potaknuti učenike da na osobnoj razini promišljaju o svojim potrošačkim navikama i ulozi potrošača, upoznati učenike sa Zakonom o potrošačima te ih poticati da postanu odgovorni učenici – građani koji znaju svoja prava i obveze.

Škola

VI. osnovna škola Varaždin, Dimitrija Demetra 13, 42000 Varaždin

T/F: 042 260343

E-adresa : os-varazdin-006@skole.t-com.hr; 6.os-tajnistvo@vz.htnet.hr

Voditeljica

Rosana Štrocinger – učiteljica razredne nastave, mentor

Učenici

Rea Bizik (4. d), Lorena Burek (4. d), Tomislav Ćosić (4. d), Danijel Gašparić (4. d), Ana Ivanković (4. d), Viktoria Kereša (4. d), Eva Kovačić (4. d), Ella Lacković (4. d), Helena Mađarić (4. d), Martin Peršić (4. d), Marta Petak (4. d), Dolores Pretković (4. d), Ema Smodek (4. d), Dora Težak (4. d) i Luka Želimorski (4. d).

Uz suradnju učenika 7. b razreda : Maje Pintarić, Antonela Müler, Sofije Grčić i Vite Drčec s kojima je radila učiteljica matematike Katica Kalajdžija.

Učenici koji će predstavljati projekt na smotri : Lorena Burek (4. d), Tomislav Ćosić (4. d), Ella Lacković (4. d) i Dora Težak (4. d).

Opis

Izbor problema

Na našem prvom okupljanju, učiteljica nam je objasnila važnost građanskog djelovanja te nas upoznala s temama koje su dio građanskog odgoja i obrazovanja. Shvatili smo da želimo biti odgovorni učenici– građani,a to ćemo postići tako da uočimo probleme oko nas i damo svoj doprinos njihovom rješavanju. Dobili smo zadatak da razgovaramo s roditeljima, gledamo vijesti na lokalnoj televiziji ili se pokušamo prisjetiti nekog osobnog iskustva te na temelju toga uočimo probleme koji su dio života oko nas. Shvatili smo da je problema mnogo, ali najzanimljiviji primjer bio je onaj koji je iznijela naša prijateljica. Nju je jako razljutilo što joj blagajnica u jednoj trgovini nije uzvratila sav potreban novac. Zanimalo nas je koji je bio razlog za to i što treba učiniti ako se netko od nas ponovno nađe u sličnoj situaciji. Zaključili smo da je to pravi problem koji želimo istražiti.

Istraživanje društvene važnosti problema

Krenuli smo u prikupljanje potrebne literature da bismo se bolje upoznali s problemima potrošača. Proučili smo udžbenik za učenike osnovnih škola Zaštita potrošača, Zakon o zaštiti potrošača s obrazloženjem, Prava potrošača i kako ih ostvariti te na internetu pronašli često postavljena pitanja i odgovore u području zaštite prava potrošača. Mnoge riječi i podaci koje smo pročitali bili su nam u početku nerazumljivi,ali smo vrlo brzo, uz pomoć roditelja i učiteljice, shvatili bitne stvari. Naučili smo da smo svi mi potrošači koji imamo svoja prava i

obveze. Zaštita potrošača provodi se u javnom interesu, a njeno provođenje osiguravaju zakoni Republike Hrvatske.

Htjeli smo saznati koliko učenici naše škole poznaju prava i obveze potrošača pa smo proveli anketu. Anketirali smo 170 učenika od 1. do 8. razreda i na temelju analize ankete zaključili da nedovoljno promišljaju o svojim potrošačkim navikama te ne znaju dovoljno o pravima i obvezama potrošača.

Oblikovanje mogućih rješenja problema

Podijelili smo se u skupine i pokušali pronaći najbolje načine kako postići da najprije mi postanemo odgovorni potrošači, a zatim da svoje znanje prenesemo i ostalim učenicima. Znamo da djeca najlakše uče kroz igru pa nam je bio prvi zadatak smisliti zanimljiv način na koji ćemo učenike zainteresirati za probleme potrošača.

Naši su prijedlozi bili:

- organizirati kviz znanja
- otvoriti trgovinu u školi
- izraditi igricu za računalno
- organizirati nagradnu igru.

Iako su nam ideje bile različite, svi smo znali kome se još možemo obratiti za pomoć u našem radu. Uz podršku i pomoć učiteljice i roditelja, postoje i stručne osobe koje nam mogu pomoći. U svijetu odraslih potrošača, važnu ulogu ima Varaždinski potrošač, udruga za zaštitu prava potrošača Varaždinske županije.

Izbor najboljeg pristupa rješenju problema

Diskutirali smo o mogućim rješenjima problema i shvatili da svaki prijedlog ima jake i slabe strane. Odlučili smo da nam je najjednostavnije organizirati nagradnu igru. Zaključili smo da je to pravi način na koji ćemo zainteresirati učenike naše škole da se bolje upoznaju s pravima i obvezama potrošača. Tako smo dogovorili da će nam nagradna igra biti polazište, zatim ćemo na školski pano staviti važne informacije o pravima i obvezama potrošača, a nakon toga ćemo još izraditi edukativni listić s osnovnim uputama koje su važne za svakog učenika – građanina i potrošača.

Razvoj plana akcije

Sa svojim projektom i aktivnostima koje u tu svrhu trebamo provesti, najprije smo informirali gospodina ravnatelja. On nam je pružio podršku i dao suglasnost za provođenje svih potrebnih aktivnosti u školi vezanih uz naš projekt.

U školi smo proveli anketu i organizirali nagradnu igru. Rezultati su bili očekivani. Anketa je pokazala da su učenici građani nedovoljno osvješteni kao potrošači, a nagradnom igroms u bili oduševljeni. Svi su se više zainteresirali za prava i obveze potrošača te su redovito čitali informacije koje smo objavljivali na školskom panou. Za one učenike, kojima su možda promakle navedene aktivnosti, izradili smo edukativne lističe i podijelili ih u svim razrednim odjelima. Pri obradi ankete pomogli su nam učenici sedmih razreda koji su ponudili i svoju pomoć u izradi prezentacije za školski video zid. Roditelji s znanjem informatike izradili su grafikone kao dopunu analize ankete.

U svrhu boljeg informiranja o navikama i problemima potrošača posjetili smo udrugu Varaždinski potrošač i obavili istraživanje po trgovinama u blizini škole. U trgovinama smo saznali da često nemaju dovoljno sitnog novca za uzvratiti kupcima, ali da većini kupaca to nije ni važno. Dodatno smo željeli provjeriti navike potrošača pa smo kao tajni potrošači promatrali kupce u trgovinama. Otkrili smo da u košarice stavlju robu bez provjere deklaracije, a na blagajnama ne uzimaju svi račune kao ni sitan novac (lipe) ako im je bio uzvraćen. Očito je da većinu odraslih potrošača također treba educirati.

Ostvareni rezultati

Sva naša istraživanja, timski rad i prezentacije ispunili su zadane ciljeve. Naučili smo da i mi učenici– građani možemo biti odgovorni građani i potaknuli smo druge da promijene svoje potrošačke navike. Sada svi u našoj školi znaju : da su potrošači, da trebaju čitati deklaracije (sitna slova na proizvodima), imaju obvezu uzeti račun te ga čuvati neko vrijeme, da imaju pravo dobiti do zadnje lipa uzvraćen novac i u slučaju nekih problema mogu se obratiti nama ili udruzi Varaždinski potrošač. Predložili smo učenicima da izrade svoje kutije za račune po uzoru na onu koju smo mi napravili. Isto tako naučili smo ih neka ne zanemaruju vrijednost svake lipa, jer lipa po lipu –kuna. Tako smo ih potaknuli na štednju.

Predstavljanje plana akcije široj zajednici

Svoj projekt predstavili smo Vijeću učenika naše škole te udruzi Varaždinski potrošač s kojom imamo dogovorenju suradnju s ciljem širenja edukacije o zaštiti potrošača u ostalim školama Varaždinske županije.. Prezentaciju našeg rada objavili smo na mrežnoj stranici škole kao i video zidu škole, a projekt će biti objavljen i u školskom listu Šestica. Roditeljima ćemo prezentirati svoj projekt u sklopu obilježavanje Dana nadarenih učenika. Dogovorili smo odlazak u Dječje gradsko vijeće Varaždin gdje ćemo uz prikaz svojeg projekta izmijeniti iskustva na području djelovanja zaštite dječjih prava. Pisali smo o svom projektu ministru financija gospodinu Slavku Liniću i dječjoj pravobraniteljici gospođi Mili Jelavić. Do završetka školske godine projekt ćemo predstaviti lokalnim medijima i čelnicima lokalne zajednice.

8. Učenički školski ormarići

Tematsko područje:

Osobna prava i odgovornosti djece – Projekt građanin

Cilj projekta

Svojim djelovanjem utjecati na postavljanje učeničkih školskih ormarića ispred svake učionice te na taj način olakšati svim učenicima torbe i omogućiti mali sigurni kutak za njihove osobne stvari.

Škola

III. osnovna škola Čakovec, Ivana pl. Zajca 24, 40000 Čakovec

T/F: 040 328001

E-adresa: treca-os-cakovec@ck.t-com.hr

Voditelji

Zdenka Novak, dipl. učiteljica mentor

Aleksandar Bartolić, učitelj razredne nastave

Učenici

Članovi izvannastavne družine Mali građani : Nika Micek 3. b, Hugo Mađarić 3. a, Magdalena Židov 3. a, Korana Močnik, 3. a, Lovro Hranilović – Tarandek, 3. b, Bianca Strbad, 3. a, Grgur Medimurec, 2. a, Barbara Vrčić, 2. a, Vid Vrčić, 3. a, Iva Perčić, 3. a, Dorja Vincek, 1. a, Alen Bajrić, 1. a, Mirna Bernat Bonetić, 1. a, Lana Stampar 1. a, Hana Lesjak, 1. a, Vita Zadravec, 1. a, Jelena Kežman, 1. a, Nera Preksavec, 1. a, Matej Čemerin, 1. a, Stjepan Ružić, 1. a, Sara – Maria Bedić, 1. a

Učenici tehničke skupine: Luka Panić, 6. b, Jura Rapaić, 6. b, Bono Kostel, 6. b s učiteljem Zvonkom Ljubićem.

Učenici koji će predstaviti projekt: Vid Vrčić, 3. a, Hugo Mađarić, 3. a, Magdalena Židov, 3. a i Lovro Hranilović – Tarandek, 3. b

Opis

Izbor i istraživanje problema

Na prvom ovogodišnjem susretu Malih građana stvarali smo plan rada za novu školsku godinu.

Bili smo puni ideja što bi sve mogli... Sve želje ispisali smo u oluju ideja na školskoj ploči. Ploča nam je bila pretjesna. Shvatili smo da smo ipak malo pretjerali jer sve to nije moguće odraditi. Prvo druženje završili smo sa zaključkom da sve što smo izrekli „, prespavamo „, do idućeg susreta. Idući sastanak započeo je dogовором да plan našeg rada usmjerimo na ono što nam je potrebno u našoj školi, ono što će nam uljepšati školski život. Vrlo brzo smo uočili da svaki dan nosimo preteške torbe. Bilo bi dobro da dio knjiga možemo ostavljati u školi. Često pomiješamo obuću na klupicama i jakne na vješalicama ispred učionica jer nam roditelji često kupe iste stvari. Potpise na stvarima teško je zadržati jer stvari treba i prati. Nedostaje nam mjesto koje bi bilo samo naše, naš mali osobni kutak. Svi smo se složili da u našoj školi nedostaju učenički školski ormarići u kojima bi svaki učenik mogao ostavljati svoje stvari pod ključem. Proveli smo anketu među ostalim učenicima. Rezultati ankete su nas pokrenuli na

akciju. Shvatili smo da su ormarići veoma poželjni. Odlučili smo pokrenuti akciju za dobivanje ormarića.

Moguća rješenja problema

Nismo znali od kuda početi pa smo još istražili mišljene učitelja naše škole. Oni su također mišljenja da bi ormarići dobro poslužili učenicima. Bilo bi manje „bosih zaboravka“ koji papuče ostavljaju kod kuće (ili ih drže u torbi...). Neki od učitelja su naveli da njima učiteljski ormarići veoma dobro služe za odlaganje potrebnih knjiga i slično. Na temelju svega toga tražili smo moguće načine nabavke ormarića jer za to ipak treba novaca. Složili smo se da ormariće ne možemo izraditi sami jer za to nismo osposobljeni, nemamo nacrt, materijal i alat. Međutim možemo: izraditi skicu ormarića, uvjeriti odrasle da su nam ormarići stvarno potrebni, ishoditi odobrenje ravnateljice škole, pokrenuti humanitarne priredbe i roštjlade uz pomoć Vijeća roditelja i tako prikupiti novce za ormariće. Možemo zatražiti i od čelnika Grada Čakovca da nam daju određena sredstva za ormariće jer je osnivač škole Grad.

Najbolji pristup rješenju problema

Odlučili smo da je najbolje da izradimo skicu ormarića i uspostavimo suradnju s tehničkom skupinom škole da bi nam pomogli izraditi i model učeničkog školskog ormarića. Uz sve to, organizacija humanitarnih priredbi za prikupljanje novca čini nam se najbržim putem do dobivanja ormarića.

Plan djelovanja

U okviru navedenog projekta anketirali smo učenike, učitelje i stručnu službu naše škole. Predstavnici Malih građana bili su u timu učenika koji je posjetio Osnovnu šolu Simona Jenka u Kranju radi izmjene iskustva u izradi Etičkog kodeksa. Taj posjet iskoristili smo i za proučavanje prostora te slovenske škole. Uočili smo kako je njihova škola puna učeničkih školskih ormarića i to ne samo za odjeću već i za knjige. Radi boljeg istraživanja za što učenicima koriste ormarići dogovorili smo posjet OŠ Jože Horvata u Kotoribi. Tamo su nas dočekali njihovi predstavnici Vijeća učenika, ravnateljica škole te nekoliko učitelja. Bili su vrlo gostoljubivi i susretljivi domaćini. Pokazali su nam učeničke ormariće i objasnili njihove prednosti u životu učenika. Upozorili su nas da osim prednosti, ormarići neki put predstavljaju i nedostatak, naročito kad učenici izgube ključić i trebaju nadoknaditi kupnju novoga ili ako netko ošteti ormariće treba štetu i platiti. Njihovi ormarići nalaze se u holu gdje su i kamere, pa je krivce lako naći.

Zajedno s članovima tehničke skupine izradili smo model ormarića i zatim ga prezentirali ravnateljici, Vijećima učitelja, roditelja i učenika.

Pokrenuli smo akciju da prihod od humanitarne prodaje za Dan škole bude namijenjen nabavci ormarića.

Ostvareni rezultati

Kroz ovaj projekt naučili smo da smo svi mi građani naše zajednice; razreda, škole, grada i da kao takvi moramo biti i odgovorni. Jer svojim odgovornim djelovanjem možemo potaknuti da se neki problemi razmotre i riješe. Stekli smo vještinu kako drugima prenijeti svoje ideje, ali i samopouzdanje u javnom nastupu. Važno je i to da su nam svi obećali pomoći u projektu i da

ćemo uskoro dobiti učeničke ormariće. Vjerujemo da će to postati stvarnost barem za dva razreda u ovoj školskoj godini, jer za jednu učionicu treba 28 ormarića, u obje smjene to su dva razreda. Nakon toga, dalje korak po korak do ormarića za sve učenike.

Projekt je bio predstavljen

Predstavili smo svoj projekt vijećima učenika, učitelja i roditelja.

O pojedinim aktivnostima objavili smo vijest na plazmi u holu škole i portalu e međimurje.
Planiramo projekt predstaviti gradonačelniku i županu.

9. Varaždin – grad cvijeća

Tematsko područje

Zaštita okoliša

Cilj projekta

Osvijestiti važnost čuvanja prirode u svim njezinim dijelovima i provesti konkretne ekološke akcije.

VI. osnovna škola Varaždin

Ulica Dimitrija Demetra 13, 42000 Varaždin

T/F: 042/ 260-343

E-adresa: s-varazdin-006@skole.t-com.hr

Voditeljice

Petra Lončarić-Časar – dipl. učiteljica razredne nastave

Petra Kanešić – dipl. učiteljica razredne nastave

Učenici

Učenici 4. b i 2. b razreda

Učenici koji će predstavljati projekt: Nina Kaniški, 4. b, Paula Jukić, 4. b, Noa Cingula, 4. b i Fran Klindić, 4. b.

Opis

Izbor i istraživanje problema

Grad Varaždin ispunjava svaki slobodni prostor cvijećem i zelenilom. Svake godine u jesen, u Varaždinu se održava tradicionalni sajam cvijeća. Uz nekoliko lijepo održavanih parkova naročito poznato i posjećeno je Gradsko groblje, koje je zaštićeni spomenik prirode zbog jedinstvenosti svoje hortikulture. Sve su to i razlozi zbog kojih grad Varaždin nazivamo i gradom cvijeća.

No, sve ovo navedeno nagrduje pseći izmet. Pseći izmet je dugogodišnji problem u gradu, a nalazi se i u blizini škole.

Psi nisu ništa krivi, već njihovi vlasnici. Mnogo vlasnika šeće pse oko škole te ne skuplja njihov izmet. Iako ne šeću pse u ograđenom prostoru već po travi oko škole, djeca su nebrojeno puta došla u školu s izmetom na cipelama. Koliko izmeta ima najbolje se vidi kada je trava svježe pokošena. Izmeta ima i po pločniku. Neki vlasnici čak i četkaju pse pred školom.

Djeca dio vremena provode vani (posebice djeca koja su u produženom boravku) te nije ugodno kada moraju paziti kud staju.

Takovo neodgovorno ponašanje vlasnika moglo bi našteti zdravlju učenika, a i nagrduje prostor. Potrebno je promijeniti svijest vlasnika o tome kako se treba ponašati.

Oblikovanje mogućih rješenja problema

Problem smo pokušali riješiti već prije 2 godine kada su učenici povodom Svjetskog dana zaštite životinja izradili papirnate/kartonske znakove. Na taj način pokušalo se apelirati na vlasnike pasa da počiste iza svojih ljubimaca. Nažalost, ovaj apel nije bio uspješan iz razloga što su izrađeni znakovi nakon nekoliko dana uklonjeni.

Osim toga, kontaktirali smo i novinare koji su na taj način izvijestili javnost o tom problemu. Kako navedeni problem još uvijek nije riješen, odlučili smo detaljnije razraditi plan rješavanja problema. Na druženjima smo počeli tražiti načine kojima bismo mogli riješiti problem s psećim izmetom. Prijedloga je bilo mnogo: postavljanje znakova upozorenja od čvrstog i trajnijeg materijala, postavljanje kante za pseći izmet, djelovanje na lokalnu upravu, eko patrola, izrada letaka, izgradnja parka za pse.

Izbor najboljeg pristupa rješenju problema

Proanalizirali smo sve prijedloge rješavanja problema i složili se da bi trajno rješenje problema bila izgradnja parka za pse. Budući da ovakvo rješenje problema iziskuje puno vremena i finansijskih sredstava, trenutno nismo u mogućnosti ovako nešto realizirati. Izgradnja parka za pse biti će nam daljnji cilj.

Sada smo dogovorili da ćemo problem psećeg izmeta pokušati riješiti izradom znakova i postavljanjem kanti za pseći izmet. Dobra strana prijedloga je što će vlasnici ljubimaca imati podsjetnik kako su obvezni počistiti iza svog ljubimca, a i imat će mjesto za odlaganje izmeta. Otežavajuća strana prijedloga je što izrada znakova i postavljanje kanti iziskuje finansijska sredstva.

Razvoj plana akcije

Posjetili smo pročelnika komunalnog odjela grada Varaždina. Iznijeli smo ideju o rješavanju problema i zamolili ga za suradnju. Dogovorili smo redovite i česte kontrole komunalnih redara koji bi kontrolirali ponašanje vlasnika i u slučaju nepoštivanja pravila naplaćivali kazne.

Sljedeći korak bila je šetnja oko škole da bi vidjeli na kojim mjestima ima psećeg izmeta, a zatim i odlučili na koja bi mjesta najbolje bilo postaviti znakove i kante za pseći izmet.

Dogovarali smo i razmatrali od kojeg bi materijala izradili znakove upozorenja da bi bili trajni. Osmisljavali smo dizajn znaka.

Osmislili smo letke s upozorenjima koje su učenici dijelili.

Nabavili smo kantu za pseći izmet.

Postavljanje znakova i kanti na dogovorena mjesta.

Daljnji cilj nam je izgradnja parka za pse.

Predstavljanje projekta

Projekt je predstavljen ravnatelju i pedagoginji škole, Učiteljskom vijeću, roditeljima na roditeljskom sastanku, komunalnom odjelu grada Varaždina.

Problem smo iznijeli novinarima Regionalnog tjednika, a planiramo i novinarima Varaždinskih vijesti, VTV-a. Također isto planiramo objaviti i na internetskoj stranici škole.

Ostvareni rezultati

Kroz ovaj projekt naučili smo se odgovorno ponašati prema prirodi. Sve što smo zamislili to smo i ostvarili. Pokušali smo probuditi svijest ostalih građana i odgovorno ponašanje prema kućnim ljubimcima. Da bi u tome i u potpunosti uspjeli potrebna je i izgradnja parka za pse. To nam je ujedno i daljnji cilj.

10. Sigurno šaputanje

Tematsko područje:

Ljudska prava i demokratske građanske odgovornosti

Cilj projekta:

Izgradnja nogostupa – sigurnost pješaka učenika

Škola

OŠ Eugena Kumičića Slatina

Dobriše Cesarića 24, 33520 Slatina

Telefon: 033/552-307; faks: 033/551-213

E-pošta: os-eugena.kumicica@vt.t-com.hr; vera.mencik@skole.hr

Voditeljica projekta:

Vera Menčik, mag. prim. educ., učitelj savjetnik RN

Učenici koji su sudjelovali u projektu:

Lana Brdarić, Gala Brunović, David Cota, Leon Gabelić, Doris Herceg, Leon Jakišić, Adriano Jurić, Karlo Jurić, Roberto Kastaneti, Lana Kovačević, Borna Matijević, Marko Medić, Marin Nikić, Nedjeljko Rajić, Matej Tokić, Iva Štraleger, Ema Vuković (svi učenici 2. a razreda)

Učenici

Gala Brunović, 2. a razred, David Cota, 2. a razred, Lana Kovačević, 2. a razred, Marin Nikić, 2. a razred

Opis

Izbor problema

Već godinama pješacima je problem prolaska na putu prema školi iz Strossmayerove ulice. Problem je i vozačima i pješacima jer ne postoji pješačka staza pa svi koriste kolnik.

Istraživanje društvene važnosti problema

Prema proučavanju propisa došli smo do saznanja da je obvezan nogostup za pješake ili pješačka zona zbog korisnika ovoga dijela puta a to su

- prvenstveno učenici naše škole od 1. do 8. razreda,
- učenici putnici i učenici invalidi,
- učitelji i djelatnici naše škole,
- roditelji koji dovode i dovoze djecu u školu,
- prolaznici prema ulici Matije Gupca i pješaci i vozači prema Ulici Dobriše Cesarića,
- rekreativci i sportaši koji imaju treninge u našoj sportskoj dvorani,
- slučajni prolaznici – šetači

Moguća rješenja problema

- postavljanje uspornika,
- izgradnja nogostupa i ograde za sigurnost učenika
- proglašenje pješačke zone

Najbolji pristup rješenju problema

Razmotrili smo nekoliko mogućnosti koje smo i naveli, najvažnije je izgraditi nogostup od Strossmayerove ulice (kiosk pekare) do ulaza u školu. Postojeći kiosk treba premjestiti na neko drugo mjesto.

Plan djelovanja

Traženje rješenja putem metode šest šešira (različita mišljenja o istoj stvari); izradili smo brošure koje smo dali svima koji bi nam mogli i trebali pomoći u tome: Ured gradonačelnika; Upravni odjel za gospodarenje prostorom. Skupljali smo materijale u portfolio, izradili slikovnicu (od 4 hamera u boji).

Ostvareni rezultati i prezentacija projekta

Projekt smo predstavili Vijeću roditelja naše škole, gradonačelniku Slatine, gostima – projektnim partnerima iz Bugarske, Turske, Slovačke i Poljske te Vijeću učenika OŠ Eugena Kumičića.

Logo: „Nek korak siguran i lak ima – Eugenijalac đak“

11. Zagorski puran

Tematsko područje

Osvjestiti, djeci, roditeljima i starijima važnost očuvanja i širenja ugrožene domaće pasmine zagorskoga purana, a samim time se utječe i na razvoj poljoprivrede Krapinsko-zagorske županije.

Cilj

Ojačati gospodarstvo u zavičaju – važnost očuvanja tradicijske pasmine purana.

Škola

OŠ Stubičke Toplice

Adresa škole: Strmečka cesta 5a, 49 244 Stubičke Toplice

Telefon/telefax: 049/282-531, 049/503-644

E-pošta: osnovna.skola.stubicke.toplice@kr.t-com.hr

Voditeljice projekta: Brigitte Gmaz, dipl. učiteljica razredne nastave, Antonina Jandrešin,, Monika Barić, mr. primarnog obrazovanja, Mirna Domitrek Avirović, dipl. učiteljica razredne nastave

Broj učenika u projektnoj skupini: 44 (učenici 1. a, 1. b i 3. b razreda)

Gabrijel Bivol, Jakov Bos, Vanessa Dupelj, Margareta Frgec, Lana Jagić, Toni Josipović, Domagoj Kraljić, Natalija Kucelj, Ana Ljubić Repar, Sara Merlin, Leon Mlinarić, Nikola Mučnjak, Helena Patarčić, Patricija Petek, Nikol Potočki, Mauro Šipek Glavač, Luka Vuksan, Jakov Zrinščak, Leonardo Benger, Zlatko Dolenec, Antonija Duh, Filip Erdelja, Nikolina Gmaz, Matija Halužan, Ema Herak, Martin Kovačić, Petra Ladišić, Karla Mirt, Ana Mišić, Erika Pavalić, David Pihač, Jan Kristijan Prosenik, Patrik Pušec, Lana Roth, Petra Stipetić, Luka Surjan, Ana Marija Zrinski, David Zrinski, Matko Benko, Selena Benko, Lan Car, Lovro Frgec, Jakov Gmaz, Vito Grahovac, Ella Javorščak, Niko Koprivnjak, Valentino Kralj, Antonio Kušter, Michael Lihter, Matea Ljubić, Petra Pavić, Laura Pihač, Ivan Polegubić, Marija Smolčić

Učenici

Karla Mirt, 1. b, Lovro Frgec, 3. b, Jakov Gmaz, 3. b, Ana Ljubić Repar, 1. a, Jakov Zrinščak, 1. a (rezerva)

Opis

Izbor i istraživanje problema

Sve je počelo kada smo na sat likovne kulture, a trećaši na sat prirode i društva, trebali donijeti pero zagorskog purana. U prvim razredima donijelo ga je nas svega petero, a u trećem razredu samo dvoje. Zašto? Zato što zagorskih purana ima sve manje po našim dvorištima ili ih uopće nema. Kako to? Zašto se u našim dvorištima ne čuje glasanje i ne vidi šepurenje ovih lijepih životinja? Detektirali smo problem i krenuli u istraživanje. Nametala su nam se pitanja: Kako je puran uopće došao u naše krajeve? Kako i koliko živi? Od kuda naziv „zagorski puran“? Čime se hrani? Gdje možemo vidjeti zagorskoga purana? Da bismo našli odgovore na ova, ali i mnoga druga pitanja koja smo si postavljali, morali smo predložiti načine rješavanja problema.

Moguća rješenja problema

Učenici su podijeljeni u skupine koje su predlagale načine rješavanja problema:

- traženje informacija na internetu
- proučiti literaturu
- istražiti situaciju na terenu, po našim domaćinstvima
- potaknuti roditelje i starije na važnost očuvanja tradicijske pasmine purana, te na temelju istraživačkih rezultata tiskati letke o zagorskom puranu

Najbolji pristup rješenju problema

Javnim glasanjem dogovoreno je da ćemo problem riješiti istraživanjem na terenu, posjetom domaćinstvima, razgovorom s domaćinima, anketiranjem sumještana te izradom poticajnih letaka o važnosti očuvanja i uzgoja zagorskog purana.

Dobre strane: druženje s vršnjacima, kvalitetno korištenje slobodnoga vremena, razvijanje vještine rada rukama, poticanje suradničkih odnosa među sudionicima projekta, spremnost na timski rad i boravak na svježem zraku. Poticanje međugeneracijske solidarnosti.

Slabe strane: jeftiniji purani iz uvoza, visoka cijena žitarica potrebnih za hranidbu purana, smanjeni poticaji za uzgoj.

Da bismo mogli ostvariti projekt, morali smo proučiti dijelove Ustava RH, Konvencije o pravima djeteta i Deklaracije o ljudskim pravima, stranice Ministarstva poljoprivrede, Pravilnik o mjerama za utvrđivanje pokretnina koje imaju kulturnu vrijednost. U tome su nam pomogle učiteljice. Znamo da se u tim dokumentima dopušta da se govorno i pismeno izražavamo da bismo promicali zavičajni identitet i svoje ideje. Naučili smo da Ustav RH vrijedi za sve građane RH, Konvencija o pravima djeteta za svu djecu svijeta, a Deklaracija o ljudskim pravima za sve ljude na svijetu. Na internet stranicama Ministarstva poljoprivrede saznali smo da je zagorski puran dobio oznaku zemljopisnog podrijetla koja određuje područje njegova uzgoja.

Plan djelovanja

Plan djelovanja je uključivao čitav niz aktivnosti:

- razgovor s roditeljima, bakama i djedovima
- posjet domaćinstvima koja uzgajaju zagorske purane
- izrada anketnih listića i anketiranje mještana
- prikupljanje literature
- prikupljanje tradicijskih recepata
- izrada male kuharice
- osmišljavanje zagorskoga dvorišta
- tiskanje i distribucija letaka

Ostvareni rezultati

Potaknuli smo roditelje i starije na važnost očuvanja tradicijske pasmine purana.

Proveli smo anketu među mještanima o uzgoju zagorskog purana. Anketa je pokazala upravo ono čega smo se bojali, sve manje domaćinstava uzgaja zagorskog purana, uglavnom zbog prezahtjevnoga uzgoja. Ispitati smo kako naše mame i bake pripremaju zagorskoga purana. Prikupili smo nekoliko recepata i zapisali ih u našu „malu kuharicu“ u obliku puranjskoga repa te na kreativan, ali upečatljiv, način prikazali zagorsko dvorište kakvo bismo željeli vidjeti u našim susjedstvima.

Predstavljanje projekta

Projekt smo predstavili našoj ravnateljici na Učiteljskom vijeću. Izložen je u prostoru škole tako da ga mogu vidjeti roditelji. Predstavili smo ga i u Uredu Turističke zajednice St.

Toplice, načelniku naše Općine, Radnom tijelu za ekologiju i kulturu Općine St. Toplice, na Radio Stubici i u Zagorskom listu.

12. „Božični ljuster“

Tematsko područje

Razvoj zavičajnog identiteta

Cilj

Obnoviti jedan zaboravljeni običaj užeg zavičaja

Škola

OŠ „Vladimir Nazor“ Budinščina

Budinščina 18c, 49284 Budinščina

Telefon: 049 459 113; Fax: 049459113

E-adresa: os-budinscina-001@skole.t-com.hr

Voditeljica

Jasna Kranjec, učiteljica 2. razreda

Učenici

Mihael Besek, Dario Brckan, Andelko Grđan, Karlo Jambrečić, Petra Jambrečić, Gabrijel Keščec, Ivona Kurtoić, Jelena Pavlović, Katarina Šmit, Mirela Žugec; Projekt predstavljaju: Dario Brckan, Ivona Kurtoić, Jelena Pavlović, Katarina Šmit, Mirela Žugec

Opis

Izbor i istraživanje problema

U rujnu smo se pripremali za projektni dan kojim je naša škola obilježila ulazak Hrvatske u Europsku Uniju. Naučili smo da svaka država članica ima svoje običaje koje čuva i po njima je različita od drugih. Sigurni da u našem zavičaju imamo mnogo lijepih običaja koje bismo Evropi mogli pokazati, počeli smo istraživati. Željeli smo pronaći jedan zaboravljeni običaj i oživjeti ga. Bilo je više prijedloga, no odlučili smo da će to biti Božićni ljuster koji se nekad davno pred Božić pleo od slame. Dva Božićna ljustera vidjeli smo prošloga Božića u našoj župnoj crkvi kod jaslica. Isplele su ih bake i mame dvojice naših učenika iz razreda. Složili smo se da ćemo zbog toga lakše ostvariti naš cilj.

Moguća rješenja problema

Otkrili smo da se stariji ljudi sjećaju ljustera. Taj običaj ne njeguje više nitko. Malo ljudi čulo je da ljustere za osobne potrebe pletu dvije obitelji naših đaka. Počeli smo planirati kako običaj obnoviti. Saznali smo da bake i mame imaju sačuvanu slamu, požetu na ruke i da oko blagdana Svih Svetih počinju pesti ljustere. Imali smo prijedloge skupina: pitati bake kako se to radi i o tome napisati priču ili slikovnicu, posjetiti ih i fotografirati izradu pa napraviti plakat te naučiti ljuster pesti i barem jedan izraditi. Zadnji prijedlog učinio nam se najbolji.

Najbolji pristup rješenju problema

Raspravljaljali smo zašto bi to bilo dobro, a zašto manje dobro.

Ako sami izradimo ljuster, učit ćemo i otkriti nešto novo, družiti se i zabavljati, korisno trošiti vrijeme, bit će nam ugodno družiti se s roditeljima i bakama, u školi ćemo raditi drugačije i neobično. Obnavljanjem običaja obogatit ćemo sebe i druge kojima ćemo svoje vještine prenijeti. Jedini problem bit će ako roditelji i bake neće moći dolaziti u školu naučiti nas kako se ljuster radi. Svi su se razveselili našoj ideji i obećali pomoći.

Plan djelovanja

Dogovorili smo plan djelovanja u dva koraka:

1. Kako ćemo naučiti plesti ljuster
2. Što ćemo poduzeti da postignemo cilj

Dogovorili smo dolazak roditelja i baka u našu učionicu. Dvije bake i jedna mama učile su nas i prisutne roditelje čistiti slamu, rezati je, navajati i vezati, spajati dijelove ljustera i raditi cvjetiće od krep papira koji su ukras ljustera. U našoj maloj učionici bila je gužva, a nakon nekoliko susreta naš prvi ljuster bio je gotov.

Svojim radom zainteresirali smo prijatelje iz drugih razreda. Sviđalo nam se raditi ljustere. Imali smo još slame pa smo organizirali radionice za učenike koji su željeli vidjeti i naučiti kako se ljuster izrađuje. Izradili smo ukupno 7 ljustera.

20. prosinca 2013. bili smo gosti udruge Gotali iz Gotalovca na njihovojo Božićnoj radionici. Tamo smo pokazali kako se ljuster radi, jedan napravili i poklonili im ga.

21. prosinca 2013. sudjelovali smo na Božićnom sajmu u Konjščini. Na Božićnoj svečanosti „Božič vu Trgovišču“ koju je pripremio KUD „Meteor“ predstavili smo publici naš projekt i KUD-u poklonili naš prvi ljuster. Složili smo se da su oni čuvari našeg narodnog blaga.

Vjerujemo da smo ih potaknuli da njeguju zaboravljene običaje. Bili smo ponosni i zadovoljni. Vidjeli smo da je naš rad u mnogim ljudima probudio sjećanja i lijepo osjećaje. Željeli bismo da običaj pletenja ljustera oživi svakog Božića u našoj Hrašćini. Zato smo predložili članovima KUD-a i roditeljima da svake godine organiziraju radionice izrade ljustera i pozovu i nas.

Ostvareni rezultati

Plan djelovanja ostvarili smo i više no što smo mislili da možemo. Cilj projekta u potpunosti smo ostvarili. Dobili smo potvrđni odgovor KUD-a „Meteor“ na naše pismo i vjerujemo da će radionice pletenja Božićnih ljustera u njihovojo organizaciji postati tradicija.

Projekt je bio predstavljen

Izrađenim Božićnim ljusterima predstavili smo svoj projekt široj zajednici na spomenutim manifestacijama. Svojim javnim nastupom, portfeljem i mapom predstavili smo projekt roditeljima na roditeljskom sastanku, učenicima PŠ u holu škole, RV učitelja te ravnateljici i stručnim suradnicima škole.

13.

Kravata (oko vrata) u Hrvata

Tematsko područje

Čuvanje kulturne baštine, razvoj osobnog, domovinskog identiteta i interkulturalne kompetencije. Osvještavanje i uklanjanje stereotipa i predrasuda te odgovorno gospodarstvo i razvijanje poduzetničkih kompetencija.

Cilj

Napraviti izložbu kravata koja će krasiti ulaz naše škole povodom humanitarnog koncerta „Kad se male ruke slože, u školu u prirodi se može“.

Saznati, tko je, kada i gdje nosio kravatu.

Istražiti odakle ona dolazi i pokušati približiti učenicima naše škole važnost nošenja kravate kao kulturnog obilježja.

Škola

Osnovna škola Ksavera Šandora Gjalskog Zabok, PŠ Špičkovina

Adresa škole: Đački put 1, Zabok

Telefon: 049 221050; 049 226582

Telefaks: 049 223623

e-mail: os-ksaver-sandor-djalski@kr.t-com.hr

Voditeljice

Biserka Krmek, prof., Irena Puškar, dipl. uč.

Učenici

Učenici četvrtih a, b, c razrednih odjela.

Podaci o učenicima koji će predstavljati projekt na Smotri (4): Karlo Krznar, 4. a, Eva Vrgoč, 4. c, Clea Hajdaš Dončić, 4. b, Jana Prekratić, 4. a, Leon Lončar, 4. c

Opis

Izbor i istraživanje problema

Na satu hrvatskog jezika učenici četvrtih razreda radili su interpretaciju teksta "Kravata Croata". Pitanje iz teksta je li kravata dobila ime po Hrvatima, kod učenika je izazvala znatiželju o porijeklu kravata. Tema kravate bila je prisutna i na satu prirode i društva gdje se govorilo o prošlosti Hrvata i njezinoj kulturno povijesnoj baštini. Učenike je zainteresirala prošlost kravata i odlučili su istraživati njezino porijeklo.

Moguća rješenja problema

Istražujući porijeklo kravate učenici su došli do brojnih podataka. Odlučili su obilježiti Dan kravata odijevanjem kravate i naučiti sve učenike kako se kravata veže, izraditi veliki mozaik kravate od modela kravata.

Dali su nekoliko prijedloga kako istaknuti kravatu kao ovogodišnji simbol humanitarnog koncerta:

- c) Prikupiti kravate i složiti izložbu.
- ci) Zamoliti sve izvođače i posjetitelje koncerta da odjenu i nastupe u kravatama.
- cii) Pronaći sponzora koncerta koji bi tiskao ulaznice i plakate sa slikom kravate.

Ukrasiti hodnike škole likovnim radovima s motivima kravata.

Bilo je neizvjesno hoće li posjetitelji htjeti doći na koncert u kravatama. Provesti ankete kod učenika osmih i četvrtih razreda o generacijskoj majici sa slikom kravate.

Izbor najboljeg pristupa rješenju

Od kravata koje su učenici donijeli priređena je velika izložba kravata u auli škole. Uvidjeli smo da je nemoguće naučiti vezati sve učenike kravatu jer ni mnoge učiteljice ne znaju kako se ona veže. Odlučili smo prirediti izložbu plakata o svemu što smo istražili i doznali o kravati. Tražen je generalni sponzor za tiskanje ulaznica u suradnji s roditeljima. Crtali smo i oblikovali kravate na satovima likovne kulture.

Učenici osmih razreda podržali su naše ideje i izradit će generacijske majice sa slikom kravate, a učenici četvrtih razreda imat će sliku kravate na majici za školu u prirodi.

Razvoj plana akcije

Osvijestiti ulogu kravate kao dio kulturne baštine

Saznati porijeklo kravate

Osvijestiti važnost nošenja kravate diljem svijeta

Sakupiti što veći broj kravata

Složiti veliku izložbu kravata i oplemeniti prostor škole

Crtati i oblikovati kravate iz glinamola i terakote u svrhu uređenja škole i izložbe kravata

Uspostaviti kontakt s mogućim izvođačima koncerta i pozvati ih da pomognu svojim sudjelovanjem

Naći sponzora koji će tiskati ulaznice i plakate za humanitarni koncert

Organizirati koncert na kojem će svi odjenuti kravate

Kroz medije popularizirati koncert i upoznati javnost o održavanju koncerta

Anketirati učenike osmih razreda o izgledu generacijske majice na kraju školske godine

Anketirati učenike četvrtih razreda o izgledu majice za odlazak u školu u prirodi

Na nivou škole dogovoren je da će tradicionalno svake godine, na Svjetski dan kravata u školu svi učenici doći u kravatama

Popularizirati mogućnost da učenici sadašnjih sedmih razreda, također na kraju osmog razreda, imaju sliku kravate, što bi moglo postati obilježje naše škole

Ostvareni rezultati

Učenici četvrtih razreda napravili su istraživanje o porijeklu kravate

Saznali su kako se kravata naziva na europskim jezicima i od prikupljenih fotografija složili su izložbu

Prikupljeni su podaci o pristiglim kravatama i njihovoj starosti

Napravljena je velika zidna izložba kravata veličine 6,5 m x 2,5 m

Likovnim radovima uređen je prostor škole

Obavljeni su razgovori i dogovoreni su svi izvođači koncerta

Tiskane su ulaznice i plakati sa slikom kravate

Uspješno je realiziran koncert za građanstvo grada Zaboka i svi izvođači imali su kravatu oko vrata

Veliki broj posjetitelja koncerta odazvao se pozivu i odjenuo kravatu

Učenici osmih razreda odlučili su da će imati sliku kravate na majicama na kraju školske godine

Učenici četvrtih razreda će također imati sliku kravate na majicama za odlazak u školu u prirodi.

Izložbu kravata vidjeli su svi učenici, roditelji te brojni posjetitelji škole za vrijeme svih javnih događanja jer se još sada nalazi u auli škole

Projekt je predstavljen

učenicima 1. do 4. razreda 27. veljače 2014. ; a roditeljima učenika 4. razreda 6. ožujka u školi

Izložbu posjetili ministar Siniša Hajdaš Dončić, župan Željko Kolar, dožupanica KZŽ Jasna Petek i Ivan Hanžek, gradonačelnik grada Zaboka.

U medijima: Zagorski list, Večernji list, Zagorje. com, Radio Zabok.

14. Eko „Pantači“ – Učionica na otvorenom

Tematsko područje

Uloga građana u održivom razvoju

Cilj

Poticanje djece na aktivno i odgovorno sudjelovanje u održivom razvoju

Škola:

OŠ Pantovčak

Hercegovačka 108, Zagreb

Tel. Fax: 01 4824 148; 01 4824 422

E-mail: os-zagreb-005@skole. t-com. hr

Voditeljica

Jasna Babić, učiteljica razredne nastave – produženi boravak u OŠ Pantovčak

Suradnici: Zrinka Filipović, učiteljica razredne nastave; Magda Marić, učiteljica razredne nastave; Marina Žitković, pedagoginja; Viktorija Karman, roditelj

Učenici

Broj učenika u projektnoj skupini:

Učenici produženog boravka 1., 2. i 3. razreda Osnovne škole Pantovčak

Učenici koji će predstavljati projekt na Smotri:

Toni Bratić, 1. razred; Bartul Bučević, 2. razred; Kata Medić, 3. razred; Nina Vranić, 3. razred

Opis

Održivost je postao širok termin koji se može primijeniti na gotovo sve oblike života na Zemlji, od lokalne do globalne razine i kroz različite vremenske periode. Sudjelovanje čovjeka u aktivnom odnosu prema prirodi je pitanje razvoja ekološke svijesti pojedinca a osnovnoškolska dob je najprimjerljivija za prve korake u tom smjeru.

Obzirom da je uloga odraslih uvođenje djece i mlađih u svijet odgovornog i aktivnog sudjelovanja u održivom razvoju, ovo je prilika da se djecu od najranije dobi uključi u proces inicijative, aktivnosti, kvalitetnog donošenja odluka i razvoja svijesti o vlastitoj odgovornoj ulozi.

Izbor i istraživanje problema

U radu produženog boravka svakodnevno se nameće potreba za adekvatnim prostorom na otvorenom koji bi omogućio interaktivni pristup učenju i poučavanju. Na tom tragu nastala je i ideja o tzv. učionici na otvorenom koja bi imala ulogu didaktičkog prostora opremljenog sredstvima i pomagalima za učenje i igru.

Moguća rješenja problema

U razmišljanju na koji način poboljšati trenutno stanje uočili smo sljedeća rješenja:

1. obratiti se lokalnoj samoupravi s idejom financiranja i opremanja učionice na otvorenom. Posjetiti Mjesni odbor Stjepan Radić i izložiti našu viziju uređenja učionice na otvorenom te se založiti da naša ideja uđe u program Malih komunalnih akcija

2. obratiti se Gradskom uredu za kulturu, obrazovanje i sport jer je Grad Zagreb vlasnik svih školskih zgrada u Zagrebu također sa zamolbom financiranja potrebne didaktičke opreme. U

pismu namjere izložiti specifikaciju potrebne opreme koja udovoljava standardu osnovnoškolskog uzrasta učenika

3. obratiti se Ministarstvu zaštite okoliša i prirode sa zamolbom za uređenje zelene površine i zaštitu ptica pjevica. U obrazloženju navesti potrebu sadnje zelene živice, zelene površine, ukrasnog grmlja i hortikulture adekvatne za školsko dvorište s pripadajućim kućicama za ptice

4. obratiti se firmi koja se bavi uređenjem dječjih igrališta s idejom doniranja potrebne opreme u zamjenu za otvaranje tog prostora za širu namjenu korištenja predškolskim ustanovama s našeg područja. Obzirom da se na našem području nalaze četiri ustanove predškolske dobi na udaljenosti 1000 metara ova bi mogućnost svima dobro došla samim time što su „predškolci“ i naši budući učenici

Najbolji pristup rješenju problema

Prednosti politike: Izabrali smo politiku osobne (građanske) inicijative za mijenjanje uvjeta na vanjskom prostoru škole kroz aktivnost učenika u produženom boravku. Naime, nakon proučavanja načina na koji ćemo prići uređivanju učionice na otvorenom krenuli smo od praktične aktivnosti uklanjanja dotrajalih stabala koju su predstavljali opasnost za učenike. Prihvatali smo prijedlog našeg roditelja koji se bavi uređenjem vanjskog prostora i vrtova za uklanjanje navedenih stabala. Njih smo iskoristili kao trupce izrezane na cjepanice veličine cca 40 cm u svrhu postavljanja sjedalica u učionici. Također ćemo od istog drveta načinili i centralni stol u učionici. Isti roditelji su nam donirali sadnice za „zeleni zid“ koji smo postaviti kao prirodnu ogragu koja prostor učionice čini odvojenom cjelinom.

Nedostaci politike: Jedan od nedostataka politike je novac, obzirom da ostvarenje naše vizije ne ovisi samo o osobnom angažmanu i aktivnosti učenika, učitelja i roditelja već je potrebno kupiti i materijal (lak za zaštitu drva, boje i lazure za stol i pano, umjetni gnoj za zeleni zid, koševe za odlaganje otpada Postoji i opasnost od uništavanja opreme od strane nepoznatih počinitelja.

Temelj politike: Edukativne karakteristike učionice na otvorenom : mjesto na kojem se može provoditi edukacija, ali i kvalitetan prostor na kojem učenici mogu provoditi svoje slobodno vrijeme. Isprrva će se u učionici na otvorenom provoditi aktivnosti produženog boravka a kasnije i nastava iz prirode i biologije, likovne kulture, sata razrednika i vjeronomuške. Ne isključuje se i šira primjena u radu školu, kao što je održavanje priredbi na otvorenom i sl.

Razine vlasti za provođenje politike: Školski odbor i Vijeće roditelja su prvi u nizu koji su pokazati osjetljivost za ovaj problem ali i zainteresiranost za njegovo rješavanje jer su neposredno uključeni u život i rad škole obzirom da su njihova djeca naši učenici. Zanimljivo je da upravo roditelji uključeni u rad Vijeća roditelja imaju više djece koja polaze našu školu pa samim time podržavaju ovu akciju kao višegodišnju opravdanu investiciju.

Plan djelovanja

Cijela inicijativa potekla je na stručnom sastanku učitelja razredne nastave kad smo osmišljavali viziju i misiju naše škole. Djelovanje smo započeli na školskoj razini uključivanjem roditelja Karman u cijeli projekt. Nadalje smo projekt izložili ravnateljicama i Učiteljskom vijeću. Posebnu smo prezentaciju imali na Školskom odboru i roditeljskim sastancima od 1. -3. razreda.

Predstavljanje projekta

Cijeli smo projekt iznijeli na Vijeću roditelja u 2. polugodištu ove školske godine.

Ostvareni rezultati: Uspjeli smo senzibilizirati učenike, učitelje i roditelje naše škole za pitanje aktivnog i odgovornog sudjelovanja u održivom razvoju jer su roditelji na roditeljskim sastancima pokazali razumijevanje i dali podršku inicijativi učenika produženog boravka od

1. -3. razreda. Podržalo nas je Vijeće roditelja i Školski odbor i želimo im na kraju školske godine izložiti rezultate cijelog projekta.

15. Učenje za prihvaćanje različitosti

Tematsko područje

Ljudskopravno – dostojanstvo osobe, ljudska prava, slobode i odgovornosti u kontekstu ustavnih i zakonskih odredbi Republike Hrvatske te europskom i međunarodnom pravnom sustavu.

Cilj

Raditi na poboljšanju uvažavanja različitosti i smanjenja diskriminacije djece s teškoćama u razvoju

Škola

OŠ Horvati

Horvaćanska 6, 10 000 Zagreb

Tel./telefax 385 01 3838 870

E-mail:

os-zagreb-058@skole. htne. hr

Voditeljica

Dubravka Rušnov

Učenici

Broj učenika u projektnoj skupini: 19 (2.a)

Matej Babić, Karol Bernard Čović, Ervin Dajić, Beata Gržan, Lina Hren, Marija Ivić, Porin Kotnik, Tonka Kovačić, Antas Mandić, Petra Marijanović, Zara Mišić, Mija Močinić, Ana Palić, Dubravka Pavlović, Max Mislav Radović, Irin Katarina Sandalj, Sven Surla, Adrian Šajatović, Jakov Vidović

Učenici koji će predstavljati projekt na Smotri:

Lina Hren, Porin Kotnik, Petra Marijanović, Max Mislav Radović

Rezerva: Dubravka Pavlović

Opis

Izbor problema

Projekt smo započeli početkom ove školske godine nakon što smo prepoznali problem u svojoj neposrednoj okolini. U našoj školi pa tako i u našem razredu imamo učenike s motoričkim teškoćama. Na satovima razrednika raspravljali smo o sličnostima između djece sa i bez teškoća u razvoju. Naime naš prijatelj iz razreda je u invalidskim kolicima. Razgovarali smo o tome i zaključili da je potrebno više vremena provesti na određenim aktivnostima koje bi poboljšale međusobno druženje učenika sa i bez teškoća u izvanškolskim aktivnostima. Na taj način bili bi ravнопravni sudionici u svemu i međusobno bi se pomagali.

Istraživanje problema

Hrabro smo krenuli u istraživanje. U sve smo uključili i učenika s teškoćama iz našeg razreda. Na satu razrednika smo proučavali Konvenciju o pravima djeteta. Uvidjeli smo da: Sva djeca imaju ista prava; Sva djeca imaju pravo na odmor, slobodno vrijeme, igru i sudjelovanje u kulturnim i umjetničkim aktivnostima; Sva djeca imaju pravo na informiranje, kao i na to da svoje mišljenje slobodno kažu i budu saslušani; Djeca s teškoćama imaju pravo na posebnu skrb, kao i na aktivno sudjelovanje u društvenom životu. Odlučili smo krenuti u realizaciju projekta kako poboljšati svoj odnos i kvalitetno iskoristiti vrijeme provedeno u međusobnom

druženju. Projektu smo dali naziv učenje za prihvatanje različitosti, a svrha projekta je postati aktivan i odgovoran građanin s posebnim osvrtom na razumijevanje i prihvatanje djece s teškoćama.

Moguća rješenja problema

Pošto je naš cilj bio raditi na poboljšanju uvažavanja različitosti, smanjenja diskriminacije djece s teškoćama u razvoju razgovarali smo i odabrali tri moguća rješenja našeg problema. Razgovarali smo o dobrom i lošim stranama svakog od njih.

Najbolji pristup rješenju problema

Kao najbolje rješenje odlučili smo se za Druženje u Udrudi „Put u život“ (PUŽ). Veselimo se zajedničkom druženju i videokonferenciji, ali nas brine odlazak u Udrugu koja nije u blizini škole, vrijeme odlaske.

Plan djelovanja

Nakon osmišljenog plana realizacije projekta dogovorili smo se o aktivnostima koje ćemo poduzeti. Razgovarali smo s Udrugom PUŽ i iznijeli naš plan:

- U radionici Svi smo različiti govorili smo dječjim pravima, izraditi ćemo lutkice s različitom bojom kože i izrazom lica (pomoći stručnih osoba u Udrudi)
- Zamolili smo roditelje za pomoći u realizaciji naših ideja, prijevozu do Udruge
- Zamolili smo za pomoći u organizaciji projekta i djelatnike naše škole
- Održali smo tri videokonferencije (međusobno upoznavanje, prava djece – radionica i poklanjam ti izložbu – izrada lutkica, različite boje kože)

Predstavljanje plana akcije široj zajednici

Projekt smo predstavili na Učiteljskom vijeću, Županijskom stručnom vijeću za Gradanski odgoj i obrazovanje-Grad Zagreb, roditeljskom sastanku

Javno predstavljanje ponuđenog rješenja problema

Svoj rad smo predstavili i u Udrudi PUŽ. Tu su nas pažljivo slušali djeca s teškoćama, roditelji djece s teškoćama i stručne osobe u PUŽ-u. Projekt smo predstavili i putem videokonferencije kada nas je snimala i televizija, a bili smo gosti i na Županijskom skupu za građanski odgoj i obrazovanje grada Zagreba.

Ostvareni rezultati

Zadovoljni smo i sretni, veseli i ispunjeni pozitivnom energijom, proširili smo svoja znanja o neophodnosti uvažavanja različitosti. Sa zadovoljstvom smo učestvovali u radionicama, usvojili smo pojmove sličnosti i različitosti, govorili smo o pravima djece i o iskustvima vezanim s tim pravima. Održali smo tri videokonferencije i preskočili prostorne barijere i proširili znanja o pravima djece te izmijenili dragocjena iskustva. U razredu smo sada međusobno bolji prijatelji i nastojat ćemo još više pomagati jedni drugima.

Zahvaljujemo se gospođi ravnateljici, defektologinji Dragici, učiteljici Suzani, našim roditeljima, roditeljima djece s teškoćama u razvoju, stručnim osobama u PUŽ-u, volonterima, gospodinu domaru, pomoćnicima djece s teškoćama, učiteljima i učenicima škola iz New Yorka i našoj učiteljici Dubravki. Naš projekt se nastavlja i sljedeće školske godine.

16. U novoj sredini – Lokalna zajednica kao učionica

Tematsko područje

Ljudskopravna dimenzija: pravo na dostojanstvo i kvalitetu školovanja

Cilj

Pronaći alternativno rješenje za provođenje slobodnog i organiziranog vremena u produženom boravku; sagledati dobre i loše aspekte nove sredine, učiti o okruženju te poboljšati uvjete za rad.

Škola

OŠ Pavleka Miškine

Sveti Duh 24, 10 000 Zagreb

Telefaks: 01 4877838

E-mail: os-zagreb-014@skole.t-com.hr

Voditeljice

Ivana Fak i Anita Kristian

Učenici

Broj učenika u projektnoj skupini: 48 (3. a i 3. b razred)

Učenici koji će predstavljati projekt na Smotri:

Tomislava Barišić, Leonard Brkić, Rafael Kokot, Klara Maločić

Opis

Izbor problema

Netom prije početka školske godine 2013/2014. saznali smo da naša stara škola ide u nadogradnju i da će nastava biti organizirana u tri zagrebačke osnovne škole. Najveći dio razredne nastave smjestio se u Centar za strane jezike u Vodnikovoj 12.

U novoj sredini učionice su nam bile izuzetno male i nismo se dobro osjećali. Nismo imali prostora za slobodno kretanje jer su naši razredi brojni (30 učenika). Brzo smo uočili da nam nedostaju školsko dvorište i prikladan prostor za provođenje slobodnog i organiziranog vremena u produženom boravku. Nedostajala je i dvorana za provođenje nastave tjelesne i zdravstvene kulture. Krenuli smo u traženje mogućih rješenja novonastalog problema.

Istraživanje

Olujom ideja osvijestili smo što znamo o novom okruženju i novoj lokalnoj zajednici. Novu sredinu smo morali još bolje upoznati. Nakon upoznavanja lokalne zajednice poduzeli smo sljedeće korake:

U Botaničkom vrtu smo upoznali nove biljke, ali nam je važniji bio kao mjesto za pronalazak osobnog mira. U Fitness parku smo održavali dio sadržaja TZK-e. Etnografski muzej nas je posebno razveselio radionicama o tradiciji (Od diplica do gajdi, Izrada tradicijskih jaslica). HNK nam je pomoglo da vježbamo svoj poduzetnički duh. Kvalitetnim pregovorima smo besplatno bili na generalnoj probi opere Ivica i Marica i baleta Coppelia na Montmartreu, upoznali smo sve tajne prolaze HNK-a. Razveselila nas je posebno jedina postolarska radionica u sklopu kazališta gdje se još uvijek ručno izrađuju cipele za potrebe predstava. Znamo što je i krojačnica, a zainteresirao nas je i balet. Privredna banka nas je nagradila kartama za izložbu Višeglasja Saše Šekoranje u Muzeju za umjetnost i obrt. Saznali smo što je Arhiv, da u njemu postoji „bolnica“ za papir, što se sve u njemu čuva, što je Škrinja

privilegija, vidjeli izvornik Zlatne bule. Lado je organizirao koncert samo za nas. Trgovački sud nam je pomogao da saznamo tko sve sudjeluje u vlasti, tko je optuženik, tko je svjedok... U Muzeju policije smo saznali da i u Hrvatskoj postoji otisak prsta, kako se love kriminalci, što je forenzička. U Tehničkom muzeju smo osvijestili koliko je važna prošlost i koji je njen utjecaj na stvaranje sadašnjosti kakva jest. Naučili smo čime se obrađuje zemlja, kako se dobiva brašno i radi kruh. U Vatrogasnoj postaji smo uživali; zaključili smo koliko je to odgovoran, težak i opasan posao. Na Zagreb Film Festivalu obratio nam se režiser dječjeg filma „Tajne skrivenog tavana“ i otkrio nam razne dogodovštine sa snimanja filma. Židovska zajednica ima jako zanimljivu kuhinju; postoje posebni ormari u kojima stoji posuđe iz kojeg se jedu mliječni proizvodi, posebni ormari za posuđe iz kojeg se jedu mesni obroci – židovska kultura nas je stvarno fascinirala jer oni subotom ne smiju dirati novac niti koristiti električne uređaje. Na FER-u nam je bilo super, u igri križić-kružić pobijedio nas je robot Rene. U Školskom muzeju obilježili smo maškare jer smo zamaskirani obišli stalni postav muzeja i sudjelovali u radionicama izrade maski.

Zagreb je prekrasan grad, boravak u novoj sredini nas je oplemenio i puno smo naučili. Cijeli naš projekt želimo prezentirati učenicima svih škola u centru grada i zato smo izradili brošuru kojom ih želimo potaknuti na izvanučioničku nastavu i korištenje lokalne zajednice u odgojno-obrazovne svrhe.

Svoj djeci u svim školama želimo poslati poruku da i oni mogu iskoristiti svoje poduzetničke vještine i pravo na kvalitetno školovanje i bez novaca, zahvaljujući dobroj komunikaciji roditelja, učitelja, poznanika i predstavnika ustanova te sudjelovati na najatraktivnijim događanjima u Zagrebu.

Moguća rješenja problema

Razgovarali smo na koji način možemo poslati poruku djeci u svim školama te lokalne zajednice da i oni mogu sudjelovati na najatraktivnijim događanjima u Zagrebu uz minimum troškova. Odlučili smo se za: 1. Izradu power point prezentacije, 2. Izradu brošure, 3. Mailom informirati pedagoge škola te lokalne zajednice o našem projektu. Razgovarali smo o dobrim i lošim stranama svake od njih i na kraju smo se odlučili za izradu brošure.

Najbolji pristup rješenju problema

Dobro u našoj odluci je to što je za prikazivanje power point prezentacije po drugim školama potrebno puno uskladišnja vremena s obvezama učenika, a i vezani smo za prijevoz učenika izvanrednom autobusnom linijom što nas opet vremenski ograničava. Slanje informacija mailom nam je bilo najmanje privlačno jer smo bili zabrinuti da do učenika neće stići naša projektna ideja. Najboljom idejom nam se pokazala izrada brošure. Problem će nam biti kako doći do novaca za tiskanje brošure. Taj problem je prezentiran na Vijeću roditelja gdje smo tražili najbolje rješenje.

Plan djelovanja

Na Vijeću roditelja smo iznijeli naš projekt i problem oko financiranja tiskanja brošure. Jedan od načina rješenja je bio tražiti novac od škole, drugi način je bio tražiti sponzora i treći pomoći roditelja. Gospodin Badrov, roditelj našeg učenika, ponudio je mogućnost tiskanja brošure u svom foto studiju pri čemu će studio snositi sve troškove tiskanja. Bili smo jako sretni što smo riješili ovaj veliki problem.

Predstavljanje plana akcije široj zajednici

Projekt smo predstavili na Vijeću roditelja i Učiteljskom vijeću.

Javno predstavljanje ponuđenog rješenja problema

Javno predstavljanje ponuđenog rješenja problema bilo je u 3. b razredu, na sjednici Učiteljskog vijeća OŠ Pavleka Miškine, ravnateljici škole i na modulu za produženi boravak – učitelji razredne nastave.

Ostvareni rezultati

Od listopada do veljače ostvareno je 16 kulturnih posjeta. Učenici su osvijestili prednost škola koje se nalaze u centru grada i zaključili da za puno manje novaca od ostalih škola koje se ne nalaze u centru grada mogu organizirati posjete brojnim kulturno-zabavnim događajima. Ne moraju plaćati prijevoz. Povećao se interes učenika za tradicijskom kulturom i baštinom, za upoznavanjem brojnih zanimanja te su osvijestili važnost upoznavanja drugačijih kultura. Zaključili su da mogu puno naučiti u sredini u kojoj žive. Kao rezultat svog rada i istraživanja učenici su izraditi brošuru o muzejima, kazalištima i ostalim kulturnim događajima i mogućnostima kao pregled kulturnog života grada Zagreba koja bi bila dostupna i drugim učenicima zagrebačkih škola.

17. Kraj zlostavljanja počinje sa mnom

Tematsko područje

Ljudskopravno – suzbijanje neljudskog, ponižavajućeg i nepoštenog (koruptivnog) ponašanja

Cilj

Osvijestiti važnost problema zlostavljanja među djecom. Usvojiti znanja o načinima sprečavanja zlostavljanja među djecom.

Škola

OŠ Antuna Branka Šimića

Krotovica 15, 10040 Zagreb

T/F: 01 2864000

E-mail: os-zagreb-026@skole. htnet. hr

Voditeljica

Dubravka Čubrić

Učenici

Broj učenika u projektnoj skupini:

25 (3. a razred)

Ana Babić, Laura, Barun AnaMarija, Berišić Ana Bilić, Elizabeta Brkić, Lucija Ercegovac Arbutina, Luka Ercegovac Arbutina, Ljubica Filić, Martin, Filipov Ardiana Halili, Luka Hrustić, Ema Kušek, Tea, Liskijević Karla Matić, Marija Palić, Nikola Palić, Karla, Perković Lorento Seferović, Leon Stambolija, Klara Šoko, Patrik Štajduhar, Emma Tkalec, Tihana Tolić, Frančesko Topalović, Nina Veverec

Učenice koje će predstavljati projekt na Smotri:

Ana Babić, Ema Kušek, Klara Šoko, Tihana Tolić

Opis

Izbor i istraživanje problema:

Želja za veselom, bezbrižnom i sigurnom školom zaokupljala je učenike 3. a još od prvog razreda. Problemi koji su ih najčešće mučili su bili: sukobi među djecom i kako ih rješavati, međuvršnjačko nasilje, suzbijanje i zaštita od zlostavljanja. Većina učenika pokazala je najveći interes za probleme vezane uz zlostavljanje među djecom, stoga su odlučili istražiti upravo taj problem. Odvažili su se pokušati, premda tek treći razred, započeti proces zaustavljanja zlostavljanja u svojoj školi.

Nakon što su istražujući problem, naučili puno o zlostavljanju među djecom i mogućim načinima njegovog sprečavanja, bilo im je jasno kako je najvažnije ta znanja prenijeti na što više učenika škole.

Moguća rješenja problema

Sljedeći korak je bio dosjetiti se kako to učiniti. Imajući na umu jake i slabe strane odabira ovog problema, predloženo je nekoliko mogućih rješenja:

- održavanje radionica u ostalim razredima tijekom kojih bi učenici na zabavan način naučili što je zlostavljanje i kako ga spriječiti
- izrada poučnog letka o problemu zlostavljanja i njegovo kratko predstavljanje
- kombinacija ova dva rješenja – održavanje radionica u nižim razredima i izrada poučnog letka za sve učenike škole

Svako od ovih rješenja također je imalo svoje jake i slabe strane. Nastojeći izbjegći što više slabih strana mogućih rješenja a zadovoljiti jake strane, odabran je najbolji pristup.

Najbolji pristup rješenju problema:

Učenici su odlučili održavati radionice u nižim razredima i izraditi poučni letak za sve učenike škole koji bi kratko predstavili. Tijekom predstavljanja poučnog letka potpisivao bi se veliki grafit s glavnom porukom projekta: Kraj zlostavljanja počinje sa mnom.

Plan djelovanja

- izrada plakata s vrstama zlostavljanja i načinima ponašanja u slučaju zlostavljanja
- izrada likovnih i literarnih radova te foto stripa vezanog uz problem zlostavljanja
- radionica psihologinje naše škole (JA i TI poruke) koja je učenike uputila kako razgovarati i postaviti se u nekim prilikama koje mogu dovesti do nasilnog ponašanja
- slanje elektroničke pošte ustanovama koje bi učenicima mogle pružiti podršku: Centru za socijalnu skrb, UNICEF-u, Pravobraniteljici za djecu, Policijskoj upravi –Dubrava
- izrada, provedba i obrada ankete za učenike ostalih trećih razreda
- razne dramske improvizacije, osmišljavanje i uvježbavanje interaktivnih igrokaza
- izrada igre memory s porukama poželjnog ponašanja u slučaju zlostavljanja
- osmišljavanje i provedba radionica u trećim i četvrtim razredima.
- izrada grafta s glavnom porukom našeg projekta i njegovo potpisivanje
- provedba radionica s učenicima 7. e razreda, upoznavanje i stjecanje njihove podrške
- osmišljavanje poučnog letka i njegovo umnožavanje
- predstavljanje i podjela poučnog letka učenicima ostalih razreda

Ostvareni rezultati:

Tako započinje ostvarivanje ovog projekta. "Kraj zlostavljanja", započinje s učenicima 3. a! Provode se radionice u veselom i prijateljskom ozračju. Dijele se poučni leci na kojima učenici ispisuju svoja imena i tako se pridružuju borbi protiv zlostavljanja. Potpisuje se grafit s porukom projekta, a svakim novim imenom postaje važniji i ljepši.

Projekt je bio predstavljen:

- Učiteljskom vijeću, 17. veljače 2014.
- učenicima trećih i četvrtih razreda tijekom radionica
- našim roditeljima, 11. ožujka 2014.
- Županijskom stručnom vijeću za Građanski odgoj i obrazovanje – Grad Zagreb, 12. ožujka 2014.
- UNICEF-u i predstavnicima KHL Medveščak, 17. ožujka 2014.

Projekt ćemo prezentirati na Filozofskom fakultetu, Županijskoj smotri, na radionici u Uredu pravobraniteljice za djecu.

Projekt planiramo predstaviti u Listu Dubrava, na televiziji ili radiju.

Projekti osnovne škole – predmetna nastava

1. Učimo iz života, učimo volontirati

Škola

Osnovna škola Stjepana Radića, Kralja Zvonimira 8, 20350 Metković

T/F: 020 681 621; 020 681 514

E-adresa: osstjepana-radica@skole.t-com.hr

Tematsko područje:

Društveno; Volonterstvo i međugeneracijska solidarnost

Cilj:

Djeca i mladi grada nisu dovoljno upoznati s načelima solidarnosti prema najugroženijim skupinama građana, te nam je neophodno što prije ih uključiti u aktivno građanstvo koje podrazumijeva suzbijanje društvene isključenosti i ostvarivanje temeljnih ljudskih prava svih građana. Projektom se planira potaknuti razumijevanje osnovnoškolaca o važnosti dobrovoljnog rada, razvijanju humanih vrednota usmjerenih na dobrobit pojedinca kako u školi, tako i u široj zajednici. Kroz projekt Učimo iz života, učimo volontirati naši bi učenici doprinijeli organiziranju aktivne svakodnevnice osoba treće životne dobi što bi im ujedno omogućilo da steknu i razviju poželjne kompetencije aktivnog građanina (komunikativnost, poduzetnost, informacijsko-komunikacijske vještine, svijest o potrebi brige za druge, praktično-radne vještine za svakodnevni život, razvijanje sposobnosti kritičkoga mišljenja i rješavanja problema). Učenici prepoznaju svoje pravo na uključenost, a uz pomoć voditelja stekli bi potrebna znanja i vještine.

Voditeljice

Nikolina Vugdelija, prof., pedagoginja

Ivana Čarapina, prof. i dipl. bibl., knjižničarka

Učenici

Učenice koje će predstavljati projekt na Smotri su učenice sedmih razreda: Katarina Antonija Boras, Iva Galov, Tea Obšivač, Iva Vučković, te rezerve Matija Borovac i Marijeta Kežić.

Opis

Izbor i istraživanje problema

Učitelji i učenici Škole su u više navrata sudjelovali u raznim humanitarnim aktivnostima kako u Školi, tako i šire. Prikupljeni su novčani prilozi za teško bolesne učenike Škole, sudjelovali su u akcijama Crvenog križa i župnog Caritasa u Metkoviću. Učenici su se posebno iskazali prikupljajući odjeću, obuću i namirnice za djecu u Tanzaniji u suradnji s Udrugom Kolajna ljubavi. Raspravljavajući o potrebi uključivanja Škole u život svoje šire zajednice istaknula se inicijativa učenika u uključivanje u volonterski rad i da se oblik građanske inicijative volontiranja usvoji na svim razinama (od zakonskih propisa do individualnih mogućnosti svakog pojedinca) jer učenici imaju veliku volju za volontiranjem, ali ne znaju što sve podrazumijeva (upoznavanje učenika s pojmom društveno osjetljivih grupa i instrumentima kojima se štite njihova prava); razumijevanje važnosti građanskog angažmana, odnosno dobrovoljnog društvenog rada (proučavanje zakona i propisa vezanih uz društveno osjetljive grupe, njihovu zaštitu, kao i volonterski rad).

Anketa koja je provedena među učenicima sedmih razreda, pokazala je da učenici smatraju da ljudi pomažu drugima jer se dobro dobrim vraća, a ne pomažu, najčešće, jer i sami imaju svojih problema, ne prepoznaju tko su volonteri u njihovoj sredini i koja su

njihova prava i dužnosti. Vođenje intervjua s predstavnicima udruga i lokalne vlasti pokazalo je da u gradu ne postoji dovoljno razvijeno i organizirano volonterstvo građana, da nepoznavanje zakonskih procedura sprječava kvalitetnu organizaciju i provođenje aktivnosti i da svi prepoznaju i priželjkaju pomoć djece i mladih.

U Metkoviću postoji najviše ustanova i udruga koje pomažu i brinu o starijim osobama, a koje ističu da javnost nije dovoljno senzibilizirana za povećane potrebe starijih osoba i njihovu nedovoljnu društvenu uskluženost. Učenici su motivirani uključiti se i osmisliti aktivnosti i sadržaje koji bi u široj lokalnoj zajednici osigurale razvoj međugeneracijske solidarnosti.

Moguća rješenja problema

Učenici su predlagali moguća rješenja problema „olujom ideja“ te su ih definirali u dvije skupine. Kao prvo moguće rješenje učenici prepoznaju da bi bilo poželjno u gradu organizirati volonterski centar koji bi povezao organizacije, ustanove i udruge koje imaju potrebu za volonterskim inicijativama, a koji bi blisko surađivao i s predstavnicima lokalne vlasti (Socijalno vijeće grada Metkovića), ali i svim građanima. Jedini Županijski volonterski centar u Dubrovniku nedovoljno/nikako ne pruža usluge izvan svog središta, a u Metkoviću nikada nije provedena nikakva vrsta edukacije kojom bi se zaineresirane skupine obrazovale o pojmu volonterstva i organizaciji njegovoga provođenja. Pomoći u rješavanju ovoga problema trebali bi pružiti lokalni nositelji vlasti, osobito odjeli i vijeća koja se bave socijalnom problematikom i osjetljivim skupinama građana kao i suradnjom s različitim udugama i ustanovama na području grada (Socijalno vijeće grada Metkovića, Centar za socijalnu skrb, Starački dom časnih sestara, Dom za stare i nemoćne osobe i tjelesno ili mentalno oštećene osobe, Udruga osoba s invaliditetom Prijatelj, Udruga Otac Ante Gabrić, Udruga Dobra, Udruga Leptirići, osnovne i srednje škole i dr.).

Kao drugo moguće rješenje učenici predlažu da se u odgojno-obrazovnim ustanovama grada Metkovića (dvije osnovne i dvije srednje škole) proveđe edukacija učenika o volonterstvu i da škole izaberu po jednu volontersku inicijativu koju bi proveli u školi i gradu. Volonterski angažman učenka može biti od neprocjenjive važnosti za njihov razvoj jer on osnažuje pojedinca, uči odgovornosti, izgrađuje osjećaj solidarnosti i potiče na djelovanje u društvu. Škola može djelovati na nekoliko načina, kroz promicanje vrijednosti volonterstva može učenicima prenijeti pozitivne vrijednosti. Također, može ih informirati o mogućnostima volontiranja i pružiti učenicima podršku kod organiziranja volonterskih aktivnosti unutar škole i izvan nje. Škola može za svoje učenike, njihove roditelje, nastavnike ili volontere iz zajednice organizirati volonterski rad na način da pripremaju, organiziraju i prate volonterske aktivnosti u lokalnoj zajednici.

Najbolji pristup rješenju problema

Danas u hrvatskim školama postoje brojni primjeri volontiranja učenika kao što su: vršnjačka podrška u savladavanju nastavnog gradiva, akcije zaštite okoliša i brige o životinjama, humanitarne akcije, posjeti djeci u bolnicama,... Učenici su kao najbolje rješenje problema nedovoljne organiziranosti volontiranja u lokalnoj zajednici izabrali suradnju s Udrugom Otac Ante Gabrić i njihovim djelatnicima i korisnicima gdje bi se doprinijelo organiziranju aktivne svakodnevnice osoba treće životne dobi. U Udrudi smatraju da je podrška koju ostvaruju od lokalne vlasti i svojih partnera nedovoljna, da im ponestaje svježih ideja i sadržaja kojima bi svoje korisnike zadovoljile. Osobito im manjkaju sadržaji u organizaciji Dnevnoga boravka koji starije osobe svakodnevno posjećuju. Kreativnost i entuzijazam naših učenika, sadržaji koje sa svojim učiteljima provode uvelike bi olakšao i upotpunio svakodnevnicu korisnika Udruge. Redovita druženja, animacijske aktivnosti, kulturne i javne priredbe, razmjena iskustava, edukacija i promicanje suradnje u medijima,

osnažili bi i potaknuli društvenu uključenost korisnika Udruge. Partnerski odnos s različitim institucijama u gradu (KUD Metković, javna glasila Grada, Gradska knjižnica,...) rezultiraju uspješnom suradnjom koja potiče i osviještenost građana o brizi za druge.

Plan djelovanja

Plan djelovanja koji bi doveo do primjene predloženog najboljega rješenja sastoji se u sljedećim aktivnostima: zajednička sadnja stabla korisnika Udruge i učenika Škole u školskom vrtu kao simboličan znak početka suradnje; prijavljivanje projekta na natječaje Zaklade za razvoj civilnoga društva kao bi se ostvarila finansijska podrška za provođenje aktivnosti; organiziranje predavanja i radionica Volonterskog centra udruge MI iz Splita za učenike osnovnih i srednjih škola; sudjelovanje učenika u radionicama koje organizira Udruga tj. učenici bi korisnicima Udruge pomagali oko izrade proizvoda za prodajnu izložbu (torbica, ukrasnih vaza i boca, vezenih dijelova neretvanske nošnje, izrada gajtana i sl.); pomoći oko organiziranja prodajnih izložaba; pozivanje korisnika Udruge na sudjelovanje u radionicama školske zadruge Crveni ždral s učenicima Škole (izrada ukrasnih kutija) da bi im uzvratili njihovo gostoprимstvo u prostorima Udruge; nazočnost korisnika Udruge na svečanom obilježavanju 100. godišnjice rođenja Obrada Gluščevića, hrvatskog redatelja rođenog u Metkoviću u našoj Školi kao uzvanika (filmska večer s projekcijom Gluščevićevih filmova-igranih i dokumentarnih); pozivanje korisnika i djelatnika Udruge na sve kulturne i javne manifestacije škole; Božićno kolendavanje u suradnji s KUD-om Metković – u Udrudi Otac Ante Gabrić, u Domu za starije i nemoćne osobe, u Staračkom domu časnih sestara; izrada brošura projekta; izrada majica s tiskom koje označavaju pripadnost skupini; prezentacija aktivnosti u školi i široj zajednici, da bismo ih potakli na slične aktivnosti; redovito dokumentiranje projekata (fotografiranje), vođenje intervjuja i bilježenje aktivnosti na mrežnim stranicama Škole; izrada dokumentacijske mape i plakata, te njihova prezentacija; evaluacija projekta.

Ostvareni rezultati

Voditelji zajedno s učenicima su na natječaju Zaklade za razvoj civilnog društva projekt Učimo iz života prijavili na natječaj i za njega dobili nagradu Otisak srca i novčanu nagradu u iznosu od 10,000 kuna. Novčana sredstva su planirana za volonterske aktivnosti naših učenika čime su učenici osvijestili važnost materijalne podrške u građanskim inicijativama, ali i stručnost i poduzetnost u namjeri da se ta sredstva i pribave. Mladi volonteri su radom na projektu razvijali svoje istraživačke vještine. Timskim radom i istraživačkim učenjem stjecali su nova znanja o volonterstvu i potrebama osoba treće životne dobi. Prenosili su ih vršnjacima i predstavljali projekt u svojoj lokalnoj zajednici i tako stjecali iskustva javnog nastupa i građanski odgovornog ponašanja. Vježbali su se rješavanju problema korištenjem zakona (Zakon o socijalnoj skrbi, Zakon o volonterstvu, Statut Udruge Otac Ante Gabrić, Program „Dnevni boravak i pomoći u kući starijim osobama“,).

Projekt je bio predstavljen

Namjeravamo ga predstaviti na Vijeću roditelja i učenika, kao i na Učiteljskom vijeću, na županijskim stručnim vijećima pedagoga i knjižničara, na javnom predstavljanju projekta u Školi, u Udrudi Otac Ante Gabrić, na mrežnim stranicama Škole i Grada Metkovića, u lokalnim tiskovinama, Školskim novinama, lokalnim radijskim postajama, predstavnicima lokalne vlasti i Zakladi za razvoj civilnoga društva. Predstavljanjem projekta učenici žele veću skupinu građana upoznati sa svojim aktivnostima, promovirati građanske inicijative i osvijestiti potrebu što većeg uključivanja djece i mladih u volonterstvo.

2. Europski odgoj – građanski odgoj (hrvatski građani za europu)

Škola

OŠ Kneza Mislava, Braće Radić 6 21212 Kaštela Sućurac,

Telefon; telefax 021 224-080, mobitel. : 098 1679666

E-mail: os-knez-mislav@st.htnet.hr; rajcic66@yahoo.com

Tematsko područje:

Društveno, političko: dostojanstvo osobe, ljudska prava, slobode i odgovornosti u kontekstu ustavnih i zakonskih; društvene komunikacijske vještine

Cilj:

Projekt EUROPSKOG ODGOJA bavi se rješavanjem jednog vrlo izraženog problema današnjice, naime ozbiljnog deficita građanskih vrijednosti u hrvatskom društvu, a posebno kod mladih. Negativno, autoritarno naslijeđe prošlosti, nedovoljno utjecajan sustava podučavanja te nedosljedno provođenje programa koji bi promicali razvoj modernog hrvatskog građanstva predstavljanju ozbiljan problem u odgoju djece, mlađeži, a posebno u kontekstu hrvatskog dioništva u euroatlantskim integracijama.

Voditelj

dr. sc. Tihomir Rajčić

Učenici

Učenice koje će predstavljati projekt na Smotri su učenice osmih i sedmih razreda: Marta Laštre, Ivana Milardović, Josip Bandić, Dino Hodžić te zamjene Sunčica Šoljan i Arijana Kaselj

Opis

Učenici koji sudjeluju u provođenju projekta EUROPSKOG ODGOJA preuzimaju ulogu posrednika-edukatora koji će svojim kolegama, kroz istraživanje, analizu te rješavanje pažljivo odabranih problema, ponuditi modus koji će omogućiti da korisnici programa EU ODGOJA-GRAĐANSKOG ODGOJA lakše prihvate ulogu hrvatskog građanina te građanske vrijednosti neophodne za budući život u euro-demokratskom okružju.

Ovisno o dobi učenika, te konkretnom mikro-društvenom kontekstu istražuju se četiri osnovne problemske cjeline:

Kolijevka Europe-antički Rim – Kakav je doprinos antičkog Rima današnjoj europskoj civilizaciji.

Europa u Hrvatskoj – Ivan Mažuranić vs. Ante Starčević. Kakav je doprinos ovih dviju ličnosti europeizaciji hrvatskog društva te koji je u tom kontekstu bio uspješniji.

Na europskom raskrižju – Hrvatska 1918. Svetozar Pribičević vs. Stjepan Radić – Je li Hrvatska nakon Prvoga svjetskog rata mogla samostalno stupiti na europsku pozornicu ili su balkanske integracije u tom trenutku bile nužnost?

Pred vratima Europe, eurooptimisti vs. euroskeptici – Pažljivo tempirana javna rasprava o prednostima i nedostacima pristupanja u europske integracije.

Naravno, iako su teme zadane ovaj model poučavanja postavljen je fleksibilno. Naime, ukoliko se ukaže mogućnost ili potreba u njega je vrlo lako inkorporirati i neku drugu temu. Primjer toga je tema "Tajna povijest neravnopravnosti spolova" koja je prošle godine predstavljena na ovoj smotri.

Ove godine, a u povodu dana Europe, u Gradskom vijeću Kaštela naš će projekt biti predstavljen temom "Naslijede Ante Starčevića i građanski odgoj". Kao i uvijek do sada, očekujemo primjereno medijski odjek.

Izbor i istraživanje problema

U tom kontekstu nastoji se u projekt EU odgoja uklopiti aktualne i važne probleme na kojima je moguće ostvariti suradnju sa lokalnom zajednicom,

U istraživanju spomenutih problemskih cjelina učenici najčešće koriste probranu povjesnu literaturu hrvatske i europske provinijencije. Spomenuta literatura služi kao vodič učiteljima koji sudjeluju u projektu. Na osnovu literature učitelji upoznaju učenike sa odabranim problemima te ih, na osnovu pažljivo odabranih odlomaka, upućuju na samostalni rad. Također, ovaj projekt podrazumijeva upoznavanje učenika sa nekim odrednicama Hrvatskog ustava te nekih elementa europskog pravnog naslijeđa. U tu svrhu posjećuju knjižnice, prate tisak, elektronske medije te koriste spoznaje do kojih mogu doći putem interneta.

Sve ovo omogućava im da što cijelovitije uoče važnost povjesnog problema te mogućnost implementacije pouka koje je proučavanje problema iznijelo na površinu.

Moguća rješenja problema

Nakon provedenog istraživačkog rada, dvije učeničke skupine oblikuju moguće alternative u rješavanju problema. Naime, svaka skupina oblikuje svoje javno priopćenje u formi govora (2-3 novinarske kartice) koje slušateljima treba ponuditi pozitivne odnosno negativne aspekte istraživanog problema. Pri tome obje skupine nastoje svoj kut gledanja na problem predstaviti kao najoptimalniji, ističući u prvom redu elemente koji potenciraju problem građanskih vrlina. Pri tome posebnu važnost trebaju pokloniti isticanju konkretnih pouka i rješenja koja treba prihvati ili pogreški koje treba izbjegavati, a koji su vidljivi nakon malo podrobnijeg sagledavanja povjesnog problema.

Da bi ponuđeno rješenje što bolje oblikovali i javno prezentirali učenici prolaze kroz dužu ili kraću vježbu govorništva, konzultirajući pritom literaturu za područja retorike. Uz to, učenici moraju svojim primjerom pridonositi propagiranju vrijednosti iz čl. 1, 39, 40 i 43 Hrvatskog ustava (demokracija, zabrana šovinizma i rasizma, liberalizam, domoljublje). U javnom nastupu, osim kvalitetnog predstavljanja rečenih tema, učenici moraju primijeniti stecena znanja i svoje kolege potaknuti na razmišljanje o pojedinim problemima važnim te njihovu utjecaju na današnjicu. Moraju također biti spremni odgovoriti na sva pitanja svojih kolega te im na djelu prikazati što to znači demokratska, argumentirana rasprava.

Najbolji pristup rješenju problema

Glasnogovornik skupine pred jednim ili više razreda (ovisno o konkretnim okolnostima u pojedinim školama) u vidu govora izlaže pristup skupine rješavanju problema. Nakon što glasnogovornici obju skupina održe svoje govore, dužni su 15-20 minuta odgovarati na upite učenika o pojedinim aspektima izabranog problema. Osim učeničkih, glasnogovornici skupine često odgovaraju i na pitanja odraslih (profesora, gostujućih medija, predstavnika lokalne vlasti). Nakon toga slijedi glasovanje iz kojeg postaje vidljivo kojem su se od pojedinih rješenja učenici priklonili.

Plan djelovanja

Usporedo s time, pojedine skupine svoja gledišta na povijesno društvene probleme te primjenjivost rješenja tih problema u sadašnjosti, predstavljaju u lokalnoj zajednici. U tom smislu posebno je važna suradnja s lokalnim vlastima. Učenici sudionici u ovom projektu već su dva puta gostovali pred GV Kaštela.

Također, u povodu Dana Europe, planira se gostovanje u GV Splita, GV Kaštela i u Županijskoj skupštini Županije Splitsko-Dalmatinske.

Na taj se način i šira društvena zajednica upoznaje sa ovom načinom odgojno-obrazovnog rada, kojem onda pružaju potrebnu moralnu i materijalnu podršku. Osim toga, na ovaj se način postiže veća i brža socijalna uključenost mladih naraštaja u probleme hrvatskog društva i u modalitete njihova rješavanja.

Javno predstavljanje projekta. U vezi s tim, važan je i angažman na pridobivanu medija da prate i promiču domete EUROPSKOG ODGOJA-. GRAĐANSKOG ODGOJA te na taj način pridonese stvaranju demokratskog i tolerantnog ozračja u hrvatskom društvu. O tome svjedoče naša gostovanja na lokalnim elektronskim medijima (TV Jadran, TV Dalmacija, Radio Dalmacija), na HTV-u te reakcije u "Večernjem listu" i "Slobodnoj Dalmaciji".

3. Malim koracima do igre

Tematsko područje

Ljudska prava i demokratske građanske odgovornosti

Cilj projekta

Osvijestiti članove lokalne zajednice o potrebi postojanja dječjeg igrališta u našoj općini. Omogućiti djeci i roditeljima okupljanje i odrastanje u primjerenim i zdravim uvjetima.

Škola

Osnovna škola „Stjepan Radić“, Domaćinska 1, Božjakovina, 10370 Dugo Selo, telefon, 01 2763456 faks, 01 2763556

e-pošta skola@os-stjepan-radic-bozjakovina. skole. hr

Voditeljice

Dragica Katić, prof., Keti Mamuza, prof.

Učenice koje će predstaviti projekt na smotri: Mateja Čutura 8. r., Eva-Paola Ercegović 8. r., Petra Darojković 7. r., Paulina Devčić 7. r.

Opis

Izbor i istraživanje problema

Sve je počelo na jednom od susreta naše grupe tijekom kojeg smo razgovarali o problemima u našoj zajednici. Tema i problema bilo je mnogo, ali nakon dugog razgovora odlučili smo da želimo potaknuti gradnju dječjeg igralište koje bi bilo namijenjeno djeci naše škole i cijele općine. Projekt smo predstavili ravnatelju, pedagoginji i načelniku općine koji su nam dali podršku. Istražujući podatke, saznali smo da naša općina ima 6 787 stanovnika te da školu pohađa 750 učenika. U neposrednoj blizini škole imamo mnogo neiskorištenog općinskog zemljišta. U razgovoru sa župnikom doznali smo da svake godine krsti najmanje 65 djece, što je velik broj. Fotografirali smo brojne roditelje kako šeću sa svojim mališanima na jedinom mjestu u općini, a to je školsko igralište. Odmah smo proveli anketu u prvim i drugim razredima da bismo doznali nedostaje li im dječje igralište. Smatramo da se igra možda ne doima kao nužna aktivnost, ali jest. Igranje je najvažniji način na koji se djeca pripremaju na odrastanje. Prati je osjećaj radosti, oduševljenja i zadovoljstva – taj osjećaj uskraćen je našoj djeci.

Moguća rješenja problema

Radom u skupinama tražili smo moguća rješenja i načine realizacije našeg problema. U razgovoru s načelnikom doznali smo kako općina nema dovoljno sredstava, kako do sada nije bilo interesa za takav jedan projekt te smo odlučili poduzeti konkretne mjere. U dogovoru s ravnateljem organizirali smo veliku akciju prikupljanja starog papira u suradnji s roditeljima. Na Dan otvorenih vrata škole prodavali smo rukotvorine naše grupe radi prikupljanja sredstva za dječje igralište. Pratili smo brojne natječaje i prijavljivali se da bismo lakše osigurali potrebna sredstva. Pozvali smo članove lokalne zajednice da svojim prilozima i dobrotvornim radom sudjeluju u izgradnji igrališta, odaziv je bio veći od očekivanog. U radne aktivnosti uključili smo učenike 7. i 8. razreda koji su svojim radom doprinijeli gradnji dječjeg igrališta. Najbolji pristup rješenju problema

Prisjetili smo se i proučili Ustav Republike Hrvatske, Deklaraciju o ljudskim pravima i Konvenciju o pravima djeteta, prihvaćenu i u našoj zemlji. Ona svakom pojedinom djetetu omogućuje ostvarivanje temeljnih prava. Svako dijete, dječaci i djevojčice jednakom, ima pravo na obrazovanje, zdravstvenu skrb, hranu, smještaj, igru i zaštitu, i još mnogo toga. Ta su prava

potkrijepljena i u Ustavu. Temeljem Zakona načelnik nam je dodijelio općinsko zemljište te obećao finansijsku pomoć za uređenje dječjeg igrališta u neposrednoj blizini škole. Da bismo prikupili što više finansijskih sredstava, a u to uključili i sve članove lokalne zajednice, poduzeli smo konkretnе mjere.

Plan djelovanja

- Organizirali smo likovne radionice gdje smo izradivali licitarska srca, straničnike s logotipom i porukama Ivane Brlić-Mažuranić, pekli smo kolače i izradivali narukvice sve radi prikupljanja novčanih sredstava za dječje igralište. Sve navedeno prodali smo na Dan otvorenih vrata škole koji je obilježen 15. studenog 2013. g. u našoj školi.
- Organizirali smo 5. 12. 2013. akciju prikupljanja starog papira. Sva prikupljena sredstva idu za kupovinu dječjih sprava.
- Dali smo intervju Hrvatskom radiju u emisiji „Stigla je pošta“ u kojem smo izvijestili širu javnost i lokalnu zajednicu o našem projektu i koracima koje ćemo poduzeti u ostvarenju našeg cilja te o problemu nepostojanja dječjeg igrališta u našoj općini koja ima velik broj djece.
- Javljali smo se na natječaje „Igralište pod bor“ u organizaciji Centra za kvalitetu i sigurnost, „Svjetlo na zajedničkom putu“ u organizaciji Hrvatske elektroprivrede i drugo
- Slali smo zamolbe za sponsorstvo poduzetnicima i tvrtkama na području naše općine za sufinanciranje ili kupnju sprava
- Obilježili smo i Dan dječjih prava, koji se obilježava svake godine 20. studenog, izradom plakata koji je bio izložen na oglasnoj ploči ispred knjižnice.
- Prezentirat ćemo naš projekt Vijeću roditelja, Vijeću učenika, Razrednom i predmetnim aktivima naše škole, roditeljima na roditeljskim sastancima i vijećnicima Općinske skupštine
- Tijekom školske godine informirali smo zajednicu o našem projektu na elektronskoj stranici škole.

Predstavljanje projekta

Projekt smo predstavili razrednim i predmetnim aktivima naše škole, Vijeću roditelja, Vijeću učenika i na roditeljskim sastancima, vijećnicima Skupštine Općine.

Ostvareni rezultati

Plan je djelovanja djelomično realiziran, a do sredine lipnja i Dana škole bit će u potpunosti ostvaren. Radom na projektu učenici su izricali svoje mišljenje, provodili anketu, pisali dopise i analizirali rezultate. Razgovarali su s ljudima iz lokalne zajednice, u čiju nadležnost spada rješavanje problema. Naučili su koliko je važno u realizaciji ideja poštivati zakonske okvire. U javnom nastupu iskušali su vještine argumentiranog govora. Razvijali su komunikacijske i socijalne vještine nužne u svakodnevnom životu.

4. Daleko su naši škoji"

Škola

Osnovna škola Šime Budinića

Adresa: Put Šimunova 4, 23000 Zadar

T/F: **023/305227 ; 023/309010**

E-adresa: os-zadar-005@skole.t-com.hr

Tematsko područje:

Političko istraživanje i rješavanje problema lokalne i nacionalne zajednice

Cilj

Ovim projektom se nastoji senzibilizirati javnost o problemima prometnog povezivanja zadarskih otoka te ukazati na niz drugih problema koje sa sobom povlači prometna izoliranost. Radom na projektu učenike se potiče da postanu aktivni, savjesni i odgovorni građani koji razumiju koja je njihova uloga. Usvajaju se znanja o provođenju javnih politika na lokalnoj, županijskoj i državnoj razini. Osmišljavanjem rješenja kod učenika se nastoji potaknuti poduzetnički duh. te razumijevanje uloge kreativnosti i poduzetnosti u razvoju lokalne i domovinske zajednice.

Voditeljica

Nera Batina, prof. geografije i sociologije

Učenici

Zara Bajlo, Luka Brok, Lota Festini, Marieta Galešić, Ira Galošić, Borna Glavurtić, David Ikić, Ena Jaša, Luka Krstić, Jakov Predovan Natali Smirčić, Matea Škara: Projekt predstavljaju: Zara Bajlo, Marieta Galešić, David Ikić i Natali Smirčić

Opis

Izbor i istraživanje problema

Od nekoliko predloženih tema kao što su stereotipi, uništavanje javnih površina, zbrinjavanje zadarskih beskućnika, naša mala skupina odlučila je istraživati problem prometne izoliranosti zadarskih otoka. Mnogi članovi skupine porijeklom su s otoka pa smo često ovaj problem spominjali na našim susretima. Nakon što smo se usuglasili oko odabira problema, pristupili smo detaljnem prikupljanju informacija. Proučavali smo pisane i elektronske izvore, zakonske dokumente i internet portale. Proveli smo anketu kojom smo nastojali utvrditi stajališta otočana o životu na otoku. Pojmovi koji se često vežu za zadarske otroke su loša prometna povezanost, nezaposlenost i nedovoljno razvijena infrastruktura. Gore navedeni problemi za sobom vuku sve ostale kao što su depopulacija i senilizacija. Pri uspostavljanju brodskih linija ne vodi se briga o potrebama stanovništva pogotovo onog mlađeg. Djeca često ne mogu otići na kopno da bi pohađala glazbenu školu, sportske aktivnosti ili posjetila muzej. Ova problematika nije isključivo karakteristika zadarskih otoka već je to obilježje mnogih otoka Republike Hrvatske.

Nakon pomognog istraživanja došli smo do zaključka da su različite razine vlasti odgovorne za rješavanje problema, počevši od lokalne pa sve do državne razine. Mnogo smo informacija o nastojanjima lokalne vlasti dobili razgovarajući s načelnikom općine Sali i pročelnikom Ureda za razvitak otoka i zaštitu okoliša u Gradu Zadru. Na državnoj razini važna su pojedina ministarstva koja provode određene programe koja potiču bolje prometno povezivanje otoka, a to su Ministarstvo regionalnog razvijanja i Ministarstvo prometa veza i infrastrukture. Dokumenti u kojima je vidljiva važnost prometnog povezivanja otoka su: Strategija prostornog uređenja Republike Hrvatske, Nacionalni program razvijanja otoka te Zakon o otocima. Vlast bi ovaj problem trebala rješavati jer otoci predstavljaju poseban interes

Republike Hrvatske što je definirano člankom 52. Ustava Republike Hrvatske, a vlast ne smije zaboraviti što piše u Ustavu.

Moguća rješenja problema

Nakon što smo istražili problem i utvrdili njegovu važnost, nametnulo se pitanje kako bismo ga riješili. Prisjetili smo se gradiva iz geografije. Grčka, Danska i Japan su otočne zemlje. Nastojali smo utvrditi kako su te države riješile ovaj problem. Prometno povezivanje otoka Grčka je riješila kvalitetnim sustavom zračnog i trajektnog prometa. Danska je svoje otoke povezala suvremenim mostovima, podmorskim tunelima i čestim brodskim linijama., a Japan je svoje otoke povezao mostovima i tunelima. Međutim, ovdje je riječ o razvijenijim zemljama s kojima se Hrvatska nažalost još uvijek ne može mjeriti. Pokušali smo utvrditi što bi bilo primjereno za naše prilike. Saznali smo da Zadarska županija namjerava graditi podmorske tunele od kopna do otoka zadarskog arhipelaga pri čemu će sredstva za izgradnju potraživati od EU. Dugoročno ovo je dobro rješenje jer će se brže doći na zadarske otoke, međutim ovakva rješenja zahtijevaju velike investicije i dulji period provedbe, a s obzirom na sadašnje prilike ova ideja još uvijek izgleda kao znanstvena fantastika. Drugo rješenje, izgradnja mostova prema zadarskim otocima također zahtjeva znatna ulaganja i dugi period izgradnje. Treće i ujedno najbolje rješenje, s obzirom na sadašnje prilike, jest uvođenje novih trajektnih pristaništa na kopnu i povećanje međuotočnih veza.

Najbolji pristup rješenju problema

Nakon što smo istražili moguća rješenja utvrdili smo da je najbolje rješenje ovog problema uvođenje novih trajektnih pristaništa na kopnu i povećanje međuotočnih veza.

Promatrajući kartu zadarskog arhipelaga s ucrtanim trajektnim linijama začudila nas je činjenica da se jedine trajektne luke na kopnu nalaze u Zadru i Biogradu. Smatramo da se to treba promijeniti jer je prevelika udaljenost grada Zadra od pojedinih otoka kao što su Silba, Premuda, Ist i Molat što znatno utječe na brzinu putovanja, uvođenje novih linija i cijenu putovanja. Primjerice trajekt prema tim otocima vozi 3-4 sata, a toliko je otprikljike potrebno vremena da se dođe do Zagreba.

Na zapadnoj strani Zadarske županije ne postoji ni jedno trajektno pristanište. Utvrdili smo da je najkraća poveznica udaljenih zadarskih otoka s kopnom otok Vir. Usporedili smo udaljenosti tih otoka s Virom i onih s Zadrom. Na osnovu izmjerenih udaljenosti utvrdili smo znatno kraće udaljenosti, što zasigurno smanjuje dužinu putovanja i otvara mogućnost uvođenja više brodskih linija, ali i povezivanja kvarnerskih otoka. Drugo što smatramo jako bitnim da bi se poboljšale prometne veze prema otocima jest uvođenje međuotočnih veza. Zasad ne postoje takve veze. Primjerice da bi se s Iža došlo na Olib prvo se mora ići u Zadar. Budući da je otok Ugljan dobro povezan s kopnom, predlažemo da se na Ugljanu s južne strane naprave dva trajektna pristaništa koja će omogućiti brže povezivanje s ostalim otocima. Smatramo da su naše ideje realne i da odgovaraju sadašnjim mogućnostima.

Plan akcije

Naš plan akcije pomoću kojeg ćemo ukazati na problem i predstaviti naša rješenja obuhvaća sljedeće aktivnosti:

- Osmišljavanje slogana i promotivnog letka
- Provedba ankete kojom ćemo utvrditi stavove otočana o životu na otoku
- Razgovor s predstvincima lokalne vlasti
- Upoznavanje učenika, učitelja i roditelja s projektom
- Predstavljanje projekta otočnim školama
- Suradnja s otočnim školama kroz prezentaciju učeničkih radova na temu otok
- Predstavljanje projekta Otočnom saboru

- Predstavljanje projekta LAG-Mareta
- Organizacija javne tribine na kojoj ćemo predstaviti istraživanje te rješenja za koje se zalažemo

Ostvareni rezultati

Radom na ovom projektu puno smo toga naučili. Naučili smo što je zajednica i kojim sve zajednicama pripadamo. Postali smo svjesniji i osjetljiviji na probleme u zajednici. Sada znamo tko je odgovoran za rješavanje nekih problema u zajednici. Naučili smo što znači biti aktivan građanin te na koji način građani mogu svoje prijedloge predstaviti tijelima vlasti. Saznali smo što znači informiran građanin jer smo imali prilike razgovarati s predstavnicima vlasti, pronalazili smo informacije, a po prvi put smo čitali i analizirali Ustav i pojedine zakone. Predstavljanjem projekta i iznošenjem naših rješenja pokazali smo da smo ozbiljno pristupili problemu te da se mi, učenici možemo uključiti u rješavanje problema zajednice.

Predstavljanje projekta

Projekt je predstavljen na stranicama naše škole, učenicima, učiteljima, ravnatelju te stručnoj službi naše škole. Lokalnoj vlasti i lokalnoj zajednici projekt namjeravamo predstavili na javnoj tribini. Namjeravamo ostvariti suradnju s otočnim školama kroz prezentaciju učeničkih radova na temu otok. Prezentacijom našeg projekta želimo pokazati da i mi učenici vidimo ovaj problem i smatramo da zajedničkim prijedlozima možemo obogatiti zajednicu u kojoj živimo

5. Želim znati, želim pomoći!

Tematsko područje

Komuniciranje i rješavanje osobnih i društvenih problema

Osobna prava i odgovornosti

Građanski odgoj-ljudska prava i demokratske građanske odgovornosti

Cilj

Razvoj empatije prema osobama s teškoćama u razvoju i osposobljavanje te uključivanje učenika u pomaganje vršnjacima s teškoćama u razvoju. Osvijestiti učenike o važnosti humanog volonterskog rada te aktivnog sudjelovanja u životu zajednice.

Škola

Osnovna škola Molve, Trg kralja Tomislava 10, 48 327 Molve

T/F: 048 892031, 048 892027

E-adresa: os. molve@os-molve. skole. hr

Voditeljica

Mirela Paša, dipl. učiteljica mentorica razredne nastave i hrvatskoga jezika

Učenici

Učenici 7. a razreda: Veronika Balogović, Darko Bečeić, Đukin Mateja, Manuel Ereiz, Aileen Gazdek, Martin Imbriovčan, Ana Ivančan, Helena Ivančan, Velina Kopričanec, Ana Lončar, Benjamin Lončar, Maja-Marija Marić, Marko Međimorec, Matej Molnar, Goran Paša, Lorena Vincek i Petra Žufika.

Učenice koji će predstavljati projekt na smotri: Helena Ivančan, Ana Ivančan, Ana Lončar i Lorena Vincek

Opis

Izbor i istraživanje problema

Razgovarajući na satu razrednika, na satu građanskog odgoja, o problemima naše zajednice kojima se ne pridaje dovoljno pažnje došli smo do problematike djece i osoba s teškoćama u razvoju. Spoznali smo da takve djece i odraslih ima u našoj zajednici u obiteljima ili obiteljskim domovima te da se ne čini dovoljno u zajednici po tom pitanju. Od svih predlaganih tema kao što su kulturna baština, pomoći u učenju, stari zanati i slično učenici su se odlučili za rad na projektu kojim bi najviše koristi učinili nekome drugome, ali i sebi. Naša je želja bila saznati što više o vršnjacima i osobama s drugačijim potrebama i nekako im pomoći. Učenici su krenuli u proučavanje i ispitivanje problematike.

Razgovarajući s ravnateljem, općinskim načelnikom, članovima obitelji koji žive s osobama s teškoćama u razvoju i ravnateljicom Škole za djecu s posebnim potrebama iz Đurđevca i anketirajući zajednicu uvidjeli smo da postoje mnogi nedostaci i da je angažiranje u tom području premalo.

Proučili smo zakonske odredbe i državne i lokalne, ljudska prava, Zakon o volontiranju i Ustav Republike Hrvatske.

Iz Ustava smo saznali da imamo pravo davati prijedloge javnim tijelima, iz Zakona o volontiranju saznali smo da imamo pravo volontiranja i pružanja usluga i pomoći drugima, a proučavajući ljudska prava saznali su da su svi jednaki i imaju jednaka prava kao na primjer pravo pomoći drugome, pravo na učenje, druženje i izražavanje.

Uočili smo da se o problemu piše i govori i u medijima.

Moguća rješenja problema

Razmišljajući i savjetujući se zaključili smo što želimo.

Obzirom da nositelji lokalne vlasti u okviru socijalnih programa nemaju model brige ili utjecaja na razvoj osoba s teškoćama u razvoju predložili smo nekoliko rješenja.

1. Postati volonteri i prijatelji škole za djecu s posebnim potrebama
2. Humanitarnim i volonterskim radom, doprinijeti napretku i životu vršnjaka
3. Utjecati na zajednicu da pomaže članovima s posebnim potrebama
4. Organiziranje druženja za članove zajednice s posebnim potrebama

Najbolji pristup rješenju problema

Odlučili smo pokušati ispitati sve mogućnosti koje smo naveli ne bi li poduzeli što je više moguće. Kako smo napredovali s istraživanjem tako smo otkrivali koja mogućnost je najbolje rješenje.

Stoga smo po demokratskom načelu odlučivanja glasovanjem odlučili da je najbolji pristup rješavanju problema uspostaviti suradnju sa Školom za posebne potrebe u Đurđevcu te dogоворити zajednička druženja na kojima bismo suradničkim učenjem, humanitarnim i volonterskim radom mogli pomoći svojim vršnjacima u radu i razvoju.

Promišljali smo i o ostalim prijedlozima da utječemo na zajednicu da se uključi u naš projekt te da organiziramo druženje i za članove zajednice s posebnim potrebama. Zaključili smo da ćemo pokušati tijekom projekta i to ostvariti.

Plan djelovanja

Svoje planove o djelovanju pod geslom Želim znati, želim pomoći! predstavili smo ravnatelju, općinskom načelniku i predstavnicima lokalne vlasti i Školi za posebne potrebe te ih zamolili za suradnju da se zajedno pokuša riješiti problem.

Svi su istaknuli da smo dobro uočili nedostatke i pružili su nam podršku i potporu u rješavanju problema.

Krenuli smo s akcijama.

- Proveli smo anketu i istraživanje vezane uz osobe s posebnim potrebama
- Saznali smo da učenici iz našeg razreda imaju braću, tetu ili Dom za osobe s posebnim potrebama te da u zajednici imamo takvih članova.
- Razgovarali smo s načelnikom općine, socijalnim vijećem Općine Molve, obiteljima koje udomljavaju osobe s posebnim potrebama i ravnateljicom Škole za djecu s posebnim potrebama iz Đurđevca te uspostavili suradnju
- Prikupili smo informacije i ispitali načine na koje bismo mogli djelovati i surađivati
- Osmislili smo nekoliko susreta sa Školom za djecu s posebnim potrebama iz Đurđevca na kojima smo uočili naše sličnosti i naučili prevladati razlike.
- Jedni druge smo poučiti u onome u čemu nismo/jesmo dobri.
- Zajednički smo odradili neke nastavne teme. Integrirani dan Loza, projekt Zdrava prehrana i Isti smo iako različiti, Znam pa će te poučiti.
- S načelnikom Općine Molve dogovorili smo berbu jabuka u općinskom voćnjaku koje smo donirali djeci
- Uz finansijsku potporu Općine Molve kupit će se nešto od tehničkih uređaja za Školu u Đurđevcu

- Organizirali smo druženje u prirodi na koje smo pozvali osobe s posebnim potrebama iz naše zajednice
- Upoznali smo i medije s akcijama – pisali smo članke za novine i radio. (Radio Đurđevac, Koprivnica, Drava, Podravski list, Glas Podravine i Prigorja, Školske novine, internetske stranice škole i Općine.)
- Projekt smo predstavili Općinskom vijeću Molve – lokalnoj vlasti, na roditeljskom sastanku, Učiteljskom vijeću, učenicima naše škole i medijima
- Pisali smo zahvalnice za suradnju i pomoć u ostvarivanju projekta
- Poučili smo druge u tome kako smo uspjeli riješiti problem, unaprijediti sebe i zajednicu

Ostvareni rezultati

Učenici su suradničkim učenjem mnogo naučili o javnoj politici, građanskem odgoju i tome što znači biti građanin, kako znati svoja prava i kako utjecati javnom politikom na vlast te napraviti nešto dobro u zajednici.

U nekoliko susreta volontirajući te suradničkim učenjem i druženjem unaprijediti su kvalitetu života vršnjacima i osobama s posebnim potrebama u zajednici. Organizirali su razne oblike zajedničkog druženja i rada. Razvijali su empatiju i tolerantnost prema drugačijima od sebe. Svojim radom i angažmanom humanitarno su djelovali i volontirali.

Upoznali su i poučili druge kako unaprijediti život u zajednici.

Učili su građanski odgoj i primjenjivali ga.

Učenici su razmjenjivali iskustva, razgovarali s tijelima vlasti, surađivali, volontirali, izražavali svoje stavove i uvjerenja, poticali druge na suradnju i unapređivanje zajednice, poslovno su komunicirali i zahvalili.

Dokazali su da učenje za ljudska prava i demokratsko građanstvo potiče na kreativnost i aktivan angažman u zajednici te joj donosi dobrobit.

Plan je u potpunosti realiziran i ostvarena je suradnja koja ovim projektom neće završiti. Razvijena su brojna prijateljstva i obogaćen život svakog učenika. Ostvarena prijateljstva među učenicima održavaju se dalje i putem društvenih mreža.

Surađivali su s medijima i informirali javnost putem tematskih članaka.

Zahvalnicom i poklonima, koje su djelomice sami izradili, zahvalili su se na podršci i suradnji.

Javno predstavljanje projekta

Projekt je predstavljen medijima (Radio Đurđevac, Radio Koprivnica, Podravski list, Glas Podravine i Prigorja, Školske novine, internetske stranice škole i Općine), ravnatelju, roditeljima na roditeljskom sastanku, lokalnoj vlasti, Učiteljskom vijeću, učenicima škole.

6. Podijeli, ne bacaj!

Tematsko područje

Projekt građanin

Cilj

Razviti svijest da podijeliti hranu s onim koji je treba čini čovjeka plemenitim i humanim, a istovremeno i ekološki osviještenim jer se sprječava nastanak otpada od hrane koji onečišćuje okoliš.

Škola

OŠ Vežica, Kvaternikova 49, Rijeka

T/F: 051 453868; 051 455680

E-adresa: os-vezica@ri.t-com.hr

Voditeljica

Gordana Frol

Učenici

Lucia Tisa Ćiković, Renea Pavičić, Marta Rogić, Tihana Braut

Opis

Izbor i istraživanje problema

Za proučavanje zašto se hrana baca u smeće odlučili smo se nakon što je naša učenica Marta Rogić o tom problemu govorila u Hrvatskom saboru na smotri Da sam zastupnica u Hrvatskom saboru. Njen govor nas je potaknuo na daljnje istraživanje i pronalaženje pravog načina kako zaustaviti bacanje hrane u smeće. Da bismo ispitali što roditelji i učenici misle o našem istraživanju proveli smo anketu. Svi ispitani pozitivno ocjenjuju ovo naše istraživanje. Na pitanje kupuju li više hrane nego im je potrebno 69. 89 % roditelja je odgovorila da to čini često, a 5. 38 % čini to uvijek. I roditelji i učenici misli da se dobro organiziranom kupovinom i čuvanjem hrane može štedjeti novac. Na pitanje što čine s marendom koju ne mogu pojesti 64. 11 % učenika marendu spremi u torbu, a ostali je bace u smeće. Prema podacima UN-ove agencije za hranu i poljoprivredu diljem svijeta u smeću završi 1,3 milijarde tona upotrebljive hrane, od toga 89 milijuna tona u EU. U Hrvatskoj prosječno godišnje svako kućanstvo baci hrane u vrijednosti 2 600 kuna. Prema podacima Banke hrane, nevladine organizacije koja se bavi smanjenjem siromaštva, u Hrvatskoj se godišnje baci hrane u vrijednosti četiri milijarde kuna. Za mišljenje o našem istraživanju pisali smo Agenciji za zaštitu okoliša. U odgovoru koji su nam uputili pohvalili su naše istraživanje i naglasili da je ova tema jako važna jer je 2013. godine na Svjetski dan zaštite okoliša stavljen naglasak na problem otpada od hrane s ciljem senzibiliziranja javnosti i utjecaja na promjenu ponašanja kroz smjernice i savjete kako smanjiti otpad od hrane. Agencija je pripremila vodič za sprječavanje nastanka otpada za kućanstva koji osim što smanjuje opterećenja na okoliš i pozitivno utječe na očuvanje okoliša, značajno štedi i kućni budžet. U tisku smo pročitali da svi naši trgovачki lanci hrani kojima istječe rok zbrinjavaju na propisan način, a da tijekom godine doniraju hrani socijalno osjetljivim udrušugama, tako se primjerice kod nas na doniranu hranu plaća porez.

Moguća rješenja problema

Da bismo pronašli pravo rješenje za naš problem, a koje bi bilo u skladu sa zakonom, proučili smo Ustav Republike Hrvatske. Zakon o zaštiti potrošača, Zakon o hrani, Zakon o porezu na dodanu vrijednost, Zakon o trgovini. Izradili smo dvije politike:

1. Podijeli, ne bacaj

Ako ne iskoristimo hranu koju proizvedemo znači da smo uzalud iskoristili resurse koje smo uložili u njenu proizvodnju. Svatko može i treba pridonijeti rješavanju tog problema. Donošenje pravilnih odluka pri kupovini hrane, ali i dobro upravljanje vlastitom smočnicom, jedan je od načina kako možemo dati vlastiti doprinos rasipanju hrane. Da bi se restorani i drugi objekti kojima dnevno ostaje hrane mogli povezati s udrušugama i građanima te podijeliti

višak hrane, a isto tako i građani koji imaju višak hrane ponuditi potrebitim izradili smo politiku Podijeli, ne bacaj! izradom Internet platforme foodsharing. Korisnici platforme poklanjali bi višak hrane onome tko to treba. O ovoj politici razgovarali smo Marinom Trošeljem, bivšim učenikom naše škole, osnivačem udruge Bura znanja koji nam je održao jedan sat na kojemu smo naučili što je platforma i koje sve preduvjetne moramo stvoriti da bi se ona realizirala. Razgovarali smo s roditeljima i učenicima sviđa li im se ova platforma. Svi su nas podržali i jako se zainteresirali za ovakav način razmijene hrane.

2. SOS-trgovina

U ova teška gospodarska vremena kada je hrana sve skuplja i nažalost nekim građanima teško dostupna velike količine završavaju na otpadu. Da bi pomogla siromašnim građanima u Rijeci djeluje Socijalna samoposluga, otvorena u travnju 2011. kao projekt Franjevačkoga svjetovnog reda i Frame s ciljem besplatne podjele osnovnih živežnih namirnica i higijenskih potrepština. Dakle postoje humanitarne udruge koje se skrbe o siromašnima, ali to nije dovoljno i mi se zalažemo za otvaranje trgovine u koje bi se zdravstveno ispravna robu pred istek roka trajanja prodavala po znatno nižoj cijeni od redovne. Pronašli smo podatak da veliki broj obitelji u Velikoj Britaniji kupuje proizvode kojima je istekao rok trajanja da bi smanjili račune zbog recesije, nezaposlenosti, lošijega životnog standarda. Ne bi se smjelo dogoditi da robi prođe rok trajanja i završi na otpadu, već bi se roba trebala podijeliti ili usmjeriti u tzv. SOS-trgovine. Otvaranje SOS-trgovine pomoglo bi mnogim građanima, ali ovu politiku nismo prihvatali jer da bi ona zaživjela potrebno je promijeniti niz zakona.

Najbolji pristup rješenju problema

Podržali smo politiku Podijeli, ne bacaj. Podržavanjem ove politike želimo kod građana razviti svijest da podijeliti hranu s onim koji je treba čini čovjeka plemenitim i humanim, a istovremeno i ekološki osviještenim jer se sprječava nastanak otpada od hrane koji onečišćeju okoliš. Građani moraju postati svjesni da siromaštvo nije izbor zato oni koji imaju višak hrane moraju tu hranu ponuditi onima koji oskudijevaju. Prednosti naše predložene politike su velike. Hrana bi stizala do onih koji je trebaju, a ne završavala na otpadu. Nedostatak naše politike je da Internet platforma neće biti dostupna građanima koji nemaju Internet ili smartphone stoga moramo pronaći i druge mogućnosti djeljenja informacija kao što je besplatno ogašavanje u novinama. Moguće je da politika neće biti prihvaćena od trgovačkih lanaca koji nisu društveno odgovorni. Politiku koju predlažemo ne kosi se s odredbama Ustava Republike Hrvatske. Građanima je dužnost čuvati okoliš. Pridružili bi se kampanji Ujedinjenih naroda i Europske komisije koji žele smanjiti rasipanje hrane jer milijuni tona godišnje završe u kantama za smeće što predstavlja socijalni, moralni i ekološki problem. Za provođenje ove naše politike trebale bi se uključiti sve razine vlasti, od lokalne do državne. Uočili smo da se Ministarstvo okoliša uključilo raznim aktivnostima u ovogodišnju temu Svjetskog dana zaštite okoliša "Misli – jedi-čuvaj". Potrebno je promijeniti zakone koji bi poticali pravilno gospodarenje hranom i očuvali okoliš od bezpotrebnog bacanja hrane.

Plan djelovanja

S aktivnostima smo započeli na školskoj razini. O našem radu upoznali smo ravnateljicu škole gospodu Violetu Nikolić koja nas je podržala u radu. Roditelje smo upoznali s projektom na roditeljskim sastancima, učitelje na Učiteljskom vijeću, a učenici će o tome raspravljati na Vijeću učenika. S našim radom upoznali smo tajnicu Mjesnog odbora Podvežica gospodu Giuditu Pilaš koja nam je pomogla u organizaciji javne tribine za gradane u Mjesnom odboru. Tribinu smo održali 7. veljače 2014. građane smo upoznali s našim istraživanjem. Podijelili smo im letke koji je izdala Agencija za zaštitu okoliša. Poučili smo ih kako mogu spriječiti nastanak otpada od hrane i kako mogu planirati i kontrolirati kupovinu namirnica. Izrađujemo tablicu, "The Business Model Canvas", Model poslovnog plana da bismo ispitali mogućnosti izrade aplikacije foodsharing. Informirat ćemo javnost o našim aktivnostima putem lokalnog tiska i televizije. Cilj nam je održati tribine i u ostalim mjesnim odborima. Potražit ćemo

pomoći civilnih udruga koje nam mogu pomoći u pronalaženju europskih programa i fondova koji bi nam mogli finansijski pomoći u izradi aplikacije i edukaciji građana. Kako je potrebno mijenjati zakone koji ne bi bili prepreka doniranju hrane namjeravamo o ovom problemu razgovarati s nekim od riječkih saborskih zastupnika da i on kao i naša Matra o tome govori u Saboru.

Ostvareni rezultati

Prema demokratskom načelu odlučivanja, učenici su se glasovanjem odlučili za problem koji će proučavati. Prikupili su podatke iz raznih izvora informacija, proveli su ankete, razvili socijalne vještine te vrijednosti koje promiču ljudska i građanska prava. Učenici su razmijenjivali iskustva o problemu, slobodno su izražavali svoje stavove i uvjerenja. Organizirali su tribinu u Mjesno odboru i tako naučili jedan od mogućeg oblika uključivanja građana u rasprave o nekom problemu. Razgovarali su o problemu s ljudima u zajednici, Pisali su Agenciji za zaštitu okoliša. Nakon prikupljenih informacija i izbora najboljeg pristupa za rješenje problema izradili su portofolijo i mapu. Ovdje su učenici pokazali kreativne sposobnosti koje su stekli na ostalim predmetima.

Projekt je bio predstavljen

Učiteljskom vijeću. i na Županijskoj smotri projekata 31. ožujka 2014.

7. Mladost i iskustvo se nadopunjavaju

Tematsko područje

Projekt građanin

Cilj

Promicanje međugeneracijske solidarnosti

Škola

OŠ „Petar Zrinski“ Čabar, Narodnog oslobođenja 5, 51306 Čabar

T/F:051/821-147, 051/821-016

E-adresa: ured@os-pzrinski-cabar.skole.hr

Voditeljica

Ksenija Petelin, prof.

Učenici

5. razred: Marko Žagar, 6. razred: Bartol Janeš, 7. razred: Lea Žagar i Dea Turk, 8. razred:
Anamarija Kvas, Doris Petelin, Nikol Petelin i Dorian Loknar

Opis

Izbor i istraživanje problema

Starenje je prirodni proces koji započinje našim rođenjem. Razvojem društva i poboljšanjem kvalitete življenja produžio se i životni vijek čovjeka. Prema podacima Eurostata prosječna dob u Europskoj uniji iznosi 39,8 godina, ali do 2060. prosječni građanin EU-a imati će 47,2 godine, a na osobe starije od 65 godina otpadat će skoro 30% stanovništva. Procjenjuje se da će 2060. godine u Europi biti 30% osoba starijih od 65 godina.

Prema popisu stanovništva 2011. godine stanovništvo Republike Hrvatske prosječno je bilo staro 41,7 godina, što ga svrstava među najstarije nacije Europe. U proteklih 50 godina prosječna starost stanovništva porasla je za gotovo 10 godina, što se tumači posljedicom dugogodišnjeg pada nataliteta te porasta očekivanog trajanja života. Broj stanovnika starih 65 i više godina prvi je put premašio broj mlađih od 0 do 14 godina. Udio osoba starih 65 i više godina iznosio je 17,7, a udio mlađih od 0-14 godina 15,2%.

U Primorsko-goranskoj županiji, uz Ličko-senjsku, Šibensko-kninsku i Karlovačku županiju, živi u prosjeku najstarije stanovništvo u Hrvatskoj. Sve te promjene odrazile su se i na demografsku sliku Gorskog kotara. U gradu Čabru broj stanovnika starijih od 65 godina(20%) je veći od broja mlađih od 0-19 godina (15%).

Ovako veliki dio starijeg stanovništva predstavlja veliku vrijednost zbog svog bogatog životnog iskustva, znanja, vještina i kreativnosti. Vrlo često uz starije osobe vežu se stereotipi i predrasude o starosti i starenju pa se starije osobe osjećaju odbačeno.

Moguća rješenja problema

Učenici su analizirali pozitivne i negativne strane trenutne politike i mogućih rješenja. Prvo rješenje odnosilo se na volontiranje, a druga se politika odnosila na promicanje međugeneracijske solidarnosti.

Najbolji pristup rješenju problema

O starosti i starenju često se govori na ružan i uvredljiv način. Čitajući zakone i pravilnike uočili smo da u najvećoj mjeri štite socijalna i zdravstvena prava starijih osoba. Obzirom na krizu koja je pogodila našu državu, ima starijih osoba koje imaju vrlo male mirovine, što ih ograničava u ostvarivanju njihovih želja i potreba.

Podržavamo zakone i pravilnike koji omogućavaju ostvarivanje prava starijih osoba, ali se ne slažemo s time da se o osobama starije dobi uglavnom govori kao o nemoćnim i bolesnim. Prema statističkim podacima jedna od pet starijih osoba u dobi od 65. do 74. godine treba takvu vrstu pomoći. Ako stvaramo više prilika za uključivanje starijih u aktivnosti zajednice, ako dulje sačuvaju svoje zdravlje i žive u okruženju gdje starenje ne znači ovisnost o drugima, na taj način promičemo „aktivno starenje“.

Podržavamo politiku u kojoj se potiče volontiranje jer je to način kojim možemo dio svog slobodnog vremena posvetiti drugima i tako, čineći dobro, obogatiti sebe. Zakonom o volonterstvu regulirana su prava i obveze volontera i njihovih korisnika. Zakonom su posebno zaštićene maloljetne osobe do navršenih 15 godina života koje mogu volontirati samo uz pisano suglasnost zakonske zastupnice/ka. Iz vlastitog iskustva, koje smo stekli volontiranjem, zaključili smo da neke starije osobe, za koje smo mislili da im je potrebna naša pomoć, nisu pomoći prihvatile s obrazloženjem da mogu same. To smo protumačili kao da imaju loša iskustva s djecom ili su preponosni da prihvate tuđu pomoć. U svakom slučaju smo naučili da trebamo uvažavati i poštivati tude mišljenje. Imali smo i izuzetno dobra iskustva. Starije osobe, koje smo posjećivali, bile su oduševljene našim dolascima, kojima smo se i mi veselili. Podržavamo politiku volontiranja, ali zalažemo se i za politiku promicanja međugeneracijske solidarnosti.

Pomagati možemo uvijek kad vidimo da je nekome pomoć potrebna. Smatramo da se mladost i iskustvo nadopunjavaju i da boljim upoznavanjem možemo rušiti predrasude i stereotipe o starosti i mladosti.

Plan djelovanja

Uključeni smo u projekt Royalove zaklade za međugeneracijsku solidarnost „Škola prijatelj starijih“.

Obilježili smo 100. rođendan naše sumještanke tete Mice.

Obilježili smo Međunarodni dan starijih osoba (1. listopada) priredbom u školi na koju smo pozvali naše djedove, bake i sugrađane.

U školi je održana izložba fotografija „Treća mladost“,

Sudjelovali smo u radionici o fotografiji i uključili se u natječaj „Kako vidim druge generacije“.

Pokrenuli smo projekt „Vrtovi od proljeća do proljeća“ kojim smo željeli potaknuti razmjenu iskustava i znanja starijih i djece.

U suradnji sa starijim osobama izradili smo Sjetveni kalendar: vodili smo intervjuje sa starijim osobama i bilježili njihova iskustva vezana uz obradu zemlje, objedinili smo podatke vezene uz posebnosti naših mjesta, sudjelovali u organizaciji promocije kalendara.

Međunarodni dan volontera (5. prosinca) obilježili smo posjetom starijim osobama. Pomagali smo starijim osobama za vrijeme i nakon elementarne nepogode koja je zahvatila čabarski kraj.

Projekt i njegove aktivnosti predstavili smo našim sugrađanima.

Naš smo projekt predstavili gradonačelniku grada Čabra gosp. Kristijanu Rajšelu.

Planiramo nastaviti s tečajem informatike za starije.

Ostvareni rezultati

Učenici su radom na projektu usvajali vještine neophodne za argumentirano iznošenje i zastupanje svog mišljenja. Razvijali su komunikacijske i socijalne vještine i na praktičan način stjecali znanja o vlastitim pravima i odgovornostima i o pravima i odgovornostima drugih.

Projekt je bio predstavljen

S projektom su upoznati učenici, učitelji, roditelji i lokalna zajednica. Projekt je predstavljen u radio emisiji Hrvatskog radija i Radiju Gorski kotar te u Novom listu, Školskim novinama, Učeničkom listu „Mladi Goran“ i internetskoj stranici škole.

8. Otvori knjigu i poleti

Tematsko područje

Projekt građanin

Cilj

Poticanje čitanja i razvoja rane pismenosti kao kompetencije značajne za cjeloživotno učenje, uspjeh u obrazovanju i životu u suvremenom društvu, posljednjih godina postaje sve značajnija tema među stručnjacima i znanstvenicima raznih profila. Počinje se uviđati da je riječ o složenoj pedagoško-psihološkoj aktivnosti koja, ukoliko se želi djelovati uspješno i učinkovito, zahtijeva odgovarajuće kompetencije od izvođača i kreatora, ali i razvijanje primjerenih programa za tu svrhu. Knjižnice svijeta prepoznaju djecu kao posebnu korisničku skupinu za koju je potrebno razvijati posebne usluge i programe, nastojeći ispuniti potrebe i interes djece i njihovih obitelji.

Cilj projekta je poučiti i senzibilizirati javnost o problemu ne čitanja knjiga kod mlađih pri čemu se ne misli na obaveznu školsku lektiru već na slobodan odabir te da se učenici aktivno uključe u rješavanje problema.

Škola

Osnovna škola „Trsat“, Slavka Krautzeka 23, 51 000 Rijeka

T/F: 051 217 206; 051 216 775

E-adresa: os_trsat18@ri.t-com.hr

Voditeljica

Đurđica Novak-Žagar, prof. Likovne kulture

Učenici

Učenici koji će predstavljati projekt na Smotri su učenici osmog razreda: Marija Antonia Zubalj, Marko Matić, Ira Nimčević i Adriano Butorac.

Opis

Izbor i istraživanje problema

Učenici su proveli anketu među učenicima od 5. -8. razreda, razgovarali su s knjižničarkom, učiteljicom hrvatskog jezika, knjižničarkom iz dječje knjižnice „Stribor“, te učenicima 8. razreda. Pretražili su i internetske stranice vezane uz ovaj problem.

Zašto je važno čitati?

Čitanjem se razvijaju razne vještine kao što su: pismo i usmeno izražavanje, bogaćenje rječnika, vještina učenja, izdvajanje bitnog od nebitnog, razvija se mašta i kreativnost. Čitanjem knjige ulazimo u njezin svijet i kroz likove doživljavamo avanture koje vjerojatno nikada nećemo doživjeti u stvarnom životu, smijemo se s njima, plaćemo, ljutimo, radujemo, tugujemo, uživamo i zabavljamo.

Da problem postoji, zaključili su po reakcijama ostalih učenika u neformalnom razgovoru. Učenici su krenuli od ideje da djecu treba poticati na čitanje od malih nogu s čime se slažu svi sugovornici, no tijekom istraživanja došli su do zaključka, da pravi problem nastaje u 7. i 8. razredu osnovne škole. U tom periodu veći broj djece prestaje čitati. Razgovor s knjižničarkom i anketa su pokazali, da kako rastu, djeca sve manje čitaju. Prema analizi ankete, učenici 5. i 6. razreda u postocima vole čitati – 16%, ponekad – 55%, a ne vole – 29%. Učenici 7. i 8. razreda: vole čitati – 14,7%, ponekad – 32,3%, a ne vole – 53%. Uspoređivanje današnje dječje nezainteresiranosti za knjigu na jednoj strani s oduševljenjem za knjigu u vremenu odrastanja naših roditelja i baka na drugoj, neutemeljeno je i izrečeno na krivim

postavkama. Prije četrdesetak godina, nije bilo izbora. Jedina mogućnost razonode bila je knjižnica. Jasno je da su čitali više nego današnja djeca, koja se gube između facebooka, igrica, kina, dvanaest dnevnih izvanškolskih aktivnosti i prezaposlenih roditelja.

Danas djeca, radije pogledaju film snimljen prema knjizi nego da knjigu pročitaju. Film im je zanimljiviji zbog glumaca, glazbe i zvučnih efekata.

Anketa provedena na 65 učenika od 5. -8. razreda pokazala je da 9,2% čita svakodnevno, a 35,4% nikad ne čita. 55,4% ne čita knjige ili čita do jedan sat tjedno, a više od 5 sati tjedno čita samo 4,8% učenika. 63% učenika je učlanjeno u knjižnice van škole ali 45% učenika nikad ne posuđuje knjige. 35,4% ispitanika nije u protekloj godini pročitalo ni jednu knjigu. Na pitanje preporučujete li knjige drugima, 58% ih je odgovorilo da nikad ne preporučuju što znači da se o knjigama ni ne razgovara. 63% učenika misli da internet i televizija odvlače mlade od čitanja te 77% njih misli da okruženje pojedinca ovisi o njegovom čitanju knjiga.

Da problem postoji, pokazalo je i veliko svjetsko Istraživanje tržišta knjiga provedeno i u Hrvatskoj. Anketa je pokazala poražavajuće stanje: Hrvatska je pri dnu ljestvice sa 40 posto populacije koja mjesečno pročita jednu knjigu. Pritom je bitno spomenuti da se radi samo o urbanom stanovništvu, dok su rezultati prilično drugačiji u ruralnim područjima.

Moguća rješenja problema

Da bi pronašli pravo rješenje kako potaknuti mlade da više čitaju učenici su proučili: Zakon o odgoju i obrazovanju osnovnih i srednjih škola, Zakon o knjižnicama, Standard za školske knjižnice, Ustav Republike Hrvatske i Konvenciju o dječjim pravima. Prema Ustavu RH svi imaju pravo na obrazovanje, a Konvencija o pravima djeteta, čanak 17. kaže: Imaš pravo s radija, iz novina, knjiga, računala i drugih izvora saznati informacije koje su važne za tvoju dobrobit. Odrasli se trebaju pobrinuti da informacije koje dobivaš nisu štetne i pomoći ti u pronalaženju i razumijevanju informacija koje trebaš. Svi ovi Zakoni i Standardi usmjereni su i na rad školske knjižnice čije zadaće su: obrazovanje i uvjeti za učenje, razvijanje istraživačkog duha, omogućuje različite oblike učenja. Prema Standardu škole u knjižnici osnovne škole je 60% knjiga za lektiru, a 40% stručnih i ostalih knjiga. Prema UNESCO-ov Manifest za školske knjižnice – školska knjižnica omogućuje učenicima stjecanje vještina za cijeloživotno učenje, razvija njihovu maštu i pomaže im da postanu odgovorni građani.

Kao prvo moguće rješenje učenici su prepoznali akciju prikupljanja knjiga. Zaključili su da bi se prikupila šarolika građa, drugim riječima, sakupilo bi se sve i svašta, najviše onog što ljudima ne treba ili im smeta. Djeca moraju birati knjige prema vlastitim interesima. Osim toga, danas se knjige i ne kupuju jer su preskupe, posebno one kvalitetne.

Drugo moguće rješenje problema je edukacija i motivacija mlađih. Mišljenja su da djecu treba voditi, motivirati i educirati. U doba interneta, igrica, facebooka i sl. djeca se ne snalaze da bi sami odabrali dobru knjigu, a ako tri puta uzmu u ruke knjigu čiji ih sadržaj ne interesira, sigurno za njom neće više posegnuti. Djeci treba knjigu približiti njima srodnim medijima kao što su internet i *facebook* stranice. Potrebno je organizirati razgovore o pročitanom, radionice i kvizove u školi. Mišljenja su da školske knjižnice trebaju biti opremljene i knjigama koje nisu obavezna školska lektira, jer se npr. njima najbliži Dječji odjel knjižnice nalazi u gradu i nije svima dostupan. Iako je ekonomski situacija u domovini teška, potrebno je da Ministarstvo obrazovanja, odgoja i sporta pronađe dodatna sredstva za raznoliki knjižni fond školskih knjižnica.

Najbolji pristup rješenju problema

Nakon što su proučili moguća rješenja za problem "Otvori knjigu i poleti", odlučili su se za rješenje „Edukacija i motivacija mlađih“. Odlučili su neposredno djelovati kao grupa učenika

u suradnji s knjižničarkom i učiteljicom hrvatskog jezika u školi. Odlučili su da u školi pokrenu facebook stranicu na kojoj bi učiteljice, oni i ostali učenici mogli objavljivali naslove i osvrte na pročitane knjige. Tim putem bi pozivali učenike na književne susrete i razgovore, radionice i kvizove. Odlučili su poslati pismo Ministarstvu obrazovanja, odgoja i sporta u želji da se omoguće sredstva za nabavku knjižnog fonda koji nije nužno vezan uz obaveznu školsku lektiru. Djeci treba omogućiti da čitaju prema vlastitom izboru i interesu i vjeruju da bi tada čitača bilo više. Problem je što se knjige smatraju trajnom imovinom i samim time mogu se nabaviti isključivo iz sredstava za nabavu dugotrajne imovine a škola nema takvih prihoda. Podržavanjem ove politike žele senzibilizirati građane o potrebama mlađih.

Smatraju da su prednosti ovog rješenja to što je internet bliski medij djeci. Mišljenja su da djecu treba voditi, motivirati i educirati. Ovako, unaprijed mogu na brz način dobiti željene informacije i sami odlučiti što će čitati. Mogu komentirati, tj. međusobno izmjenjivati svoja iskustva, razmišljanja i stavove. Svjesni su teške ekonomске situacije u našoj domovini, no smatraju da se idealna knjižnica ne može ostvariti sve dok za školske knjižnice ne budu osigurana dosta finansijska sredstva.

Akcije koje namjeravaju provoditi u školi su u skladu sa svim Zakonima i Ustavom RH.

Da bi ovu politiku ostvarili potrebno je pridobiti sve osobe koje se zalažu za odgoj i obrazovanje djece. Ostvarenje je moguće u suradnji s školama, dječjim vrtićima i udružinama koje se bave pitanjima odgoja i obrazovanja djece.

Plan djelovanja

Prema aktivnostima koje su proveli, zaključili su da su za rješavanje problema zainteresirani svi koji se bave odgojem i obrazovanjem djece te da će kod predlaganja akcijskog plana naići na podršku. Plan je da s projektom upoznaju ravnateljicu, Učiteljsko vijeće, Vijeće roditelja i Vijeće Učenika. Organizirat će roditeljske sastanke i upoznati roditelje s projektom, pokušat će uključiti što veći broj učenika u rad te će izabrati članove za odbor koji će voditi akciju. Ti učenici će proučavati internet i pronalaziti naslove i osvrte različitih književnih područja koje će objavljivati na stranici, proučavati projekte vezane za knjižnice, pratiti komentare učenika, provoditi kreativne radionice, organizirati kvizove i slično. Projekt će predstaviti na televiziji i dnevnom tisku da bi se senzibilizirala javnost za ovaj problem. Odlučili su poslati pismo Ministarstvu obrazovanja, odgoja i sporta u želji da se omoguće sredstva za nabavku knjižnog fonda koji nije nužno vezan uz obaveznu školsku lektiru. Potražit će institucije i tijela u gradskoj upravi koji će biti spremni donirati sredstva za našu knjižnicu. Povezat će se sa Dječjim odjelom GKR „Stribor“. Mišljenja su da na ovaj način čine višestruko dobro. Dopunit će se knjižni fond knjižnice, omogućit će učenicima da brzo i lako pronađu sebi zanimljivo štivo, da izražavaju svoje misli i međusobno komentiraju, potaknut će učenike na čitanje čime bi im omogućili razvijanje vještina učenja, izražavanja, razvijanje kreativnosti i mašte. Nastat će pozitivni odnos prema čitanju i knjizi, te pozitivno ozračje i mogućnost komunikacije među istomišljenicima. Promovirat će školu lokalnoj zajednici i šire. Pobudit će interes i potaknuti učenike na aktivnosti kojima će senzibilizirati obitelj i širu zajednicu za ovaj problem.

Ostvareni rezultati

Projekt smo predstavili ravnateljici naše škole, Učiteljskom vijeću, Vijeću roditelja i Vijeću učenika.

Projekt je bio predstavljen

Projekt namjeravamo predstaviti javnosti putem tiska i televizije. Sudjelovali smo na Županijskoj smotri iz područja Nacionalnog programa odgoja i obrazovanja za ljudska prava i demokratsko građanstvo, održanoj 31. ožujka 2014. godine u Rijeci.

9. Hrvatska, zemlja (ne)znanja

Tematsko područje

Projekt građanin

Cilj

Razviti komunikacijske i suradničke vještine, kritičku i građansku pismenosti, svijest o važnosti angažiranosti pojedincu za osobnu i zajedničku dobrobit, te vještine uočavanja i rješavanja društvenih problema na različitim razinama.

Radom na projektu učenici će razvijati kritično mišljenje i prepoznati svoje pravo na uključenost, te stjecati potrebna znanja i vještine.

Škola

Osnovna škola ČAVLE

Čavle 212, 51219 Čavle

Telefon. /telefaks: 051 259 569

E-adresa: os_cavle@gmail.com

Voditeljica

Gordana Manojlović, prof. njemačkog jezika i književnosti i sociologije

Učenici

Učenik 7. razreda Vladimir Šupek; Učenice 8. razreda: Nina Dujmić, Ema Kukuljan, Karla Šojat

Opis

Izbor i istraživanje problema

Znanje je moć – rekao je poznati Francis Bacon.

Upravo taj moto u svojim obraćanjima javnosti i učenicima koristi ministar znanosti, obrazovanja i sporta, gđin. Željko Jovanović. Isto tako naš ministar, gđin Jovanović u svojim nastupima najavljuje da će Hrvatska postati zemlja znanja. Znanje je definirano kao ukupnost svega poznatog u nekom polju, odnosno činjenice, informacije i vještine koje je osoba stekla iskustvom ili obrazovanjem. Inteligencija se definira kao sposobnost brzog i učinkovitog snalaženja u novim i nepoznatim situacijama.

Dakle, ako će Hrvatska bili zemlja znanja, u školama se učitelji moraju potruditi svojim učenicima omogućiti stjecanje novih znanja, ali i učenici trebaju samostalno istraživati i tražiti nove informacije i tako proširivati znanja.

Nastavni planovi i programi obiluju raznolikim sadržajima, učenicima više ili manje zanimljivim. Na satovima se radi, istražuje, diskutira. Učitelji zadaju i domaće zadaće s ciljem da učenici kod kuće ponove i uvježbaju gradivo obrađeno na satu. Namjera je dobra i vodi cilju stvaranja zemlje znanja. Međutim, već kod pisanja domaćih zadaća uobičajena je praksa da neki učenici prepisuju zadaće od drugih učenika, uglavnom odličnih ili vrlo dobrih. Ovo ponašanje zatim prelazi u redoviti naviku. Zašto bi se, uostalom, trebao truditi kod kuće, kad će zadaću nabrzinu prepisati prije nastave. Zar nije bolje igrati nogomet, igrati igrice nego trošiti vrijeme na pisanje zadaće. Inteligento, zar ne? A pali. Učitelji i tako ne mogu uvijek dokazati da ta zadaća nije napisana kod kuće.

Zatim, kada se radi provjerama znanja, isti učenici koji imaju naviku prepisivanja zadaće, očekuju da im drugi učenici šapaju odgovore ili ako sjede blizu odličnog učenika prepisuju od njega. Ponekad prepisuju iz bilježnice ili udžbenika. Ako uspiju, naravno. No vrijedi pokušati, možda učitelj ne primjeti... Tu su i dobro nam znani šalabahteri. Ali za njih treba uložiti i nešto truda...

Na pojavu prepisivanja i varanja na provjerama znanja mnogi gledaju sa simpatijama. Često čujemo da su ti učenici snalažljivi, domišljati, pa čak i inteligentni. Takvim stavom se zapravo otvoreno potiče takvo ponašanje. Dugoročno gledano, ovakve nepoštene navike vode tome da ti pojedinci tijekom cijelog života žive tako da izbjegavaju obaveze, da očekuju da netko drugi za njih obavi ono što bi trebali sami – od škole, preko fakulteta, do radnog mesta i obitelji. U konačnici to stvara loš životni stil.

Mi ovim projektom želimo ukazati da nepoštenje, varanje i prepisivanja na provjerama znanja nije inteligentno i nije fer prema onima koji uredno izvršavaju svoje obaveze.

Našem smo projektu dali naziv „Hrvatska, zemlja (ne) znanja“. Ne zato jer mislimo da u Hrvatskoj nema pametnih i učenih ljudi, već zato jer želimo ukazati da Hrvatska ne može postati zemlja znanja, ako se rezultati temelje na „krađi“ tuđeg znanja.

Svjesni smo činjenice da prosječan građanin Hrvatske u svakoj situaciji pokušava izbjegći zakone i pravila, odnosno tražiti „rupu u zakonu“. I mi smo pronašli jednu takvu rupu. Naime, u radu na ovom projektu dobili smo na uvid Pravilnik o načinima, postupcima i elemenatima vrednovanja učenika u osnovnoj i srednjoj školi. I znate što, zaključili smo da je varanje i prepisivanje na ispitama sasvim legalno. Točnije, nije zabranjeno. A ono što nije zabranjeno, znači da se smije. Naime, uočili smo da u spomenutom Pravilniku nije u pisanoj formi navedeno da varanje i prepisivanje nije dozvoljeno niti je navedena kazna za takvo ponašanje.

Moguća rješenja problema

Proveli smo anketu među učenicima sedmih i osmih razreda naše škole. Na pitanje „Jesi li ikada pokušao/la prepisivati na ispitima?“ 92 % dječaka i 86 % djevojčica učenika sedmih razreda i 100 % dječaka i 100 % djevojčica učenika osmih razreda odgovorilo je sa DA.

Ono što želimo istaknuti kao važno su odgovori na pitanja „Zašto prepisuješ?“

Čest odgovor na ovo pitanje je da je gradivo preteško, pa ga učenici ne mogu sami naučiti. Ovo smatramo znakovitim, jer učenici drže da je gradiva mnogo, da je teško, te da se novo gradivo brzo obrađuje. Nema dakle, dovoljno vremena za uvježbavanje i ponavljanje.

Na isto pitanje je dio učenika odgovorio da nema dovoljno vremena za učenje. Zaključujemo dakle, da je satnica opterećena, te učenici veći dio dana provode u školi (učenici sedmih i osmih razreda svaki dan imaju po šest školskih sati, a učenici koji pozadaju jedni, dvije ili tri izborne nastave do dva puta u tjednu u školu dolaze u suprotnu smjeru). Tu je i mnoštvo izvannastavnih aktivnosti. Učenici koji se bave sportom, glazbom ili drugim izvanškolskim aktivnostima dva do tri puta na tjedan odlaze na treninge, radionice ili tečajeve. Dakle dio učenika zaista ne može stići na vrijeme naučiti veliku količinu gradiva, uz sve navedene aktivnosti. Dio je učenika bio iskren i odgovrio da im se jednostavno ne da učiti.

Učenici smatraju da je prepisivanje na ispitima normalna i ubičajena pojava, pa stav da je prepisivanje u redu jer i drugi to rade ne iznenađuje.

Jedan odgovor smo posebno uočili. Jedan od anketiranih učenika je na ovo pitanje iskreno odgovorio: „Zato jer mogu“.

Proveli smo anketu i među učiteljima naše škole. Odgovori na pitanje „Kako ste reagirali kada ste vidjeli učenika da prepisuje na ispitu?“ su različiti. Neki učitelji opomenu učenika, neki oduzimaju bodove (tzv. kazneni bodovi), dok neki odmah oduzimaju ispit i učeniku daju negativnu ocjenu. Vidimo da je odluka o tome kako kazniti učenika koji vara različita od učitelja do učitelja. Isto su tako svi učitelji na pitanje „Postoli li pravilnikom utvrđena kazna za učenike koji prepisuju na ispitu?“ odgovorili sa NE. Svi ispitani učitelji su se složili da se prepisivanje na ispitima općenito neprimjereno kažnjava.

Naša grupa predlaže dvije alternativne politike za rješavanje problema:

1. Rasteretiti nastavni plan i program iz predmeta gdje se to može – manje i jednostavnije nastavne jedinice uz više sati uvježbavanja i ponavljanja gradiva na satovima. Time bi svi učenici stigli savladati gradivo temeljitije.
2. U pisanoj formi uvrstiti u Pravilnik o načinima, postupcima i elementima vrednovanja učenika u osnovnoj i srednjoj školi da varanje i prepisivanje na ispitima nije dozvoljeno. Zatim u istom Pravilniku u pisanoj formi definirati kazne za učenike koji varaju i prepisuju.

Najbolji pristup rješenju problema

O rasterećenju nastavnih planova i programa dosta se već govorilo prijašnjih godina. Od iduće školske godine u uporabu idu novi udžbenici. Zamolili smo učitelje da nam daju svoj osvrt na nove udžbenike, s naglaskom na sadržaj: količinu gradiva i njegovu težinu. Odgovor koji smo od većine učitelja dobili kazuje da su udžbenici „lakši“ jedino u činjenici da su tiskani na tanjem i lakšem papiru. Sadržaj je i dalje opsežan i težak. Dakle, niti sljedeće četiri godine nema govora o rasterećenju učenika od opsežnog i teškog gradiva.

Stoga je naša grupa kao glavno rješenje odabrala da se u Pravilnik o načinima, postupcima i elementima vrednovanja učenika u osnovnoj i srednjoj školi unesu izmjene i dopune, kako slijedi:

- ako je učenik primjećen da prepisuje na početku sata bit će opomenut.
 - ukoliko niti nakon opomene učenik ne prestane prepisivati, predlažemo oduzimanje 15 % bodova
 - ukoliko niti tada ne prestane prepisivati, učitelj će mu oduzeti test i dati negativnu ocjenu
- Naglašavamo da za ovakvo ponašanje nikako ne želimo stroge i rigorozne kazne. Priznajemo da i mi prepisujemo i znamo da učenici nikad neće prestati varati, ali želimo da učenici u cijeloj Hrvatskoj budu jednoobrazno kažnjeni, tj. da za isto djelo svima bude ista kazna.

Plan djelovanja

Plan djelovanja koji bi doveo do ostvarenja predloženog najboljega rješenja sastoji se u sljedećoj aktivnosti: kontaktirati odgovorne u Ministarstvu znanosti, obrazovanja i sporta i predstaviti im projekt na kojem radimo, te ih zamoliti za intervju i očitovanje o manama Pravilnika o načinima, postupcima i elementima vrednovanja učenika u osnovnoj i srednjoj školi.

Radom na projektu želimo osvijestiti učenike naše škole, a i šire, da svoje školske obvezе izvršavaju redovito i savjesno. Isto tako želimo da se na razini naše škole, ukoliko Pravilnikom ne bude određeno drugačije, učitelji dogovore i svi dosljedno i jednakо reagiraju na pojavu varanja i prepisivanja na provjerama znanja.

Ostvareni rezultati

Prema planu djelovanja poslali smo u Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta e-mail u kojem ukratko opisujemo projekt, te naglašavamo nedostatke Pravilnika o načinima, postupcima i elementima vrednovanja učenika u osnovnoj i srednjoj školi. Dobili smo odgovor u kojem stoji „iz podataka koje ste naveli o provođenju projekta "Hrvatska, zemљa (ne)znanja" u vašoj školi očit je vaš trud i hvalevrijedno zalaganje za pozitivne promjene u sredini u kojoj živate. Vjerujemo da ćete tako nastaviti i tijekom vašeg daljnog obrazovanja. Zahvaljujemo na vašim konstruktivnim prijedlozima i promišljanjima koje ćemo svakako imati na umu prilikom izrade budućih propisa te izmjena i dopuna postojećih propisa s premisom da je učenik u središtu obrazovnog procesa.“

Kada u Pravilnik zaista budu unesene izmjene i dopune, moći ćemo reći da smo uspješno odraditi ovaj projekt.

Projekt je bio predstavljen

Projekt smo predstaviti na satovima razredne zajednice učenka sedmih i osmih razreda. Predstavljen je i na Županijskoj smotri projekata iz područja Nacionalnog programa odgoja i obrazovanja za ljudska prava i demokratsko građanstvo u Rijeci 31. ožujka 2014. godine.

10. Ćirilica i latinica – bogatstvo različitosti

Tematsko područje

Kulturuloško: razvoj osobnog, zavičajnog, većinskog i manjinskih nacionalnih identiteta kao dio hrvatskog domovinskog identiteta.

Cilj

U našoj školi učenici mogu učiti njemački, engleski, ruski i naravno, hrvatski jezik. Pripadnici nacionalnih manjina ostvaruju svoja prava na obrazovanje na jeziku i pismu načonalne manjine kojoj pripadaju. Organizirana je nastava srpskog jezika i kulture po modelu C u smislu njegovanja jezika i kulture nacionalne manjine. U nastavu je uključeno 48 učenika. Nastavnim planom i programom predviđeno je da učenici čitaju književna djela na srpskom jeziku i ćirilici. Školska knjižnica nije opremljena tim djelima. Stoga smo odlučili pokrenuti projekt kojim ćemo potaknuti lokalnu zajednicu te relevantne institucije da nam pomognu osnovati odjel srpske književnosti u školskoj knjižnici. Kroz konkretan cilj ovog projekta, zajednički rad i trud te suradničko učenje, želimo potaknuti djecu i mlade da svojim angažmanom mijenjaju kvalitetu života i ostvaruju svoja prava aktivim djelovanjem.

Škola

OŠ I. G. Kovačića

Kralja Tomislava 18, 51326 Vrbovsko

Tel./telefaks: 051 875 263

E pošta: os-vrbovsko-001@skole.t-com.hr

Voditeljica:

Valentina Vukadinović, učiteljica srpskog jezika i kulture

Učenici

Učenici koji predstavljaju projekt na Smotri su učenici sedmog razreda: David Kosanović, Tea Musulin, Doris Peulić i Aleksandra Stipanović. U provedbi projekta sudjelovali su svi učenici koji pohađaju nastavu srpskog jezika te kolege učitelji.

Opis

Izbor i istraživanje problema

Kroz nastavu srpskog jezika učimo ćirilicu te stječemo vještina čitanja još jednog pisma. Vještina čitanja se razvija aktivnostima čitanja. Za provođenje tih aktivnosti potrebna su književna djela pisana ćirilicom. Proveden je intervju s učiteljicom knjižničarkom te je zaključeno da djela koja knjižnica posjeduje nisu dostatna za sve učenike te da su u vrlo lošem stanju. Provedena je anketa nasumičnim odabirom ispitanika u gradu, kojom smo željeli otkriti znaju li ćirilicu i služe li se njome. Zaključeno je da većina ljudi zna ćirilicu, podržava njeno učenje no nema prilike služiti se njome. Na temelju tih rezultata odlučili smo da je potrebno nabaviti knjige na ćirilici i na taj način obogatiti knjižnu građu te omogućiti svim učenicima, koji to žele, korištenje tih djela.

Također smo proučili Zakon o odgoju i obrazovanju nacionalnih manjina te modele kojim se to pravo ostvaruje. Podsjetili smo se i što Konvencija o pravima djeteta kaže o pravima na izražavanje jezikom i pismom kulture kojoj pripadamo.

Moguća rješenja problema:

Nakon sagledavanja svih činjenica i zaključaka, olujom ideja pokušali smo donijeti nekoliko mogućih rješenja problema. Kao prvo rješenje, ponudili smo mogućnost obraćanja institucijama za koje smatramo da nam mogu pomoći u nabavci knjižne građe koja nam je potrebna. Slanjem upita i molbi s objašnjenjem našeg problema, mogli bismo dobiti potporu od mnogih institucija. Potpora može biti u obliku donacija knjiga, financija ili opreme za knjižnicu. Zaključili smo da postoji nekoliko institucija kojima se možemo obratiti. To su: SKD Prosvjeta Knjižnica Srbia, Konzulat Republike Srbije, Grad Vrbovsko te British council. Drugo moguće rješenje problema je da knjige uopće nisu potrebne jer se javlja trend da djeca sve manje čitaju a književnost ih ne zanima stoga bi knjige bespotrebno zauzimale prostor knjižnice. Da bi se taj trend promijenio, potrebno je organizirati edukacije, radionice i popularizirati knjigu kao bijeg od dosade. Knjige na cirilici bi bile korisne samo nekolicini učenika koji pohađaju nastavu nacionalne manjine.

Treće rješenje je da pokušamo organizirati kreativne radionice izrade ukrasnih predmeta u svrhu prodaje. Sredstvima od prodaje bismo kupili knjige koje su nam potrebne. Za provedbu takvih radionica potrebna su finansijska sredstva i materijal za rad. Nedostatak vremena i interesa te slab odaziv na radionice mogao bi biti problem.

Najbolji pristup rješenju problema:

Većina učenika zaključuje da je prvi prijedlog najbolji pristup rješenju problema. Odlučili smo predstaviti naš projekt institucijama za koje smo zaključili da nam mogu pomoći. Kako nabavljenе knjige ne bi bile namijenjene samo učenicima koji uče cirilicu, zaključili smo da bi i ostali učenici kroz razne radionice mogli naučiti cirilicu te služiti se tim knjigama. Stoga smo odlučili provesti anketu u svrhu spoznaje o broju učenika koji bi bili zainteresirani za takve radionice. Intervjuirali smo ravnatelja naše škole te nam je i on dao podršku našem projektu.

Plan djelovanja:

Sastavili smo tekst u kojem objašnjavamo naš problem i iznosimo inicijativu za nabavkom knjiga. Upit smo poslali putem maila na adresu SKD Prosvjeta u Zagrebu, Knjižnici Srbia u Zagrebu, Konzulatu Republike Srbije u Rijeci i Gradu Vrbovskom. Javili smo se na natječaj British councila u nadi da možemo ostvariti neku donaciju od te organizacije.

U školi smo organizirali dane kulture i jezika te projektni dan o važnosti kulture u čovjekovu životu gdje smo predstavili srpski jezik i kulturu učenicima i djelatnicima škole.

Proveli smo anketu s pitanjem: „Ukoliko bi postojala mogućnost za učenje cirilice putem radionice, biste li išli na takve radionice?“ Dobivene rezultate smo obradili uz pomoć učiteljice.

Planiramo održavanje radionica cirilice.

Ostvareni rezultati:

SKD Prosvjeta nam je donirala 26 knjiga srpskih pisaca.

Knjižnica Srbia nam je donirala 61 knjigu.

Grad Vrbovsko ponudio je pomoć u provedbi projekta.

British council odabrao je naš projekt među 5 projekata i dodijelio nam 2000 kn za provedbu istog.

Odgovor Konzulata Republike Srbije još očekujemo.

Javno predstavljanje:

Projekt je predstavljen u školi.

Prikazat ćemo ga našoj Novinarskoj skupini te na internetskoj stranici škole.

Planiramo ga predstaviti na aktivima učitelja te stručnim skupovima učitelja srpskog jezika, hrvatskog jezika, ruskog jezika, njemačkog jezika i engleskog jezika.

Predstavit ćemo ga na radiju Gorski kotar a u kontaktu smo s novinarima HTV-a i emisije Prizma.

11. JA građanin kažem STOP pajasenu – bitka se nastavlja

Tematsko područje

Projekt građanin, zaštita okoliša

Cilj

Različiti su pokazatelji nedovoljne upoznatosti građana i nadležnih institucija u svezi opasnosti koju predstavlja pajasen – strana biljna invazivna vrsta. Ovogodišnjim projektom širimo svijest javnosti o agresivnosti ove biljke.

Učenici se uče građanskoj odgovornosti, kroz projekt stječu vještine potrebne u svakodnevnom životu aktivnog građanina. Uče se građanskoj inicijativi, pokretanju projekta, formiranju skupine i timskokm radu, donošenju odluka. Uče se demokratskoj pismenosti, vještinama komunikacije i samoprezentacije, vještinama pridobivanja pažnje i podrške javnosti. Imaju priliku pokazati koliko su odgovorni i motivirani. Pomažu jedni drugima (skupina uključuje članove od petog do osmog razreda) i međusobno uvažavaju svoje različitosti. Konačni cilj je i podizanje samopoštovanja kod učenika, koji će znati kako izreći svoje mišljenje i kako rješavati probleme u lokalnoj zajednici.

Škola

OŠ „Nikola Tesla“

Trg I. Klobučarića 1, 51000 Rijeka

tel. 051 315 226 fax. 051 317165

E-mail: orjana@stimac.com.hr

Voditeljica

mr. sc. Orjana Marušić Štimac, prof., psiholog

Učenici

Noel Dekleva, Ema Grbčić, Viktorija Kalić (osmi razred), Isabella Valenčić (sedmi razred)

Opis

Objašnjenje problema

Pajasen je strana invazivna vrsta koja ozbiljno ugrožava autohtone biljke. Rezultati provedene ankete kao i drugi pokazatelji upućuju na zaključak da su javnost ali i institucije nedovoljno upoznati s opasnosti koju predstavlja ova biljka koja nema prirodnog neprijatelja. Vrlo se lako i brzo širi, prema našim mjerjenjima u godini dana naraste preko 150 cm, otrovom kojeg luče listovi i korijen uništava sve biljke u svojoj blizini. Za uklanjanje ove biljke potrebno je korištenje više tehnika (sječom, herbicidima, iscrpljivanjem) i višegodišnje upornosti, jer je pajasen vrlo otporan na otrove, a nakon sječe „baca“ mladice još brže i brojnije. Iz neznanja ljudi ga još uvijek čak i sade jer brzo raste i ljeti stvara ugodan hlad.

Nadležne institucije donekle su upoznate s problemom. Postoji i zakonska regulativa o invazivnim vrstama, kao i obrazac kojim Državnom zavodu za zaštitu prirode građani mogu prijaviti uočene invazivne vrste i njihovu lokaciju, ali prema našim saznanjima nema mehanizma provedbe daljih akcija uklanjanja ili kontrole širenja.

Alternativne politike

Uočeni problem moguće je prepustiti na rješavanje nadležnim ustanovama: javnim ustanovama županija, Državnom zavodu za zaštitu prirode, Ministarstvu zaštite okoliša, Ministarstvu šumarstva i sl. Svojom stručnošću oni bi mogli pokrenuti akcije uklanjanja i kontrole širenja.

Problem agresivnog širenja pajasena mogle bi rješavati i lokalne zajednice, komunalna društva i poduzeća. Problem ostaju brojne zelene površine koje su u privatnom vlasništvu građana (posebno uočeno na području Grada Opatija).

Na akciju uklanjanja i kontrole širenja pajasena mogu se odlučiti i sami građani. To se i događa ali na žalost tek u trenucima kada pajasen izraste toliko da svojim korijenjem uzrokuje ozbiljne štete na građenim objektima (zidovi, stepenište, betonske i asfaltirane površine).

Kada govorimo o načinima provođenja politika, možemo govoriti o edukaciji, mjerjenjima i istraživanjima kao i o akcijama uklanjanja i kontrole širenja.

Jedan od mogućih načina rješavanja problema je i naša angažiranost, u sve tri skupine aktivnosti.

Odabrana politika

Odlučili smo nastaviti naš rad i to kroz edukaciju, mjerjenja i istraživanja te terenske akcije uklanjanja i kontrole širenja.

Edukacije bi provodili izradom edukativnih materijala, suradnjom s medijima i različitim ustanovama (škole, fakulteti, ministarstva, državne agencije, Sabor).

Sustavno provođenje mjerjenje i bilježenja, dati će nam pouzdane podatke o brzini rasta i razmnožavanja pajasena na odabranim lokacijama. Izvedene nalaza i zaključke istraživanja prezentirati ćemo javnosti. Tako doprinosimo i stručnim saznanjima o pajasenu na našem području.

Terenske akcije uklanjanja i kontrole širenja provodit ćemo na lokacijama u Rijeci i Opatiji.

Akcijski plan

a) S ciljem širenja saznanja o invazivnosti pajasena Projekt ćemo prezentirati:

u Saboru RH – razgovor s potpredsjednikom Sabora

u Ministarstvu vanjskih i europskih poslova – prezentacija i razgovor s pomoćnikom ministrike

u Uredu Europskog parlamenta – razgovor s voditeljicom Ureda

na Učiteljskom fakultetu u Rijeci

AIESEC studentima na međunarodnoj razmjeni

na Filozofskom fakultetu u Puli

u Prvoj privatnoj osnovnoj školi Jurja Dobrile u Puli

u matičnoj osnovnoj školi OŠ „Nikola Tesla“ u Rijeci

Surađivati ćemo s medijima: tiskani mediji (Novi list, Školske novine), radio (Prvi program Hrvatskog radija), televizija (HRT Vrtlarica, lokalne televizijske postaje).

U suradnji s Javnom ustanovom Priroda i u suradnji s AIESEC-om (međunarodna razmjena studenata) distribuirati ćemo edukativne letke i započeti izradu drugih edukativnih materijala.

b) Sustavno mjerjenje i bilježenje te obrada i prezentiranje dobivenih podataka uvod su u naše znanstveno djelovanje. Rezultate mjerjenja na odabranim lokacijama (ovo nam je druga godina mjerjenja) prezentirati ćemo nadležnim insitucijama.

c) Terenske akcije uklanjanja provoditi ćemo na dogovorenim lokacijama u Rijeci i Opatiji, u suradnji s Javnom ustanovom Priroda, komunalnim društvima i Gradovima, te AIESEC-om, jer će nam se u akcijama pridružiti studenti na međunarodnoj razmjeni. Komunalna društva i poduzeća izići će nam u susret posudbom alata i zaštitne opreme te organizirati odvoz posjećenog materijala. S komunalnim društvima surađujemo i koordiniramo akcije kako na teren ne bi izišli neposredno nakon uporabe herbicida.

Na kraju planiranih aktivnosti provest ćemo evaluaciju projekta.

Sve navedeno prezentirati ćemo na županijskoj i državnoj smotri projekta Nacionalnog programa odgoja i obrazovanja za ljudska prava i demokratsko građanstvo.

Da bi osigurali finansijska sredstva za provođenje projekta učenici se samostalno prijavljuju na natječaje. Na natječaju Primorsko-goranske županije dobili smo iznos koji nam je omogućio odvijanje nekih od planiranih ovogodišnjih aktivnosti.

Ostvareni rezultati

stjecanje iskustva i kompetencija učenika u području građanskog odgoja: timski rad, donošenje odluka, samoprezentacija, komunikacija i dobivanje podrške javnosti, planiranje i vođenje projekta, javljanje na javne natječaje, poslovno dopisivanje, suradnja s medijima...

kod sudionika projekta (učenici od petog do osmog razreda) podigli smo svijest o održivom razvoju

uvodenje nove generacije „građana“ (učenika petih razreda)

terenska mjerena i bilježenje rasta pajasena rezultirala su novim saznanjima o širenju ove invazivne vrste na području Županije primorsko-goranske

terenske akcije uklanjanja i kontrole širenja pajasena doprinose očuvanju autohtonih biljnih vrsta

posjetama visokim državnim dužnosnicima i institucijama proširili smo podršku projektu i problemu invazivnih vrsta uopće

prezentacijama i predavanjima koje smo održali u školama i fakultetima educirali smo o opasnosti od invazivnih vrsta i osvijestili potrebu za kontrolom njihovog širenja

Predstavljanje Projekta

Projekt smo predstavili:

u Saboru RH – razgovor s potpredsjednikom Sabora

u Ministarstvu vanjskih i europskih poslova – prezentacija i razgovor s pomoćnikom ministricе

u Uredu Europskog parlamenta – razgovor s voditeljicom Ureda

na Učiteljskom fakultetu u Rijeci

AIESEC studentima na međunarodnoj razmjeni

učenicima i učiteljima OŠ Preserje iz Preserja, Slovenija

na Filozofskom fakultetu u Puli

u Prvoj privatnoj osnovnoj školi Jurja Dobrile u Puli

u matičnoj osnovnoj školi OŠ „Nikola Tesla“ u Rijeci

na županijskoj Smotri projekata Nacionalnog programa odgoja i obrazovanja za ljudska prava i demokratsko građanstvo

na Državnoj Smotri projekata Nacionalnog programa odgoja i obrazovanja za ljudska prava i demokratsko građanstvo

građanima Rijeke i Opatije, tijekom distribucije edukativnih letaka

Projekt će biti predstavljen u medijima: tiskani mediji (Novi list, Školske novine), radio (Prvi program Hrvatskog radija), televizija (HRT Vrtlarica, lokalne televizijske postaje), internetske stranice Ministarstva unutarnjih poslova, Javne ustanove Priroda, OŠ „Nikola Tesla“.

12. Podizanje svijesti o potresima

Tematsko područje

Projekt građanin

Cilj

Osvijestiti rizik od potresa.

Škola

Osnovna škola Podmurvice, Podmurvice 6, 51000 Rijeka

Telefon/telefaks: 051 678177

E-adresa: os-podmurvice@ri.t-com.hr

Voditeljica

Sonja Dragičević, učitelj mentor hrvatskog jezika

Učenici

Učenici koji će predstavljati projekt na Smotri su učenice: Noel Sambol, Laura Ivančić, Ana Stilinović-Dimitrijević, i Rene Strenja

Učenici koji su sudjelovali u projektu su: Franka Dujmović, Sara Travaš, Lucija Veršić, Alina Bajčić, Valnea Tomičić, Nicole Stjelja Kralj, Mirna Tvrđoreka, Anamaria Drezga, Sara Odorčić, Mia Soldatić, Natalie Pavačić, Antonio Erdeljac, Dominik Omerović, Valentina Plazonić, Valentina Novinc, Laura Ivošević, Tin Baki, Sara Božić, Vivien Knežević, Mia Butković, Emili Mudrić, Nika Šimić, Ira Vuković, Marta Posinak, Ida Vuković i Nina Cvjetković.

Opis

Izbor i istraživanje problema

Anketa koja je provedena među učenicima šestih razreda, pokazala je da su nedovoljno informirani o potresima. Nisu sigurni što bi učinili u slučaju potresa zato je održan kviz i nakon toga edukacija pa se ponovio kviz i tada su rezultati bili izvrsni.

Rijeka je promijenila izgled 1760. god. zbog jakog potresa. Analizirali smo: što je potres i njegove čimbenike i definirali pojmove epicentar, hipocentar, magnituda, richter, seismograf i seismolog.

Moguća rješenja problema

U Rijeci su učestali slabiji potresi zato što se nalazimo na trusnom područje. Proučavajući internetske stranice jedna od grupa saznala je koliko su oni zapravo učestali kod nas. Zbog toga smo odlučili proučiti stranice Državne uprave za zaštitu i spašavanje – DUZS(pozivni broj 112). Saznali smo kada ih treba zvati i da vatrogasne postrojbe jednom godišnje uvježбавају tehnike spašavanja iz ruševina. Tako smo saznali što bi spasioci učinili da Rijeku pogodi snažniji potres. Važno je izbjegći paniku, pa preporučamo osim medijskog izvještavanja, javljanje putem razglaša u školi i radio emisija.

Najbolji pristup rješenju problema

Anketu smo proveli na satovima razrednog odjela – SRO. Razgovarali smo s učiteljima da provjere koliko učenici od 1. do 8. razreda znaju o potresu i što učiniti ukoliko do njega dođe. Nakon toga educiramo na satu SRO učitelje i učenike o mjerama opreza i provedbe pokazujući im video zapis o postojećim potresima u Japanu i načinu reagiranja da bi sačuvali život.

Nakon edukacije slijedi kviz – provjera usvojenog znanja. Napravljen je letak s osnovnim načinom ponašanja u vrijeme potresa koji smo stavili na vidna mjesta u svaki razred pored vratiju i na mjesta gdje ima najviše prolaznika u školi.

Vježba za sve učenike i djelatnike naše škole će se uvrstiti u Školski kurikulum.

Plan djelovanja

Da bi došli do realizacije predloženih rješenja, učenici GOO su

- a) proveli razgovor na satu razrednika među učenicima sa svrhom da saznaju do koje mjere su upoznati s opasnosti od potresa i kako bi najbolje reagirali u slučaju potresa
- b) prikazali bi video zapis potresa u Japanu i način gdje se oni sklanjaju kad se najavi potres
- c) diskusija o predloženim rješenjima
- d) impresije cijelim projektom, što su sve naučili
- e) letak podijeliti svim učenicima s najosnovnijim prijedlozima kako se treba ponašati u slučaju potresa i precrtnati što je nepoželjno
- f) istaknuti primjer japanske škole s 3000 učenika koja se spasila.
- g) Predložiti ravnateljicu da uvrsti vježbe za sve djelatnike i učenike škole u Školski kurikulum

Ostvareni rezultati

Osvijestili smo kod učenika i osoblja škole da se Hrvatska nalazi u potresno aktivnoj zoni i za očekivati je da će se kad-tad dogoditi neki veći potres, ali i da ćemo mi biti spremni što činiti u takvoj situaciji.

Predstavljanje projekta

Predstavili smo projekt u konačnici na Vijeću roditelja i na Učiteljskom i Učeničkom vijeću. Predstavili smo letak kao podsjetnik svima kako se treba ponašati u slučaju potresa.

13. Konzervansi u prehrambenim proizvodima

Tematsko područje

Prava potrošača

Uloga građana u održivom razvoju

Cilj

Upozoriti na kršenje Zakona o zaštiti potrošača i Pravilnika o prehrambenim aditivima. Razviti kod učenika osmih razreda svijest o korisnom i štetnom djelovanju konzervansa na zdravlje čovjeka. Smanjiti korištenje prehrambenih proizvoda sa štetnim konzervansima, te što više koristiti prirodne. Naviknuti učenike da čitaju deklaraciju na prehrambenom proizvodu.

Škola

VI. osnovna škola Varaždin, Dimitrija Demetra 13, 42 000 Varaždin

T/F: 042 260 343

E – adresa: os-varazdin-006@skole.t-com.hr

Voditeljice:

Bojana Perko, prof., Alenka Bađun, prof., Mihaela VrbnjakGrđan, prof.

Učenici:

Učenici koji su sudjelovali u izradi projekta su članovi povjesne, kemijske, ekološke i geografske grupe: Fran Klarić (8.r.), Ema Žiher (8.r.), Anja Njegovec Viljevac (8.r.), Elena Sekelj (8.r.), Šimun Šopar (8.r.), Lucija Jambrešić (8.r.), Ena Krebelj (8.r.), Ivor Canjuga (6.r.), Juraj Primorac (6.r.), Sven Sekovanić (6.r.), Anton Lekić (6.r.).

Učenici koji će predstavljati projekt na smotri: Šimun Šopar (8.r.), Fran Klarić (8.r.), Lucija Jambrešić (8.r.) i Ena Krebelj (8.r.).

Opis

Izbor i istraživanja problema

Deklaracija o sastavu namirnica pruža važne informacije kupcima koji žele znati što s gotovim proizvodima unose u organizam radi zdrastvenih razloga, uspoređivanja sadržaja namirnica sličnoga naziva, a različitog sastava i slično. Nažalost, potrošaču se zbog nepravilnog i nepotpunog deklariranja sastojaka proizvoda često uskraćuje pravo na informaciju o tome što kupuje i jede. Uočen je problem da učenici osmih razreda nisu naviknuti na čitanje deklaracija na proizvodima, već svoju percepciju usmjeravaju na atraktivnu ambalažu i okus proizvoda. Učenicu su istražili koji su se prirodni konzervansi koristili kroz povijest, te smo iz tog razloga u rješavanje ovog problema uključili povjesnu i geografsku grupu. Važnost korištenja prirodnih konzervansa temelj je održivog razvoja u kojem učenik građanin ima veliku ulogu i doprinos. Također je istražen kemijski sastav te biološko djelovanje prirodnih i štetnih konzervansa na čovjeka, a to su istraživali učenici članovi kemijske i ekološke grupe. Učenici šestog razreda izradili su upozoravajuće letke o konzervansima.

Učenici su istražili dokumente, literaturu i zakone koji se odnose na problem:

- Zakon o zaštiti potrošača (čl. 17. i 18.)
- Pravilnik o prehrambenim aditivima (čl. 9., 21., 22., 23., 24., 25., Prilog VII)
- Što se krije iza E

Prikupljene su informacije o štetnom utjecaju pojedinih konzervansa koji se nalaze u najčešće konzumiranoj hrani učenika osmih razreda.

Sastavljen je anketni upitnik za učenike osmih razreda koji je proveden anonimno. Anketom su prikupljen i podaci o namirnicama koje učenici konzumiraju na dnevnoj bazi ili je njima čak i zamijenjen jedan od dnevnih obroka. Na temelju provedene ankete sastavljen je popis štetnih konzervansa koji se nalaze u proizvodima koje učenice često konzumiraju.

Učenici su o problemu razgovarali s magistrom nutricionizma Deanom Šalamonom, voditeljem Odjela za prehranu Opće bolnice Varaždin, da bi prikupili što više informacija o projektu.

Moguća rješenja problema

Učenici su uočili nekoliko rješenja problema:

- prijaviti proizvode koji nemaju ispravno istaknuto deklaraciju na proizvodu
- kreirati letke s upozorenjima o važnosti čitanja deklaracija prehrambenih proizvoda i korištenju svježih i prirodnih konzervansa
- upozoravati potrošače plakatima ispred trgovina na štetne konzervanse u prehrambenim proizvodima
- izraditi kratak animirani film koji bi upozoravao učenike na važnost o informiranju što jedu

Najbolji pristup rješenju problema

- kreirati letak u obliku stripa o štetnom djelovanju konzervansa na ljudsko zdravlje, pravilnim izborom zdravih konzervansa i važnosti čitanja deklaracija na proizvodu

Plan djelovanja

Izrađen je letak u obliku stripa na kojem su kreativno prikazani utjecaji štetnih konzervansa iz proizvoda koje učenici vrlo često konzumiraju. Učenici su upoznati pomoću kratkog animiranog filma o važnosti čitanja deklaracija s proizvoda. Prijavljeni su proizvodi na kojima su deklaracije bile nepotpune ili presitno otisnute. Ovaj projekt biti će od iduće godine uvršten u nastavu biologije tijekom obrade: Sustava organa za probavu i kemije tijekom obrade teme: Biološko djelovanje tvari.

Ostvareni rezultati

Radom na ovom projektu učenicu su razvijali rad u timu, vještinu izražavanja vlastitog stava i mišljenja, suradničko i iskustveno učenje, te prikazivanje informacija na kreativan i zanimljiv način.

Potrošače su informirali i podsjetili da zbog vlastitog zdravlja trebaju više pažnje obratiti deklaracijama na prehrambenim proizvodima i upozoriti trgovce ukoliko one nisu potpune ili razumljive.

Projekt je bio predstavljen

Projekt je predstavljen učenicima osmih razreda na satovima razredne zajednice, razrednicima osmih razreda, ravnatelju Škole i na Vijeću učenika. Nakon predstavljanja na županijskoj smotri biti će predstavljen na roditeljskim sastancima osmih razreda i predstavnicima IV. mjesne zajednice Varaždin.

14. Dobravski ljuk

Tematsko područje

Ljudska prava i demokratske građanske odgovornosti.

Kulturna i povijesna baština, kulturne vrijednosti i stvaralaštvo. Razvoj osobnog i zavičajnog identiteta i poduzetničke kompetencije.

Cilj

Skrenuti pažnju stanovnicima lokalne zajednice na potrebu čuvanja vlastitog zdravlja i uključivanja povrća uzgojenog ekološkim načinom proizvodnje u svakodnevnu prehranu. Osvijestiti stanovništvo lokalne zajednice o važnosti promocije zdravog povrća koje se u većim količinama užgaja na prostoru Općine i uključivanje u zaštitu kulturnog identiteta Općine u okvirima turističke ponude.

Škola

Osnovna škola Donja Dubrava, Krbulja 21, 40 328 Donja Dubrava

Telefon / Telefaks: 040 688825; 040 689024

E-adresa: os-donja-dubrava-001@skole.t-com.hr

Voditeljica

Renata Heric, prof.

Učenici

Učenici koji su sudjelovali u izradi projekta su članovi izvannastavne aktivnosti Građanski odgoj: Viktorija Duhović (6. razred), Kiara Rebrek (6. razred), Vida Štefić (6. razred), Tea Lukša (7. razred), Dina Zvonar (7. razred), Laura Karločić (7. razred), Leon Karločić (8. razred), Marta Horvat (8. razred), Tamara Punčikar (8. razred), Gabrijela Erdelji (8. razred), Marijeta Bogomolec (8. razred), Sabina Žinić (8. razred), Mirela Kuzmić (8. razred), Saša Kalinić (8. razred), Nikolina Matulin (8. razred).

Učenice koje će predstavljati projekt na smotri: Marta Horvat (8. razred), Tamara Punčikar (8. razred), Nikolina Matulin (8. razred) i Marijeta Bogomolec (8. razred).

Opis

Izbor i istraživanje problema

Nakon razgovora s roditeljima, rođacima i ostalim mještanima Općine uočen je problem nezdravog života ljudi kao posljedica prehrane u koju nisu uključeni zdravi sastojci. Na prostoru Općine Donja Dubrava užgaja se luk u većim količinama i poznat je po svojoj kvaliteti. Uzgajivači luka bave se ekološkom proizvodnjom hrane i ističu da bi ovako uzgojeni luk trebalo obavezno uključiti u svakodnevnu prehranu. Učenici izvannastavne grupe Građanskog odgoja odlučili su istražiti koliko stanovništvo koristi luk u svakodnevnoj prehrani i osvijestiti stanovništvo Općine o korisnosti luka u prevenciji raznih bolesti. Budući da se u Općini održavaju Dani luka i ekološke proizvodnje, potrebno je potaknuti stanovništvo da se u što većem broju odazove ovoj manifestaciji koja ne samo da promovira turizam Općine nego se na ovom sajmu može saznati mnogo korisnih informacija o luku kao vrlo zdravom dodatku prehrani, a mogu se isprobati i jela od luka. Nakon provođenja ankete među stanovništvom Općine, učenici su došli do zaključka da se luk koristi u vrlo malim količinama u svakodnevnoj prehrani i da mještani baš i ne znaju puno o korisnosti luka u

prevenciji bolesti, a da kod uzgoja čini mještani koriste čak i zaštitna sredstva što nije u duhu ekološke proizvodnje.

Moguća rješenja problema

Učenici su uočili sljedeća moguća rješenja:

- napraviti letke putem kojih bi se mještani Općine informirali o korisnim svojstvima luka i načinima korištenja luka u svakodnevnoj pripremi hrane;
- organizirati predavanje koje bi održao jedan od proizvođača luka da bi mještani dobili konkretne podatke o načinima uzgoja luka i korištenja u prehrani;
- napisati tekst o luku, načinu uzgoja i njegovim korisnim svojstvima te prikupiti recepte za jela od luka i sve objaviti kao dodatak Dobravskih novina da bi svako kućanstvo dobilo informacije o ovom zdravom povrću.

Nakon razmatranja mogućih rješenja učenici su odabrali rješenje za koje misle da će polučiti najbolje rezultate.

Najbolji pristup rješenju problema

Učenici su odlučili da će istražiti koja su ljekovita svojstva luka i načine korištenja u svakodnevnoj prehrani te da će izraditi tekst o svom istraživanju i prikupiti recepte za jela od luka i cijelokupan rad objaviti kao dodatak Dobravskim novinama da bi svako kućanstvo bilo informirano o ovom zdravom povrću.

Plan djelovanja

Nakon provedene ankete, potraženi su članci Ustava Republike Hrvatske koji govore da svatko ima pravo na zdrav život i da je svatko dužan, u sklopu svojih ovlasti i djelatnosti, osobitu skrb posvećivati zaštiti zdravlja ljudi, prirode i ljudskog okoliša. Također pronađeni su članci u Statutu Općine i Škole koji govore o zdravstvenoj zaštiti mještana Općine. Učenici su razgovarali s kuharicom školi sa željom da saznaju koliko se luk koristi u pripremanju užine za djecu. Razgovarali su s članicom Odbora za informiranje da bi nam pomogla u pisanju i objavi teksta i recepata u Dobravskim novinama. Učenici su dobili podršku ravnateljice i pedagoginje u nastojanju da članovima lokalne zajednice skrenu pozornost na korištenje luka u zdravoj prehrani i da promoviraju Dane luka i ekološke proizvodnje među mještanimi Općine. Učenici se razgovarati s proizvođačima luka i sa školskom liječnicom koja će sa zdravstvenog stajališta objasniti koje su prednosti korištenja luka u svakodnevnoj prehrani.

Ostvareni rezultati

Učenici su radom na projektu razvijali vještine istraživanja, timskog rada, diskusije o problemu, intervjuja, izrade plakata i javnog predstavljanja uočenog problema u zajednici. Mještani će biti upoznati s brojnim korisnim informacijama o luku, načinu uzgoja i jelima od luka, a na taj način se promovira luk iz Donje Dubrave i manifestacija Dani luka i ekološke proizvodnje koja se održava svake godine u kolovozu. Učenici škole bit će upoznati s lukom koji kao dodatak jelima ima svoja ljekovita svojstva.

Projekt je bio predstavljen

Projekt je predstavljen učenicima 8. razreda u školi, pedagoginji i ravnateljici škole i članovima Odbora za informiranje u Općini. Projekt će biti predstavljen proizvođačima luka i organizatorima Dana luka i ekološke proizvodnje na kojima će predstavljanjem ovog projekta sudjelovati i učenici. Projekt će biti popraćen na stranicama Općine i Škole.

15. Pokreni i promijeni

Tematsko područje

Građanski odgoj i obrazovanje, građanska odgovornost

Cilj

Učenike upoznati s problemima, naučiti kako prepoznati svoje potrebe, osjećaje, kako graditi samopouzdanje kao osnovnu osobinu koja olakšava pomaganje drugima.

Raditi na poboljšanju komunikacije i razumijevanja među generacijama.

Pokazati da se svatko može drugačije osjećati u određenoj situaciji.

Škola

Osnovna škola Belica

dr. Ljudevita Gaja 21, 40319 Belica

T/F: 040 845220

E-adresa: tajnistvo.skole@ck.htnet.hr

Voditelji

Silvija Micek, učiteljica informatike

Lidija Hertarić, učiteljica razredne nastave

Učenici 8. b razrednog odjela

Ivan Blagus, Katja Braniša, Dino Cofek, Karlo Čeh, Antonio Đuranić, Josip Hajdarović, Leonardo Mišak Kovačić, Paulina Sever, Matea Škvorc, Darko Trstenjak

Učenici koji će predstavljati projekt na smotri: Elena Hajdarović, Ivona Kocijan, Branka Magdalenić, Gracia Grabarić

Opis

Izbor i istraživanje problema

Na satovima razrednika u osmom razredu razgovarali smo o problemima komuniciranja u vrijeme puberteta. Učenici su spomenuli da su vrlo često sramežljivi u komunikaciji s osobama suprotnog spola. Uvjereni su da ih mogu shvatiti i pomoći im samo njihovi vršnjaci, naročito u virtualnom svijetu u kojem je komunikacija za njih puno lakša i jednostavnija. Smatraju da se odrasli, pogotovo roditelji, ne mogu identificirati s njihovim problemima. Sve se češće javlja međusobno nerazumijevanje djece i roditelja. Stoga smo odlučili anketirati učenike viših razreda i analizirati odgovore. Uvidjeli smo da se većina njih nosi s istim problemima kao i mi. Razrednica nam je dala zadatak da pokušamo razgovarati sa starijim članovima obitelji kako su oni komunicirali s vršnjacima kada nije bilo mobitela i računala. Odlučili smo napraviti usporedbu vršnjačkih odnosa nekad i danas. Ravnatelj i pedagoginja su nas podržali u našem istraživanju nestrljivo isčekujući ishod našeg malog istraživanja.

Moguća rješenja problema

Odlučili smo najprije razgovarati s roditeljima, odnosno bakama i djedovima. Ipak sve kreće od obitelji. Bake i djedovi su s veseljem podijelili s nama kako su oni nekada izlazili na plesnjake, kako su imali svoje simpatije i na kraju kako su upoznali svoje partnere. Nama su neke situacije bile smiješne, ali kada smo vidjeli koliko im to znači što mogu s nama podijeliti

djelić svoje mladosti, znali smo da smo na pravom putu. Mnogi od nas sa starijim članovima obitelji ne stignu razgovarati zbog nedostatka vremena.

Najbolji pristup rješenju problema

Nakon pozitivnog iskustva razgovora s roditeljima, djedovima i bakama odlučili smo porazgovarati s članovima Udruge umirovljenika iz Belice, te predstavnicima zajednice Cenacollo. Željeli smo čuti njihova iskustva i savjete kako samouvjerenije komunicirati s vršnjacima, pogotovo sa suprotnim spolom.

Odlučili smo organizirati i školski ples petkom navečer nekolikom puta godišnje.

Također smo predvidjeli radionice na satovima razrednog odjela gdje bi učenike viših razreda educirali kako steći samopouzdanje.

Svoje ideje i prijedloge, zajedno sa svojim voditeljicama, predstavili smo ravnatelju i pedagoginji. Oni su nam zaželjeli uspješno istraživanje i obećali da će nas u svemu podržati.

Plan djelovanja

Na sat razrednika u goste su nam došle predstavnice zajednice Cenacollo koje su s nama nesebično podijelile svoja iskustva. U svojem izlaganju su često spominjale nedostatak samopouzdanja kao veliki problem mladih osoba. Ukažale su nam koliko je obitelj važna u našem odrastanju. Nakon njihovog predavanja još smo bili sigurniji da naš projekt trebamo predstaviti našim prijateljima.

Djedovi i bake dali su nam ideju da napravimo malu izložbu starih fotografija s njihovih vjenčanja. Na satovima razrednika čitali smo kakvi su sve bili običaji nekada. Planiramo i napraviti mali program u kojem bi predstavili svadbene običaje našeg kraja.

Ostvareni rezultati

Izabrali smo problem, sustavno ga istraživali, dokumentirali i oblikovali plan rješavanja problema u više koraka. Roditelji, bake, djedovi i okolina aktivno su se uključili u realizaciju projekta skupljajući materijale te pomažući u organizaciji i ostvarivanju različitih aktivnosti. Pojedinci i udruge spremno su podijelili svoja znanja o toj temi.

Učenici 8. b razreda obradili su rezultate ankete i napravili prezentaciju. Svi roditelji, djedovi i bake okupili su se na druženju i prezentaciji projekta. Upoznali smo i medije s našim projektom. Bili smo gosti radio-emisije, a planiramo i suradnju s lokalnom televizijom.

Svima koji su na bilo koji način pomogli u realizaciji projekta zahvalit ćemo na prezentaciji projekta široj javnosti u svibnju uz kratak program.

Projekt je bio predstavljen:

- učenicima naše škole
- Vijeću učitelja, roditelja i učenika
- roditeljima, bakama i djedovima učenika
- lokalnim tjednicima i portalima
- na internetskim stranicama škole

Do kraja školske godine projekt planiramo predstaviti mještanima Belice uz prikaz običaja s nekadašnje svadbe. Članak o Projektu građanin bit će objavljen u lipnju u školskom časopisu Osmoškolac.

16. Različitost je izazov, upoznajmo se

Tematsko područje

Kulturološka tema: interkulturalna osjetljivost i dijalog

Cilj

Oblikovanje i pružanje podrške svim učenicima OŠ Petrijanec u razumijevanju i prihvaćanju kulturoloških izazova u školi.

Škola

OŠ Petrijanec, Vladimira Nazora 42, 42206 Petrijanec

T/F: 042 714044; 042 208808

E-adresa: os-petrijanec-001@skole.t-com.hr

Voditeljica

Kristina Čačić, dipl. kateheta

Učenici

Učenice koje su sudjelovale u izradi projekta članice su grupe Projekt građanin – „Kišobran prijateljstva“: Ivana Horvat (6. razred), Melani Jar nec (6. razred), Melania Rihtarić (6. razred), Magdalena Rihtarić (6. razred), Ivana Žmegač (6. razred), Tanja Oršoš (6. razred), Katarina Kruhek (6. razred), Valentina Balog (6. razred), Andreja Oršoš (6. razred), Kristina Oršoš (6. razred), Daliborka Oršoš (6. razred), Patricija Kranjčić (6. razred), Rebeka Bedenik (6. razred), Melita Turščak (6. razred).

Učenice koje će predstavljati projekt su: Magdalena Rihtarić (6. razred), Patricija Kranjčić (6. razred), Andreja Oršoš (6. razred), Kristina Oršoš (6. razred)

Opis

Izbor i istraživanje problema

U OŠ Petrijanec školju se učenici romske nacionalne manjine. Njihov manjinski nacionalni kulturni identitet nezaobilazan je element u stvaranju i oblikovanju školskog i lokalnog identiteta. Sudionice projekta istaknule su u osobnoj analizi školske atmosfere kako postoje određeni izazovi u izgradnji školskog suživota između učenika romske nacionalnosti i učenika većinskog stanovništva. Ti izazovi ponekad su pravi problemi koji onemogućuju daljnji kvalitetni suživot svih učenika unutar pojedinačnih razrednih zajednica. Problemi poput: predrasuda, netolerancije, ravnodušnosti i školske neodgovornosti među učenicima, zbog nedovoljno jasnog poznavanja većinskog i manjinskog kulturnog identiteta, potaknule su sudionice projekta da pronađu odgovarajući način kako da se otklone ti problemi te istodobno prihvate međusobne razlike i pretvore se u snažne elemente za razvoj kvalitetnog suživota u isključivo prijateljskoj atmosferi. Učenice su istražile dokumente, pravilnike i zakone koji govore o:

- ljudskim i dječjim pravima i obvezama
- pravima nacionalnih manjina
- školske zakone o pravu na jednako obrazovanje za sve

Prikupljene su informacije o značenju pojma interkulturalna osjetljivost i dijalog. Ovim izborom teorijskog materijala napravljena je dobra podloga za traženje najboljih mogućih rješenja problema.

Moguća rješenja problema

Sudionice projekta predložile su sljedeće razine rješenja problema:

- učenička organizacija te osmišljavanje predavanja i radionica o značenju i važnosti nacionalnih manjina u Hrvatskoj, o romskoj kulturi u Hrvatskoj te o povijesti dolaska Roma bajaša na područje općine Petrijanec
- stvaranje školskog biltena i prigodnih plakata koji će sadržavati najvažnije informacije iz predavanja i radionica
- stvaranje „školskog leksikona“ u kojem će se slikom i tekstom osobno predstaviti pojedini učenici i progovoriti o važnosti stvaranja pozitivnog ozračja između svih učenika
- pozvati kao goste predavače predstavnike romske nacionalne manjine s područja Varaždinske i Međimurske županije

Nakon razmatranja jakih i slabih strana pojedinog rješenja, učenice su se odlučile za najbolja rješenja.

Najbolji pristup rješenju problema

Učenice su odlučile pripremiti predavanje i radionicu o nacionalnim manjinama u Hrvatskoj s posebnim naglaskom na romsku nacionalnu manjinu te na njihov dolazak na područje općine Petrijanec. Oblikovale su prigodni biltén i plakate s najvažnijim informacijama iz predavanja i radionice te su osmislice „školski leksikon“ za pojedinačna predstavljanja učenika čija je želja izgrađivati školu iskrenog suživota.

Plan djelovanja

Pripremljeni su i uvježbani predavanje i radionica koje će predstavnice projekta, prema naknadnom dogovoru, prezentirati:

- svim učenicima viših razreda na satu razrednika
- školskom odboru
- vijeću roditelja.

Prikupljeni su svi odgovarajući materijali za stvaranje „školskog leksikona“. Naknadno će biti izrađen prigodni bilten o projektu za mrežnu stranicu škole kao i izvješće za lokalne medije.

Ostvareni rezultati

Sudionice projekta su kroz suradničko učenje, kreativno izražavanje (radionice, plakati, biltén, izvješće) uočavanje i analizu određenih školskih izazova te putem dijaloske perspektive uvažavanja drugih razvijale snagu inovativnog razmišljanja i rješavanja problema putem kojeg će u budućnosti uvijek biti na strani rješavanja životnih izazova u izgrađivanju kvalitetnih životnih zajednica nasuprot predrasudama, netoleranciji ili općoj ravnodušnosti. Sudionice projekta će ovu temu različitosti i izazova u školskoj sredini nastaviti izgrađivati i u sljedećoj školskoj godini.

Projekt je bio predstavljen

Globalno predstavljanje projekta u školi bit će u 4. mjesecu, zbog obilježavanja Dana Roma – 8. travnja, uz pomoć:

- prigodnih plakata koji će biti izvješeni u knjižnici i u holu škole
- biltena koji će biti objavljen na mrežnim stranicama škole

Projekt će biti javno predstavljen, pomoću prigodne prezentacije i/ili prigodnih materijala, sljedećim skupinama:

- učenicima viših razreda na satovima razrednika
- školskom odboru
- vijeću roditelja.

Lokalnim medijima bit će poslano prigodno izvješće o nastanku i razvoju projekta. Nositeljima lokalne vlasti i predstavnicima romske manjine u općini i županiji bit će uručen prigodni bilten da bi se upoznali s idejom i rezultatima projekta.

17. Zaboravljeni međimurski pjesnici – II. dio „Ruža Međimurska“

Tematsko područje

Kulturološko: njegovanje i očuvanje kulturne i povijesne baštine, razvoj zavičajnog identiteta – Projekt građanin

Cilj

Upoznati život, stvaralaštvo i ostavštinu Ruže Pokolić te tako proširiti znanje o povijesti i kulturnim vrijednostima zavičaja.

Potaknuti djecu i odrasle da zajedničkim radom obnovimo sjećanje na još jednu gotovo zaboravljenu međimursku pučku umjetnicu.

Probuditi i ojačati interes za međimursko pučko pjesništvo te karakteristične motive međimurske pučke pjesme.

Škola

III. osnovna škola Čakovec, Ivana pl. Zajca 24, 40000 Čakovec

T/F: 040 328001

E-adresa: treca-os-cakovec@ck.t-com.hr

Voditelji

Tihana Preksavec, prof. hrvatskoga jezika, Tomica Hlapčić, prof. povijesti, mr. sc. Dražen Ružić, diplomirani knjižničar

Učenici koji su sudjelovali u projektu

Ena Meglić (8. razred), Helena Šardi (8. razred), Tena Benčik (8. razred), Sara Horvat (7. razred), Maja Kekez (7. razred), Heda Cerovčec (7. razred), Teuta Blažić (7. razred), Anja Kelerajter (7. razred), Veronika Mati (7. razred), Nina Tušek (7. razred), Filip Lajtman (7. razred), Eugen Golubić (7. razred), Mateja Podvezanec (8. razred), Laura Del Duca (8. razred), Margareta Šarić (8. razred).

Učenice koje će predstaviti projekt na smotri: Ena Meglić (8. razred), Helena Šardi (8. razred), Janja Petrović (8. razred) i Mateja Podvezanec (8. razred).

Opis

Izbor i istraživanje problema

U istraživanju života i rada međimurske pjesnikinje Ruže Pokolić sudjelovali su učenici viših razreda – članovi povijesne i knjižničarske grupe te novinarske družine.

Tema „Ruža Međimurska“ zamišljena je kao svojevrsni nastavak i završetak ciklusa dosadašnjih istraživanja međimurskih pučkih pjesnika koje smo proveli u sklopu projekata „Tri Katarine“, „Vinko Žganec – čuvar međimurske kulturne baštine ili Zvira voda iz kamena“ te „Florijan Andrašec – zaboravljeni međimurski pjesnik“. Naša dosadašnja istraživanja pučkih međimurskih pjesnika i ovogodišnje o Ruži Pokolić povezuje spoznaja da Međimurci znaju vrlo malo o međimurskom pučkom pjesništvu kao i o motivima o kojima su svi ti pjesnici pisali: o međimurskom selu nekad i danas, o radu u poljima i na oranicama, o običnim svakodnevnim poslovima, težini seoskog života, vjeri i običajima. Čitajući međimursko pučko pjesništvo, dobivamo sliku nekadašnjeg života međimurskoga seljaka.

Projektom „Ruža međimurska“ željeli bismo još jednom potaknuti i mlade i stare da njeguju i čuvaju ostavštinu međimurskih pučkih pjesnika jer je ona nije samo umjetnost nego i dio naše povijesti. Vrijeme zaustavljenog u stihovima.

Zadaća koju smo si mi postavili bila je da oživimo i populariziramo eđmursko pučko pjesništvo te lik i djelo Ruže Pokolić posebno među učenicima naših škola, ali u među njezinim sumještanima koji su vrlo malo čuli o njoj To namjeravamo ostvariti istraživanjem literature, razgovorom s njezinom sumještanima, osobama koje su je osobno poznavale, osobama koje su upoznate s njezinim životom i stvaralaštvom.

Najbolji pristup rješenju problema

Nakon što smo na našim zajedničkim sastancima pregledali sve sakupljene materijale, najboljom idejom učinila nam se organizacija Susreta mlađih i starih međimurskih pjesnika na kojem bi se predstavile priče o pučkim međimurskim pjesnicima, motivima o kojima su pisali te o životu kojim su živjeli. Priče bi s učenicima – voditeljima pripremili učitelji povijesti i školski knjižničari. Na susretu bi se čitale pjesme međimurskih pučkih pjesnika,a predstavili bismo i nekoliko mlađih međimurskih pjesnika. Uglazbljene pjesme Ruže Pokolić i Florijana Andrašeca izvodili bi školski zborovi.

Plan djelovanja

Glavni cilj nam je vraćanje iz zaborava lika i djela Ruže Pokolić te popularizacija njezine ostavštine među učenicima osnovnih škola Međimurske županije, ali i buđenje interesa za međimursko pučko pjesništvo u cjelini. Za ostvarivanje takva cilja najbolje sredstvo bila bi objava natječaja za osnovne škole Međimurske županije s ciljem odabira najbolje pjesme na kajkavskom narječju s međimurskim motivima (grlica, mati, jesen, srce, hiža, fijolice, protuljetje ...).

Uz pjesmu na natječaj se mogu poslati i likovni radovi također s međimurskim motivima. Svi pristigli radovi objavit će se u jednoj brošuri. Najbolja tri rada će biti nagrađena nastupom na Susretu „Ruža Međimurska“ koji će se organizirati u Donjem Vidovcu.

Plan djelovanja

U školi smo najprije proveli anketu da bismo saznali koliko naši učenici i djelatnici znaju o međimurskom pučkom pjesništvu i Ruži Pokolić. Da bismo povećali interes za međimursko pučko pjesništvo, organizirali smo u školi dvije literarne radionice. Posjetili smo Donji Vidovec u cilju istraživanja života i rada Ruže Pokolić.

Nakon istraživanja, svu prikupljenu građu objedinili smo u zajedničkoj mapi i pripremili smo materijale koje ćemo predstaviti predstavnicima općine Donji Vidovec, Muzeja Međimurja, Turističke zajednice Međimurske županije.

Došli smo do zaključka da bismo Projekt trebali pokazati i što većem broju međimurskih osnovnih i srednjih škola u cilju motivacije učitelja i učenika da sudjeluju na I. Susretu međimurskih mlađih i starih pjesnika koji bi se svake godine održavao u Donjem Vidovcu. Susret bi sadržavao i izložbu likovnih, literarnih i povijesnih radova posvećenih pučkom međimurskom pjesništvu, motivima međimurske pjesme i Ruži Pokolić.

Susret bi se trebao održavati svake godine. Uz njega se može sljedeće godine uvesti još jedan dan posvećen međimurskoj kulturnoj baštini – **Zaboravljeni međimurski zanati – košaraštvo**.

Ostvareni rezultati

Nacrt projekta prezentirali smo načelniku Općine Donji Vidovec gospodinu Josipu Grivecu. Prihvaćena je naša ideja o organizaciji susreta „Ruža Međimurska“ kao i ideja postavljanja spomen – ploče na rodnu kuću Ruže Pokolić. Za projekt smo zainteresirali i predstavnike Muzeja Međimurja, Turističke zajednice grada Čakovca te Međimurske županije.

Projekt je bio predstavljen

učenicima i učiteljima naše škole
predstavnicima Općine Donji Vidovec
predstavnicima Muzeja Međimurja
predstavnicima Turističke zajednice grada čakovca
čakovečkoj dožupanici, gospođi Sandri Herman

18. #codeEU

Tematsko područje

Pravo na učenje za konkurentnost na tržištu

Cilj

- potaknuti i motivirati djecu i mlađe za učenje programiranja
- svima zainteresiranim omogućiti početno učenje programiranja
- povezati pojedince, skupine, ustanove, organizacije i tvrtke koje su spremni pomoći ljudima doživjeti radost i relevantnost programiranja
- razviti svijest o važnosti, rasprostranjenosti i mogućnostima zapošljavanja u području IKT

Škola

I. osnovna škola Čakovec, Kralja Tomislava 43, 40000 Čakovec

Telefon / Telefaks: 048 395157

E-adresa: 1.osnovna-skola@ck.t-com.hr

Voditeljica

Ivana Ružić, diplomirani informatičar

Učenici

Učenici 5.c, 5.d, 6.a, 6.b, 6.c, 6.d, 6.e, 8.a, 8.b, 8.c, 8.d razreda (šk. god. 2013/2014) i više od 4000 sudionika iz osnovnih i srednjih škola, fakulteta i udruga diljem Republike Hrvatske

Učenici koje će predstavljati projekt na smotri: Ena Jalšovec (8. razred), Margareta Lesjak (8. razred), Hrvoje Novak (8. razred) i Jana Škvorc (8. razred).

Opis

Izbor i istraživanje problema

Na poziv mlađe savjetnice pri Europskoj komisiji Alje Isaković i potpredsjednice Europske komisije Neelie Kroes da se uključimo u obilježavanje Europskog tjedna programiranja, počeli smo razmišljati o programiranju, zašto bi trebali barem pokušati učiti programiranje, koje mogućnosti nam nudi dobro poznавanje nekog od programske jezike.

Programiranje je svuda oko nas. Svaka interakcija između čovjeka i računala je podržana programskim kodom. Programiranje je puno više od mnoštva različitih alata, to je način gledanja na svijet. Programiranje nam omogućuje da gradimo, a svi smo upoznali radost stvaranja. To je zabavno i kreativno područje ispunjeno velikim ljudima i strastvenom zajednicom. Treba li spomenuti da će 2015. u EU nedostajati 900.000 ICT stručnjaka? Svakodnevno slušamo o velikoj nezaposlenosti i nemogućnosti zapošljavanja mladih koji završavaju svoje školovanje.

Ovu inicijativu smo prepoznali kao priliku da steknemo nova znanja i vještine iz područja IKT, da bolje upoznamo različite programske jezike, stručnjake koji se bave programiranjem i razmislimo o vlastitoj budućnosti, interesima i mogućnostima rada u tom području.

Moguća rješenja problema

Učenici su uočili četiri moguća rješenja problema:

- Snimanje video spotova o važnosti programiranja i računala u svakodnevnom životu.

- Razvijati svijest o važnosti i mogućnostima koje pruža programiranje. Organiziranje prigodnih radionica, predavanja, rasprava i na taj način motiviranje djece i mladih da se okušaju u ovom području.
- Organiziranje radionica učenja programiranja za sve nezaposlene.
- Uvođenje obaveznog predmeta programiranja za sve učenike osnovnih i srednjih škola.

Nakon razmatranja jakih i slabih strana pojedinog rješenja, učenici su se odlučile za najbolji pristup.

Najbolji pristup rješenju problema

Učenici su odlučili da je za rješavanje navedenog problema najdjelotvorniji pristup na koji mi možemo utjecati: kod djece i mladih razvijati svijest o važnosti i mogućnostima koje pruža programiranje. Organiziranje prigodnih radionica, predavanja, rasprava da bi stekli nova znanja i vještine iz područja IKT, upoznali različite programske jezike, stručnjake koji se bave programiranjem i razmislili o vlastitoj budućnosti, interesima i mogućnostima rada u tom području. U rješavanju ovog problema svakako treba koristiti medije i elektroničku komunikaciju koja je posebno bliska djeci i mladima.

Plan djelovanja

Metodom oluje mozgova učenici su prepoznali više različitih aktivnosti kojima bi djelovali na rješavanje postavljenog problema. Zbog različitosti aktivnosti učenici su odlučili djelovati u različitim skupinama podjeljenim na područja djelovanja, a vođeni vlastitim interesima i hobijima:

- organiziranje radionica u I. OŠ Čakovec: programiranje Lego robota, Uvod u HTML i CSS, Uvod u C++, Programiranje računalnih igara u programu Small Basic, Programiranje u Java Scriptu
- motivacijski razgovor sa stručnjacima iz područja IKT i studentima Fakulteta organizacije i informatike
- promocija projekta na društvenim mrežama i portalima
- organiziranje i priprema programa središnje svečanosti projekta
- komunikacija sa svim sudionicima projekta u Republici Hrvatskoj
- komunikacija s medijima tj. kontinuirano obavještavanje medija o aktivnostima, pozivanju medija na javna događanja, gostovanje u radio i tv emisijama, pisanje vijesti za novine i portale

Ostvareni rezultati

Učenici su radom na projektu razvili vještine istraživanja, promocije, suradničkog i iskustvenog učenja, diskusije, intervjuja, pisanja dopisa i javnog predstavljanja.

Učenici su stekli nova znanja i vještine iz različitih područja: izrada računalnih igara, izrada simulacija i 3D modela, programiranje robota, izrada internetskih stranica, programiranje u programskim jezicima C++, Java Script, Small Basic, Logo, Python, Lisp, Scratch, PHP i mnogim drugima.

Učenici su usvojili nova znanja i vještine, osvijestili se o mogućnostima IKT da mogu učiniti puno više od korištenja, dijeljenja i „lajkanja“, da mogu ostvariti vlastite „lude“ ideje i izgraditi usluge i stvari koje će donijeti radost drugima.

Projekt se nastavlja i sljedeće školske godine.

Projekt je bio predstavljen

Projekt je predstavljen:

- svim učenicima i roditeljima uključenim u projekt,

- svim zainteresiranim osnovnim i srednjim školama, fakultetima i udrugama u Republici Hrvatskoj (ukupno 64 ustanove),
- u različitim emisijama lokalnih i državnih televizijskih kuća
- u lokalnim tjednicima i državnim dnevnim novinama
- na portalima: www.ucitelji.hr, www.skole.hr, na mnogobrojnim informativnim lokalnim portalima diljem RH-a, na mnogobrojnim školskim internetskim stranicama
- na središnjem svečanom obilježavanju Europskog tjedna programiranja u RH u Čakovcu u prostorijama I. OŠ Čakovec (uz prisustvovanje gradonačelnika grada Čakovca, župana Međimurske županije, stručnjaka iz područja IKT, mnogih uglednih gostiju i sponzora, mentora i učenika)
- na stručnim skupovima županijske, državne i međunarodne razine: županijski stručni skup učitelja informatike u Međimurskoj županiji, međunarodna konferencija „Carnet user conference 2013.“, državni skup za učitelje i nastavnike informatike i računalstva Info@EDU, međunarodna konferencija „Mipro 2014. – 37. međunarodni skup za IKT, elektroniku i mikroelektroniku“
- na središnjem međunarodnom portalu inicijative #codeEU: codeweek.eu/, gospodji Neelie Kroes, potpredsjednici Europske komisije

Nakon predstavljanja na županijskoj Smotri projekt će biti predstavljen učenicima i roditeljima škole, medijima, na stručnim skupovima županijske, državne i međunarodne razine te će se organizirati obilježavanje i niz prigodnih aktivnosti povodom sljedećeg Europskog tjedna programiranja koji će se održati u listopadu 2014. godine.

19. (Ne)čisti računi

Tematsko područje

Gospodarska dimenzija građanskog odgoja

Cilj

Uočiti probleme s kojima se potrošači susreću i upozoriti na odgovorno gospodarstvo te na primjereni postupanje prema potrošačima. Uočavanje neizbjježno vodi ka krajnjem rezultatu koji se želi postići, a uključuje stvaranje informiranijeg, a time i zadovoljnijeg potrošača. Projekt će se usmjeriti prema istraživanju akcija u trgovinama robe široke potrošnje te će se isto tako promotriti i korist tih akcija za potrošača. Uz uočavanje i upozoravanje na pažljivo kupovanje tijekom akcija, projekt će raditi na podizanju obrazovanja potrošača u strogo potrošačkom društvu. Ponudit će strategije za bolje informiranje potrošača te uanprijetiti bolju suradnju između proizvođača, prodavača i potrošača.

Škola

Osnovna škola Vladimira Nazora, Pribislavec, Kaštelska 12, 40 000 Čakovec

Telefon / Telefaks: 040 360 754; 040 360 863

E-adresa: os-pribislavec-004@skole.htnet.hr

Voditeljica

Aleksandra Đurić, prof.

Učenici

Učenice koje su sudjelovale u izradi projekta su: Lea Hasnaš (8. razred), Mihaela Hofman (8. razred), Dina Sabol (8. razred), Ivana Ujlaki (8. razred), Marta Lehkec (6. razred), Mirna Tomljanović (6. razred)

Učenice koje će predstavljati projekt na smotri: Lea Hasnaš (8. razred), Mihaela Hofman (8. razred), Dina Sabol (8. razred), Ivana Ujlaki (8. razred)

Opis

Izbor i istraživanje problema

Na putu do škole, na putu od škole kući i sa svojim roditeljima redovito odlazimo po potrebne prehrambene i neprehrambene namirnice u trgovačke centre. Nakon promatranja okoline, praćenja medija i razgovorom sa svojom okolinom uočili smo kako su ljudi koji idu u trgovačke vođeni lecima poznatima kao akcije koji su dostavljeni na njihove kućne adrese. Razgovorom s roditeljima i našim mještanima uočili smo kako izrazito cijene akcije te su zadovoljni spuštanjem cijena za pojedine proizvode koji im trebaju. Dužim praćenjem vidjeli smo korist akcija trgovackih centara, ali smo isto tako u razgovorima s roditeljima, učiteljima i mještanima te našim praćenjem saznali kako određeni proizvod ima jednu cijenu, a tada se mjesec prije ili tijekom same akcije napiše veća cijena nego što je bila te se tada spusti na onu cijenu koja je bila i prije akcije. Isto tako, u našem istraživanju primjetili smo kako nekim proizvodima cijena nikako ne pada, radi se o pojedinim brendiranim proizvodima i kvalitetnijoj robi. Smatramo kako su akcije dobre, ali držimo da ima prostora za poboljšanje da bi bili zadovoljni potrošači i prodavači. Većina članova grupe je predložila, a potom i glasala za ovakav projekt iz područja gospodarske dimenzije građanskog odgoja budući da dio učenika u našoj školi ima roditelje koji nisu zaposleni i čija je kupovna moć mala te koji se oslanjaju na akcije trgovackih centara posebno u vrijeme određenih blagdana i praznika.

U istraživanju zastupljenosti problema, učenice su proučile dokumente i zakone koje se odnose na problem i to:

- Zakon o zaštiti potrošača
- Zakon o nedopuštenom oglašavanju
- Zakon o trgovini
- Zakon o pravu na pristup informacijama
- The Directive on Consumer Rights
- Treaty on the Functioning of the European Union
- Charter of Fundamental Rights
- Directive on Misleading and Comparative Advertising
- Price Indication Directive

Dodatne informacije prikupljane su iz medija (radio, televizija, novine, časopisi, internet). Osim navedenog problem su učenice istraživale na terenu te u udrugama potrošača gdje su provele dan u razgovoru s onima koji pomažu potrošačima, dok je dio njih, nakon zajedničkog formiranja anketnog listića, anketirao, a zatim analizirao dobivene rezultate.

Pomoć smo dobili i od pedagoške službe u vidu načina obrade podataka dobivenih pomoću anketnih listića i učitelja engleskog jezika u analizi zakona na engleskom jeziku. Razgovarano je i s učiteljima i ravnateljem kao potrošačima. Dodatnu podršku učenice su dobile od ravnatelja, učiteljskog vijeća, načelnice općine, udruga za zaštitu potrošača.

Moguća rješenja problema

Projektna skupina podijelila se u četiri manje skupine od kojih je svaka skupina oblikovala najbolji način rješavanja problema. Utvrđivali su se načini, pristupi, postupci, identificirali su se lokalni nositelji vlasti u čije područje rada spada problem i koji mogu pomoći u rješavanju problema.

Učenice su uočile pet mogućih rješenja problema:

1. Održavanje radionica i dijeljenje letaka da bi se informirali potrošači:
 - a. Prva radionica uključuje edukaciju mještana
 - b. Druga radionica uključuje rad s drugim učenicima u školi
2. Treća radionica uključuje razgovor i susret u školi s udrugama za zaštitu potrošača
3. Češće inspekcije nadležnih službi
4. Razgovor s trgovačkim centrima – voditeljima
5. Razgovor s zastupnikom u Hrvatskom saboru

Nakon razmatranja jakih i slabih strana pojedinog rješenja, učenice su se odlučile za najbolji pristup.

Najbolji pristup rješenju problema

Glasnogovornica svake skupine pred projektnom grupom je iznijela i obrazložila pristup svoje skupine u rješavanju problema. Nakon rasprave o jakim i slabim stranama ponuđenih rješenja, izabran je prvi pristup kao trenutno rješenje kojim bi se mogao ostvariti cilj projekta.

Plan djelovanja

Učenice su pristupile planiranju aktivnosti koje će se poduzeti da bi se ostvarilo zamišljeno.

Učenice su sastavile letak na kojem se se našle osnovne informacije o pravima potrošača, rezultati ankete provedene u školi te obavijest gdje se učenike obaviještava o radionicama, a koje će provoditi projekta grupa.

Učenice su sa svojom voditeljicom i uz potporu razrednika obišle razrede u školi te održale aktivnosti.

Ostvareni rezultati

Učenice su radom na projektu razvijale svoje vještine istraživanja, suradničkog i iskustvenog učenja, diskusije, intervjuja, pisanja dopisa, izrade plakata i javnog predstavljanja.

Učenici su bili upoznati s problemima potrošača, važnosti razumijevanja pojma odgovorno gospodarstvo. Kod učenika se željelo razviti vještine zauzimanja stavova, potaknuti ga da donosi racionalne odluke te da jednog dana bude onaj koji će predložiti projekte gospodarskog razvoja svoje zajednice. Roditelje su podsjetile na njihov dio odgovornosti, tj. Kako je važno djecu već od malena učiti pravilno raspoređiti novac te ga racionalno trošiti.

Projekt je bio predstavljen

Da bi se stvorilo ozračje za prihvaćanje ponuđenog rješenja problema, učenice su upoznale druge učenike, roditelje, razrednike, predstavnike lokalne zajednice s planom akcije. Tako se stvara pozitivno ozračje za prihvaćanje ponuđenog rješenja problema. Projekt je bio predstavljen u školi pred nastavnicima, učenicima, na roditeljskom sastanku, na razini cijele škole, u središtu lokalne zajednice te udruzi potrošača gdje su sudionici imali pravo postavljati pitanja učenicama, da bi one učvrstile svoje vještine argumentacije, javnog nastupanja, razvile svoje stavove te spoznale svoje mogućnosti utjecaja na promjenu drugih u pozitivnom smjeru. Isto tako zatraženo je primanje kod međimurskih zastupnika u Hrvatskom saboru.

20. Živimo zdravo, rastimo sretno

Tematsko područje

- razvijanje zdravih stilova života
- timski rad
- upravljanje emocijama i sukobima
- razvoj multikulturalnosti

Cilj projekta

Osvješćivanje važnosti pravilne prehrane i redovitih tjelesnih aktivnosti za rast i razvoj te razvijanje društvenih komunikacijskih vještina kod djece.

Škola

Osnovna škola Gradac

Kralja Tomislava 2, 21330 Gradac

T/F: 021 697 553, mob. 0981311017

E-adresa: fperic8@gmail.com

os-gradac-001@skole.t-com.hr

Voditelji/ce

Branka Perić, prof. psih., Ranka Radoš, učiteljica

Učenici V. razreda OŠ Gradac koji će predstavljati projekt na smotri:

Nikola Peko 5. r., Lucija Jerkić 5. r., Ana Korljan 5. r., Marija Miošić 5. r.

Opis

Izbor i istraživanje problema

Poticaj za projekt bili su rezultati ankete (provedene u sklopu projekta Sportsko srce provedenog prije tri godine), koji su pokazali da se učenici ne bave dovoljno tjelesnom aktivnošću, odnosno da se 64% učenika ne bavi aktivno sportom. Ista anketa provedena je i ove godine, a dobiveni rezultati bili su slični. Drugi poticaj bili su rezultati ankete provedene u sklopu školskog projekta Zdrava prehrana, koji su pokazali da se učenici ne hrane zdravo – učenici pre malo jedu voće i povrće te 29% učenika nižih i 47% učenika viših razreda ponekad ili nikada ne doručkuju prije dolaska u školu. Budući da sve to nepovoljno djeluje na rast i razvoj u dječjoj dobi, u razgovoru s učenicima nametnuto se problem popularizacije zdrave prehrane te redovite tjelovježbe među učenicima. Tjelesnim, odnosno sportskim aktivnostima se uz razvoj motoričkih sposobnosti, jača imunitet i zdravlje, ali se razvijaju i vještine komunikacije, socijalizacija i samostalnost te red i disciplina koja se prenosi na sve ostale aktivnosti u životu. Na taj način obogaćujemo svoj život i stvaramo preduvjete zadovoljnijeg i ispunjenijeg življenja.

Moguća rješenja problema

Sadašnji učenici 5. razreda su u vrijeme dok su bili učenici 3. razreda sudjelovali u projektu Sportsko srce te je problem nedovoljne tjelesne aktivnosti djelomično riješen ovim projektom. Tijekom tog projekta učenici su stekli znanja o važnosti tjelesne aktivnosti za rast i razvoj, što je poslužilo kao poticaj za veće uključivanje u takve aktivnosti. Osim toga, rezultati projekta bili su usvajanje primjerenog navijanja i ponašanja na sportskim susretima, usvajanje i primjena pravila sportskih natjecanja te razumijevanje važnosti sporta. Također smo shvatili

da se kroz sport mogu razviti i komunikacijske vještine te tako steći preduvjeti za kompetentnije rješavanje osobnih i društvenih problema, upravljanje emocijama i sukobima, poštivanje i uvažavanje različitosti, objektivno sagledavanje različitih situacija, razvijanje prijateljstva, timski rad te ravnopravnost u odnosu na spol. Stoga smo odlučili potaći i druge učenike škole da se aktivnije bave sportom, a one koji nisu sportski nadareni niti skloni bavljenju sportom da se rekreativno bave aktivnostima kao što su planinarenje, biciklizam ili rolanje. Dio učenika je smatrao da bi za to bilo korisno održati predavanja o važnosti bavljenja tjelesnim aktivnostima i u drugim razredima, dok dio učenika nije to smatrao dostačnim jer su smatrali da pristup ovom problemu u prvom redu treba biti praktičan, organiziranim bavljenjem tjelesnim aktivnostima.

Problem koji se odnosi na nedovoljno razvijene zdrave prehrambene navike učenika, odlučili smo rješavati popularizacijom redovitog uzimanja voća kao jednog od najvažnijih sastojaka zdrave prehrane. Dio učenika je smatrao da bi bilo korisno da sve učenike škole upoznamo s prehrambenom vrijednošću voća putem prezentacije na panoima.

Najbolji pristup rješenju

Kao najbolji pristup rješenju problema izabrali smo edukaciju svih učenika škole o važnosti bavljenja tjelesnim aktivnostima, usvajanje primjerenog navijanja i ponašanja na sportskim susretima te razumijevanje važnosti sporta, koju je provela školska psihologinja. Također smo odlučili učenike uključiti u različite programe koji bi ih poticali na povećanu tjelesnu aktivnost (npr. uključivanje u lokalni planinarski klub). Osim toga, odlučili smo djelovati ne samo na lokalnoj razini te nastaviti projekt Sportsko srce kroz projekt Euroball koji smo razvili u suradnji s još šest škola iz raznih europskih država. Između ostalog, ovim projektom trebalo bi naglasiti važnost zdravstvenog odgoja i obrazovanja. U projekt su uključeni svi učenici škole, a osobito učenici 5. razreda.

Problemom nedovoljno razvijenih zdravih prehrambenih navika učenika odlučili smo se baviti kroz projekt Male voćne priče. On bi trebao uključiti istraživanje o voću karakterističnom za naš kraj: smokvi, mandarini, grožđu, šipku i jabuci. Ovim projektom smo odlučili popularizirati zdravu prehranu i to, u prvom redu, učenicima najbližim vrstama voća. Na taj način smo dali poticaj da se naša škola uključi u projekt Shema školsko voće. U provedbu ovog projekta uključeni su i učenici 1. razreda i to na način da ih učenici 5. razreda putem prezentacije rezultata projekta Male voće priče najprije upoznaju s rezultatima njihovog istraživanja, a onda potaknu da se i oni aktivno uključe u projekt.

Plan djelovanja

- edukacija svih učenika škole o važnosti bavljenja tjelesnim aktivnostima – Školska psihologinja putem power point prezentacije će upoznati sve učenike škole o važnosti bavljenja tjelesnim aktivnostima, primjerom navijanju i ponašanju na sportskim susretima te razumijevanju važnosti sporta.
- projekt Euroball – Osmisliti ćemo pravila nove igre euroball te uvježbati igru.
- izrada navijačkih rekvizita – Učenici 5. razreda osmislit će i izraditi navijačke rekvizite koje će koristiti prilikom turnira u igri graničara i euroball.
- organizacija sportskih aktivnosti – Organizirat će se turnir u igri graničara, biciklijada za učenike nižih razreda te turnir u igri euroball.
- uključivanje u različite programe koji bi djecu i mlade poticali na povećanu tjelesnu aktivnost (npr. uključivanje u lokalni planinarski klub).
- istraživanje o voću karakterističnom za zavičaj – Učenici 5. razreda će provesti istraživanje te prezentirati rezultate u obliku filma Male voćne priče.

- popularizacija navike redovitog uzimanja voća – Učenici 5. i 1. razreda organizirat će Voćni sat u sklopu kojeg će urediti pano s temom Male voćne priče, održati kviz znanja s temom voća, društvene igre vezane uz temu voća i izraditi igračke na temu voća (igra memorije), koje će biti poklonjene njihovim vršnjacima iz škola partnera u projektu Euroball.
- sadnja voćke u školskom vrtu – Učenici će izabratи koju će voćku zasaditi.
- voće kao tema maškara – Posebna nagrada dodijeljena je najboljoj voćnoj maski.
- popularizacija navike redovitog uzimanja voća kroz "djecji masterchef" – Učenici će zajedno sa svojim roditeljima pripremiti neka jela od voća prema receptima koje su sakupili.
- popularizacija zdrave prehrane u školi – Škola će se uključiti u projekt Shema školsko voće.

Predstavljanje projekta

Projekt će biti prezentiran lokalnoj zajednici u prostoru Općinske knjižnice. Putem medija bit će predstavljen i široj zajednici.

Ostvareni rezultati

Na kraju projekta razgovarali smo o iskustvima koja smo stekli tijekom njegovog provođenja. Zajednički zaključak je da smo ostvarili cilj projekta. Osvijestili smo važnosti pravilne prehrane i redovitih tjelesnih aktivnosti za rast i razvoj među učenicima škole. Kroz projekt smo razvili mnoge vrijednosti kao što su poštovanje drugih, tolerancija, *fair play*, samokontrola, poštivanje pravila, disciplina, uzajamno razumijevanje, solidarnost, prijateljstvo te jednakost spolova. Kroz popularizaciju bavljenja sportom usmjerili smo se na izbor zdravih stilova života, a što je jedan od koraka u prevenciji ovisničkih ponašanja. Kroz osmišljavanje i izradu sportskih rekvizita i uvježbavanje igrokaza i igračaka razvijali smo svoju kreativnost. Projekt nas je potakao na istraživačko i suradničko učenje, rješavanje problema, timski rad te stvaranje iskustva javnog nastupa. Učenici su naglasili da im je projekt pomogao razviti prezentacijske vještine, a to su i potvrdili tijekom aktivnosti Voćni sat. Ostvarivanjem projekta Euroball omogućili smo razvoj multikulturalnosti. Između ostalog, ugostili smo irske učenike, a naši predstavnici sudjelovat će u sportskom turniru koji će biti organiziran u Irskoj.

21. Gospodarstvo Dugopoljana– drugi način

Tematsko područje:

Gospodarstvo, razvoj poduzetnosti

Cilj

Učenici iako su još osnovnoškolci aktivnim sudjelovanjem u lokalnoj politici mogu mijenjati trenutnu situaciju. Cilj nam je bio pobuditi interes naših učenika za lokalnu politiku te ih potaknuti da samostalno odlučuju i promišljaju o svojoj budućnosti.

Pomoću raznih anketa nastojali smo promijeniti i potaknuti razmišljanja lokalne zajednice o mogućnostima razvoja gospodarstva na drugi način. Tim drugim načinom podrazumijevamo razvoj poljoprivrede i turizma, iskorištavanje potencijala koji su nažalost zanemareni.

Škola

Osnovna škola Dugopolje, 21204 Dugopolje

T/F: 021 655-102 ; 655-897

E-adresa: dugopolje@oš-dugopolje. skole. hr

Voditeljica

Iva Vuković, prof. – učitelj povijesti

Učenici

Učenice koje će predstavljati project na Smotri su učenice šestih, sedmih i osmih razreda: Antea Prološić, Tanija Tunškan, Petra Rogošić, Kristina Radovan, a zamjene Marija Čelan i Marija Plazibat.

Opis

Izbori i istraživanje problema

Temu smo izabrali zbog njezine aktualnosti, kako za lokalnu politiku tako i svijet. Nažalost problemom nezaposlenosti susrećemo se svakodnevno. Nezaposlenost muči i roditelje učenika. Stoga nam je ovo bio logičan izbor teme za istraživanje. Posebno nas je zainteresirala ova tema jer je do nedavno Dugopolje bilo jedno od najrazvijenijih općina u Hrvatskoj. Gospodarski utjecaj osjetili su i osnovnoškolci koji su dobivali besplatne udžbenike, učeničko osiguranje, te im je općina plaćala polovicu marenđe. Iako kriza u Hrvatskoj traje već pet godina, ona je prisutna u Dugopolju nešto kraće, točnije od 2011. godine. Da je gospodarska kriza obuhvatila Dugopolje vidljivo je iz zatvaranja poslovnih objekata, nemogućnosti realiziranja već započetih projekata (akvaparka), te povećavanja komunalnih usluga. Najavljen je da učenici od iduće školske godine neće imati besplatne knjige, kao ni osiguranje.

Iz ankete koju smo proveli u šestim, sedmim i osmim razredima, zaključili smo da su i učenici upoznati sa gospodarskom krizom. Iz odgovora bilo je očito da su upoznati sa povećanjem broja nezaposlenih, nemogućnošću zaposlenja mladih ljudi, smanjenja subvencija u poljoprivredi, neplaćanja na vrijeme. Kao glavni razlog proučavanja ove teme je svakodnevni životu učenika koji se promijenio zbog gospodarske krize kao najava nemogućnosti dobivanja besplatnih udžbenika. Učenici su se aktivirali i kroz različite vidove pokušali utjecati na mijenjanje mišljenja odraslih o ovom problemu.

Moguća rješenja problema

Učenici su predlagali moguća rješenja problema „olujom ideja“ te su ih definirali u dvije skupine. Kao prvo moguće rješenje učenici prepoznaju da bi bilo poželjno razviti poljoprivredu.. Samo ime Dugopolje nam govori o važnosti polja za Dugopoljce kroz

povijest. Ovo nam spominje i pisani izvor iz 1253. godine u kojem se prvi put spominje Dugopolje kao zemljšni posjed Šubića.

Nažalost iako postoje velike mogućnosti danas se poljoprivredom bavi jako malo stanovnika. Poljoprivredom, kao jedinim izvorom prihoda bave se samo dvije obitelji u Dugopolju, dok se kao dodatnim prihodom bavi još njih oko 350. Danas u Dugopolju živi oko tri i po tisuće stanovnika pa iz toga možemo zaključiti koliki je potencijal u poljoprivredi.

Smatramo da bi se potpuni preporod u poljoprivredi dogodio uvođenjem nekih novih kultura, kao i povratkom na neke stare zaboravljene vrste. Način na koji bi se ovo ostvarilo su sredstva iz IPA projekta iz europskih fondova. Za važnost plasmana proizvoda od velike važnosti je blizina Splita koji je udaljen 12 kilometara kao i izlaz na autocestu A1 (Split – Zagreb).

Kao drugo moguće rješenje učenici predlažu razvoj turizma. Danas u Dugopolju posluje hotel Katarina sa četiri zvjezdice, koji je ove godine dogradio dodatne spavaće kapacitete. U intervjuu koji su učenici napravili sa voditeljem hotela doznali su da je Dugopolje posjetilo nekoliko tisuća gostiju tijekom godine, te da taj broj iz godine u godinu raste. Iz ovog možemo zaključiti da je turizam gospodarska grana koja nam može osigurati dodatne prihode.

Učenici smatraju da bi se trebalo poraditi na prezentaciji povijesnih sadržaja. U tu svrhu izradili smo Dugopoljski rječnik kao i prezentaciju dugopoljske crkve. Na području Dugopolja postoji antička i srednjovjekovna nekropola, rimska cesta, balića dub (hrast star četiristo godina) te špilja Vranjača. Na području Dugopolja djeluje i folkorno društvo Pleter koje čuva lokalne običaje. Izradom turističkog vodiča za općinu Dugopolje turisti bi se mogli upoznati sa kulturnom baštinom.

Smatramo da bi se stare kamene kuće mogle renovirati te pretvoriti u turističke objekte visoke kategorije. Ovo se posebno odnosi na udaljene zaseoke gdje ima jako lijepih kuća koje bi se trebale renovirati.

Smatramo da bi trebalo poraditi na boljoj prezentaciji špilje Vranjače u zaseoku Punde u selu Kotlenice koje pripadaju našoj općini. Iako postoje putokazi do nje ona je slabo poznata široj zajednici. Putem plakata i prezentacija turisti bi mogli biti upoznati sa ljepotama špilje, kao i kako doći do nje.

Iz ankete sa voditeljem turističke zajednice doznali smo da u razvoju turizma mogu pripomoći projekti i finansijska sredstva Europske unije.

Najbolji pristup rješenju problema

Smatramo da bi najboljipristuprješenjuovogproblemabilaktivizacijamladihkorzsudjelovanje u dječjem vijeću općine. Preko tog vijeća uspijeli bi mladi izraziti svoje mišljenje i stavovete u poznavanju vijećnika, kesa vojnih idejama.

Kroz vid anketa u poznavanju hotelu Katarina sanašim radom. Tesno odnijeho dobiti potporu.

Plan djelovanja

Plan djelovanja koji bi doveo do primjene predloženog najboljega rješenja sastoji se u sljedećim aktivnostima. Zajedničko sudjelovanje i predstavljanje projekta, prijavljivanje projekta, obavljanje različitih intervjua preko kojeg su učenici upoznali čelne ljudе zajednice sa našim projektom, predstavljanje projekta učenicima naše škole i Učiteljskom vijeću.

Planiramo organizirati javnu tribinu na kojem ćemo širu zajednicu upoznati sa našim projektom. Suradnja sa KUD – om Plete u svrhu suradnje na promociji narodnih običaja. Organizacija izložbe učeničkih fotografija vezanih uz temu istraživanja. Sudjelovanje u tv i radio emisijama.

Ostvareni rezultati

Naš projekt predstavili smo učenicima, kao i Učiteljskom vijeću naše škole. Sudjelovali smo na županijskom skupu građanskog odgoja i obrazovanja gdje smo izložili naš projekt ispred

sedamdeset učitelja predmetne i razredne nastave. Na skupu smo predloženi za državnu smotru.

Projekt je bio predstavljen

Namjeravamo organizirati tribinu na koju ćemo pozvati roditelje učenika naše škole kao i čelnike naše općine i tim putem ih upoznati sa našim projektom te objaviti članak u lokalnim novinama, kao i sudjelovati u TV i radio emisiji.

22. Eko – elektro

Tematsko područje

Ekologija

Cilj projekta

- Osvijestiti građane grada Virovitice o štetnosti i važnosti sakupljanja i recikliranja elektroničnog i elektroničkog otpada

Škola

Osnovna škola Vladimir Nazor Virovitica

Tomaša Masaryka 21, Virovitica

Telefon: 033 / 721 – 410

E-adresa: ines.tovarovic@gmail.com; ured@os-vnazor-vt.skole.hr

Voditeljica projekta

Ines Tovarović, mag. educ. biol. et chem.

Učenici

Laura Kolesarić, 7. a razred, Leonarda Bogojević, 7. a razred, Tamara Tošić, 7. d razred,
Valentina Duradin, 7. d razred

Opis

Izbor problema

Na nastavi kemije susrećemo se sa pojmom tvari. Svaka tvar ima neka određena svojstva na temelju kojih utječe na živa bića. Neke od tih tvari su ljudima neophodne za život, a neke su štetne i opasne. Štetne tvari negativno utječu i na okoliš onečišćujući vodene tokove i time ugrožavajući biljke i životinje. Najčešće se opasne kemikalije teško razgrađuju i dugo se zadržavaju u okolišu. Da bi spriječili unos štetnih kemikalija u okoliš potrebno je pravilno zbrinjavati otpad. Najbolji način zbrinjavanja takvog otpada je predati odvojeni opasni otpad ovlaštenim sakupljačima koji će se pobrinuti da taj otpad bude zbrinut na ekološki prihvatljiv način.

Kako na području našeg grada postoji tvornica koja se brine za recikliranje i obradu elektroničkog otpada odlučili smo u sklopu ovog projekta osvijestiti građane Virovitice o važnosti pravilnog zbrinjavanja elektroničkog i elektroničnog otpada.

Istraživački rad

Uz pomoć učiteljice i mentorice, u sklopu dodatne nastave iz kemije, proveli smo istraživanje vezano za elektronični i elektronički otpad (EE otpad). Sastavili smo anketu od 13 pitanja i zamolili naše vršnjake, učitelje, prijatelje, roditelje i susjede da ju ispune. Anketa je bila vezana za pravilno sakupljanje i recikliranje EE otpada, a cilj ankete bio je saznati koliko naši sugrađani znaju o EE otpadu te jesu li voljni sudjelovati u akcijama sakupljanja tog otpada.

U anketi je sudjelovalo 118 građana grada Virovitice u rasponu od 10 do 64 godine.

Anketa je pokazala da je samo trećina naših ispitanika sudjelovala u nekoj vrsti prikupljanja i reciklaže EE otpada te da naši građani nisu niti upoznati s time što je EE otpad. Iako se Virovitičani osjećaju odgovornima za trenutno stanje životne sredine, pri čemu mislimo na sve veće zagađenje, povećanje količine otpada i opću nezainteresiranost za pitanje čistog i zdravog okoliša ipak je stupanj sudjelovanja u akcijama sakupljanja EE otpada nezadovoljavajući. Saznali smo da gotovo 60 % naših sugrađana, iako su upoznati sa štetnim učincima starog elektroničnog i elektroničkog otpada, stare mobilne aparate čuva kod kuće jer

nikada se ne zna kada će im oni ponovno zatrebat iako su neispravni. Većina ispitanih građana izjasnila se da je uvijek ekološki raspoložena i da bi se odazvala akcijama sakupljanja EE otpada.

Moguća rješenja problema

Uzveši u obzir konstantnu proizvodnju i potražnju iPhonea, iPada i drugih pametnih telefona, računala, hladnjaka, e-čitača i drugih uređaja, popularnost potrošačke elektronike i kućanskih uređaja neće jenjavati u godinama koje su pred nama. Neprestan globalni rast elektroničkog i elektroničnog otpada predstavlja veliki izazov.

Ekološki problemi vezani za EE uređaje počinju od samog početka njihove izrade. U sastavu EE uređaja nalaze se brojne opasne komponente kao što su kadmij, živa, berilij, barij, arsen, azbest i sl. Upravo zbog tih štetnih tvari stari EE uređaji svrstavaju se u opasni otpad pa ih nije dozvoljeno odlagati zajedno s ostalim otpadom iz domaćinstva, već je potrebno EE otpad izdvojiti i predati ovlaštenim sakupljačima.

Problemi se javljaju i samim korištenjem EE uređaja, posebice opreme informatičke tehnike u koju svrstavamo i mobilne telefone. Mobiteli su uređaji koji emitiraju niskofrekventne elektromagnetske valove, odnosno radio valove koje naše tijelo upija dok je mobitel uključen. Najvažniji izvor zračenja mobitela dolazi iz antene koja se u novijim mobitelima ne vidi jer se nalazi unutar uređaja. Što je antena bliža tijelu, veća je količina zračenja koju apsorbira naše tijelo. Također, što je signal slabiji, mobitel koristi više energije, što povećava količinu zračenja,

S obzirom da danas EE uređaji čine vrlo važnu dimenziju našeg života i da su mladi okruženi svim vrstama informatičke tehnike i opreme, te da više puta godišnje mijenjaju svoje mobilne uređaje kao najveći problem izdvojili smo opasnost za ljudsko zdravlje. Opasnost se javlja prvenstveno zbog toga što stvaranjem EE otpada gomilamo velike količine teških metala i ostalih kancerogenih tvari koje mogu prouzročiti poteškoće s disanjem, kašalj, gušenje, alergije te probleme živčanog i reproduktivnog sustava. Ovim smo projektom željele razviti svijesti svih građana grada Virovitice o važnosti pravilnog gospodarenja EE otpadom koje uključuje sakupljanje, transport, skladištenje, odlaganje i recikliranje EE otpada.

Najbolji pristup rješenju problema

Naš prijedlog javne politike temelji se na dva važna školska dokumenta. Prvi je Nastavni plan i program za osnovnu školu prema kojem kemija treba biti usmjerena na kemijska znanja potrebna za svakodnevni život, na zanimljivosti i doprinos kemije u izgradnji kvalitetnijeg života.

Drugi, za nas važan dokument, je Kurikulum građanskog odgoja i obrazovanja s naglaskom na dio koji se provodi u sklopu nastave kemije, a odnosi se na ekologiju. Glavne zadaće te dimenzije građanskog odgoja su održivi razvoj, racionalno i odgovorno trošenje prirodnih resursa te odgovornost građana za održivi razvoj.

Što se tiče zakonskog okvira, na globalnoj razini donesena je zakonska regulativa: Bazelska konvencija o kontroli kretanja opasnih otpada i njihovog odlaganja (1992. g) te Bazelski amandmani o zabrani izvoza svog opasnog otpada u druge zemlje. Taj sporazum je ratificiralo 149 zemalja, osim SAD-a.

Na razini Europske Unije donesena je Direktiva o otpadu od električne i elektroničke opreme (Waste Electrical and Electronic Equipment Directive 2002/96/EC – WEEE) koja je zajedno sa RoHS direktivom (Restriction of Hazardous Substances Directive 2002/95/EC) 2003. godine postala Europski zakon, kojim su postavljeni strogi zahtjevi za prikupljanje i obradu električnog otpada.

U Republici Hrvatskoj vrijedi Pravilnik o gospodarenju otpadnim električnim i elektroničkim uređajima i opremom u sklopu kojeg Članak 1 govori:

“Ovim Pravilnikom propisuju se obveze i odgovornost proizvođača električne i elektroničke opreme i uređaja, način obilježavanja, način gospodarenja električnim i elektroničkim otpadom, vrste i iznosi naknada koje plaćaju obveznici plaćanja naknada, način i rokovi obračunavanja i plaćanja naknada, iznos naknada koje se plaćaju ovlaštenim osobama za skupljanje, obradu i uporabu električnog i elektroničkog otpada te druga pitanja u svezi gospodarenja električnim i elektroničkim otpadom u svrhu postizanja ciljeva propisanih ovim Pravilnikom.“

Na temelju svi ovih dokumenata i činjenice da u našoj školi već postoje “zelene stanice” za sakupljanje plastike, papira i baterija i da su učenici i profesori ekološko osviješteni, s planom akcije krećemo upravo iz sredine u kojoj se nalazimo, iz vlastite škole.

Plan djelovanja

Naš plan djelovanja aktivan je već nekoliko godina. Naša škola ima status eko-škole, pa se u skladu s tim trudimo ukazati na važnost očuvanja i održivog gospodarenja okolišem. 2011. godine u našoj je školi pokrenut projekt PLAVI I ŽUTI OTPAD. Projekt se provodi još uvijek i u sklopu njega učenici naše škole prikupljaju i razdvajaju papirnati i plastični otpad.

Da bi proširili svoje djelovanje izradile smo letke kojima želimo naše građane informirati o štetnosti EE otpada i važnosti njegovog pravilnog zbrinjavanja. U tu svrhu ćemo i plakate prikazane na ovoj smotri izložiti na vidljivo mjesto u školi. Od sljedeće nastavne godine planiramo proširiti suradnju sa tvrtkom Flora VTC i izraditi zelene stanice po uzoru na one u kojima već skupljamo plavi i žuti otpad. U te će stanice naši učenici odlagati stare mobilne uređaje, fotoaparate i druge stare EE uređaje koje ćemo onda u suradnji s komunalnom tvrtkom na pravilan način zbrinuti.

U suradnji s ekološkom i GLOBE grupom planiramo organizirati akciju sakupljanja EE otpada na Dan planeta Zemlje 22. travnja i na taj način proširiti krug djelovanja te dati svoj doprinos za bolje i zdravije sutra.

Ostvareni rezultati i prezentacija projekta

Projekt smo predstavili Vijeću učenika, Vijeću roditelja i Učiteljskom vijeću.

Radom na projektu želimo razviti svijest naših učenika i učitelja o važnosti očuvanja okoliša i aktivnog sudjelovanja u društvu. Iako je naš plan djelovanja još uvijek orijentiran samo na učitelje i učenike naše škole te osobe iz naše bliske okoline planiramo uz pomoć institucija proširiti naše djelovanje i tako obuhvatiti širu zajednicu s ciljem ostvarenja što boljih rezultata.

23. Učim, vrijedim, biram – volontiram

Tematsko područje

Volontiranje i razvoj osobnog i zavičajnog identiteta

Cilj

uključiti učenike u istraživanje vlastite baštine i time pobuditi zanimanje i osjećaj odgovornosti prema kulturnom identitetu svoga zavičaja te doprinijeti turističkoj promociji našeg mjesta. Promovirati volonterstvo i tako razvijati svijest o važnosti građanskog djelovanja te poticati učenike na suradnju s lokalnom zajednicom.

Škola

Osnovna škola Antuna Mihanovića Klanjec

Lijepe naše 41, 49290 Klanjec

tel. /faks: 049 550332,

e-pošta: os-klanjec-001@skole.htnet.hr

Voditeljica

Jadranka Husnjak, prof.

Učenici

Ema Lovrek, 7. r., Karolina Ricijaš, 7. r., Sara Pleško, 8. r., Marta Sinković, 8. r., Patricija Pogačić, 8. r. i Ana Lovrečki, 8. r.

Opis

Izbor i istraživanje problema

Živimo u gradu koji zbog svojih povijesnih i kulturnih posebnosti često posjećuju turisti. Već nekoliko godina bavimo se proučavanjem kulturne baštine svojeg mjesta i kroz projekte dali smo našoj lokalnoj zajednici nekoliko prijedloga za poboljšanje turističke slike našeg grada. Odlučili smo ove godine povezati našu ljubav prema povijesnim i kulturnim znamenitostima s razvijanjem svijesti o važnosti građanskog djelovanja davanjem svog slobodnog vremena i znanja – volontiranjem.

Iz Zakona o volonterstvu doznali smo da maloljetna osoba mlađa od 15 godina može biti uključena u volonterske aktivnosti koje su usmjerene na zajedničko dobro, u svrhu njezinog odgoja i obrazovanja te njezinog razvoja i socijalizacije, ali uz suglasnost i znanje zakonskih zastupnika. Proveli smo anketu o volonterskom radu među učenicima viših razreda. Iz ankete smo doznali da većina učenika ne zna pravu definiciju volonterskog rada, nepovjerljivi su prema volonterima, ali ipak imaju pozitivan stav prema volontiranju. Rezultati ankete dali su nam poticaj za daljnji rad na projektu Odlučili smo razuvjeriti one koji imaju loše mišljenje o volonterima te učenike u školi upoznati s volontiranjem i mladim volonterima. Svojim radom želimo im pokazati da ih i mlade osobe kao volonteri mogu upoznati s kulturnim spomenicima Klanjca.

Volontiranje je dobrovoljna aktivnost te prije svega sloboda izbora za davanje svog slobodnog vremena, znanja i iskustva za opću dobrobit.

Oblikovanje mogućih rješenja problema

Raspravljavali smo o problemu kako povezati znanje i ljubav prema kulturnoj baštini našeg kraja sa željom da svojim djelovanjem utječemo na pozitivne promjene u našoj sredini. Ideja da se angažiramo u svojoj školi bila nam je logična i prihvatljiva. Negativna strana te ideje

bila je što moramo dobiti mišljenje i pristanak učitelja i ravnateljice. Odlučili smo naknadno provesti intervju s učiteljicama četvrthih razreda i učiteljicom geografije jer su u četvrtom i osmom razredu u školskom programu kulturni spomenici zavičaja. Realizacija naše ideje povezana je i s prijevozom učenika iz područne škole u kojoj je većina učenika u anketi navela da nisu sigurni poznaju li kulturne spomenike Klanjca. Osim toga doznali smo da se školske aktivnosti planiraju na početku školske godine.

Razgovarali smo s tajnicom Turističke zajednice grada Klanjca koju smo upoznali s rezultatima naše ankete. Ideja da djeca volonteri vode turiste i upoznaju sa znamenitostima našeg grada bila je jako dobro prihvaćena.

Izbor najboljeg pristupa rješenju problema i plan akcije

Nakon rasprave u skupini odlučili smo za početak ostvariti suradnju s Turističkom zajednicom gdje smo dobili Suglasnosti za naše roditelje poštujući Zakon o volonterstvu, članak 13. Dogovorili smo s tajnicom edukaciju za davanje turističkih i osnovnih informacija koju će provesti osobe s iskustvom turističkih vodiča te mogućnost da svoje znanje pokažemo kad će u Klanjec doći đačke ekskurzije. Izradili smo svoje volonterske knjižice.

Planiramo do kraja ožujka svoju ideju predstaviti učiteljima na Učiteljskom vijeću, tijekom travnja i svibnja mjeseca dobro naučiti činjenice o svim povijesnim i kulturnim znamenitostima Klanjca, prilagoditi našu priču i učiniti ju zanimljivom za učenike osnovne škole. U lipnju ćemo tražiti da Vijeće učenika, koje ima pravo prema Statutu škole, članak 148. dati prijedloge za unapređenje odgojno-obrazovnog rada, od Učiteljskog vijeća traži da se u Kurikulum za iduću školsku godinu uvrsti prezentacija kulturnih i povijesnih spomenika našeg grada učenicima koju će im prezentirati educirani učenici-volonteri.

Ostvareni rezultati

Volonterski rad za mlade je ljude od neprocjenjive važnosti u njihovom razvoju. Uči ih odgovornosti te potiče kvalitetan sustav vrijednosti i odgovornosti za lokalnu zajednicu. Odlučili smo, učeći, stići nova znanja, vještina komunikacije i opću kulturu, razviti samopoštovanje i osjećaj korisnosti i pripadnosti te volontiranjem korisno provoditi slobodno vrijeme.

Projekt je bio predstavljen učenicima 7. i 8. razreda 12. ožujka u matičnoj školi Klanjec.

24. Složni matematičari

Tematsko područje

Projektna nastava iz demokratskog građanstva. Projekt građanin. Suradničko učenje

Cilj

Potaknuti učenike osnovnoškolske dobi da pomažu školskim prijateljima s poteškoćama u učenju i svladavanju nastavnog gradiva iz matematike te tako doprinesu razvoju pozitivne društvene klime u školi i široj zajednici.

Škola

Osnovna škola Side Košutić Radoboj
Radoboj 21,49232 Radoboj
T/F: 049 349 143
E-adresa: os-radoboj-001@skole.t-com.hr

Voditeljica

Dragica Šalković, dipl. učiteljica razredne nastave s pojačanim programom iz nastavnog predmeta matematika

Učenici

Broj učenika u projektnoj skupini: 15 učenika 8. a razreda

Jelena Sajko, Antonio Sajko, Tomislav Sajko, Lara Jurinjak, Maja Bistrović, Lucia Kiseljak, Daria Rukav, Mihael Oraić, Silvija Dunaj, Nikola Topolovec, Danijela Sever, Adrian Jurinjak, Nikolina Vuzem, Ivica Slivnjak, Marin Sajko.

Učenici koji će predstavljati projekt: Jelena Sajko, Lara Jurinjak, Antonio Sajko, Tomislav Sajko

Opis

Izbor i istraživanje problema:

Razgovorom o rezultatima inicijalnog ispita znanja te ocjena iz matematike na kraju prošle školske godine učenici 8. a razreda jednoglasno su odlučili uključiti se u rješavanje problema učenja i svladavanja nastavnog gradiva iz matematike te na taj način postići bolji uspjeh potreban za lakši upis u željenu srednju školu.

Analizom odgojno-obrazovnih rezultata iz matematike, anketiranjem učenika i njihovih roditelja te praćenjem stručne literature i brojnih članaka iz medija koji govore o problemu učenja matematike, učenici dolaze do zaključka da odabrani problem nije tek lokalnog karaktera, već je prisutan u velikom broju škola u našoj županiji, ali i šire.

Istraživanje problema odvija se kroz rad u skupinama: proučavanjem zakona i propisa, anketiranjem učenika 8. a razreda, anketiranjem njihovih roditelja, intervjuiima s učiteljicama matematike, ravnateljicom te pedagoginjom i defektologinjom škole, ali i općinskim načelnikom, proučavanjem interneta i pronalaženjem tekstova vezanih uz problem slabog usvajanja matematičkih sadržaja.

Oblikovanje mogućih rješenja problema:

Projektna skupina predložila je nekoliko mogućih rješenja problema:

- izvanškolska aktivnost u vidu matematičkih radionica koje financira općina
- pomoći boljih učenika
- privatne instrukcije učitelja

– pomoć starije osobe kod kuće (roditelj, sestra, susjed...)

Svaku od spomenutih politika učenici su detaljno proučavali, predstavili pozitivne i negativne strane vezane uz provedbu te odgojno-obrazovni karakter svake pojedine politike.

Izbor najboljeg pristupa rješenju problema

Najbolji pristup za koji su se učenici opredijelili jest pomoć boljih učenika slabijima.

Projekt su nazvali „Složni matematičari“.

„Složni matematičari“, projekt je 8. a razreda koji se temelji na pomoći boljeg učenika slabijem s ciljem pomaganja školskim kolegama s poteškoćama u učenju i svladavanju nastavnog gradiva iz matematike.

Ovakvo rješenje problema je prepoznato kao najprihvatljivije jer financijski ne opterećuje školu ni roditelje, razvija pozitivnu prijateljsku i radnu klimu među učenicima te potiče razvoj empatije i međusobnog pomaganja.

Plan akcije:

Projekt se provodi redovito (više sati tjedno) u prostorijama matične škole, na satovima matematike, na satovima razredne zajednice (kada je to moguće), pod velikim odmorom, u vremenu dok se čeka školski autobus i te po dogovoru među učenicima i njihovim roditeljima, kod kuće u psljepodnevnim satima. Projekt je osmišljen tako da se učenici mentoru brinu za dodijeljenog učenika koji teže usvaja nastavne sadržaje iz matematike, da su mu uvijek pri ruci i pomognu mu u rješavanju zadataka koje ne razumije, da vježbaju s njim i da mu pomažu kod domaće zadaće, ali i na satovima vježbanja i ponavljanja.

Krajem tjedna parovi daju usmena i pismena izvješća o radu i napretku učenika.

Ostvareni rezultati:

Već u samom početku provođenja projekta „Složni matematičari“ bio je vidljiv napredak učenika kojima je trebala pomoć u svladavanju nastavnih sadržaja iz matematike.

Iako u početku skeptični, učenici prihvaćaju ideju prijateljske pomoći te uviđaju pozitivne strane solidarnosti među učenicima.

Učenici su radeći na projektu usavršavali društvene vještine, kao što su vještina istraživanja, vještina javne prezentacije problema, vještina sastavljanja i analize anketa, vještina službene komunikacije, vještina sastavljanja i provođenja intervjua i vještina suradničkog djelovanja. Suradničkim radom i međusobnim pomaganjem učenici su pomagali svojim kolegama iz razreda koji su tako lakše shvatili nastavno gradivo, pisali domaće zadaće i ispravljali negativne ocjene.

Istovremeno, učenicima mentorima, takva je pomoć svom kolegi bila dobrodošla kao dodatno ponavljanje i utvrđivanje nastavnih sadržaja iz matematike.

Predstavljanje projekta:

djelatnicima škole (Učiteljsko vijeće), roditeljima na roditeljskom sastanku, Školskom odboru, Vijeću roditelja te učenicima matične škole.

Projekt je objavljen i na internetskim stranicama škole te u Zagorskem listu.

Rezultati provedenog projekta „Složni matematičari“ bit će javno predstavljeni na kraju školske godine

25. Banket kod Vranyczanya

Tematsko područje

Kulturna baština, kulturne vrijednosti i stvaralaštvo

Cilj

Sakupiti, istražiti i vrednovati sačuvane povijesne izvore vezane uz prehranu oroslavske plemičke obitelji Vranyczany s kraja 19. st. i poč. 20. st. te tada važeći bonton u kontekstu hrvatske i europske kulturno-povijesne baštine. Istražiti suvremene prehrambene navike i bonton naših učenika te ih usporediti sa plemičkom prehranom i bontonom. Razvijati odgovorno ponašanje prema sebi i svome zdravlju. Kod učenika potaknuti interes za proučavanje zavičajne povijesti, oživljavanje kulturno-povijesnih sadržaja te staviti kulturno-povijesnu baštinu našega grada u funkciju društvenog i gospodarskog razvoja, prije svega turizma.

Škola

Osnovna škola Oroslavje

Antuna Mihanovića 6., 49 243 Oroslavje

Telefon/telefax: 049/284-245, 049/500-074

E-pošta: os-oroslavje@os-oroslavje.hr

Voditeljica

Andrijana Tomić, prof. geografije i povijesti

Učenici

Broj učenika u projektnoj skupini: 18 (učenici od 5. do 8. razreda)

Lara Prpić-Babić (5. r.), Ana Beg (6. r.), Leticija Brakus (6. r.), Tin Burek (6. r.), Agata Gredičak (6. r.), Lara Jagečić (6. r.), Magdalena Mirt (6. r.), Fabijan Kanjković (6. r.), Katarina Kopinić (6. r.), Tomislav-Zvonko Jagečić (6. r.), Mateo Stipić (6. r.), Rene Prpić-Babić (6. r.), Viktoria Hren (7. r.), Emanuela Margetić (6. r.), Sara Martinić (7. r.), Antonia Posavec (7. r.), Ema Vrbanović (7. r.), Mirela Tomić (8. r.)

Popis učenika koji će predstavljati projekt na Smotri: Ana Beg (6. r.), Agata Gredičak (6. r.), Ema Vrbanović (7. r.), Viktoria Hren (7. r.)

Opis

Izbor i istraživanje problema

Na početku školske godine 2013/2014. odlučili smo da po prvi puta sudjelujemo na smotri projekata iz područja Nacionalnog programa odgoja i obrazovanja sa projektom kojim bi pomogli u turističkom razvoju našeg grada Oroslavja.

Naime, razgovarajući o problemima koji su vidljivi u našem gradu svi su se učenici složili da u našem gradu možemo istaknuti tri glavna problema. Prvi od njih je vezan uz Oroslavje kao grad koji ima vrlo vrijedne kulturno-povijesne ostatke (dvorac Oroslavje Donje i djelomično sačuvane perivoje) koji se vrlo sporo obnavljaju, sve više propadaju i zato su sve manje turistički atraktivni. Drugi je vezan uz to da se vrlo malo zna o prošlosti oroslavskih dvoraca i svakodnevnom životu oroslavskog plemstva (Čikulina, Vojkovića-Vojkffya, Sermaga, Oršića, Vranyczany-Dobrinovića) iako su upravo ove plemičke obitelji bile jedne od najvažnijih obitelji koje su nosile politički, kulturni i gospodarski život Hrvatske svoga doba, a Oroslavje mjesto koje je često bilo posjećeno od brojnih umjetnika. Treći problem vezan je uz nedostatak zabavnih sadržaja za mlade na području našeg grada.

Odlukom većine izabran je za projekt svakodnevni život oroslavskog plemstva te da se rezultati istraživanja stave u turističku funkciju. Za naš projekt zabrali smo plemićku obitelj Vraničany-Dobrinović koja još i danas ima živućih potomaka, a posjedovala je dvorac Oroslavje Gornje krajem 19. st. i početkom 20. st.

Još smo morali dogovoriti konkretno koji dio svakodnevnog života ćemo pokušati istražiti i predstaviti kroz ovaj projekt. Učenici su sami iznijeli prijedlog da se bavimo njihovom prehranom i pravilima lijepa ponašanja (bontonom) iz više razloga: na nastavi povijesti u 6. i 7. razredu susreli su se sa temom svakodnevnog života, prehrane plemstva i izgleda dvoraca i palača u raznim povijesnim razdobljima, na satovima SRZ-a u sklopu zdravstvenog odgoja učenici se upoznaju sa pravilnom i zdravom prehranom, a u našoj izvannastavnoj aktivnosti imamo i učenice koje su ujedno i članice „Oroslavskih plemićkih mladeži“, bave se plemićkim plesovima i sudjeluju u „Vrtnoj zabavi kod Luje Vraničanya“. Tako bi se naš projekt nadovezao na već postojeće sadržaje sa novim idejama.

Učenici su također predložili da bi bilo interesantno da plemićku prehranu i bonton usporedimo sa suvremenim prehrambenim navikama i pravilima ponašanja učenika jer su i sami svjesni kako je današnji stil modernog, brzog života promijenio prehrambene navike i ponašanje učenika, pa i odraslih ljudi, a time doprinio i nezdravom načinu života. Posebno je to vidljivo u svakodnevnom konzumiranju hrane u školskoj kuhinji i ponašanju učenika prilikom jela. Usporedbom prehrane nekad i danas možemo naučiti kako su se i zašto promijenile prehrambene navike.

Dogovoren je da ćemo na kraju istraživanja predstaviti svoj projekt široj javnosti i tako pridonijeti turističkom razvoju našega grada.

Moguća rješenja problema

Učenici su predložili 4 alternativne politike da bi riješili naš problem.

- pokretanje „Dana kuhinje oroslavskog plemstva“
- objavljivanje rezultata istraživanja u knjižici („maloj kuharici“) o prehrani obitelji Vraničany-Dobrinović i suvremene oroslavskе obitelji
- snimanje kratkog filma o obitelji Vraničany i dvoru Oroslavje Gornje, te suvremenim prehrambenim navikama.
- izrada velikog plakata koji bi bio izložen u perivoju nekadašnjeg dvorca Oroslavje Gornje.

Izbor najboljeg pristupa rješenju problema

Većinom glasova učenici su odabrali prijedlog izrade „male kuharice“ kao najboljeg rješenja našeg problema.

Jake strane ovog prijedloga jest to što su učenici kroz ankete i proučenu literaturu saznali puno o prehrani suvremenih obitelji i učenika, te plemićke obitelji Vraničany-Dobrinović i prošlosti dvorca Oroslavje Gornje u 19. i 20. st. Učenici su pri tome bili vrlo angažirani i motivirani, a istaknut je i njihov suradnički odnos i timski rad koji bi se nastavio sve do izrade same knjige. Knjižica će tako biti trajni dio suvenira grada Oroslavja.

Kao slabu stranu rješenja učenici su izdvojili financiranje knjižice, te istakli da projekt neće biti u potpunosti ostvaren ako ga ne prepozna i finansijski ne podrže škola, Grad Oroslavje, županija i privatne organizacije svojim donacijama.

Plan akcije

- Proučavanje zakona RH i međunarodnih dokumenata kojima se promiče pravo sudjelovanja u zaštiti kulturno-povijesne baštine
- Prikupljanje podataka (internet, udžbenici, povjesna građa školske i gradske knjižnice, Kajkavijane i Hrvatskog državnog arhiva, članci iz časopisa)
- prevođenje jelovnika s francuskog, njemačkog i engleskog jezika
- posjet i muzejska radionica u Hrvatskom povijesnom muzeju u Zagrebu na temu bonton i prehrana plemstva
- Anketiranje učenika i građana Oroslavja
- razgovori sa živućom rodbinom obitelji Vranyczany (Renatom Vranyczany-Azinović), povjesničarom i srednjoškolskim profesorom Brankom Čičkom, gradskom knjižničarkom gđom. Lidjom Fuštin te gđom. Blaženkom Lepčin
- terenski rad u Parku Vranyczany pod stručnim vodstvom Marijane Vojtić
- izrada bontona za našu školsku kuhinju
- Arhiviranje svih podataka, izrada plakata i dokumentacijske mape
- Prezentacija projekta i edukacija učenika i roditelja o rezultatima anketa
- Oživjeti povijest i povijesne osobe kroz scenski nastup na „Vrtnoj zabavi kod Luja Vranyczanija“
- Kontaktiranje izdavača da bi se saznao okvirni iznos tiskanja knjige i njeno grafičko oblikovanje
- Traženje finansijske potpore od strane Krapinsko-zagorske županije, Grada Oroslavja i privatnih donatora

Kao što se vidi to je bio veoma opsežan posao i zahtijevao je vrlo dugo vremena i različite oblike istraživanja da bismo došli do što više kvalitetnijih podataka.

Ostvareni rezultati

Učenici su istražujući problem aktivno surađivali, razvijali timski rad i stjecali građanske kompetencije (diskusija, iznošenje mišljenja, nastanak i obrada anketa, suradnja sa predstvincima lokalne vlasti, kako prikupljati i obrađivati informacije, kako prezentirati i razvijati poduzetništvo, kako proučavati zakone, pisati zamolbe i kontaktirati s osobama iz javnog života). Upoznali smo se kroz važne međunarodne i hrvatske zakone, propise i dokumente sa načinima kako se štite opće ljudska prava i prava djeteta koja se odnose na mogućnost informiranja i aktivnog sudjelovanja u kulturnom i javnom životu svoje zajednice te očuvanju kulturno – povijesne baštine zavičaja. Osvojena je važnost proučavanja vlastite kulturno-povijesne baštine i zavičajnog identiteta kao i njezin utjecaj na razvoj turizma u našem gradu te važnost zdrave i redovite prehrane. Radni primjerak buduće knjižice s rezultatima našeg projekta također će postati jedan od suvenira škole i grada Oroslavja koji će izrađivati vrijedni zadružari naše škole okupljeni u školskoj zadruzi „Flora“. S projektom i rezultatima istraživanja upoznati su roditelji, učenici i šira zajednica. Izrađen je mali bonton naše školske kuhinje koji bi trebao doprinijeti poboljšanju ponašanja učenika.

Projekt je bio predstavljen

ravnateljici škole, roditeljima na roditeljskom sastanku 8. r., gradonačelniku Oroslavja, direktorici Turističke zajednice grada Oroslavja Maji Šijan, djelatnicima Gradske knjižnice i predsjednici Udruge Feniks, Elizabeti Škvorčec.

Široj javnosti će projekt biti predstavljen putem školske internetskim stranice te kroz pripremu scenskog prikaza i prezentaciju projekta na „Vrtnoj zabavi Luja Vranyczanija“ gdje će biti pozvani i predstavnici lokalnih tiskanih, elektroničkih i radijskih medija. Nakon izlaska knjižice biti će održana svečana promocija knjige.

26. Pozdravljenje, kako i zašto???

Tematsko područje

Razvoj kulturnih i komunikacijskih vrijednosti putem pozdrava koji označava kulturu ophođenja, življenja, kulturu obitelji, skupine i nacije.

Cilj projekta: Pomoći djeci naše škole da spoznaju važnost pozdravljanja u životu ljudi. Pozdrav je značajno kulturno i civilizacijsko obilježje i čini osnovnu kulturu čovjeka kako u prošlosti tako i danas u 21. stoljeću. Željeli smo otkriti zanimljivosti pozdravljanja u povijesti, te kako se pozdravljaju ljudi danas u različitim kulturama svijeta.

Škola

OŠ Sveti Križ Začretje, Školska 5
49223 Sveti Križ Začretje
Telefо/telefax: 049 227968
e-mail: os-sveti-kriz-zacretje-001@skole.t-com.hr

Voditeljice

Nevenka Sinković, pedagoginja, dipl. pedagog, Ksenija Mihelec, prof. povijesti

Učenici

Broj učenika u projektnoj skupini: 11 učenika 8. razreda uključenih u dodatnu nastavu iz povijesti: Barbara Vukić, Marija Mužar, Nina Dlesk, Karla Dlesk, Franjo Veček, Jan Vorih, Domagoj Prelčec, Matija Valjavec, Ana Štehec, Marko Božiček, Nikola Posavec
Učenici koji će predstavljati projekt: 1. Barbara Vukić, 2. Marija Mužar, 3. Franjo Veček, 4. Nina Dlesk

Opis

Izbor i istraživanje problema

Na nastavi povjesne grupe pokušali smo istražiti pozdrav kroz povijest, ali i značaj i načine pozdravljanja danas u svijetu, u raznim kulturama. Tijekom istraživanja nametnulo nam se pitanje pozdravljamo li se danas, kako se i kada pozdravljamo. Spoznali smo da se sve manje pozdravljamo, da su neki pozdravi potpuno nestali iz naše svakodnevice. Dakle, naša je zadaća bila kako učenike, naše škole, potaknuti na pozdravljanje. Pokušali smo doznati kako se nekad pozdravljalo u našem kraju, kakvi su bili običaji i zanimljivosti vezane uz pozdravljanje.

Moguća rješenja

Učenici povjesne grupe imali su mnogobrojne prijedloge i ideje kako rješavati problem, tj. kako učenike potaknuti da pozdravljaju učitelje u školi, svoje susjede i na kraju sebe međusobno. Najprije smo u školi proveli anketu s učenicima i djelatnicima naše škole. Rezultati su pokazali da se odrasli pozdravljaju, a učenicima taj pozdrav ponekad «promakne».

Dogovarali smo jedno od mogućih rješenja, u predvorju škole napraviti pano – izložbu na kojoj ćemo svaki tjedan stavljati neke zanimljivosti vezane uz pozdravljanje (naši stari domaći pozdravi, pozdravi kroz povijest, pozdravi dalekih kultura svijeta i sl.). Negativno za ovaj prijedlog je što neki učenici ne čitaju panoe, ne vole čitati.

Zaključili smo da bi i na satovima razrednika mogli razgovarati o bontonu pozdravljanja, pročitati što o tome piše u kućnom redu škole te da učenici na internetu pretraže o

pozdravljanju u drugim dijelovima Hrvatske ili svijeta. Negativno za ovaj prijedlog je što većina učenika doživljava satove razrednika kao one gdje se uvijek govori da bi se morali ponašati, a to često i ne djeluje na promjenu ponašanja.

Jako zanimljiv prijedlog je bila igra pozdravljanja. Učenici su je nazvali «Smajlić za poz».
Dežurni učitelji bi ujutro, na ulasku u školu lijepili «smajliće» onima koji su pozdravili i «tužniće» onima koji nisu pozdravili.

Najbolji pristup rješenju problema

Igra naljepnicama nametnula se kao najzanimljiviji način prenošenja poruke, a i učitelji Stručnog vijeća jezično-umjetničkog područja podržali su ideju i uključili se u aktivnosti provođenja. «Igrali» smo se tri dana, od kojih je prvi dan bio najbolji jer djeca mahom nisu znala o čemu se radi. Nakon igre naljepnicama, proveli smo anketu s učenicima od 1. do 8. razreda, a rezultati su pokazali da je djeci ta tri dana bilo jako zanimljivo i da su osvijestili da je pozdravljanje kulturno i neophodno u komunikaciji u našoj školi. Odlučili smo da ćemo takvu igru provoditi obavezno i idućih godina u mjesecu veljači, a detalje će osmišljavati povijesna grupa. Cilj nam je da buduće generacije usvajaju pozdravljanje kao svoju kulturu ophođenja.

Plan djelovanja

- projekt je započet šk. god. 2012. /2013. pa je dramska grupa naše škole, na prošlogodišnjoj završnoj školskoj svečanosti, uprizorila skeč «Pozdravljanje»
- iste godine proveli smo anketu među učenicima i učiteljima o tome pozdravljaju li se i kako
- igra «Smajlić za poz» bila je pun pogodak – djeca se vole igrati, igru provoditi svake godine
- našu izložbu o pozdravljanju svakog tjedna, u dogovoru s mjesnim knjižničarom, postaviti i u njihov prostor da bi i lokalnu zajednicu upoznali s projektom, te da bismo i naše mještane potaknuli na promišljanje o pozdravljanju.
- krajem veljače (27. veljače 2014.) na Učiteljskom vijeću je održano predavanje na temu «Vrijednosti i kultura škole»
- predavanje su održale pedagoginja Nevenka Sinković i psihologinja Ljerka Lihter
- zaključile su da je vrijednost škole i kultuno ophođenje svih koji tamo borave te da školsko ozračje treba oplemeniti znanjem i navikama o kulturi pozdravljanja kao i samim pozdravljanjem.

Ostvareni rezultati

O kulturi škole i pozdravljanju govorilo se cijele šk. godine. na UV pedagoginja i psihologinja odradile temu Vrijednosti i kultura škole. Dramska grupa na zavšnoj šk. svečanosti 2013. god. pripremila skeč na temu pozdravljanja. Učenici škole nakon igre "Smajlić za poz" pozdravljaju se više i češće (vidljivo i iz anketa). Igru ćemo provoditi svake godine na sličan, djeci zanimljiv način. Projekt ćemo kroz zanimljivu pano-izložbu iz škole seliti i u mjesnu knjižnicu i čitaonicu govoreći o pozdravljanju kroz povijest i u raznim kulturama.

Pozdravljanje je u našoj školi, nakon svih provedenih aktivnosti, postalo uobičajen način komunikacije i međusobnog ophođenja učenika i učitelja.

Projekt je predstavljen na satovima razrednika u 5. razredu. Učenici će projekt predstaviti na roditeljskom sastanku (svojim roditeljima 8. b), napisati članak za «Školske novine», «Zagorski list» i «Glas zagorja», objavljivati na internetskoj stranici škole i Općine, objaviti naš projekt i obavijestiti javnost o izložbi u mjesnoj knjižnici i čitaonici.

27. Little helpers

Tematsko

Društvena programska tema (razvoj socijalne solidarnosti i volontiranje)

Cilj

- poboljšati znanje engleskog jezika
- razviti osjećaj socijalne solidarnosti i odgovornosti
- razvoj komunikacijskih vještina i suradničkog učenja
- promicanje volonterstva

Škola

OŠ Lijepa naša Tuhelj

Adresa škole: Tuhelj 54, 49215 Tuhelj

telefon/telefax. : 049 556218

e-mail: os-tuhelj-001@skole.t-com.hr

Voditeljica

učiteljica Ljiljana Žegrec

Učenici

Broj učenika u projektnoj skupini: 16 učenika 7. i 8. razreda

Valentina Hercigonja, Antonela Horvatin, Rene Javorić-Ilić, Dora Matečić, Antonio Pavlinić,

Ivan Petrinec, Patrik Pukljak, Marija Štingl, Karlo Gajšak, Monika Lončarić, Paula Škreblin,

Sandra Hercigonja, Kristina Poljak, Filip Stjepan Hanžek, Darko Halužan, Edo Kruneš Kunšt

Učenici koji će predstavljati projekt: Antonela Horvatin, Valentina Hercigonja, Rene Javorić Ilić, Dora Matečić

opis

Izbor i istraživanje problema

Entuzijazam prošlogodišnjeg Engleskog dana u školi odlučili smo nekako proširiti i na ovu školsku godinu. Učenice tada 7. razreda u sklopu tog su dana održale u 1. razredu sat engleskog jezika kao prave nastavnice engleskog jezika. Time su potakle znatiželju među svojim vršnjacima za ovakvom vrstom aktivnog učenja.

Kao članovi dodatne nastave engleskog jezika, odlučili smo u parovima napraviti jednostavnu anketu među učenicima razredne nastave o njihovom odnosu prema engleskom jeziku. Rezultati su pokazali da su učenici motivirani učiti engleski jezik, da su zadovoljni nastavom i da imaju nekoga kod kuće tko im može pomoći. Također je nekoliko učenika izrazilo želju za pomoći kod engleskog jezika. Tada se na satovima dodatne nastave rodila ideja da pokušamo organizirati neke aktivnosti s učenicima kojima pada motivacija i koji nisu zadovoljni svojim znanjem jezika.

Rezultati ankete pokazali su velik postotak učenika koji bi voljeli dodatnu pomoć. Od bitnih dokumenata proučili smo Ustav RH, Konvenciju o pravima djeteta i Zakon o odgoju i obrazovanju. Također smo čitali neke dokumente o važnosti učenja stranog jezika u Europskoj uniji.

Moguća rješenja problema

Na papir smo stavili nekoliko mogućnosti, odnosno, ideje o aktivnostima koje bi se mogle organizirati s nižim razredima. Kao dobra rješenja činile su nam se igraonice u školi,

zajedničko gledanje crtića i filmova, glazbene slušaonice, pomoć preko Interneta i instrukcije u školi. Razmišljali smo o pozitivnim i negativnim stvarima svake ideje i došli do zaključka da bi najkorisnije i najpraktičnije bile instrukcije u paru, odnosno rad udvoje.

Najbolji pristup rješavanju problema

Kao najbolji pristup rješenju problema odabrali smo instrukcije u paru. Na taj način učenici bi se mogli bolje posvetiti određenom dijelu gradiva koji možda nije u potpunosti jasan, ali istovremeno i družiti. Da bi izbjegli izostajanje sa satova, odabrali smo termin predsata kada dodatna grupa ima svoj sat. U razmišljanju oko toga bi li se radilo sa više učenika istovremeno ili samo s jednim, odlučili smo se na princip rada u paru gdje bi jedan učenik (iz viših razreda) bio mentor, a učenik iz nižih razreda bio njegov učenik. Zbog boljeg upoznavanja gradiva, ali i učenika međusobno, odlučili smo da je najbolje da se parovi ne mijenjaju kroz vrijeme već da parovi ostanu stalni do kraja godine.

Plan djelovanja

1. predstavljanje projekta ravnateljici škole
2. odabir parova za rad mentor i učenik
3. osmišljavanje radionica učenja
4. proširivanje aktivnosti na druge učenike škole
5. prezentiranje projekta učiteljima i učenicima škole
6. informiranje roditelja i šire javnosti o projektu

Ostvareni rezultati

U druženjima vidimo volju i motivaciju za radom naših učenika jer s veseljem i redovito dolaze na predsate. Sve listiće redovito rješavaju i osobito su zainteresirani rješavati zadatke prije pismenih provjera. Njihov strah ili nervosa pred testovima je sada manja jer su sigurniji u svoje znanje kada su s nekim dodatno provježbali gradivo.

Pred kraj školske godine planiramo napraviti anketu, tj. evaluaciju cijelog projekta s učenicima, mentorima i roditeljima da bi dobili povratnu informaciju svih uključenih u projekt. Pri tome ne mislimo samo napraviti analizu ocjena, već vidjeti kako smo se i osjećali za vrijeme projekta, što nam se sviđalo i što nam je bilo dobro, a što bi mogli popraviti.

Smatramo već sada da je naš volonterski rad vrijedan i radujemo se kao mentori i prijatelji svakom uspjehu naših učenika, a najviše nas veseli zajedništvo u učenju i druženju.

Projekt je bio predstavljen ravnateljici škole, gospođi Snježani Romić. Svim učenicima i učiteljima škole projekt smo predstavili 14. ožujka 2014. godine. O projektu objavljujemo na internetskoj stranici škole.

28. Kulturna nematerijalna baština zlatarskog kraja

Tematsko područje

Kulturološko, razvoj osobnog i zavičajnog identiteta kao dio hrvatskog domovinskog identiteta

Cilj

Sačuvati kulturnu nematerijalnu baštinu zlatarskog kraja. Osvijestiti i razvijati osobni i zavičajni identitet kao dio hrvatskog identiteta. Održavanje običaja zavičaja.

Škola

Osnovna škola Ante Kovačića

Ulica Vladimira Nazora 1, 49250 Zlatar

Telefon /Telefaks: 049 466832 049 466370

E-mail: os-ante.kovacica@kr.t-com.hr

Voditeljice

Vesna Ceboci, učiteljica razredne nastave, Kristina Fruk, prof. geografije

Učenici

Broj učenika u projektnoj skupini: 15

Ivana Habuš, Marta Fraculj-Matole, Filip Cvetko, Robert Horvat, Dorotea Strelar, Klaudija Hubak, Lorena Mojčec i David Srećić 6. a

Leona Miškec, Ana Lara Burnać i Karlo Škof 6. b

Lea Malec, Jana Kudelić i Viktorija Adanić, 6. c

Marko Balić 8. b

Učenici koji će predstavljati projekt: Ivona Habuš 6. a, Lea Malec 6. c, Leona Miškec 6. b, Dorotea Strelar 6. a

Opis

Izbor i istraživanje problema

U našoj školi svake godine Tim za kvalitetu predlaže aktivnosti koje će se provoditi tijekom jedne školske godine ili duže. Za godinu 2012. /2013. za jednu od aktivnosti predložena je tema Očuvanje nematerijalne kulturne baštine. S obzirom da je to područje našeg djelovanja, dogovorili smo se da i mi damo svoj doprinos očuvanju nematerijalne kulturne baštine Zlatarskog kraja.

Na samom početku uopće nismo razumjeli pojma "nematerijalna kulturna baština".

Istraživanjem smo spoznali da nematerijalna kulturna baština obuhvaća sve naše običaje, govor, predaje, igre, pjesme, plesove, obrede, vještine izrade predmeta iz naše prošlosti.

Proveli smo anketu i saznali smo da 20% ispitanika ne zna ništa o baštini našega kraja, da ih ipak 92% smatra da je očuvanje baštine važno, a 100% ih misli da bi to trebalo zapisati.

Izjavili su da sve što znaju o baštini našeg kraja su čuli od svojih predaka, roditelja, prijatelja ili učitelja.

Uočili smo da zapisa o nematerijalnoj baštini ima vrlo malo i da mi možemo dati svoj doprinos.

Moguća rješenja problema

Dogovorili smo se da ćemo proučavati priče, predaje i legende o crkvenim i svjetovnim običajima, coprnicama i urocima te saznati više o izradi tradicijskih predmeta.

Radom u skupinama predložili smo načine kako istražiti odabranu temu (knjižnica, internet, intervju) i raspravljali o prednostima i nedostacima svakog prijedloga.

Najbolji pristup rješavanju problema

Razmatranjem i analizom prijedloga zaključili smo da ćemo najpouzdanije informacije i izvorne podatke o običajima našega kraja saznati iz razgovora sa najstarijim mještanima – pripovjedačima.

Plan djelovanja

Uz pomoć upitnika za etnografsko istraživanje koji smo dobili od gđe Z. Jembrih sastavili smo pitanja za intervju. Izradili smo iskaznice kojima smo se službeno predstavljali prilikom dogovora i dolaska na intervju.

Učiteljica je nabavila diktafon tako da kasnije možemo detaljno i točno zabilježiti bitne podatke.

Dogоворили smo intervjuje sa živućim precima naših učenika i djelatnika škole
Organizirali smo radionice izrade listejnskog koša i lutaka od komušinja.

Na našim sastancima iznosili smo doživljaje i priče sa intervjuja.

Vrlo težak dio posla je bio "skidanje" tonskog u pisani zapis. Tu smo trebali pomoći odraslim.
S planom projekta smo upoznali ravnateljicu, pedagošku službu, knjižničara i šиру javnost
putem Radio postaje Zlatar i zamolili za suradnju.

Ostvareni rezultati

Plan projekta je u potpunosti ostvaren. Prikupili smo mnogo građe i sačuvali od zaborava.
Naša internetska stranica Nematerijalna kulturna baština zlatarskog kraja ima svoje mjesto na
internetskoj stranici škole Ante Kovačića, Zlatar. Dostupna je svim posjetiteljima putem
interneta.

Najvrednije je što se može stalno nadograđivati novim saznanjima o načinu života naših
predaka, a naše sugrađane poziva na daljnju suradnju.

Predstavljanje projekta

Projekt smo predstavili učenicima škole, roditeljima na masovnom roditeljskom sastanku,
gradonačelniku, ravnateljici i stručnoj službi, Timu za vrednovanje kvalitete i građanima
putem Radio postaje Zlatar.

Prvo javno predstavljanje projekta bilo je 9. 1. 2014. kada je otvorena naša internetska
stranica.

29. I mi volimo kućne ljubimce i s njima dijelimo okoliš

Tematsko područje projekta:

Ekološko: ustavne odredbe o pravu na zdravi okoliš

Cilj projekta:

Kultura i uzajamno poštovanje – Ljudi koji skupljaju za svojim psima šalju jasnu poruku da poštuju sami sebe kao i druge oko sebe. Javne površine su opće dobro, svi ih koristimo.

Očuvanje zdravlja—Izmet pasa može biti opasan po zdravlje jer je potencijalni izvor zaraze.

Očuvanje prirode i okoliša—spriječiti zagađenje tla i vode.

Škola:

OŠ Zapruđe

Meštrovićev trg 8a, Zagreb 10 000

T/F: 01 6600747

E-mail: os-zagreb-088@skole. t-com. hr

Voditeljica

Mirela Puškarić

Učenici

Broj učenika u projektnoj skupini: 22 (5. b razred)

Učenici koji će predstavljati projekt na Smotri:

Gabrijela Papec, Josip Vilibić, Lea Rabić, Mirela Mia Smajlović

Opis

Izbor i istraživanje problema

Nesavjesno ponašanje vlasnika kućnih ljubimaca koje za posljedicu ima onemogućeno kretanje i korištenje javnih površina, posebno djece.

Problem zaraznih bolesti koje se na taj način lakše i brže šire.

Zagađenje okoliša, tla i vode.

Moguća rješenja problema

Informirati stanovnike Zapruđa o potrebi, navici i kulturi čišćenja za kućnim ljubimcima

Učiniti pribor i broj spremnika za uklanjanje psećeg otpada dostupnijim.

Najbolji pristup rješenju problema

Informiranje i apeliranje na savjest vlasnika kućnih ljubimaca.

Učiniti pribor i spremnike dostupnijima: reciklažom ambalaže te kontaktiranjem komunalnih institucija i lokalne zajednice.

Plan djelovanja

Provesti anketu među vlasnicima kućnih ljubimaca o redovitosti uklanjanja otpada te analizirati rezultate.

Postavljanje plakata na oglasnu ploču u centru Zapruđa te vrata OŠ Zapruđe.

Izraditi letke za edukaciju stanovništva, podijeliti ih u sandučiće te letak većeg formata za ulazna vrata zgrada.

Oglasiti događaj u dostupnim medijima – internetskoj stranici škole, radiju.

Informirati stanovnike o akciji prikupljanja ambalažnog otpada (vrećica i plastičnih flaša).

Izraditi spremnike od prikupljene ambalaže koji će biti postavljeni na više punktova u naselju te ih stalno nadopunjavati.

Kontaktirati trgovinu DM te zatražiti donaciju vrećica za pseći otpad.

Na nekoliko odabranih površina označiti, uočljivim oznakama, svaki pronađeni izmet.

Bilježiti rezultate te ponavljati istu aktivnost u razmacima, pratiti napredak.

Izraditi anketne upitnike te potaknuti sve stanovnike na suradnju, kontaktirati ZG Čistoću.

Prezentirati svoj rad i rezultate na javnoj prezentaciji, raspravljati o pronalaženju alternativnih rješenja (novčane kazne za nesavjesne vlasnike).

Izvesti zaključke.

Projekt je bio predstavljen:

Roditeljima i učenicima 12. 02. '14. u OŠ Zapruđe te putem letaka svim stanovnicima naselja.

Ostvareni rezultati:

Informiranje stanovnika plakatima, lecima, javnom prezentacijom, objavom na radiju i internetu.

Izrada anketnih listića, provedba ankete, prikupljanje korištene ambalaže te izrada spremnika.

Kontaktiranje sponzora za donaciju specijaliziranih vrećica.

Praćenje napretka.

Biti bogatiji za jedno iskustvo zajedničkog rada, prevladavanja teškoća, razvoja tolerancije i umijeća međusobne komunikacije te poštivanja različitosti.

S

30. Mladi volonteri

Tematsko područje

Društveno; volontiranje i razvoj socijalne solidarnosti

Cilj

Osvijestiti i promovirati volontiranje kao društveno i osobno vrijedne i korisne aktivnosti među mladim ljudima i omogućiti mladima da steknu iskustvo volonterskog rada te na taj način ostvare osobno zadovoljstvo, ali i društvenu dobit.

Škola:

OŠ Trnsko

Trnsko 25, Zagreb

Telefon: 01 6539534; Fax. : 01 6539533

E-pošta: ured@os-trnsko-zg. skole. hr

Voditeljica projekta:

Alemka Guštin

Učenici

Broj učenika u projektnoj skupini: (12)

Vito Kračun, 6. b, Ema Sabljaković, 6. b, Bruna Vuković, 6. b, Sara Merkaš, 6. b, Ira Miličević, 6. b, Vid Mule, 6. b, Karla Nuić, 6. b, Luka Bosančić, 6. b, Luka Polanščak, 6. b, Karla Vuković, 6. b, Dominik Sertić, 6. b, Filip Čavlina, 6. b

Učenici koji će predstavljati projekt na Smotri:

Sara Merkaš, 6. b, Ira Miličević, 6. b, Vid Mule, 6. b, Karla Nuić, 6. b

Opis

Izbor i istraživanje problema

Volontiranje je dobrovoljna, neprofitna aktivnost kojim pojedinci doprinose dobrobiti svoje zajednice, a time i cijelog društva.

Volontiranje danas pronalazimo u različitim oblicima no svima njima zajedničko je da služe pokretanju pozitivnih promjena u društvu, ali i da djeluju kao snažan faktor za poboljšanje zdravlja volontera što potvrđuju brojna znanstvena istraživanja.

U vremenu globalizacije i stalnih promjena svijet postaje sve složeniji, a događanja u njemu u sve su većoj međuvisnosti zbog čega je prepoznata važnost međusobnog povezivanja članova u zajednici.

Volonterstvo je jedan od kamena temeljaca civilnoga društva, jer oživljava najplemenitija stremljenja čovječanstva: zauzimanje za mir, slobodu, mogućnost izbora, sigurnost i pravičnost za sve ljude.

Moguća rješenja problema

Škola bi, kao ključni nositelj odgoja i obrazovanja, trebala pripremiti učenike za suživot s drugima u zajednici te razvijati i poticati kvalitetan sustav vrijednosti i odgovornosti za zajednicu. Volonterski angažman učenika može biti od neprocjenjive važnosti za njihov razvoj. Volontiranje osnažuje pojedinca, uči odgovornosti, izgrađuje osjećaj solidarnosti i potiče na djelovanje u društvu.

Najbolji pristup rješenju problema

Volontiranje omogućuje mladima da afirmiraju svoje pozitivne vrijednosti, da izgrade pozitivnu sliku o sebi te budu proaktivni i prosocijalni u svojoj zajednici čime će doprinijeti osobnom razvoju, ali i razvoju društva u cjelini.

„Radim najbolje što mogu, bez želje za naplatom, da bi pomogla drugima.“

Majka Tereza

Plan djelovanja

Program Mladi volonteri realizirat će se kroz dvije aktivnosti:

- a) pomoći u učenju i pisanju zadaća
- b) „čuvari škole“

a) aktivnost pomoći u učenju i pisanju zadaća provodit će se dva puta tjedno u terminu od 11:55 do 12:40 u za to predviđenim učionicama.

Pomoći u učenju namijenjena je učenicima koji imaju teškoće, što rezultira slabijim školskim uspjehom. Situacija u kojoj se takva djeca nalaze izrazito je frustrirajuća i potrebno je pružiti im mogućnost da ojačaju svoje samopoštovanje i samopouzdanje te nauče učinkovitije metode učenja i rješavanja problema. Time bi se svakom djetetu pokazalo da ga se cijeni bez obzira na njegove mogućnosti i ograničenja.

Da bi dijete postalo volonterom mora iskazati želju za takvim radom, mora imati suglasnost roditelja i preporuku razrednika. Prije ulaska u program učenike će se educirati i pripremiti za što kvalitetniji volonterski rad.

Djeca kojima je potrebna pomoći biti će predloženi od razrednika, a o njihovom uključenju roditelji će potpisati suglasnost. Pomoći u učenju odvijat će se u prisutnosti odgovorne stručne osobe.

b) aktivnost „čuvari škole“ provodit će se svakodnevno u terminu od 10:00 do 12:30 u portirnici i ostalim prostorima škole.

Obveze učenika su:

- javljanje učenika tajništvu škole pri dolasku i odlasku u školu
- evidentiranje ulazaka i izlazaka posjetitelja
- zaprimanje izgubljenih stvari
- nošenje obavijesti
- praćenje posjetitelja do službenih osoba
- briga o školskoj imovini
- suradnja s dežurnim učiteljima i tehničkim osobljem

„Čuvaru škole“ učeniku osigurat će se besplatan ručak nakon dežurstva.

Program će se provoditi u suradnji s Volonterskim centrom Zagreb tako da će učenici dobiti volonterske iskaznice u koje će biti upisani i potvrđeni njihovi volonterski sati.

Obilježavanje dana volontera – 5. 12. 2013. čitanje prigodnog teksta preko razгласa.

Na kraju školske godine za sve volontere bit će organizirano prigodno druženje.

Ostvareni rezultati

Evaluacijski listići za učenike, učitelje i tehničko osoblje ćemo provesti na kraju školske godine da bi utvrdili rezultate projekta.

Projekt je bio predstavljen:

Vijeću učitelja, Vijeću roditelja i Vijeću učenika 16. 9. 2013. u OŠ Trnsko.

31. Ekološko onečišćenje rasvjetom u našem naselju

Tematsko područje

Ekološko: istraživali smo i rješavali ekološko onečišćenje u naselju

Cilj

Rješavanje ekološkog onečišćenja rasvjetom i istovremeno spoznaja vrijednosti aktivnog građanstva u demokraciji.

Škola

OŠ Zapruđe

Meštovićev trg 8a, 10020 Zagreb,

Tel. Fax: 01 6671642

E-mail: os-zagreb-088@skole.t-com.hr

Voditeljica

Izeta Colarić, pedagoginja

Učenici

Broj učenika u projektnoj skupini: (8)

Jakov Crnjak 8. b, Bartol Pavlović 8. b, Ante Odak 7. b, Marija Meklav 7. b, Paula Filipc 7. b, Ana Krošl 7. b Ivo Strujić 7. c i Leon Pongrac 7. c

Učenici koji će predstavljati projekt na Smotri:

Jakov Crnjak 8. b, Bartol Pavlović 8. b, Ivo Strujić 7. c, Marija Meklav 7. b

Opis

Izbor i istraživanje problema

Ekološko onečišćenje rasvjetom u našem naselju je jedno od onečišćenja koje možemo riješiti jer ne iziskuje ogromna materijalna sredstva, možemo ga rješavati postupno i u potpunosti. Uzrok je javna rasvjeta s neadekvatno raspršenom svjetlošću.

Važnost rješavanja problema:

- smanjilo bi se svjetlosno zagađenje u našem naselju
- zaštita noćnih životinja jer im se skraćuje vrijeme lova i hranjenje
- ptice gube orijentaciju pri dnevnim i sezonskim migracijama
- doseljavaju se vrste kukaca netipične za naše područje, mutiraju autohtone vrste
- biljke imaju neprirodno opršavanje, dolazi do mutacija
- kod ljudi se povećava zamor, postoji nedostatak kvalitetnog sna, otežana orijentacija, povećava se broj alergija, opasnost u prometu zbog blještanja rasvjete

Uočeni nedostaci:

- zastarjela i neispravna rasvjetna tijela
- neekološka javna rasvjeta koja ima visoki kut raspršenja svjetlosti
- povećana potrošnja električne energije

Moguća rješenja problema

Kao najizravniji način rješavanja problema naveli smo lokalnu samoupravu koja je po Zakonu o lokalnoj i područnoj samoupravi nadležna za rješavanje problema u naselju. Sljedeće alternativno rješenje bilo nam je traženje materijalnih sredstava kojima bismo započeli projekt i na taj način motivirali stanovnike naselja i Mjesni odbor da započnu izmjenu kupola na novim neekološkim rasvjetnim tijelima u naselju i izmjenu starih rasvjetnih tijela ekološki

prihvatljivim. Mislili smo do početnih sredstava doći skupljanjem sekundarnih sirovina (papira, čepova s plastičnih boca...). Nakon razgovora s gospodinom Bitićijem shvatili smo da ćemo u Mjesnom odboru naći partnera za provođenje našeg projekta.

O našem projektu obavijestili smo 1. program Radio Zagreba.

Plan djelovanja

1. Prikupiti informacije o količini neadekvatnih rasvjetnih tijela i cijeni potrebnog materijala
2. Upoznati učenike škole s projektom:
 - postaviti plakate o projektu Ekološka zagađenost rasvjetom u naselju
 - obići sve razrede i na satovima razrednog odjela ispričati učenicima ukratko o našem projektu
3. Obavijestiti medije (1. program Radio Zagreba)
4. Prezentacija projekta u Mjesnom odboru da bismo ih potaknuli na suradnju
6. Praćenje realizacije projekta u fazama, kako budu dopuštale materijalne mogućnosti

Predstavljanje projekta

- u školi kada smo prezentirali projekt (tijekom 1. polugodišta)
- u Mjesnom odboru 10. 3. 2014.

Ostvareni rezultati

- senzibilizirali smo učenike i stanovnike naselja za problem
- potaknuli smo Mjesni odbor na izmjenu starih neekoloških rasvjetnih tijela novima
- saznali smo kako funkcioniра lokalna i mjesna samouprava
- spoznali smo da je naše pravo, ali i odgovornost sudjelovanje u životu naselja u kojem živimo
- razvili smo međusobnu toleranciju, naučili slušati i cijeniti tuđe mišljenje
- naučili smo iznositi vlastite stavove i argumentirati ih.

32. Moj bicikl

Tematsko područje

Projekt građanin – volontiranje i razvoj socijalne solidarnosti

Cilj

Putem suradnje s udrugama i institucijama koje promoviraju vrijednosti projekta poticati učenike i roditelje/skrbnike na razvoj ekološke svijesti, promicati volonterstvo i kulturu prometovanja biciklom. Dugoročni cilj projekta je izgradnja poligona za učenje sigurne vožnje bicikla, parkirališta za bicikle učenika škole i djecu iz vrtića u naselju te biciklističke staze od Dugava do Buzina u oba smjera.

Škola

OŠ Frana Galovića

Školski prilaz bb, 10010 Zagreb

Tel. Faks: 016671733/016670174

E-mail: os-zagreb-096@skole. t-com. hr; os. fgalovica. zg@gmail. com

Voditeljice

Dijana Zajec, prof. povijesti i geografije, Danijela Čalić, prof. matematike

Učenici

Broj učenika u projektnoj skupini:

21 učenik

U provedbi projekta sudjelovali su učenici uključeni u izvannastavne aktivnosti Vršnjaci pomagači i Gradanski odgoj i obrazovanje, učenici uključeni u Školsku prometnu jedinicu i članovi Eko skupine:

Josip Kovačić Radovanović, 7. r, Filip Milijan Ćutuk, 7. r, Jana Klarić, 7. r, Nina Damjanović, 7. r, Karla Krasnić, 7. r, Paola Dvorski, 7. r, Marko Palikuća, 8. r, Mihaela Horvat, 7. r, Sven Janečić, 7. r, Katarina Rakić, 7. r, Leda Mohorko, 7. r, Nina Bulić, 5. r, Lea Fumić, 5. r, Dajana Poturica, 5. r, Irena Ćutuk, 5. r, Sven Sonicki, 5. r, Filip Bičanić, 5. r, Mihael Tržić, 5. r, Ivan Furić, 5. r, Ina Klarić, 5. r, Patricija Mrkonjić, 5. r

Učenici koji će predstavljati projekt na Smotri :

Filip Milijan Ćutuk, 7. r, Jana Klarić, 7. r, Nina Damjanović, 7. r, Karla Krasnić, 7. r

Opis

Tema projekta važna je za život djeteta u sigurnom i zdravom okruženju, za proširivanje i obogaćivanje znanja i iskustva učenika o biciklu kao energetski i ekološki prihvativljivom prijevoznom sredstvu te razvoj solidarnosti i suradnje građana u zajednici. Projekt „Moj bicikl“ promiče solidarnost i načela humanih odnosa u zajednici s naglaskom na pozitivne vrijednosti volonterstva. U toku projekta učenici i roditelji će imati priliku bolje upoznati svoju zajednicu, s njom se povezati te razviti brigu o zajednici te stići vještine koje će im omogućiti da doprinesu razvoju vlastite zajednice. Sve udruge, organizacije i suradnici su VOLONTERSKI uključeni u aktivnosti, kao i učenici/e, roditelji i školski djelatnici.

Izbor i istraživanje problema

Tijekom 2012. u svom izvještaju o radu, Ured Pravobraniteljice za djecu RH osvrnuo se na nužnost povećanja sigurnosti djece u vožnji biciklom, osposobljavanja za upravljanje biciklom i programa za polaganje biciklističkog ispita na razini lokalne zajednice. U izbor

teme projekta „Moj bicikl“ krenuli smo kroz analizu rezultata prijedloga školskih tijela gdje je utvrđeno da škola ima potrebu za povećanjem sportskih aktivnosti (KREDA analiza Učiteljskog vijeća), da je nužno optimizirati regulaciju prometa u okolini škole (SWOT analiza Vijeća roditelja) te je identificiran nedostatak biciklističkih staza u naselju Dugave (Anketa Vijeća učenika). Učenici Vršnjaci pomagači 7. i 8. raz i članovi Eko skupine 5. razproveli su anketno istraživanje o sklonostima/stavovima vršnjaka o volontiranju i prednostima i nedostacima korištenja bicikla kao prijevoznog sredstva (upitnik i zidna anketa).

Moguća rješenja problema

Na temelju rezultata istraživanja, postavili smo tri politike djelovanja:

1. Edukacija učenika od strane suradnika na projektu (institucije i nevladine udruge koje svojim radom promiču sadržaje vezane uz prometovanje biciklom i u svom radu zalažu se za volontiranje).
2. Suradnja s lokalnom zajednicom u pogledu izgradnje infrastrukture za sigurno prometovanje biciklom u naselju Dugave (poligon za vježbanje za osposobljavanje vožnje biciklom, biciklističke staze i parkiralište za bicikle).
3. Produbljivanje suradnje s roditeljima kroz građanske participacije roditelja u radu Vijeća gradske četvrti.

Najbolji pristup rješenju problema

2. i 3. politika pokazuju nedostatke u pogledu uključivanja i aktivnosti samih učenika. Dijelovi projekta zahtijevaju rad stručnih osoba/udruga/institucija, te je zbog toga provedba projekta planirana kroz 3 godine (2013–2016). Provedba projekta tijekom školske godine 2013/2014. koncentrirana je na rad s učenicima u svrhu promicanja pozitivnih vrijednosti volontiranja i edukacija učenika u vezi korištenja bicikla. Učenici su se uz mentorski rad profesorice Dijane Zajec usmjerili na područje volonterstva i aktivaciju drugih učenika u Školi i naselju te su sami ostvarili humanitarne i volonterske aktivnosti na razini Škole i vrtića u naselju.

Plan djelovanja

Planirana je suradnja s predškolskom ustanovom u Dugavama – DV Tratinčica. Kroz predavanja i radionice partnera na projektu (Službe prevencije PUZ i Sindikata biciklista), učenici i predškolci će biti educirani u području sigurnog uključivanja u promet, upoznati s prometnim pravilima i obvezama svih sudionika prometa. Ekološka skupina sudjelovati će u mapiranju biciklističkih staza u naselju Dugave te promicanju bicikla kao ekološki prihvatljivog oblika prijevoza. Zelena akcija educirati će učenike o održivom transportu i osposobiti učenike i roditelje za aktivnosti vezane uz samostalno popravljanje bicikla. Učenici će također pohoditi volonterske udruge i edukacije o prednostima volontiranja i upoznavanja sa Zakonom o volontiranju Republike Hrvatske, organizirati tribinu i humanitarne akcije. Kroz volonterski angažman suradnika na projektu. Za završetak ovogodišnjeg provođenja projekta planirana je biciklijada za učenike i roditelje (u suradnji sa svim suradnicima na projektu) te ostale stanovnike naselja Dugave.

Predstavljanje plana akcije široj zajednici

Na edukaciji za učitelje i stručne suradnike za provođenje kurikuluma građanskog odgoja i obrazovanja: „NOT nasilje ostavlja tragove, zvoni za nenasilje“ (Centar za mirovne studije) – od strane stručne službe Škole (rujan 2013.). Zatim na tribini „Volim volontiranje“ (veljača 2014.); Učiteljskom vijeću (rujan 2013. i veljače 2014.), i Vijeću roditelja (listopad 2013. i

veljača 2014.) na Vijeću učenika (10. ožujka 2014.) – od strane učenika, mentorice i stručnih suradnika prostorima Škole.

Ostvareni rezultati

Učenici Prometne školske jedinice održali su predavanje za predškolsku djecu iz vrtića. U tijeku su aktivnost Ekološke skupine i Sindikata biciklista u vezi izrade prijedloga o postavljanju biciklističkih staza u naselju Dugave. Predstavnici PUZ održali su predavanje o sigurnom prometovanju biciklom za učenike 1. – 4. razreda. Učenici – volonteri pohodili su radionice HMVC – hrvatska mreža volonterskih centara. Posjetili su udrugu Krila – terapijsko jahanje te se upoznali s njenim volonterskim radom. Održana je školska tribina na kojoj su gostovali aktivni volonteri iz udruge („Krila“ – udruga za terapijsko jahanje, Savjetovalište „Luka Ritz“, udruga „Ja to mogu“, klub volontera prirodoslovne srednje škole „Vladimir Prelog“ i Bicikloopravljona“) Također, učenici su proveli su humanitarnu akciju prikupljanja igračaka u sklopu projekta „Djeca za 5“. Održano je predavanje „Održivi transport“ (Zelena akcija) za učenike svih 8. razreda i Ekološke skupine.

33. Hrvatski pravednici među narodima

Tematsko područje:

Ljudsko-pravna, društvena, politička i kulturološka dimenzija – projekt građanin

Cilj

Istražiti značenje pojma Pravednik među narodima, ima li Pravednika u Hrvatskoj, tko su, i s njihovim pričama upoznati učenike, njihove roditelje i sve posjetitelje naše škole.

Škola:

OŠ Matije Gupca

Davorina Bazjanca 2, Zagreb

Telefon: 01 383 6571; Fax: 01 364 9134

E-pošta: os-zagreb-066@skole. t-com. hr

Voditeljica projekta:

Ljerka Bušić Rihtarec

Učenici

Broj učenika u projektnoj skupini: (11) u projektu su sudjelovali učenici 8. razreda uključeni u izbornu nastavu Građanskog odgoja i obrazovanja: Petar Žnidar, Dario Katančić, Dario Častek, Ivan Čavlek, Petar Gabrijel Kedmenec, Marin Knežević, Ivan Radišić, Borna Sabolović, Luka Sardelić, Leonardo Vrančić, Filip Vugrinec.

Učenice koje će predstavljati projekt na Smotri:

Ana Tašner, Laura Jaki, Magdalena Makelja i Ivana Morić. Rezerva: Marta Krsnik.

Opis

Izbor problema

Učenici 8. razreda ove su godine na satu Povijesti učili o totalitarnim režimima i holokaustu kao posljedici jednoga od njih, a na satu Hrvatskog jezika za lektiru čitali „Dnevnik Ane Frank“. Na izbornoj nastavi Građanskog odgoja učili smo o ravnopravnosti među ljudima. Također smo upoznavali gradsku četvrt u kojoj živimo i otkrili da je više ulica i parkova tijekom vremena mijenjalo svoj naziv. Među njima se nalazi i Park pravednika među narodima.

Istraživanje problema

Nismo znali gdje se nalazi spomenuti park, niti tko su ti Pravednici, pa smo odlučili to istražiti. Obišli smo park i shvatili da se u njemu ne nalazi ništa što bi upućivalo na sadašnji naziv. U želji da saznamo više, anketirali smo svoje roditelje, djedove i bake, prijatelje i susjede. Ispitali smo 119 osoba različite životne dobi. Utvrđili smo da polovica naših ispitanika ne zna tko su Pravednici među narodima. Da u Hrvatskoj ima ljudi s tom titulom potvrdilo je 41% ispitanih. Tek 30% je potvrdilo da u Zagrebu postoji spomen-obilježje posvećeno Pravednicima, a 29% svih anketiranih je znalo imenom jednog Pravednika među narodima u svijetu ili Hrvatskoj. Gledano po dobnim skupinama, najslabije poznavanje teme su pokazali osnovnoškolci, a najbolje oni iznad 65 godina. Rezultati ankete su nas potaknuli da saznamo više o Pravednicima među narodima, zašto su riskirali svoje živote zbog drugih i različitih, te da svoje znanje prenesemo na druge učenike, svoje roditelje i sve posjetitelje škole.

Moguća rješenja

Prva politika koju smo razmatrali bila je da sami istražimo temu i zatim održimo predavanje drugim učenicima. To bi iziskivalo najmanje troškove, ali bi sve prikupljanje informacija bilo na nama i imali bismo ograničen broj slušatelja. Drugo moguće rješenje bilo je pozvati stručnu osobu da nam održi predavanje. Time bismo osigurali najbolji izvor informacija i projekt ne bi bio vremenski zahtjevan. Međutim, broj slušatelja bi i dalje bio ograničen i porasli bi materijalni troškovi.

Izbor najboljeg rješenja

Odlučili smo da ćemo vlastitim istraživanjem prikupiti podatke i na temelju njih napraviti izložbu u školskom predvorju i na internetskoj stranici škole. Tako ćemo se više družiti, stići nove vještine, obuhvatiti puno slušatelja, a nadali smo se i dobrom ocjenama iz Građanskog odgoja. Bili smo svjesni da će nam za ovakav pristup trebati više vremena. Postojala je i mogućnost da nam promaknu važni izvori, ali smo to riješili odlukom da zamolimo stručnjaka za pomoć.

Budući da naš rad govori o ljudima koji su spašavali živote svojih sugrađana, a koji su bili progonjeni zbog svoje nacionalne i vjerske različitosti od većine, uporište našem radu smo pronašli u člancima Ustava Republike Hrvatske i Opće deklaracije o ljudskim pravima koji govore o pravu na život i osobnim slobodama svih ljudi bez obzira na razlike među njima.

Kako se 21. ožujka obilježava Međunarodni dan za eliminaciju rasne diskriminacije, odlučili smo do toga dana dovršiti svoje istraživanje i otvoriti izložbu.

Razvoj plana akcije

Da bismo postigli planirane ciljeve, morali smo detaljnije istražiti priče o hrvatskim Pravednicima među narodima, razgovarati sa stručnjacima, zatim s osobama koje su dobile priznanje Pravednika među narodima ili njihovim rođacima, dogоворити с учителјима likovне kulture postavljanje izložbe, a s učiteljima informatike postavljanje materijala na internetsku stranicu škole, izraditi letke i plakat s pozivom na otvorenje izložbe, pripremiti izložbu i otvoriti je 21. ožujka na Međunarodni dan za eliminaciju rase diskriminacije.

Javno predstavljanje

Projekt smo predstavili pred više razreda i učitelja naše škole, na internetskoj stranici, na Županijskom stručnom vijeću za demokratsko građanstvo grada Zagreba i spremamo se za Županijsku smotru projekata koja će se održati 28. ožujka 2014.

Ostvareni rezultati

Naučili smo puno o temi koja nam je na početku bila sasvim nepoznata. Također smo naučili da povijest nije nešto davno i daleko što nema veze s nama, nego sa stvarnim ljudima. Otkrili smo da se mnogi heroji kriju u običnim, takozvanim malim ljudima. Mnogi od njih nisu ni pomisljali da svojim djelom čine nešto posebno, nego su to smatrali prirodnim, razumljivim samim po sebi. Do sada je u Hrvatskoj 109 osoba dobilo priznanje Pravednika među narodima, ali ima podataka da je stvarni broj spašavatelja puno veći. Pojedinačne priče o njima približile su nam shvaćanje događaja u Hrvatskoj u vrijeme Drugog svjetskog rata, i pokazale da možemo biti ponosni što smo dio naroda čiji su pripadnici riskirali vlastite živote da spase tude.

Zahvaljujemo svima koji su nam pomogli u ostvarivanju projekta „Hrvatski pravednici među narodima“, a posebno gospodi Olgji Merlić iz Čakovca koja je s nama podijelila priču o hrabrosti svojeg supruga, hrvatskog Pravednika Tomislava Merlića.

34. Živjeti s alergijama

Tematsko područje

Projekt građanin

Cilj projekta

Razvijati svijest o očuvanju zdravog okoliša u interesu čuvanja svoga zdravlja i zdravlja sugrađana. Osvijestiti osjećaj odgovornosti i korisnosti pri pomaganju drugim ljudima.

Škola

OŠ Frana Krste Frankopana Osijek, Frankopanska 64, 31 000 Osijek

Tel. 031 505820; Fax 031 575125

e-mail: os-osijek-007@skole.t-com.hr

Voditelji

Dubravka Čuržik, dipl. pedagog, Anica Fumić, učitelj geografije i povijesti

Učenici

Broj učenika u projektnoj skupini: 30

Projekt na smotri predstavljaju: Dora Kristek 7. b, Dora Purgar 7. a, Martina Štenc 7. c, Ivona Vidović 7. b

Opis

Izbor problema

Izbor problema veže se uz prošlogodišnji projekt koji se bavio očuvanjem zdravlja, kretanjem i prehranom, a mi smo uočili veliki broj učenika s alergijama te smo odlučili naučiti kako brinuti o svome zdravlju i pomoći drugima.

Moguća rješenja

Nakon što smo istraživali i puno naučili o alergijama, uvidjeli smo kako je problem moguće rješavati na više načina i da to trebaju raditi pojedinci udruge građana i sve razine vlasti. Dobri zakoni i njihova pravovremena i kvalitetna primjena daju zavidne rezultate.

Najbolji pristup rješenju

Sagledavajući problem i njegovu raširenost u našem kraju i šire, te ponuđena rješenja, zaključili smo kako je prije svega važna dobra edukacija, prevencija, a najučinkovitije aktivno sudjelovanje u rješavanju problema.

Plan djelovanja

Za uspješno provođenje projekta trebalo je izraditi plan djelovanja:

- uočiti i definirati problem uz stručnu literaturu, razgovore sa stručnjacima, pretraživanjem internetskih stranica, anketiranjem vršnjaka, praćenje medija
- spoznati pravnu opravdanost našeg djelovanja i na koji način ovu problematiku rješava aktualna vlast
- osmislići kako svojim djelovanjem potaknuti druge da nas slijede
- biti aktivni sudionici svih događanja
- osvrnuti se na sve što smo naučili radeći na projektu

Predstavljanje projekta

Projekt je predstavljen učenicima naše škole, učiteljima i roditeljima, te na županijskom susretu 27. ožujka 2014. i na sajmu zdravlja u travnju 2014. S velikim zadovoljstvom sudjelovali smo u ovom projektu i podržat ćemo akcije uklanjanja i iskorjenjivanja alergena u našoj okolini i u budućnosti.

Projekti srednje škole

1. So, how was school?

Tematsko područje projekta

Ljudsko-pravna (dostojanstvo osobe, ljudska prava, slobode i odgovornosti u kontekstu ustavnih i zakonskih odredbi Republike Hrvatske te europskom i međunarodnom pravnom sustavu), gospodarska (pravo na učenje za konkurentnost na tržištu)

Cilj

Saznati više o sustavima obrazovanja susjednih zemalja i ono što je dobro primijeniti u svojem obrazovanju i na taj način napredovati. Istražiti mogućnosti i preduvjete koje naši studenti trebaju ispuniti za studiranje u inozemstvu.

Škola

Gimnazija "Fran Galović" Koprivnica
Adresa škole: Ulica dr. Ž. Selingera 3 a
Telefon: 048 279801; Telefaks: 048 279817
e-mail: gimnazija-fran-galovic@kc.t-com.hr

Voditeljica

Mišela Lokotar, prof.

Učenici

Broj učenika u projektnoj skupini: 30

Podaci o učenicima: Helena Bali, Ivan Bijelić, Irena Cvitić, Matea Čvagić, Darja Damjanić, Dominik dedić, Ana Dolček, Helena Gašparić, Hana Gligorović, Lana Gojković, Fran Imbrišević, Monika Jakopanec, Antonija Jendrijev, Anna-Maria Ladan, Ivona lenardić, Iva Levak, Ivana Markulin, Alen Martinko, Marko Papac, Hannah Pavlić, Dorotea Perović, Tea Senjan, Emma Slukić, Nika Smolak, Lucija Sović, Paula Stančin, Tena Stojanović, Petar Šimčić, Renato Valent i Vivien Virag. Svi navedeni učenici polaze 3. e razred. Popis učenika koji će predstavljati projekt na Smotri (4): Paula Stančin, 3. e, Hana Gligorović, 3. e, Ivana Markulin, 3. e, Lucija Sović, 3. e

Opis

Izbor i istraživanje problema

Razgovarajući o obrazovanju na satovima razrednog odjela, saznali smo da bi mnogi učenici htjeli studirati u inozemstvu, neki bi ostali studirati u Hrvatskoj dok manji dio njih nije još bio siguran. Budući da su učenici koji rade na ovom projektu sljedeće godine maturanti i bliži im se matura, željeli su se kvalitetno informirati o mogućnostima studiranja u inozemstvu.

Moguća rješenja problema

Saznati informacije na vebnim stranicama sveučilišta, kontaktirati studente u inozemstvu, pitati profesore o njihovim iskustvima školovanja u inozemstvu, pronaći forume na kojima se raspravlja o školovanju u inozemstvu i na kojima se razmjenjuju iskustva, proučiti pravilnike i zakone o obrazovanju u različitim zemljama, potražiti informacije u ambasadama zemalja koje nas zanimaju, provjeriti postoje li kakva savjetovališta gdje bi se mladi mogli informirati o studiranju u inozemstvu, proučiti vebne stranice sa stipendijama, e-mailom poslati pitanja čiji nas odgovori zanimaju određenim sveučilištima, provesti anketu kojom bismo ispitali koje zemlje učenike najviše zanimaju, proučiti koji je stupanj poznавanja određenog jezika potreban za studiranje u inozemstvu i koje je ispite iz jezika potrebno položiti

Najbolji pristup rješenju problema

Anketiranje učenika da bismo saznali koje ih zemlje zanimaju, intervju sa studentima koji studiraju izvan Hrvatske, podjela u skupine i istraživanje po internetu (forumi, vebne stranice sveučilišta), odlazak na Sajam stipendija

Plan djelovanja

Intervjujirati studente naše i okolnih škola koji studiraju u inozemstvu. Zajedno sa CISOK-om istražiti i usporediti obrazovne sustave zemalja koje nas zanimaju te usporediti mogućnost zaposlenja nakon završenih fakulteta kod nas i u inozemstvu.

Ostvareni rezultati

Intervju s Filipom Škodom koji je bio učenik Gimnazije "Fran Galović" Koprivnica, a sada je student arheologije u Londonu na University College London. Intervju s Margaretom Bali, učenicom Čakovečke gimnazije koja sada studira arhitekturu na fakultetu Tehničkog sveučilišta u Münchenu, intervju s Majom Mitrović, profesoricom engleskog i njemačkog jezika koja je treći razred srednje škole završila u Engleskoj, intervju s Miodragom Maričićem, profesorom engleskog i njemačkog jezika koji je dio svog obrazovanja završio u Australiji, predavanje Alexis Messmer, pedagoškog savjetnika za francuski jezik i radionica/predavanje Marije Grabarić iz CISOK-a.

Projekt je bio predstavljen

Vijeću učitelja Gimnazije "Fran Galović", lokalnoj zajednici putem "Radija Koprivnice", na satovima razrednog odjela, Vijeću učenika i Vijeću roditelja te na roditeljskim sastancima.

2. Učenik – aktivni građanin u borbi protiv gladi

Tematsko područje

Ljudska prava i demokratsko građanstvo

Cilj

- Potaknuti i razviti kod učenika svijest o važnosti aktivnog građanstava u smislu aktivnog uključivanja i rješavanja problema zajednice u kojoj žive
- Upoznati učenike s načelima solidarnosti prema najugroženijim skupinama građana, uključiti ih u aktivno građanstvo koje podrazumijeva suzbijanje društvene isključenosti i ostvarivanje temeljnih ljudskih prava svih građana.
- Potaknuti razumijevanje učenika o važnosti dobrovoljnog rada, razvijanju humanih vrednota usmjerenih na dobrobit pojedinca kako u školi, tako i u široj zajednici.
- Sticati i razvijati poželjne kompetencije aktivnog građanina (komunikativnost, poduzetnost, informacijsko-komunikacijske vještine, svijest o potrebi brige za druge, praktično-radne vještine za svakodnevni život, razvijanje sposobnosti kritičkoga mišljenja i rješavanja problema)
- Upozoravanjem na problem gladi kod socijalno ugroženih skupina u društvu, inicirati institucionalno rješavanje problema
- Promicati pozitivne sustave vrijednosti; empatiju i brigu, altruizam i humanost.

Škola

Prometna škola Rijeka, Jože Vlahovića 10, 51000 Rijeka

Telefon/telefax: 051 343 036

E-adresa: prometna-ri@ri.t-com.hr

Voditeljica

Mira Žepina, prof. i dipl. oec.

Učenici

Učenici 4. razreda Poštansko telekomunikacijskog usmjerenja: Nikola Babić, Emanuel Begić Marin Brozović, Božena Čubelić, Dario Ditte, Sara Grubić, Marija Host, Mia Knežević, Jelena Milinović, Michael Perković, Iva petrović, Andjela Režan, Petra Pleša, Toni Popović, Katarina Puškarić, Petra Srzentić, Ivor Štefančić, Martina Tomljanović

Učenici koji će predstavljati projekt na Smotri: Nikola Babić, Marin Brozović, Sara Grubić Mia Kneževi, te rezerve: Emanuel Begić i Marija Host

Opis

Izbor i istraživanje problema

Učitelji i učenici Prometne škole u više su navrata organizirali i sudjelovali u raznim humanitarnim aktivnostima. Prikupljeni su novčani prilozi za socijalno ugrožene učenike Škole, sudjelovali smo u akcijama Crvenog križa i Caritasa, tradicionalnim humanitarnim manifestacijama ciljem pomaganja najpotrebnijih u zajednici kao što su Dječji odjel za hematologiju i onkologiju u Rijeci, Udruga Debra koja skrbi o djeci oboljeloj od Bulozne Epidermolize i dr.

Iz novinskih napisu, isповјести učenika i njihovih roditelja, osobnih zapažanja zaključili smo da je problem siromaštva i gladi, tj. nedostatnih mogućnosti zadovoljenja temeljnih životnih potreba sve učestaliji. Problem smo prepoznali u nedostatnoj zaštiti socijalno ugroženih osoba.

Raspravljujući o potrebi uključivanja Škole u život šire društvene zajednice istaknula se inicijativa pružanja pomoći socijalno ugroženim osobama. Učenici su pokazali veliku volju za pomaganjem i razumijevanje o važnosti građanskog angažmana (proučavanje zakona i propisa vezanih uz društveno osjetljive grupe, njihovu zaštitu, kao i volonterski rad), ali nedostatak educiranosti o društveno osjetljivim skupinama i instrumentima kojima se štite njihova prava.

Provedena anketa među učenicima i ostalim članovima društvene zajednice pokazala je da ispitanici smatraju glad jednim od najvažnijih problema današnjice, također smatraju da problem gladi zahtjeva veću pažnju državnih institucija, te podržavaju angažman učenika u riješavanu tog problema. Informirali smo se o zakonskim rješenjima, o obvezama i odgovornostima odnosno o nadležnostima za socijalnu skrb prvenstveno djece i mladeži, a također i ostalih osoba u Republici Hrvatskoj. Vođenje razgovora s predstavnicima lokalne i državne vlasti pokazalo da unatoč dobro razvijenom i organizirano sustavu socijalne skrbi, svakim danom raste broj osoba i obitelji koje pogađa siromaštvo i glad. Također, ne postoji dovoljno razvijeno i organizirana volonterstvo građana. Učenici su motivirani uključiti se i osmisliti aktivnosti i sadržaje koji bi osigurale pomoć i zaštitu socijalno ugroženim osobama, a posebno djeci i mladima. Da bismo u tome uspjeli potreban nam je otvoreni dijalog i zajedničko htijenje dionika.

Moguća rješenja problema

Učenici su metodom „oluje mozgova“ došli do tri moguća pristupa rješavanju problema: održavanje "statusa quo", dakle, ne činiti ništa već pasivno promatrati i čekati nečiju tuđu inicijativu. Ova alternativa nije dobro rješenje jer se ne smije čekati da problem poprimi veći obim i izazove tragične posljedice. Druga mogućnost je organizacija tzv. Humanog buvljaka rabljene odjeće i udžbenika, koji bi imao za cilj pomaganje socijalno ugroženim osobama, osobito djeci i mladima. Angažiranje na pružanju materijalne pomoći je potrebno, ali nije dovoljno. Treba raditi na podizanju svijesti građana o problemu gladi i neuhranjenosti i poticati institucionalno rješavanje problema. Treća mogućnost je istražiti kako je to pitanje zakonski riješeno i u čijoj je ono nadležnosti. Također, da li su odgovorni za problem gladi i siromaštva učinili sve što su obavezni, tko je ogovoran za kontrolu provođenja socijalne politike i da li se ona adekvatno provodi. Zatim, organizirati akciju „pritiska na državne institucije, osvješćivanjem i senzibiliziranjem javnosti“. U tu svrhu izraditi slikovnicu koja bi predgovorom i sadržajem osvješćivanju kod čitatelja problem gladi kod djece i mladeži. Za sufinanciranje štampanja i promocije uputili bi zamolbu tijelima lokalne samouprave u čijem je resoru socijalna politika i problem kojim se bavimo. Organizirali bi promociju slikovnice i pozvali bi sve relevantne čimbenike u vođenju socijalne politike, javne djelatnike, uvažene građane, članove akademске zajednice i dr. Također, učenici – članovi projektnog tima, organizirali bi prodajne štandove na javnim jestima. Sva sredstva ostvarena prodajom slikovnice iskoristili bi za realizaciju druge faze, a to je suradnja s pekarskim radnjama u Primorsko goranskoj županiji.

Pekarske radnje pozvali bi na suradnju postavljanjem plakata (kojeg bi također u tu svrhu izradili i štampali) i slamanate košare u koje bi kupci mogli odložiti „kruh za poslije“ Na taj način, građani – kupci u pekarama također bi bili informirani o problemu gladi, a kupovinom „kruha za poslije“ davali bi svoj doprinos rješavanju ovog problema. Prisutnost košara i informativnih plakata bi bio najveći doprinos, iz razloga što bi na taj način snažno utjecali na javno mijenje o stavu i potrebi rješavanja problema gladne djece, mladeži a također i ostalih socijalno ugroženih skupina u zajednici..

Najbolji pristup rješavanju problema

Najbolji pristup rješavanju problema jest istražiti kako je to pitanje zakonski riješeno i u čijoj je ono nadležnosti, istražiti da li su oni koji su odgovorni za problem gladi i socijalne ugroženosti učinili dovoljno, tko je ogovoran za kontrolu provođenja socijalne politike, da li se ona adekvatno provodi. U tu svrhu potrebno je posjetiti upravu Grada Rijeke, Odjel gradske uprave za zdravstvo i socijalnu skrb i upravu Primorsko goranske županije, Upravni odjel za socijalnu politiku i mlade, te saborske zastupnike idr., da bi saznali nešto više o provođenju socijalne politike. Slijedom istraženog, izraditi slikovnicu koja bi predgovorom i sadržajem osvjećivala o problemu gladi kod djece i mladeži, te na taj način poticati državne institucije na temeljiti rješavanje problema. Organizirali promociju slikovnice i pozvali bi sve relevantne čimbenike u vođenju socijalne politike, javne djelatnike, uvažene građane, članove akademske zajednice i dr. Također, organizirati uz podršku lokalne vlasti prodajne štandove na javnimjestima.

Sredstva ostvarena prodajom upotrijebiti kroz suradnja s pekarskim radnjama u Primorsko goranskoj županiji.

Od pekaršta radnji tražiti dozvolu za isticanje plakata, sa sadržajem koji bi osvjećivao građane o problemu glad i pozivao građane da kupe „kruh za poslije“. „Kruh za poslije“ popularni je naziv kruha ili drugog artikla kupljenog i ostavljenog na raspolaganje drugoj, nepoznatoj osobi koja ima potrebu za tim prodajnim artiklom, a nije ga u mogućnosti kupiti.

Svrha namjenskih košara je pomoći socijalno najugroženijima, a zajedno s informativnim plakatima predstavlja mogućnost snažnog utjecati na javno mijenjanje o stavu i potrebi rješavanja problema gladi u našoj zajednici.

Plan djelovanja

Plan djelovanja koji bi doveo do primjene najboljega rješenja sastoji se u sljedećim aktivnostima:

1. Detalno istražiti zakonsku regulativu, Ustavne odredbe, Europsku socijalnu povelju, Konvenciju o pravima djeteta, Opću deklaraciju o ljudskim pravima, istražit socijalna prava i mehanizam nadzora.
2. Stupiti u kontakt i dogovoriti sastanke i razgovore s gđom. Ankicom Perhat, pročelnicom Odjela gradske uprave za zdravstvo i socijalnu skrb, gđom. Dragicom Marač, pročelnicom Upravnog odjela za socijalnu politiku i mlade, te saborskog zastupnikom Romanom Jerković koja ima dugogodišnje iskustvo bavljenja socijalnom politikom djece i mlađih.
3. Informirati Grad Rijeku, Odjel gradske uprave za zdravstvo i socijalnu skrb, Primorsko goransku županiju, Upravni odjel za socijalnu politiku i mlade o akciji, općinu Kostrena, saborskog zastupnika Romanu Jerković i dr. interesu i angažmanu učenika u borbi protiv gladi i siromaštva.
4. Na sastancima iznijeti naša zapažanja i pozvati ih na djelovanje
5. U suradnji sa Školom za primjenjenu umjetnost iz Rijeke napraviti grafičku pripremu slikovnice „Glad, glad, glad“ koja će sadržavati osobnu isповijest mlade djevojke o iskustvu gladi
6. Pisanim zahtjevom obratiti se za finansijsku potporu Gradu Rijeci, Odjelu gradske uprave za zdravstvo i socijalnu skrb, Primorsko goranskoj županiji, Upravnom odjelu za socijalnu politiku i mlade
7. Uspostaviti suradnju s prodekanicom Filozofskog fakulteta u Rijeci, Ines Srdoč Konestru u svrhu realizacije izložbe i promocije slikovnice Glad, glad, glad“.
8. Izraditi promotivne plakate sa sadržajem koji će osvjećivati građane o problemu gladi i senzibilizirati ih za doprinos u rješavanju tog problema, te pozivati na sudjelovanje kupovinom „kruh za poslije“.
9. Organizirati promotivno-prodajne štandove za promociju Akcije i prodaju Slikovnice

10. Pozvati pekarske radnje na suradnju isticanjem plakata i postavljanjem naših slamanatih košare u kojima će građani moći odlagati "kruh za poslije" namijenjen socijalno ugroženim osobama.
 11. Organizirati promociju Slikovnice i tematsku izložbu učeničkih radova na Filozofskom fakultetu u Rijeci,
 12. Predstaviti se na Smotri projekata iz područja ljudskih prava i demokratskog građanstva, na Vijeću učenika, Vijeću roditelja, te na svečanosti povodom Dana škole.
- Naše uvjerenje u ostvarivost plana djelovanja proizlazi iz Ustavom zagarantiranih prava djece i mladih na zdrav život, te obvezu svih građane da u sklopu njihovih ovlasti i djelatnosti posvećuju osobitu skrb zaštiti zdravlja ljudi, prirode i okoliša.

Ostvareni rezultati

Učenici su dobili punu potporu za svoje djelovanje od Grada Rijeke, Odjela zdravstva i socijalne skrbi i Primorsko goranske županije, Upravnog odjela za odgoj i obrazovanje te Upravnog odjela za socijalnu politiku i mlade. Učeničku inicijativu ocjenjena je kao "vjerodostojan i hvalevrijedan projekt mladih društveno osvještenih građana ". Također, učenicima je obećana financijska potpora za realizaciju projektnih aktivnosti.

Radom na projektu članovi grupe naučili su kako prepoznati i istražiti problem, proučavati izvore informacija, pripremati, provoditi i analizirati ankete, intervjuje i prezentirati se. Razvili su komunikacijske vještine, prihvaćanje kroz rad u grupi i suradničko učenje. Osvjestili su mogućnost i važnost vlastitog doprinosa društvenoj zajednici i učvrstili pozitivne sustave vrijednosti; empatiju, brigu, altruizam i humanost.

Projekt će biti predstavljen

Projekt će biti predstavljen na županijskoj Smotri, Filozofskom fakultetu u Rijeci, Vijeću učenika i Vijeću roditelja i prigodom obilježavanja Dana škole, te sredstvima javnog informiranja

3. DA znanju, DA životu

Tematsko područje

Građanski odgoj i obrazovanje, građanska odgovornost, humane vrednote

Cilj

Ospoznati što veći broj učenika za pružanje prve pomoći u svim situacijama ozljeda i naglo nastupajućih bolesti. Razvijati osjećaje humanosti, tolerancije, suosjećanja i odgovornosti za sebe i zajednicu.

Škola

Gospodarska škola, Vladimira Nazora 38, 40 000 Čakovec

T/F: 040/ 395 – 302

E-adresa: gospodarska-skola-cakovec@ck.t-com.hr

Voditeljica: Patricija Topolnjak, prof. hrvatskog jezika i književnosti

Učenici koji su sudjelovali u projektu

Dajana Oršoš (1. razred), Nevena Novak (1. razred), Ana Brizić (2. razred), Sara Mitrašinović (2. razred), Nikola Tkalec (2. razred), Nikolina Đuranec (2. razred), Sara Stojko (2. razred), Matija Posavec (2. razred), Luka Grahovec (2. razred), Kristina Mikuljan (2. razred), Paula Mesarek (3. razred), Filip Golub (3. razred), Filip Paler (3. razred), Helena Zdolec (3. razred), Helena Kopasić (3. razred), Petar Horvat (4. razred), Majkl Kodba (4. razred), Kristina Medved (4. razred), Roko Major (4. razred), Denis Žnidar (4. razred), Dominik Lovrenčić (1. razred – pomoćno zanimanje), Nikola Balog (1. razred – pomoćno zanimanje)

Učenice koje će predstaviti projekt na smotri: Paula Mesarek (3. razred), Filip Golub (3. razred), Filip Paler (3. razred), Helena Zdolec (3. razred), Sara Stojko (2. razred)

Izbor i istraživanje problema

Ideja uvođenja prve pomoći u sva zanimanja Gospodarske škole (ali i ostalih srednjih škola) rodila se krajem prošle školske godine, no tek u listopadu 2013. učenici 3. CP i 3. PT razreda počeli su ozbiljnije razmišljati o tom nedostatku našeg obrazovnog sustava. Naime, neke situacije u Školi ukazale su na problem neznanja, needuciranosti mladih ljudi (učenika) na području Prve pomoći. Iako neka zanimanja imaju u planu i programu polaganje Prve pomoći (smjer: vozač motornog vozila, tehničar za cestovni promet, poljoprivredni tehničar), većina je učenika ipak uskraćena tog znanja i prakse. Da bi potvrdili svoje pretpostavke, učenici su odlučili napraviti malo istraživanje te anketirati sve učenike Škole. Rezultati su pokazali kako zaista postoji želja za znanjem, ali i potreba. Učenici su pokazali kako ne bi znali na koji način postupiti u određenim situacijama, koje su bile navedene u anketi, do dolaska stručnjaka. Razlog tome je isključivo neznanje što nije propust učenika već sustava. Poznavanje Prve pomoći stvar je opće kulture i mogućnost da se nekome spasi život. Stoga su se učenici odlučili izboriti i reći: *Da znanju, da životu.*

Moguća rješenja problema

Nakon analize rezultata ankete, učenici su napravili kratku raspravu na kojoj su predložili moguća rješenja uočenog problema. Prvi prijedlog bio je uvođenje Prve pomoći kao obavezni

predmet u nastavne planove i programe svih zanimanja. Ubrzo su sami shvatili kako je to ipak prevelik zalogaj koji iziskuje ogroman angažman, puno vremena, ali veže uza se i brojna druga pitanja i probleme.

Drugi prijedlog bio je da se građa iz prve pomoći utka u kurikulum Zdrastvenog odgoja. Predložili su i edukaciju svih učenika Gospodarske škole u sklopu radionica, no na sastanku u Crvenom križu odmah su ukazali na nedostatak. Naime, naša škola broji oko 650 učenika i edukacija svih učenika u razdoblju od nekoliko mjeseci počela je djelovati kao nemoguća misija. Proučavajući prva dva prijedloga, njihove prednosti i nedostatke, učenici su došli do zaključka da bi mogli u svakom razredu odabratи dvoje ili troje učenika koji bi činili tim prve pomoći svog razreda. Na taj bi način bili uključeni svi razredi, a u školi bi u svakom trenutku postojala osoba sposobljena za pružanje prve pomoći u slučaju nezgode.

Najbolji pristup rješavanju problema

Svoju ideju i prijedloge predstavili smo ravnateljici Crvenog križa u Čakovcu te medicinskoj sestri Alenki koja je jedan od edukatora prve pomoći. Dogovoreno je kako ćemo u svakom razredu formirati tim koji će na radionicama iz prve pomoći stići potrebno znanje i vještine za reagiranje u situacijama ozljeda i naglo nastupajućih bolesti.

Učenici su trebali proći edukaciju u trajanju od 9 sati, a kako je opširna i zahtjevna građa, dogovorili smo 3 radionice u trajanju od 3 sata.

Kako se svake godine održava natjecanje iz Prve pomoći, оформili smo i tim od 6 učenika te smo ih zajedno s mentoricom pripremili za međužupanijsko natjecanje.

Plan djelovanja

Nakon istraživanja, svu prikupljenu građu objedinili smo u zajedničkoj mapi i pripremili smo materijale koje ćemo predstaviti medijima, Vijeću učenika, Nastavničkom vijeću.

Radionice održane u prostorima Gospodarske škole pokazale su se izuzetno korisnima. Postavilo se pitanje financiranja, no kako smo prva škola koja se javila s idejom edukacije učenika na području prve pomoći, Crveni križ odlučio je volontirati i te na taj način doprinjeti ovom projektu.

S obzirom na veliku popularnost društvene internetske mreže *Facebook* i veliki interes učenika oko ovog projekta, trenutno se radi na osnivanju grupe koja će poslužiti kao mjesto učenja, širenja znanja, pružanja pomoći, savjeta, podrške.

Zaključili smo da bi bilo poželjno i potrebno predstaviti projekt ili barem ideju projekta u svim osnovnim i srednjim školama naše županije, ali i šire. Poražavajuća je činjenica koliko su građani, bez obzira na dob i spol, (ne)upoznati, (ne)educirani na spomenutom području.

Radionice iz prve pomoći trebale bi se održavati i dalje.

Ostvareni rezultati

Učenici su radom na projektu razvili vještine aktivnog djelovanja za dobrobit zajednice, istraživanja, suradničkog učenja, diskusije, intervjuja, pisanja dopisa, javnog predstavljanja, humanog ponašanja, a stekli su određena znanja i vještine iz područja prve pomoći.

Projekt je bio predstavljen:

Učenicima naše škole, razrednicima, a bit će predstavljen i u lokalnim medijima (Međimurje, Međimurske novine, eMeđimurje, na stranicama škole), Vijeću učitelja, roditelja i učenika, te školama koje budu pokazale interes.

4. Al' se nekad dobro jelo!

Tematsko područje

Zavičajni identitet kao dio nacionalnog domovinskog identiteta

Cilj projekta

Osvijestiti kulturološke vrijednosti zavičajne gastronomске ponude u sklopu nacionalnog identiteta i turističko-kulturnog sadržaja Hrvatske.

Škola

Srednja škola Marka Marulića Slatina
Trg Ruđera Boškovića 16, 33520 Slatina
Telefon: 033/551-449
Faks: 033 551 577
E-adresa: matijagosler2002@yahoo.com; ss.marka.marulica@vt.t-com.hr

Voditelj projekta

Matija Gosler, prof.

Učenici

Katja Živković (1. a gimnazije), Monika Tokić (1. a gimnazije), Marina Relatić (2. b gimnazije), Višnja Šljivac (3. b gimnazije), Lucija Ivanac (3. a gimnazije), Lucija Fotez (3. a gimnazije), Andrea Gregurić (3. a gimnazije), Lucija Butorac (4. b gimnazije), Antonija Peršić (4. b gimnazije), Lea Macinger (4. b gimnazije)

Prvih četvero učenika predstaviti će projekt na smotri, a rezervni članovi grupe su Lucija Ivanac, Lucija Fotez i Andrea Gregurić

Opis

Izbor i istraživanje problema

Turizam kao gospodarska djelatnost ima važnu ulogu u hrvatskom gospodarstvu. Unutar grupe za demokratsko građanstvo naše škole razmišljali smo o turizmu u našem gradu i županiji te donijeli odluku o istraživanju turističko-kulturne ponude našeg grada i županije. Upoznali smo se s prirodnim turističkim ponudama, kulturnim spomenicima i manifestacijama naše županije. U brojnim prospektima nismo pronašli autentičnu gastronomsku turističku ponudu, stoga smo odlučili istražiti ovaj dio turističke ponude Virovitičko-podravske županije. U analizi jelovnika ugostiteljskih objekata uočili smo nedostatak autohtonih, zavičajnih jela i pića. Anketom u školi potvrdili smo postojanje autohtonih jela u domaćinstvima slatinskog kraja.

Moguća rješenja problema

Analiza ankete pružila nam je nekoliko mogućnosti u isticanju vrijednosti zavičajne gastronomске ponude u okviru turističko-kulturne ponude naše županije. One se temelje na upoznavanju turista s gastronomskom zavičajnom ponudom grada i/ili županije.

a) u razgovoru s predstavnicima turističke zajednice naše županije i grada ostvarena je suradnja u izdavanju knjige recepata zavičajnih autohtonih jela i pića našeg kraja i županije. U izradu knjige recepata uključile su se i lokalne općinske zajednice cijele županije.

b) izrada jelovnika za ugostiteljske objekte koji nude smještaj turistima ili se nalaze u blizini turistički atraktivnih lokaliteta naše županije ili poslužuju prilikom odvijanja kulturnih

manifestacija u gradu ili županiji. Jelovnici sadrže zavičajna autohtonja jela i pića grada i/ili županije i na taj način upotpunjavaju kulturno-turističku ponudu.

c) sudjelovanje ili organizacija smotre ili manifestacije u predstavljanju autohtonih jela i pića na prostoru Republike Hrvatske i/ili Europske unije. Poznavanje gastronomskih običaja ostalih prostora Hrvatske ili Europe pomaže u osnaživanju vlastitog domovinskog, ali i zavičajnog identiteta. Ujedinjeni u različitosti gastronomskog identiteta najbolji je primjer integracije Hrvatske u europske izazove.

Najbolji pristup rješenju problema

Izrada materijala poput knjige recepata autohtonih jela i pića našeg grada i županije smatramo najboljim pristupom upoznavanja turista s gastronomskim ponudama kraja. Upotpunjeno s jelovnicima u ugostiteljskim objektima čini cjelovitu ponudu dostupnom svakom turistu. Budući da moderni turistički dobromanjernici svoje destinacije određuju putem vizualnih informacija (internet, tv prilozi, fotografije, preporuke,...) odlučili smo predstaviti dio gastronomске ponude grada i županije putem izrade dokumentarnog filma. Pri tome smatramo ovaj način oglašavanja najprimjereni modernom putniku-turistu. Filmski sažeci predstavljeni na internetskim portalima imaju najveći udjel gledanosti i dostupnosti svim ljudima. Uklopljeni u mrežne stranice grada i/ili županije pomoći će vrednovanju autohtone gastronomске ponude.

Plan djelovanja

Uz pomoć turističke zajednice grada Slatine ideja o vrednovanju gastronomskog identiteta dobila je knjigu u obliku recepata jela slatinskog kraja i županije Virovitičko-podravske. Dio knjige predstavljen je na Međunarodnom sajmu *Viroexpo* u siječnju 2014. godine. Putem udruge mladih Krik ideja o poznavanju kulturno-turističkog identiteta, a time i gastronomске autohtonosti, predstavljena je u sklopu projekta međukulturalne razmjene mladih iz Hrvatske i Španjolske. Grupa demokratskog građanstva naše škole izradila je dokumentarni film koji će biti prikazan na filmskom festivalu *SLAFF* u Slatini i drugim festivalima mladih amaterskih filmova, a sažetak će biti prikazan i na stranicama turističke zajednice grada Slatine.

5. Govor odjeće

Tematsko područje

Razvoj identiteta i interkulturalne kompetencije, osobna prava i sloboda te odgovornost i poštovanje prava drugih.

Cilj

Potaknuti mlade na promišljanje o slobodi odijevanja kao izraz osobnog prava na razvoj identiteta, ali i odgovornosti i poštovanja prema drugim kulturama, osobama i institucijama.

Škola

Škola za umjetnost, dizajn, grafiku i odjeću Zabok
Adresa: Prilaz prof. Ivana Vrančića 5, 49210 Zabok
T/F: 049 221 620, 049 221 147
E-adresa: skola.umjetnosti.zabok@kr.t-com.hr

Voditeljice:

Karmela Kristić Šimek, prof., Vlatka Guberina, prof.

Učenici

Broj učenika u projektnoj skupini: 7

Sandra Benčić (1. D), Marija Gebert (1. D), Petra Hršak (1. D), Antun Škrlec (1. D), Barbara Celjak (3. W), Valentina Gorupec (3. W), Valentina Vuksan (3. W).

Učenici koji će predstavljati projekt na Smotri: Sandra Benčić (1. D), Marija Gebert (1. D), Petra Hršak (1. D), Antun Škrlec (1. D)

Opis

Izbor i istraživanje problema

Ovogodišnjim projektom "Govor odjeće" istražili smo fenomen odijevanja kao oblik individualne slobode i prava na izražavanje, ali i uvažavanja minimalnih standarda demokratske građanske kulture. Promišljalo se o važnosti pravila odijevanja u određenim situacijama i institucijama te o odjeći kao izričaju kojim se šalje određena poruka drugome. Na tu temu bili smo potaknuti prošlogodišnjim projektom o kulturi ponašanja mladih u školi i izvan nje te smo projekt razvili u ovom smjeru. Postavilo se pitanje može li se određenim načinom odijevanja uvrijediti druge ili njihove vrijednosti? Iskazujemo li poštovanje/nepoštovanje prema nekome ili nekoj instituciji svojim određenim odijevanjem i modnim dodacima? Što učiniti ako je to tako?

Iako u Kućnom redu Škole stoji da se nastavnici i učenici trebaju primjereni odijenuti za boravak u školi, ipak se odijevanje sagledava kao odraz vlastitog opredjeljenja za neku glazbu, životnu filozofiju ili modni stil. U svemu tome prevladava prilično šarenilo. Uočeno je niz neprimjerenosti i neukusa kojima nije mjesto u prostorima škole kao odgojno-obrazovnoj ustanovi. Sve nas je to navelo na promišljanje i istraživanje ove problematike. Što je osobni modni stil i gdje se može u potpunosti iskazati? Gdje se trebaju uvažavati pravila odijevanja? Odlučili smo prvo ispitati mijenje učenika naše škole putem plakata istaknutog na vidljivom mjestu škole gdje su učenici mogli izraziti svoje mišljenje. Različita razmišljanja i odgovori naveli su nas na daljnja razmišljanja i osmišljavanja određenih aktivnosti. Na Vijeću učeniku raspravljali smo o pravilima odijevanja i mogućnosti izrade Pravilnika odijevanja.

Grupa učenika koja je sudjelovala u radu projekta imala je zadatak u literaturi i medijima pronaći podatke o pravilima odijevanja. U knjižnici su nađeni članci i literatura vezana za

povijest mode i stilove odijevanja. Pretražujući internet učenici su uočili kakva pravila odijevanja imaju neki fakulteti i škole kod nas i u inozemstvu. Na osnovu toga izrađena je i anketa za nastavnike i učenike. Osmisljene su radionice za učenike u suradnji sa stručnom suradnicom. Učenici su mogli izreći svoje mišljenje i prijedloge o odijevanju kao obliku slobode pojedinca, ali i promišljati o potrebi uvažavanja drugih osoba, kultura, običaja, tradicije.

Moguća rješenja problema

1. Upozoravati pojedinačno neke učenike na neprimjereno odijevanje od strane nastavnika/učenika
2. Održavanje radionica na temu primjereno/neprijetljivo ponašanja u svim razredima Škole
3. Poticanje učenika na uočavanje, reagiranje i djelovanje na neprimjereno odijevanje te izradu Pravilnika odijevanja (Etičkog kodeksa odijevanja)

Najbolji pristup rješenju problema

Razmišljajući o najboljem rješenju ovog problema, koji za jedan dio mlađih predstavlja važan segment njihovog života, odlučili smo se za radionice koje su odlična prilika da mlađi iskažu svoje mišljenje i da razmisle je li neka odjeća, odjevni predmet ili modni dodatak prilagođen određenoj situaciji ili ne. Znamo da nastavnici pokušavaju ukazati na neprimjerene oblike oblačenja, ali i dalje su prisutni oblici neprijetljivog ili neukusnog oblačenja. Odlučili smo svakako u ovu problematiku uključiti što veći broj učenika kroz (inicijalni plakat, ankete, radionice, debate), ali i ravnateljicu i nastavnike (ankete, radionice, intervju, debate). Po završetku projekta cilj je sve prijedloge sročiti u jedan dokument Škole sa svrhom izgradnje ugodnog okruženja i poboljšavanja kvalitete života za sve njezine sudionike.

Plan djelovanja:

1. inicijalni sastanak otvoren za sve učenike škole – projektni tim čine učenici 1. i 3. razreda dizajna i intenet dizajna
2. upoznavanje s ciljevima građanskog odgoja i dosadašnjim projektima
3. dogovor oko izbora problema
4. podjela zadataka učenicima
5. proučavanje Statuta, Školskog reda i Etičkog kodeksa Škole, literature u knjižnicama i na internetu o stilovima i pravilima odijevanja
6. izrada pitanja za plakat i izrada plakata za učenike škole – izjašnjavanje o njihovom stavu vezano za stil i pravila odijevanja (izložen u školi – učenici su slobodno zapisivali svoja razmišljanja)
7. izrada pitanja i provođenje ankete za nastavnike Škole
8. izrada pitanja i provođenje ankete za učenike Škole
9. intervjuiranje ravnateljice ŠUDIGO Zabok
10. intervjuiranje profesorica iz Obrazovnog sektora odjeće
11. sudjelovanje u izradi i provođenju radionica za učenike Škole
12. priprema za debatu i održavanje debate
13. predstavljanje projekta na projektnom danu i otvorenim vratima Škole
14. izrada dokumenta Pravila odijevanja ili Etički kodeks odijevanja Škole u suradnji s Vijećem učenika

Ostvareni rezultati

Plan djelovanja je realiziran u potpunosti što se tiče proučavanja literature, izrade plakata, anketiranja, intervjuiranja, analize, izrade i provođenja radionica u nekoliko razreda. Radionice će se provoditi i dalje tijekom školske godine za sve razrede na satovima razrednih odjela. Planiramo realizirati debatu, iznošenje rezultata svih aktivnosti na Vijeću učenika te izradu dokumenta Pravila odijevanja. Na Projektnom danu i Otvorenim vratima Škole u travnju bit će predstavljen cijeloviti projekt GOVOR ODJEĆE. Snimit će se prilog za emisiju „Naš glas“ na Radio Zaboku koju vode učenici naše škole.

Projekt je bio predstavljen

Projekt je predstavljen ravnateljici ŠUDIGO Zabok, Nastavničkom vijeću i Vijeću učenika.

6. Zaustavimo autodestrukciju

Tematsko područje

Ekologija i uloga građana u održivom razvoju

Cilj

Najvažniji je cilj osvijestiti učenike i građane o pravilnom razvrstavanju otpada, informirati ih o postojanju i funkciji tzv. zelenih otoka, potaknuti ih na ekoaktivnosti i sprječavanje stvaranja divljih odlagališta.

Škola

Gimnazija Antuna Gustava Matoša, Zabok

Prilaz Janka Tomića 2, 49 210 Zabok

T/F: 049 587661, 049 503382

E-adresa: ss-zabok-503@skole. htne. hr

Voditeljica

Katarina Halambek, prof.

Učenici

Broj učenika u projektnoj skupini: 10 – U radu na projektu sudjelovali su učenici 3. a i 3. b razreda koji pohađaju izborni predmet Odgoj za ljudska prava.

Amalija Curman, Katarina Cvetko, Janja Habulin, Filip Husnjak, Mirka Jureša, Antonio Kapusta, Monika Posavec, Valentino Vlahović, Jelena Vrhovec, Marija Žlender

Opis

Izbor problema

Učenici 3. a i 3. b razreda koji pohađaju od ove školske godine izborni predmet Odgoj za ljudska prava, proučavali su, navodili i tumačili u sklopu nastave ljudska prava, pravila, potrebe, obveze, dužnosti i odgovornosti. Nakon što smo se odlučili za izradu projekta, učenici su se prisjetili svojih tumačenja i radionica te počeli prepoznavati probleme u sredini koja ih okružuje. Sam izbor bio je dosta dugotrajan jer smo uočili mnoge probleme, no ipak smo uspješno većinskim brojem glasova odredili problem kojim ćemo se baviti. Učenici su uočili kako su stanovnici grada Zaboka nedovoljno informirani o razvrstavanju otpada i postojanju tzv. zelenih otoka te da stvaraju divlja odlagališta koja negativno utječu na doživljaj grada Zaboka. Također su primijetili da je u posljednje vrijeme učinjeno mnogo toga da bi zagadenost okoliša bila što manja i da bi ljudi razvrstavali otpad, no zajednica je ipak i dalje uspavana. Zaključili smo da, unatoč mnoštvu mogućnosti, građani nedovoljno sudjeluju u brizi oko okoliša.

Istraživanje društvene važnosti problema

Nakon što smo odabrali problem, počeli smo istraživati zakone i propise koji se odnose na taj problem (Ustav Republike Hrvatske, Zakon o zaštiti okoliša, Zakon o otpadu, Opća deklaracija o ljudskim pravima), internetske i elektroničke izvore, pratiti tisk i ostale medije te prikupljati i proučavati raznu literaturu. Anketirali smo najprije učenike Gimnazije Antuna Gustava Matoša, zatim građane Zaboka i na kraju učenike ostalih srednjih škola koje se nalaze u Zaboku s ciljem da se upoznamo s ekološki (ne)prihvatljivim navikama lokalne zajednice. Nakon što smo proveli anketu, statistički i grafički obradili smo podatke te načinili analizu.

Oblikovanje mogućih rješenja problema

Nakon provedene ankete zaključili smo da je građane potrebno informirati i razviti njihovu ekološku svijest. Da bismo riješili problem, predložili smo nekoliko rješenja: izrada letaka na kojima bi se nalazila mapa zelenih otoka i informacije o načinu razvrstavanja krupnog ili sitnog otpada, postavljanje malih ekokanti po ulicama grada Zaboka koje ne bi služile za skupljanje raznovrsnog otpada, već bi svaka bila predviđena za skupljanje određene vrste otpada (papira, stakla, plastike), obraćanje urednicima Zagorskog lista da bi i novine obavještavale građane o položaju zelenih otoka, ekoakcije, informiranje putem društvene mreže Facebook.

Izbor najbolje pristupa rješenju problema

Svaki od navedenih načina rješavanja problema imao je svoje prednosti i nedostatke koje su učenici prepoznali i opisali te smo nakon toga odlučili da ćemo, kao nabolji pristup rješenju problema, odabrati informiranje građana putem letaka jer smo uočili važnost edukacije stanovnika o samom pojmu tzv. zelenih otoka i lokacijama na kojima se nalaze. Učenici su predložili i organiziranje akcija čišćenja divljih odlagališta čime bi potaknuli i ostale građane na takve ekoakcije koje mogu biti idealna prilika za sve prijatelje prirode i grada Zaboka da radom i zajedničkim druženjem pokažu ljubav prema svom mjestu i prirodi. Nakon izbora najboljeg pristupa rješenju problema, počeli smo osmišljavati naziv projekta. Između desetak predloženih naziva učenici su se odlučili za naziv *Zaustavimo autodestrukciju* zbog ozbiljnosti koja je očita u njemu te zato što smatraju da se iz samog naziva može iščitati da smo svi mi kao zajednica pozvani prestati zagadivati okoliš te štititi našu majku prirodu.

Razvoj plana akcije

Smatrajući da ćemo putem letaka i ekoakcija riješiti problem neinformiranosti i nedovoljne osviještenosti građana, prionuli smo na planiranje dizajna letka i njegovu distribuciju te organizaciju akcije čišćenja. Razmišljajući o letku, krenuli smo od činjenice da mora sadržavati točne informacije, biti vizualno dobro oblikovan i jasan u svojoj poruci. Akcijom čišćenja željeli smo u kratkom vremenu riješiti određena divlja odlagališta pa su učenici predložili da bismo trebali aktivirati ostale učenike trećih razreda Gimnazije Antuna Gustava Matoša koji pohađaju izborne predmete da bi nam pomogli u čišćenju, a oni su vrlo brzo na to pristali. Nakon što smo intervjuirali Mariju Kušan, rukovoditeljicu djelatnosti Komunalno Zabok d. o. o., i prikupili sva potrebna sredstva za čišćenje, sastavili smo tri grupe koje smo podijelili na tri lokacije i tako očistili određena područja, fotografirali ih i na temelju odabranih fotografija dovršili oblikovanje letka.

Javno predstavljanje ponuđenog rješenja problema

Projekt će također biti predstavljen na Županijskoj smotri projekata iz područja Nacionalnoga programa odgoja i obrazovanja za ljudska prava i demokratsko građanstvo te članovima Odbora za ekologiju u Zaboku. Naš je plan ostvaren (izradili smo letak, započeli akcije čišćenja, potaknuli na takve akcije učenike i dio građana) te je jedino još u tijeku distribucija letaka kućanstvima u Zaboku.

Predstavljanje plana akcije široj zajednici

Projekt je predstavljen u Gimnaziji Antuna Gustava Matoša pred učenicima i nastavnicima. O ostvarenim akcijama čišćenja građani su obaviješteni putem novina „Zagorski list“ i mrežnih stranica Škole.

7. Naveke se veruvale

Tematsko područje

Razvoj osobnog, zavičajnog identiteta.

Cilj

Informiranje i educiranje učenika o etničkoj i duhovnoj tradiciji zavičaja kao dijela kulturne baštine domovine.

Škola

Srednja škola Bedekovčina

Adresa škole: Ljudevita Gaja 1, 49 222 Bedekovčina

Tel. 049 213 514

E-adresa: skola-bedekovcina@kr.t-com.hr

Voditeljice

Danijela Švigir, prof., Ivančica Čehulić, prof

Učenici

Broj učenika u projektnoj skupini: 12

Tea Kolar 3Ga, Ivona Fotivec 3Ga, Antonio Šoštarić 3Ga, Mateo Zubić 3Mb, Helena Mikulčić 3Mb, Valentina Biškup 3Mb, Antonija Rajski 3Mb, Lidija Hruškar 3Mb, Lucija Ptujec 3Mb, Elizabeta Banjac 3Mb, Lucija Mahalec 4Mb, Mateja Hren 4Mb

Učenici koji će predstavljati projekt: Vedran Vugrin 3Mb, Paula Vujica 3Mb, Tena Novak 1Ma, Lorena Benko 1Mb

Opis

Izbor problema

Usmene predaje, legende i narodna vjerovanja predstavljaju važan dio kulturne tradicije svakog naroda pa smo se nakon uvodnog predavanja iz etnologije odlučili baviti upravo tim tematskim područjem.

Svima nam je poznato da je područje Hrvatskog zagorja oduvijek bilo kolijevka bogate narodne baštine očuvane najvećim dijelom putem narodnih predaja. Suvremeni način života učinio je svoje, tako da je u nedostatku pisanih izvora taj dio ostavštine polako počeo iščezavati. Bez obzira je li riječ o običajima, čiji su temelj vjera ili se pak govori o legendama i narodnim vjerovanjima bake su pričajući unucima prenosile mnogobrojne priče i navike njihovih predaka.

Uz Dalmaciju, u Hrvatskom zagorju nalazi se najveći broj dvoraca, kurija, kapelica i crkava. Svi dobro znamo da tamo gdje su dvorci tu se pojavljuju i različite priče i legende. Upravo je to zaokupilo našu pažnju, a kako smo zaključili da je teško na jednom mjestu pronaći sve zanimljivosti i podatke vezane uz njih odlučili smo se ozbiljnije baviti tom tematikom i pokušati prikupiti što više podataka. Na taj su način narodna vjerovanja postala naš ovogodišnji predmet proučavanja, a naslov „Naveke se veruvale“ naziv našeg projekta.

Moguća rješenja problema

S obzirom na kompleksnost tematike raspravljali smo o mogućim rješenjima i tražili najbolji način proučavanja. Mogućnosti su bile različite: proučiti samo svjetovne legende i vjerovanja, proučiti samo crkvene legende ili pak oboje. Izložili smo prednosti i nedostatke svake mogućnosti. Zaključak je bio da sastavni dio tog djela tradicije čine i jedne i druge legende jer samo zajedno čine potpunu cjelinu.

Podjelivši zadatke razgovarali smo i o najboljem pristupu temi. Jedan od pristupa bio je usmjeriti se na predavanjima profesorica, drugi je bio proučiti raspoloživu literaturu o

spomenutoj tematici, a treća je mogućnost bila terensko istraživanje. Želja nam je bila dobiti što vjerniju sliku pa smo se ponovno odlučili za kombinaciju svih spomenutih pristupa.

Najbolji pristup rješenju

Nakon rasprave i izlaganja mogućih rješenja te proučavanja njihovih prednosti i nedostataka odlučili smo djelovati u smjeru edukacije. Provoditi ćemo je na način da nakon što sami naučimo nešto više o spomenutoj tematici, znanje prenosimo drugim učenicima i djelatnicima naše škole. Zaključili smo da bi korisno bilo napraviti „otvoreni sat“ te objediniti sve prikupljene podatke.

Plan djelovanja

Što smo ostvarili i kakav je rezultat našeg rada?

1. Slušali smo predavanja prof. Čehulić i prof. Švigor
2. Proučili smo svu dostupnu literaturu.
3. Bavili smo se terenskim istraživanjem (posjetili smo Belec i Mariju Bistrigu, razgovarali s mještanima)
4. Upoznali smo se s radom Instituta za etnologiju i folkloristiku
5. Anketirali smo učenike naše škole.
6. Organizirali smo „otvoreni sat etnologije“ u cilju edukacije drugih učenika i djelatnika škole
7. Prikupljene podatke objedinili smo na cd-u koji je dostupan u školskoj knjižnici

Projekt je bio predstavljen

S projektom smo upoznali ravnatelja, pedagošku službu škole, a uz to što smo opće informacije o projektu stavili i na internetske stranice škole, predstavili smo ga i jednom prvom razredu na satu građanskog odgoja. Organizirali smo i „otvoreni sat“ na kojem smo uz predstavljanje projekta učenicima i djelatnicima škole odgovarali na mnogobrojna pitanja vezana uz narodna vjerovanja i legende.

Što smo ostvarili?

Plan djelovanja u potpunosti je realiziran. Napravljena je anketa kojom smo dobili informacije koliko su učenici upoznati s legendama i narodnim vjerovanjima. Kroz terensko istraživanje, predavanja profesorica i pročavanje literature saznali smo mnogo novih podataka koje smo objedinili na cd-u i na „otvorenom satu“ prenijeli zainteresiranim učenicima i djelatnicima škole.

8. Mudri (modri) stolac

Tematsko područje

Ljudskopravna (poštivanje vladavine prava) i politička(vlast i demokratsko upravljanje državom)

Cilj

Potaknuti učenike da aktivno sudjeluju u izboru predstavnika vlasti i da odgovorno vrše osobnu društvenu ulogu, ulogu učenika. Osposobiti ih da kritički promišljaju političku svakodnevnicu i uključuju se u različite aktivnosti koje će doprinjeti izgradnji političke zajednice po mjeri čovjeka.

Škola

Srednja Škola Oroslavje

Adresa škole: Gajeva 1, 49243 Oroslavje

Telefon: 049 588 740; Telefaks: 049 588 741

e-mail: renata.candrlic@email.t-com.hr; anaknezevichesky@yahoo.com

Voditeljice

Ana Knežević-Hesky, prof., Renata Čandrlić, prof.

Učencii

Broj učenika u projektnoj skupini: 9

Podaci o učenicima (ime i prezime svakog člana skupine, razred):

Darija Ladišić, Klaudia Curman, Ivana Mihovljanec, David Bićanić, Tamara Tomić, Tamara Zvonarek, Lea Mundor, Valerija Mihovljanec i Dominik Sporiš.

Učenici koji će predstavljati projekt na Smotri: Darija Ladišić, Valerija Mihovljanec, David Bićanić, Lea Mundor

Opis

Izbor i istraživanje problema

Aktivno građanstvo sastavni je dio života u demokraciji. Nema demokracije bez građanina, a građanin i nije građanin ako nije aktivan.

Različitim aktivnostima obilježili smo 2013. Europsku godinu aktivnog građanstva. Kao aktivni građani preuzimamo odgovornost za vlastito djelovanje, izvršavanje osobnih uloga. No naša odgovornost ne završava na osobnoj odgovornosti (djeteta, učenika, građanina), ona se podiže i na odgovorno biranje nositelja vlasti, gradonačelnika, zastupnika z Hrvatski sabor, Predsjednika države.

Proučili smo odgovornosti i obveze učenika, gradonačelnika i predsjednika, vjerujući da svaka uloga iziskuje određenu vrstu mudrosti.

Moguća rješenja problema

Javna politika daje nam zakonske okvire za vršenje određenih uloga. Učenička uloga definirana je pravom na obrazovanje i obvezama koje proizlaze iz različitih dokumenata, zakona i pravilnika. Uloge predsjednika i gradonačelnika definirane su također pravnim aktima poput Ustava i zakona o lokalnoj samoupravi. Naša politika je nadopuna javne politike a cilj nam je potaknuti učenike ali i druge članove lokalne zajednice na promišljanje o društvenim ulogama, te ih potaknuti na odgovorno i aktivno sudjelovanje.

Korištenje medija uvijek se čini dobrom rješenjem za širenje svijesti o važnosti problema u zajednici, no učinak ne možemo izravno mjeriti te smo odlučili na provođenje malog istraživanja o poželjnim osobinama nosioca određenih funkcija. Rezultate istraživanja koristit ćemo za informiranje javnosti i poticanje na odgovornije biranje. Istovremeno ćemo osvijestiti i svoju odgovornost pri vršenju učeničke uloge.

Najbolji pristup rješenju problema

Oba rješenja (mediji, te istraživanje i informiranje) imaju svoje prednosti i nedostatke. Naš izbor je istraživanje i informiranje javnosti o rezultatima.

Plan djelovanja

Nakon istraživanja i obrade podataka organizirali smo raspravu na Face-u, izradili plakate sa mudrim stolicama za učenike, a izložbeni primjerak mo(u)drog stolca stavili na javno mjesto u lokalno okupljalište Java gdje smo ostavili i kutijicu za komentare građana.

Ostvareni rezultati:

Nakon provedenog istraživanja i ankete o poželjnim osobinama potrebnim za ispunjavanje društvenih uloga učenika, gradonačelnika i predsjednika izradili smo plakate i letke za komentare u lokalnom okupljalištu Java i holu naše škole., s ciljem poticanja učenika i građana da prihvate svoju ulogu aktivnih sudionika života u zajednici.

Projekt je bio predstavljen

Projekt smo predstavili učenicima na Vijeću učenika, ravnateljici, a planiramo i na Nastavničkom vijeću i Vijeću roditelja. Planiramo i jedan mudri stolac uz kutijicu za komentare s staviti u lokalnu banku (zbog velike fluktuacije građana, stolac može poslužiti za odmor i promišljanje)

9. Gladna nahraniti, žedna napojiti

Tematsko područje

Ljudskopravno tematsko područje (dostojanstvo osobe, ljudska prava, slobode i odgovornosti u kontekstu Ustavnih i zakonskih odredbi Republike Hrvatske te europskom i međunarodnom pravnom sustavu). Društveno tematsko područje (volontiranje i razvoj socijalne solidarnosti).

Cilj

Osvijestiti građane o sve većem broju pučkih kuhinja i mogućnostima pomaganja njihovim korisnicima.

Škola:

Ženska opća gimnazija Družbe sestara milosrdnica s pravom javnosti

Gundulićeva 12, Zagreb

Tel. Faks: 01 4830248 / 01 4875941

E-mail: zog@skole. t-com. hr; ss-zagreb-568@skole. t-com. hr

Voditeljice

Iva Baričević, prof. i Jelena Lulić, prof.

Učenici

Broj učenika u projektnoj skupini: 9 učenica

Dora Marković, 3. c, Klara Radeljak, 3. c, Anamarija Purgar, 3. c, Anamarija Miloš, 3. b, Valentina Pijetlović, 3. b, Josipa Šegota, 3. b, Marina Gale, 2. c, Andrea Vrankić, 2. c, Ana Krasić, 2. c

Učenici koji će predstavljati projekt na Smotri:

Dora Marković, 3. c, Valentina Pijetlović, 3. b, Josipa Šegota, 3. b, Andrea Vrankić, 2. c

Opis

Kroz razgovore s organizatorima i korisnicima pučkih kuhinja pokušati razumijeti i definirati najčešće probleme s kojima se susreću te ih predočiti građanima da bi ih se pokušalo što više osvijestiti o tome.

Izbor i istraživanje problema

Trenutno je u Hrvatskoj prisutna velika osiromašenost ljudi, osobito građanstva, koji su na rubu egzistencije što zbog velikog postotka nezaposlenosti što iz drugih razloga. Upravo takva situacija dovodi do sve većeg broja korisnika pučkih kuhinja koje njima predstavljaju jedini način da dođu do barem jednog kvalitetnog obroka dnevno, neophodnog za preživljavanje.

Moguća rješenja problema

Potaknuti građane na volontiranje u pučkim kuhinjama te na donaciju namirnica.

Najbolji pristup rješenju problema

Organizirati humanitarnu akciju za pučke kuhinje te predstaviti projekt u školama i drugim srodnim ustanovama.

Plan djelovanja

Razgovarati s organizatorima i korisnicima pučkih kuhinja, uključiti se u volontiranje, organizirati humanitarnu akciju na kojoj ćemo ljudima predstaviti svoj projekt te ih pozvati na volontiranje ili donaciju.

Ostvareni rezultati

Volontiranje učenica drugih, trećih i četvrtih razreda Ženske opće gimnazije u pučkoj kuhinji Družbe sestara milosrdnica u Zagrebu.

Projekt je bio predstavljen

Zagreb, Ženska opća gimnazija Družbe sestara milosrdnica s pravom javnosti, 13. veljače 2014.

10. Naš Zagreb

Tematsko područje

Kulturološko

Cilj

Razviti kod mladih stanovnika i posjetitelja Grada Zagreba kulturu javnog života

Škola

Prirodoslovna škola Vladimira Preloga
Ulica grada Vukovara 269, 10000 Zagreb
Tel. 01 6184772; Fax. 01 6184780
E-mail: info@psvprelog. hr

Voditelj projekta:

Miroslav Šašić, prof.

Učenici

svi učenici Prirodoslovne škole Vladimira Preloga

Učenici koji će predstavljati projekt na Smotri: Iva Betević Dadić, 3. d, Katarina Babić, 3. d, Amani Abdel Rahim, 3. d, Luka Čosić, 3. d

Opis

Izbor problema

Učenici srednjih škola su mlađi ljudi od 15 do 18 godina koji po prvi put počinju samostalno izlaziti i svoje slobodno vrijeme provoditi izvan kuće i najbližeg susjedstva. Vrlo često se može čuti kako mlađi nemaju kamo izaći i kvalitetno provoditi svoje slobodno vrijeme. Tijekom rasprave došli smo do zaključka da je jedan od važnih razloga tome neinformiranost. Društvena važnost

Često se događa da mlađi zbog raznih razloga, od nedostatka sredstava do neinformiranosti, svoje slobodno vrijeme provode nekvalitetno, pa čak i opasno, dok s druge strane brojne kulturne, umjetničke i sportske institucije u gradu raznim programima nastoje privući posjetitelje.

Moguća rješenja problema

Razviti kod mlađih kulturu javnog života. Potaknuti ih na posjećivanje kulturnih, umjetničkih i sportskih institucija u gradu.

Najbolji pristup rješenju problema

Društvene mreže imaju sve veću i važniju ulogu u prijenosu informacija među mlađima, pa smo smatrali da bi ih trebalo maksimalno iskoristiti. Projektna skupina je izabrala kulturne, umjetničke, sportske, i društvene institucije u gradu Zagrebu, ponudila učenicima Prirodoslovne škole Vladimira Preloga da te lokacije obiđu, a oni su nakon obilaska, procijenili njihovu atraktivnost iz svoje mlađenačke perspektive i svoja mišljenja objavili na društvenim mrežama. Budući da se radi o interaktivnom i svima dostupnom sučelju njihova stajališta ostala su kao relevantna informacija i vodilja pri planiranju slobodnog vremena, kako mlađima iz Zagreba, tako i onima iz gradske okolice koji planiraju posjetiti Zagreb. Projekt je bio dio programa "Kultura turizma", Turističke zajednice Grada Zagreba i

Gradskog ureda za kulturu, obrazovanje i sport. U projekt su bili uključeni svi učenici Prirodoslovne škole Vladimira Preloga (1080 učenika) i 140 gradskih institucija.

Plan djelovanja

Projekt je realiziran u nekoliko faza. Nakon što je projektna skupina odredila njegove osnovne ciljeve i zadaće, ideja je predstavljena na nastavničkom vijeću škole. Nakon toga održan je sastanak s predstavnicima razreda, koji su informacije o ciljevima, zadaćama i koristi od realizacije projekta prenijeli svojim kolegama u razredima. Organizirali smo uvodno predavanje za učenike na kojem je gđa. Izidora Marković s Instituta za turizam govorila o važnosti turizma i njegovim specifičnostima. Projekt je predstavljen i na vijeću roditelja. Nakon toga je pripremljen popis institucija koje će učenici obići i uređena internetska stranica projekta da bi sve informacije bile dostupne putem interneta. Budući da se radi o velikom broju institucija i velikom broju zainteresiranih učenika pripremili smo aplikaciju kojom su se učenici za obilazak prijavljivati putem interneta. Napravljena je i aplikacija s interaktivnim zemljovidom na kojoj smo označili lokacije institucija koje su učenici obilazili. U prostoru Škole organizirali smo informativni punkt na kojem su učenici putem plakata, oglasne ploče i zaslona posebno prilagođenog računala bili informirani o tijeku realizacije projekta i trenutnim aktivnostima. Pripremili smo i aplikaciju kojom su učenici svoje dojmove i fotografije mogli poslati putem interneta. Svi su ti poslovi obavljeni tijekom studenoga i prosinca, a nakon toga je, od siječnja do svibnja trajala realizacija projekta – obilazak institucija, objava dojmova i fotografija na društvenim mrežama.

Ostvareni rezultati

Veliki broj učenika (607) Prirodoslovne škole Vladimira Preloga je sudjelovao u projektu i upoznao se sa 140 lokacija u gradu na kojima mladi mogu kvalitetno provoditi slobodno vrijeme. Svoja su iskustva prenijeli putem društvenih mreža u svijet, pokazali da ponuda u Zagrebu postoji, da je vrlo raznolika i da cijene (novac) nisu zapreka za dobar izlazak.

Internetska stranica projekta <https://sites.google.com/site/naszagreb2012/>

Prostor na društvenim mrežama:

<https://www.facebook.com/pages/Na%C5%A1-Zagreb/433592270050982?filter=1>

Interaktivni zemljovid:

<https://www.google.hr/maps/ms?hl=hr&authuser=0&msid=0000007be8123cf50004d301a9559a3565fc6&msa=0&ei=RkEnU6vhGcWutAbtnoDoBw&ved=0CAIQIDQoAA&dg=feature>

Javno predstavljanje projekta

Projekt je predstavljen najprije na 3. sajmu Crotour (13. veljače 2013.) na Zagrebačkom velesajmu, a nakon toga su održane završna prezentacija projekata 7. svibnja 2014. u Muzeju suvremene umjetnosti i završna prezentacija u školi.

11. Voda u Baranji

Tematsko područje

Osobna prava i odgovornosti i prava drugih

Cilj

Ospoznati učenike za uočavanje problematike u lokalnoj zajednici, poticati timski rad i suradnju, komunikaciju s lokalnim organima vlasti, traženje rješenja kroz timski rad i suradnju.

Škola

Druga srednja škola Beli Manastir

Školska 3, 31 300 Beli Manastir

Telefon: 031 703 306, telefaks: 705 206, 705 207

E-adresa : tajnistvo@ss-druga.skole.hr

Voditeljica

Jasminka Berend, prof.

Učenici

Ines Kovačević (1. razred), Paula Zlatunić (1. razred), Gabrijela Bistrović (3. razred), Marinela Novak (3. razred), Iva Ljubić (3. razred), Doroteja Matanov (3. razred), Emma Priselac (3. razred), Mateja Cickaji (3. razred), Jožef Balog (4. razred), Tea Rončević (4. razred), Jovana Vranješ (4. razred), Anna Gerber (4. razred), Tomislav Kostolić (4. razred) Učenici koji će predstaviti projekt na smotri: Ines Kovačević (1. razred), Emma Priselac (3. razred), Mateja Cickaji (3. razred), Doroteja Matanov (3. razred)

Opis

Izbor i istraživanje problema

Suočeni s recesijom, promišljajući o općem padu vrijednosti u društvu i užurbanim načinom života, političkim previranjima i medijima opterećenim nezaposlenošću, mitom i korupcijom, nezadovoljstvom ljudi uopće i padom životnog standarda, učenici su odlučili djelovati na polju ekoloških prava i očuvanja vode kao izvora života.

Istraživački rad

Učenici su proveli niz anketa i intervjeta s našim sugrađanima, učenicima, poduzećem Baranjski vodovod, komunicirali i s gradonačelnikom, a do nekih su podataka došli prateći tisk i elektroničke medije.

Analizirali smo dobivene rezultate, svoja nova iskustva bilježili, proučili Ustav Republike Hrvatske, Zakon o vodama, Zakon o vodi za ljudsku potrošnju, UN rezoluciju o pravu na vodu i Okvirnu Direktivu o vodama EU-a.

Moguća rješenja problema

Istraživanje je pokazalo da je voda kao temeljno ljudsko pravo zastupljena u nizu pravnih normi a s kojima ljudi najčešće nisu upoznati niti su educirani o sastavu vode koju konzumiraju i ne znaju da voda mora zadovoljiti zakonske kriterije o ljudskoj potrošnji te našu vodu ne smatraju dovoljno kvalitetnom za konzumiranje.

U cilju rješavanja problematike učenici su se uključili u niz akcija da bi našim sugrađanima približili pravo na vodu i educirali ih o ovoj temi.

Najbolji pristup rješavanju problema

Smatramo da je najbolji pristup problemu učenje o ljudskim pravima i odgovornostima, edukacija, suradnički odnos, timsko djelovanje i suradnja.

Plan djelovanja

Učenici su djelovali u skladu sa zakonskim normama, osobnim primjerom nastojali su potaknuti i druge na djelovanje.

Planirana je prvotna edukacija učenika o zadanoj temi uz sudjelovanje Baranjskog vodovoda, snimanje terena, edukacija naših sugrađana o ovoj temi, komunikacija s lokalnim organima vlasti, a što će u konačnici rezultirati svjesnošću o vodi kao ljudskom pravu i povjerenjem u kvalitetu baranjske vode.

Ostvareni rezultati

Učenici su radom na projektu razvijali svoje vještine istraživanja, suradničkog i iskustvenog učenja, pisanja dopisa, komunikacije s organima vlasti, poduzećem, upoznali zakonsku regulativu, shvatili bit javne politike i demokracije.

Učenici su posjetili baranska vodocrpilišta i pročistač, upoznali se s načinom djelovanja istog te o svemu educirali i naše učenike.

Obilježili smo i Svjetski dan voda povodom kojega smo našim sugrađanima podijelili letke o sastavu baranjske vode.

Projekt je predstavljen i Osječkoj TV.

U sklopu teme zamolbom smo se obratili Baranjskom vodovodu za donaciju aparata za vodu za našu školu koja je pozitivno riješena, a cilj nam je bio potaknuti više konzumacije baranjske vode a manje flaširane. Balone punimo baranjskom vodom.

Predstavljanje projekta

Projekt je putem medija predstavljen široj javnosti, Baranjskom vodovodu, na županijskoj smotri u Osijeku, a planirano je i predstavljanje Nastavničkom vijeću. O svim našim aktivnostima izvještavali smo i na mrežnim stranicama škole.

12. Ne dokolici, da sportu!

Tematsko područje:

Mladi ljudi, građani koji misle globalno, a djeluju lokalno, projekt građanin.

Cilj

Razvijanje svijesti mladih ljudi kako zajedničkim snagama možemo riješiti probleme, nedostatke i javne politike lokalne zajednice, unatoč moralnoj i ekonomskoj krizi društva. Pokrećemo rasvjetu centralnog sportskog terena našeg grada Našica i naše Srednje škole. Mnogi su pokušali, ali zastali na pisanju projekta i finansijskom planu. Mi to možemo!

Škola

Srednja škola Isidora Kršnjavoga, A. Cesarca 20, 31 500-NAŠICE

Tel. 031/613 202, fax. 031/613 476,

E-adresa: ured@ss-ikrsnjavoga-nasice.skole.hr web: ssik. hr

Voditelj

Anđelko Cvjetović, prof. sociologije i latinskog jezika

Učenici

3. a i b opće gimnazije. Učenice koje će predstaviti projekt na smotri: Marija Komjetan, 3. a og; Doris Miter, 3. a og; Luka Povreslo, 3. b og; Marija Purgar, 3. b og.

Opis

Izbor i istraživanje problema

Od niza predloženih ideja koje su ušle u razmatranje kao segment javne politike lokalne zajednice, izabrali smo temu kojom ćemo doprinijeti unaprjeđenju kvalitete življenja mladih kroz sportske sadržaje. „NE DOKOLICI, DA SPORTU!“

Tema našeg projekta je stavljanje problema dokolice mladih, opijanje, međusobno vrijeđanje, verbalno i neverbalno nasilje, u širi kontekst lokalne zajednice, te njihovo suzbijanje i rješavanje nedostatka kvalitetnog prostora za sportske sadržaje u večernjim satima.

Istraživački rad: Napravili smo anketu među mladima od 1. do 4. razreda srednje škole o navezanosti mladih o kasnovečernjim i noćnim izlascima, traumatičnim situacijama u alkoholiziranom stanju.

Promotrili smo moguća rješenja za okupljanjem mladih na organizirani način:

Vizija mogućih rješenja:

a) Iznalaženje konkretnog prostora za mlađe gdje će provoditi svoje aktivnosti vezane za kvalitetni građanski život; volonterske grupe, glazbene grupe, kreativne i plesne grupe, dramske sekcije i pjesničko-književne grupe, rekreacija kroz društvene igre, prostor za čajanke tj. ples i zabavu. No, to je prevelika tema za ovaj naš projekt, ali ćemo je pokušati apostrofirati u lokalnoj zajednici.

b) Boravak na osiguranim sportskim prostorima u gradu koji su u poslijepodnevnim i ranovečernjim satima puni. To su srednjoškolski sportski i osnovno školski tereni, dakle prostori SŠ Isidora Kršnjavoga i OŠ Dore Pejačević.

Na zajedničkim sastancima smo se dogovorili istražiti mogućnost B rješenja, osvjetljavanja srednjoškolskih sportskih terena kao i kvalitetno osvjetljavanje osnovnoškolskih sportskih terena. Za to nam je potrebno argumentirati događanja kao što su ispunjenost sportskih terena u popodnevnim i večernjim satima. Vrijeme kad pada mrak i nema mogućnosti osvjetljenja sportskih terena. Večernji sati ispred centralnih trgovina u gradu gdje mladi u velikim količinama nabavljaju alkohol i druga pića te se sustavno zabavljaju na neadekvatnim mjestima dokolicom

zvanom omamljenost, mamurluk, dosada cigarete i alkohol, a posljedica su izgubljeno vrijeme, nespremnost za rad, nasilje raznih oblika.

Potražili smo zakonske mogućnosti realizacije naše ideje. Proučavali smo čanke Ustava R. Hrvatske, Zakona o sportu, mladima i socijalnoj skrbi. Proučavali smo zakone i pravilnike o sportskim djelovanjima i prostorima naše Osječko-baranjske županije, Statut škole. Načinili smo video anketu s učenicima, nastavnicima te sugrađanima na temu dokolice mladih, i mogućem rješenju osvjetljavanja centralnog igrališta u gradu, koje je ujedno i srednjoškolsko. Razgovarali smo s predstavnicima Policije u zajednici, Savjetom mladih grada Našica, u Sportskoj zajednici grada, Košarkaškom klubu Našice, Odbojkaškom klubu... Istražili smo sportske objekte u gradu i u okolini, njihovo stanje i mogućnosti njihova korištenja. Uvjerili smo se da je opravdana politika angažiranje na osvjetljavanju centralnih igrališta u gradu koja su vrlo posjećena, ali bez ikakve rasvjete u poslijepodnevnim i večernjim satima, koja tada opuste.

Najbolji pristup rješenju problema:

Krenuli smo organizirano, u skupinama prema više institucija, organizacija i udruga u gradu. Naše spoznaje i viziju rješenja podijelili smo s vijećem učenika koje je odgovorilo na naša škola nema takvih sredstava za takav projekt. Tek jedva za osnovne materijalne potrebe i obvezе. Odlučili smo; „Kriza je! Pa što?“

Predstavili smo naša prva iskustva i projekt Gradonačelniku K. Žagaru. Dobili smo podršku. Ne samo za rasvetu srednjoškolskog igrališta nego i da je vrijedno obnoviti atletsku stazu, krug od 200m.

Sličnu podršku smo dobili na još 17 adresa u gradu Našicama. Naravno, uz opasku da je to stara ideja još od 2007. godine, no uvijek zastane kod financija.

Danas to nije problem, rekoše nam. Netko samo treba usmjeriti tu ideju prema EU fondovima i to je to!

Kod tvrtke Elektro-Lovošević, koja brine za rasvetu u gradu, shvatili smo da je naša vizija nešto drugačija, a zahtjevnost i složenost projekta veća nego da se samo tako prijavimo na IPA EU-fondove.

Puno toga smo saznali, informirali se, upoznali ljude u organizacijama, čuli različita promišljanja.

Plan djelovanja

Uz nacrt sportskog terena Srednje škole, počeli smo prikupljati dokumentaciju. Kod tvrtke Elektro-Lovošević smo dobili kompletну finansijsku ponudu za postavljanje potrebnih šest rasvjetnih stupova.

Uz njihove sugestije, nastavili smo kod istraživanje kod projektnog ureda Valenčak, d. o. o.. Tu smo u više interakcija, mjerena sportskog terena, fotografске mape, dobili važan dokument elaborat s troškovnikom.

Tada smo, napokon upoznali i našeg ravnatelja škole s projektom građanin i temom kojoj smo se posvetili. Dobili smo moralnu podršku. Uskoro smo se našli u Osijeku, na poslovnom sastanku u Županiji Osječko-baranjskoj, gdje smo sa dožupanom Dragom Vulin. Argumentirano i dokumentacijski potkrijepljeno zatražili smo da Županija kao osnivač i upravljač Srednjom školom, pomogne ovaj naš projekt realizirati do listopada mjeseca ove godine. Naime, tada Srednja škola obilježava 60 godina Gimnazije u Našicama. Problem je dobro promotren i dogovor je postignut. To će biti znakovit doprinos kvaliteti življenja naših 1300 učenika i cijele lokalne zajednice.

Odlučili smo medijski promovirati ovaj projekt „NE DOKOLICI, DA SPORTU!“

Sudjelovali smo na dva Okrugla stola za građanstvo na temu Eu građanstvo-aktivno građanstvo i Mladi i njihove mogućnosti. Tako smo se predstavili s našim školskim i projektnim idejama pred 60-ak predstavnika udruga u gradu. Naše su aktivnosti kroz intervju i svjedočenje zabilježeni u

emisiji Slavonske TV. U emisiji Za mlade na radio Našice, dva puta smo gostovali s našim projektom. U dnevnoj tiskovini Glasu Slavonije je medijski predstavljen naš sastanak kod dožupana.

Službeno smo uputili zahtjev našem Školskom odboru da i škola kao pravni subjekt podrži našu inicijativu te službeno formalnim putem zatraži pomoć i suradnju na ovom projektu kod grada i županije.

Ostvareni rezultati

Dok se proces odvija, mi smo se javili na natječaj HEP-a za donaciju do 50 000 kn, acionalnoj zakladi za razvoj civilnoga društva – „Doprinos zajednici“ do 15 000 kn, Gradsко poglavarstvo i grad Našice su nam osigurali 20 000 tisuća kn kao doprinos grada u realizaciji projekta.

Sva sredstva koja pristignu naš su doprinos ukupnoj svoti koja se kreće oko 130 000 kn. Vjerujemo da Županija Osječko-baranjska i grad Našice mogu sa zadovoljstvom pomoći ovaj projekt i realizirati ga do jeseni kad obilježavamo 60 godina Gimnazije u Našicama, a na zadovoljstvo i ponos svih sugrađana.

Mi smo puno naučili kroz projekt Građanin. S našim profesorom nastavljamo dalje razvijati druge segmente sportskog dijela našeg srednjoškolskog igrališta koje vapi za obnovom.

Projekt je bio predstavljen

Uredu Gradonačelnika, na Školskom odboru, pred Vijećem učenika škole, u Uredu župana Osječko-baranjske županije, na Okruglom stolu udruga grada Našica.

13. Volontiraj i ti !

Tematsko područje

Mladi ljudi, građani koji misle globalno, a djeluju lokalno. Projekt građanin.

Cilj

Razvijanje svijesti mlađih ljudi kako zajedničkim snagama možemo riješiti probleme, nedostatke i javne politike lokalne zajednice, unatoč moralnoj i ekonomskoj krizi društva. Dobrovoljni rad za naše bližnje u potrebi, kroz organizirani oblik djelovanja Stvoriti školski klub volontera, koji će prerasti u volonterski klub na usluzi lokalnoj zajednici, posebno osobama s Down sindromom.

Škola

Srednja škola Isidora Kršnjavoga, A. Cesarca 20, 31 500 – Našice

Tel. 031/613 202, fax. 031/613 473,

E-dresa: ured@ss-ikrsnjavoga-nasice.skole.hr, web: ssik.hr

Voditeljica

Snježana Krištofik Juranić, prof. engleskoga i njemačkoga jezika

Učenici

3. prirodoslovno matematičke gimnazije. Učenice koje će predstaviti projekt na smotri:
Adriana Dragić, Andjela Lijić, Monika Škorvaga, Elizabeta Vidaković

Opis

Izbor i istraživanje problema

Naša skupina se vrlo brzo početkom nastavne godine odlučila od niza predloženih ideja koje su ušle u razmatranje kao segment javne politike lokalne zajednice, za temu kojom ćemo doprinijeti unaprjeđenju kvalitete življjenja mlađih i mnogih članova naše lokalne zajednice. Odlučili smo se za volontiranje na organiziran i sustavan način.

Sve je započelo u rujnu 2012. godine humanitarnom akcijom 3. razreda jezične gimnazije i razrednice Snježane Krištofik Juranić, koji su u školi i lokalnoj zajednici prikupljali odjeću i druga materijalna sredstva za dječji dom Klasje u Osijeku. Radilo se s neobičnim elanom i entuzijazmom. Plemenita idea se širila školom gradom na različite načine. Nije to bio samo trenutni učenički zanos, već inspiracija koja je prerasla u ideju o razvoju organiziranog volonterskog djelovanja.

Dakle, ne povremeno prikupljanje odjeće i namirnica, već želimo razvijati kontinuitet volonterstva. „Da, želimo i konkretno pomagati djeci i potrebitima!“ rekli su naši učenici. Kako u našičkoj lokalnoj zajednici nema civilne udruge koja promiče volonterstvo, uočili smo važnost i potrebu prihvatići i uspostaviti volontiranje kao učinkovit način stjecanja novih znanja i vještina djece i mlađih te vlastitim primjerom pokazati lokalnoj i široj zajednici koje su vrijednosti volontiranja.

Moguća rješenja

Proučili smo različite zakone iz područja volontiranja i socijalne skrbi, aktivizma u društvu. Stanja u našičkom kraju.

Obratili smo se udruzi Invalida, Našice, Savjetu mlađih grada Našica u želji da saznamo kako se organizirati i djelovati volonterski. Dobili smo savjete da na ovom području nema tako usmjerenog djelovanja niti volonterskog centra. Željeli smo nešto poduzeti.

Uz naše želje profesorica Snježana je u dogovoru s pedagoškom službom naše škole te suradničkih Osnovnih škola Kralja Tomislava i Dore Pejačević razradila usmjerena koja trebaju angažman nas učenika – volontera.

Tako smo stvorili grupe učenika volontera koji su se angažirali u radu s učenicima s izvanrednim disciplinskim problemima na nastavi vjeronomuške, grupe za čitanje i razumijevanje lektire učenicima s poteškoćama u čitanju, u dopunskoj nastavi iz engleskoga jezika, matematike, fizike, kemije, u radu s glazbenim bendom škole, grupu za rad s naprednim učenicima iz predmeta priroda i društvo nazvani „Vojnici pamet“ informatičke i filmske grupe, te likovne skupine.

Najbolji pristup rješenju problema: Učenici volonter imali su priliku razmijeniti usvojena i steći nova znanja i iskustva, prenijeti vrijednosti obrazovanja na mlađe osobe te iskazati svoju kreativnost u radu s mladima, učiti o odgovornosti prema sebi, drugima, posebno prema skupini djece koja su često marginalizirana, kako u školi tako i u lokalnoj zajednici. Kod volontera uključenih u volonterski rad razvio se senzibilitet i povećalo znanje o djeci s poteškoćama pri učenju, kao i veća osvještenost po pitanjima uzroka i posljedica atipičnih oblika ponašanja, te važnosti prevencije istih.

Projekt volontiranja je osim osjećaja odgovornosti i empatije, pružio učenicima koji planiraju studirati socijalnu pedagogiju, socijalni rad, defektologiju, logopediju, psihologiju i srodne predmete, mogućnost da steknu prva iskustva u radu s djecom s poteškoćama u ponašanju i razvoju.

Medijski smo informirali lokalnu zajednicu o našim djelovanjima kroz Okrugli stol za građanstvo o EU fondovima za udruge, sudjelovali smo u tv emisiji Slavonske TV, snimili tri radio emisije „Za mlade“ na radio Našice, objavljuvali vijest u Školskim novinama i Glasu Slavonije, na Internet stranicama škole i grada, naša djelovanja je HTV prikazao u Županijskoj panorami 28. 3., a NOVA TV u vijestima 30. 3. 2014.

Plan djelovanja

Organizirali smo inicijacijske stručne seminare o djeci s posebnim potrebama, što znači biti volonter i vrijednosti uloge volontera u zajednici.

Svaki učenik je dobio pisano suglasnost roditelja/staratelja za mogućnost svojeg djelovanja i potpisao svoju Izjavu o volontiranju. S učenicima-volonterima posjetili smo udrugu BREZA u Osijeku te tako obogatili svoje spoznaje o volontiranju.

Nabavili smo volonterske knjižice za one učenike koji će aktivno i predano raditi na planiranim zadacima. Vidjeli smo da ih je to, kao oblik satisfakcije, dodatno uobzibiljilo i motiviralo.

Evidentno je bilo da se naš projekt zahuktavao kako se išlo prema kraju nastavne godine. Rezultati pojedinih učenika u osnovnoj školi su bili pokazatelj da tek treba angažirati naše volontere i punom parom raditi. Sada je naša volonterska grupa brojala preko pedeset učenika od prvog razreda gimnazije do maturanata gimnazije i ekonomije. Nije bilo lako. Neki su učenici volonteri i po tri puta, dakle bar tri sata u tjednu, radili s pojedinim učenicima u savladavanju nastavnih sadržaja iz pojedinih predmeta, kontroliranju domaćih zadaća, izradi likovnih mapa, kratkih edukativnih filmova i drugo. Sve su to učenici radili u suprotnoj smjeni od svoje.

Bilo je puno koordinacije i usklađivanja. Pozivanja na odgovorno ponašanje, dakle dolazak u dogovoren vrijeme, stizanje na vlastitu nastavu. Pripremljenost za sadržaje koji će se toga sata obraditi s učenikom štićenikom. U konačnici su naši učenici volonteri pokazali

zadovoljstvo u radu, posebice kad su vidjeli da učenici osnovci ispravljaju svoje slabije i negativne ocjene. Volonteri, koji su radili s naprednima, su sudjelovali na Festivalu znanosti u Osijeku i drugim aktivnostima, svjedoče da su i sami puno naučili i postigli u svom ovogodišnjem volonterskom angažmanu. Skupina za film i fotografije priredila je edukativni pet-minutni film „Više zajedništva manje tehnike“ te osvojila u Zagrebu na Adventure festivalu zapaženo 4. mjesto.

Ostvareni rezultati

Željeli smo učiniti korak više. Naš novi model volontiranja imao bi za cilj uključiti nas gimnazijalce volontere (koji nemamo praksu niti dane provedene u praktičnoj nastavi) u model rada s osobama sa down-sindromom te da upoznamo taj dio zdravstvenog i socijalnog područja u lokalnoj zajednici. Profesori su se pobrinuli za naše educiranje za volontersko djelovanje sa osobama sa sindromom Down u razredu Osnovne škole J. J. Strossmayera i Kralja Tomislava u Našicama.

Ostvarujemo radionice i hospitacije volonterskih aktivnosti na odjelu psihijatrije „Mi vama, vi nama“.

Došli smo do zaključka da što ranijim upoznavanjem mladih ljudi sa stanjem i potrebama osoba sa sindromom Down, ali i drugih oblika, možemo podizati razinu svijesti, odgovornosti, spremnosti u međusobnom pomaganju i da tako kultiviramo našu zajednicu. Stoga smo se obratili DSC Pula te ponudili našu volontersku suradnju u želji da učimo, uočavamo potrebite te i sami postanemo edukatori. Upravo taj dio projekta smo ostvarili u Našicama u ožujku 2014. gdje smo u predavanjima, sportsko-glazbenim radionicama prema PAPO model III, Svjetske zdravstvene organizacije uključili preko 500 osoba u lokalnoj zajednici. Krenuli smo sa po tri volontera prema DSC Pula, a u naredna četiri mjeseca ćemo krenuti s organiziranim volontiranjem u DSC Pula po 15 volontera. Tako postajemo i prvi hrvatski srednjoškolski volonteri na ovom području djelovanja.

Gradsko poglavarstvo i grad Našice osigurali su na potrebnih 15 000 kn za volontiranje u DSC Pula,

Javili smo se na natječaj PBZ-a s projektom za donaciju od 98 000kn, a već participiramo s 15 000 njihove donacije.

Projekt je predstavljen

Na Nastavničkom vijeću škole, na Vijeću učenika škole, na Školskom odboru, na SRZ nekoliko razreda (150 učenika).

14. Suradnja sa azilom za napuštenе pse Nemetin

Tematsko područje

Umijeće komuniciranja i rješavanja osobnih i društvenih problema

Cilj

Upoznati mlade ljude, učenike osnovnih i srednjih škola o problemima zbrinjavanja napuštenih pasa na širem području grada Osijeka. Pobuditi osjetljivost mlađih prema životu na primjeru napuštenih pasa

Škola

Ekonomski i upravni škola Osijek, 31000 Osijek, Trg Sv. Trojstva 4

Tel. : 031-212670

E adresa: ured@ss-ekonombska-upravna-os.skole.hr; popovi41@gmail.com

Voditelj

Dalibor Popović, prof savjetnik

Učenici

Čitav 3a razred, upravno usmjerenje Škole a posebno Ivana Matić, Nicole Kocijan, Branka Korman, Marina Kadić (predstavljaju projekt) te Ena Leh, Luka Đurašinović, Ivona Tolj, Dražen Dumančić, Nikola Mečeri, Josipa Šustek, Antonija Kresić, Ana Brakić, Samanta Pavlinić

Opis

Izbor i istraživanje problema

Obitelj učenice Marine Kadić godinama volontira u Azilu pa je ideja za projekt proširenje djelovanja na njene kolegice iz razreda. Nakon nekoliko posjeta Azilu različiti učenici su stekli uvid u situaciju te zamolili osoblje za detaljnije informacije. Saznali su da je riječ o tzv *no-kill* skloništu u kome trenutno boravi 190 napuštenih, odbačenih pasa o kojima skrbi tek nekoliko profesionalaca udruge Pobjeda (pod regulativom grada Osijeka) te promjenjiv, nepoznat broj volontera koji se pojave jednom ili više puta donoseći hranu, pomažući u sitnim popravcima, igrajući se sa psima.

Spontano, kroz nekoliko mjeseci „uhodavanja“ sve više i sve češće učenici su posjećivali azil a kada im se omogućilo da u okviru predmeta ljudska prava raspravljaju i u okviru projekta građanin djeluju, odlučili su organizirano pomoći.

Pristup rješenju problema

Prvo je uslijedilo prikupljanje podataka o Azilu – razgovori sa osobljem, fotografiranje, pronalaženje poveznica u organizacijama i udrugama i sl.

Osobni kontakti sa češćim volonterima, propaganda „od uha do uha“, provjera iskustava onih koji su povezani sa azilom, sudjelovanje u aktivnostima poput ponude rabljenih stvari, pomaganje u malim popravcima.

Postepeno se iskristaliziralo da veliki broj zainteresiranih poput učenika osnovnih i srednjih škola mogu različito pomoći pa je naglasak stavljen na upoznavanje, informiranje, upućivanje svih koji to žele da uz vodstvo naših učenika ili direktno sa azilom nešto učine.

Plan djelovanja

Tipično za učenike –upravnjake željeli su prvo provjeriti zakonske okvire djelovanja proučavajući sve akte koji se odnose na problem.

Organizirane su radne skupine po područjima interesa što je rezultiralo prijedlozima za a) prikupljanje novca, b) prikupljanje materijalnih sredstava, c) volontiranje prema uputama uposlenika azila

Informiranje o Azilu prvo je prezentirano ostalim zainteresiranim učenicima a po pozivu i prijateljskim školama

Ostvareni rezultati

Oko tridesetak učenika trećih i drugih razreda sada formalno surađuje sa Azilom

Očekujemo da nakon predstavljanja projekta u drugim razredima i školama ovaj broj bude znatno povećan

Projekt je bio predstavljen

Učenicima i nastavnicima Prosvjetno-kulturnog centra Mađara u RH Osijek

Učenicima 3b, 2h, 4a razreda Ekonomski i upravne škole Osijek

Na županijskoj smotri projekata 27. ožujka 2014

15. Kako vratiti sjaj i mjesto terenskoj nastavi?

Tematsko područje

Odgoj za demokratsko građanstvo – Projekt građanin

Cilj

- potaknuti učenike na obogaćivanje znanja, razvijanje vrlina i sposobnosti za stvaranje okružja u kojem se razvija demokratsko društvo
- otkriti razloge sve slabijeg interesa učenika za terensku nastavu, kako je osuvremeniti, uključiti učenike u njenu pripremu i realizaciju i vratiti veselje i izbor ZA terensku nastavu

Škola

Privatna srednja ekonomski škola INOVA s pravom javnosti

3. Vrbik 10, Zagreb; Razredna odjeljenja: Folnegovićeva 10

Telefon/Faks: 01/4662893; 01/4662894

E-pošta: inova@pses-inova.hr

Voditeljica

Tajana Pištelek, dipl oec.

Učenici koji su sudjelovali u projektu

Elizabeta Čolakić, Petra Bašić, Dora Kožar – 1. razred;

Lara Mihaljević, Nika Kovačević, Nives Dominić – 2. razred;

Ivana Stipić, Katarina Modrić, Petar Talijić – 3. razred;

Opis

Izbor i istraživanje problema

- izbor teme – vezan uz svakodnevne probleme srednjoškolaca i mladih uopće
- istraživački rad – posjeti knjižnicama, statističkom zavodu, istraživanje interneta, ankete, posjet mjerodavnim institucijama – Gradskom uredu za obrazovanje, kulturu i šport, Turističkoj agenciji Ban – tours, Agenciji za strukovno obrazovanje i obrazovanje odraslih, drugim srednjim školama, intervju...

Najbolji pristup rješenju problema

- kroz zalaganje i rad mladih, upoznavanje s problemom
- organiziranjem debate, u koju bi uključili učenike svih razreda, prezentirali svoju ideju i pokušali otkriti razloge sve slabijeg interesa za terensku nastavu
- održavanjem prezentacija
- organizacijom terenske nastave na način koji predlažemo ovim projektom – kvalitetnijom pripremom, timskim radom nekoliko predmeta, te uključivanjem učenika u kreiranje terenske nastave...

Plan djelovanja

- upoznavanje sa svrhom i ciljem terenske nastave i konkretnog projekta
- organizacija timova i razvijanje timskog rada i partnerske suradnje svih članova projekta
- razvoj plana akcije – početak izrade dokumentacijske mape

- istraživački rad – posjeti knjižnicama, mjerodavnim institucijama – Gradskom uredu za obrazovanje, kulturu i šport, Turističkoj agenciji Ban – tours, Agenciji za strukovno obrazovanje i obrazovanje odraslih, drugim srednjim školama, intervjuji, istraživanje interneta, organizacija debate...
- izrada portfolia – razvijanje kreativnosti, sustavnosti
- priprema prezentacije
- prezentacija projekta
- evaluacija rada na projektu i postignuća

Ostvareni rezultati

- provedena anketa među učenicima naše škole i učenicima drugih škola
- posjetili Gradske uredove za obrazovanje, kulturu i šport, Turističku agenciju Ban – tours
- organizirali posjet Trgovačkom sudu, terensku nastavu u Italiji
- u pripremi organizacija debate..

Projekt je bio predstavljen

- učenicima 1., 2., 3., i 4. razreda, te roditeljima na roditeljskim sastancima i nastavnicima na sjednicama Nastavničkog vijeća.

16. Biciklistička kultura u gradu Splitu

Tematsko područje

Projekt građanin

Cilj

Javnost je potrebno osvijestiti da postoje ljudi koji preferiraju bicikl kao prijevozno sredstvo i da takav način prijevoza čini dobro i ljudima i prirodi. Stoga je nuzno potaknuti građane i upravu grada na omogućavanje prakticiranja i ovakvog zivotnog stila te na razvijanje biciklističke kulture u našem gradu.

Škola

IV gimnazija „Marko Marulić“, Zagrebačka 2, 21 000 Split

Telefon / Telefaks: 021 344 484

E-adresa: ured@gimnazija-cetvrta-mmarulic-st.skole.hr

Voditeljica projekta: Natalija Palčić, prof.

Učenici

Nikolina Tomaš, 2. raz., Marina Ugrina, 2. raz., Karmen Vulić, 2. raz., Klara Jurić, 2. raz., Kristina Rančić, 2. raz., Branimir Radović, 2. raz.

Rančić

Opis

Objašnjenje problema

Razvojem automobilske i cestovne industrije broj biciklističkih staza i njihovih korisnika sve je manji, iako Hrvatska ima dugu tradiciju biciklizma koja datira još od 1860. godine kada je prvi bicikl vozio našom zemljom. Hrvatska se nalazi među zemljama EU s najmanjim brojem biciklističkih staza. Na sjeveru države se nalazi najviše biciklističkih staza, a grad koji bi trebao bit primjer ostalima je Varaždin – grad s najvećim brojem staza u Republici Hrvatskoj. Nažalost, Split ne slijedi njegov primjer. Biciklisti imaju „izbor“ ugrožavati pješake vozeći se pješačkim stazama ili ugrožavati svoj život vozeći se cestovnim prometom. Biciklističke staze su odlična investicija i za razvoj turizma. Tko se ne bi želio voziti po prekrasnom vremenu uz more? Anketa provedena na 240 učenika pokazuje da bicikl posjeduje čak 71%, ali ih samo 44% svakodnevno koristi. Iako rezultati pravedne ankete nisu na strani zdravog života, većina ispitanika (čak 76%) izjavilo je da bi voljeli da u Splitu ima više biciklističkih staza. Veliki problem je taj što je teren neravan, ali nije toliko neravan da su nizbrdice nesavladive.

Biciklističke staze bi zasigurno potakle velik broj ljudi na aktivno korištenje bicikla, što je odličan pomak prema zdravom životu, a da ne spominjemo ekološku učinkovitost koja je našem gradu izrazito potrebna.

Zakon koji se bavi problemom je adekvatan, ali ne primjenjuje se dobro. Budući da biciklisti nemaju svoje staze često se voze cestom i tako ometaju vozače, a ako se voze pločnikom smetaju pješacima.

Za rješavanje problema zainteresirane su biciklističke udruge, grad, policija i turističke zajednice. Zainteresirani su za izgradnju više biciklističkih staza i zakon koji nalaže da biciklisti nose primjerenu opremu. Zauzimaju stajališta za promoviranje biciklističkog prometa i na taj način manjeg zagađenja okoliša. Pokušavaju utjecati na vlast predlaganjem novih projekata i organizirajem biciklističkih događaja. Vlasti u vezi ovog problema trenutno

ne čine mnogo, djelimično i zbog nedovoljne finansijske snage i možemo se samo nadati da će se u budućnosti nešto poduzeti s ovim problemom.

Moguća rješenja problema

1. Edukacija osnovnoškolaca o prometnoj kulturi na biciklu

Skupine koje trenutno podupiru popularizaciju korištenja bicikli kao prometnog sredstva i edukaciju o istome na području grada Splita:

HAK u suradnji s Autoklubom Split već godinama s vlastitim kadrovima i sredstvima uz pomoć grada Splita organizira prometno-preventivnu edukaciju za 14000 djece (u dobi 9-12 god) tijekom cijele školske godine na prometnom poligonu.

Najveći nedostatak HAK-ovog projekta je nepokrivanje svih generacija i neuključivanje škola na širem području grada Splita. Također, edukacija donosi znanje o korištenju bicikli u prometu koje je, nažalost, često neupotrebljivo u nekim dijelovima grada koji nemaju biciklističke staze. Prednost ovog projekta je što je ovo kamen temeljac u edukaciji splitskih osnovnoškolaca o korištenju bicikla. Razvojem HAK-ovog projekta zajedno s rekonstrukcijom i dogradnjom prometne biciklističke infrastrukture grada Splita mogu se postići odlični rezultati.

2. Podupiranje postojećih udruga i otvaranje novih

Nevladine organizacije koje trenutno djeluju na području grada Splita s ciljem promicanja bicikla kao prometnog sredstva, kao npr. biciklistički klub Marjan koji se bavi promoviranjem sportskog i rekreacijskog bicikлизma...

Prednost djelovanja udruga je popularizacija većeg broja ljudi o biciklističkom prometu. Udruge organiziraju maratone na biciklima, dodatnu edukaciju za znatiželjne, izlaganja biciklista koja nam predočavaju stvarne probleme zbog kojih bicikli u Splitu trenutno nisu dovoljno popularno prometno sredstvo. Udruge također štite prava biciklista i okupljaju ljudе s istim interesima.

Nedostatak je ove politike potreba finansijskih ulaganja u udruge, a grad Split za to trenutno nema podlogu. Manjak biciklističkih staza smanjuje interes građana za pridruživanje spomenutim udrugama. Nadalje, izleti su isključivo rekreacijskog djelovanja, a trebali bi popularizirati korištenje bicikla kao ravnopravnog prometnog sredstva u Splitu i šire.

3. Zakon o prometu – zakonska regulativa

Urednim zakonom o vožnji bicikla, ovo prijevozno sredstvo dobiva ravnopravan položaj. HAK-ova edukacija i iskaznice dobivene nakon nje u osnovnoškolaca bude određenu dozu odgovornosti pri služenju biciklima u prometu. Više zakonskih regulativa potaklo bi razmišljanje i zaštitu prava biciklista u prometu. Zakonskom je određena donja dobna granica pri kojoj bi se moglo samostalno upravljati biciklom u prometu, a iznosi 9 godina uz potvrdu o edukaciji.

Prednosti ove politike, uz gore navedene, su uredno propisani zakoni i mogućnost njihovog djelovanja. Nedostaci ove politike su nemogućnost provođenja zbog slabog finansijskog zaleda, nedostatak prostora u gradu, odnosno biciklističkih staza na kojima bi se biciklistička regulativa provodila.

Odabrani pristup rješenju problema

Mi se zalažemo za razvijanje biciklističke kulture u Splitu.

Javnost je potrebno osvijestiti da postoje ljudi koji preferiraju bicikl kao prijevozno sredstvo i da takav način prijevoza čini dobro i ljudima i prirodi.

Naša politika trebala bi predstavljati proširenje HAK-ovog projekta edukacije splitskih osnovnoškolaca. Nakon što osnovnoškolci dobiju potvrdu za upravljanje biciklom, za one zainteresirane za daljnju suradnju, stvorila bi se skupina koja bi određenim danima imala pravo korištenja poligona besplatno. Uz državne poticaje, mladima koji ostanu u skupini nakon završene edukacije omogućio bi se broj određenih bicikli za korištenje.

Za srednjoškolce bili bi osigurani satovi tjelesne i zdravstvene kulture koje bi oni provodili vozeći bicikle u prirodi ili u zajedničkim odlascima biciklama u park-šumu Marjan.

Među zainteresiranim učenicima provodile bi se tribine na temu razgovora popularizacije bicikla kao prometnog sredstva. Prikupljanjem potpisa mlađi bi mogli potaknuti nastavak projekta izgradnje biciklističke mreže području grada Splita, ali i na širem području kao Kozjaku i Dalmatinskoj zagori. Nažalost prije nekoliko godina taj projekt stavljen je u drugi plan jer nije bilo finansijskih sredstava za njegovu realizaciju.

Sve to pretpostavlja i povećanje broja biciklističkih staza u gradu Splitu da bi se vozači bicikli osjećali sigurnije i neometali druge sudionike u prometu.

Prednosti ove politike su promicanje korištenja bicikla kao prometnog sredstva posebice među mlađima, poboljšavanje uvjeta života u gradu Splitu te bolju i turistički zanimljiviju prometnu infrastrukturu grada, no također i zbližavanje mlađih u procesu ostvarenja zajedničkih ideja i promicanje kvalitetnijeg načina života. Na posljetku kada bi se biciklu pridala važnost kao prometnom sredstvu, smanjilo bi se korištenje automobila što bi dovelo do smanjenja zagađenja zraka.

Nedostaci su svakako financije. Već nekoliko puta su bile razlog zaustavljanja projekata biciklističke mreže grada Splita. Činjenica je i da broj udruga koje djeluju u promicanju biciklističke kulture i koje bi prihvatile i potpomognule ovaj projekt i njegovu realizaciju nije bas velik.

Za provođenje ove politike koju smo predložili smatramo da su ponajprije odgovorni gradski čelnici kao npr. gradonačelnik Ivo Baldasar i njegov tim, voditelj urbanističkog razvoja grada Splita koji bi trebali osigurati uvjete za izgradnju biciklističke mreže koju imaju drugi gradovi u Hrvatskoj kao što su Zagreb, Varaždin i Osijek.

Plan djelovanja

1. ANKETA

U školi smo organizirali istraživanje među učenicima o tome imaju li biciklu, koliko je često koriste ako je imaju i žele li više biciklističkih staza u Splitu.

3. DAN BICIKLIZMA

Na dan škole, 23. travnja 2014., organizirali smo aktivost Dan na bicikli. Pozvani su svi, a već se velik broj učenika, profesora i građana odazvao na ovu akciju.

4. TRIBINA

U našoj školi proveli smo tribinu o biciklističkoj kulturi u Splitu na kojoj su sudjelovali predstavnici grada Splita (zaduženi za planiranje i realiziranje biciklističkih staza u gradu), predstavnici Policijske uprave splitsko-dalmatinske (zaduženi za sigurnost u prometu), predstavnici udruga zainteresirnih za ovu problematiku, veliki broj učenika i nastavnika...

4. ZAHTJEV ZA UVODENJE NOVIH BICIKLISTIČKIH STAZA

Učenici naše škole osmislili su zahtjev koji su ponudili svojim kolegama u skoli i ostalim zainteresiranim osobama na potpis da bi odgovornima u Gradu Splitu ukazali na potrebitost organiziranja većeg broja biciklističkih staza u našem gradu.

Projekt je bio predstavljen

Projekt je bio predstavljen na:

- satovima izborne nastave građanskog odgoja u našoj školi tijekom ožujka i travnja 2014.
- mrežnim stranicama naše škole
- na Parlamentu mladih u Europskom domu
- u Infozoni

Program smotre

Organizatori smotre

Organizatori su smotre projekata iz Nacionalnog programa odgoja i obrazovanja za ljudska prava i demokratsko građanstvo Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta Republike Hrvatske i Agencija za odgoj i obrazovanje

ČLANOVI DRŽAVNOGA POVJERENSTVA SMOTRE PROJEKATA IZ PODRUČJA NACIONALNOGA PROGRAMA ODGOJA I OBRAZOVANJA ZA LJUDSKA PRAVA I DEMOKRATSKO GRAĐANSTVO

1. Ante Akmadža, Željeznička tehnička škola, Palmotićeva 84, Zagreb
2. Višnja Biti, HRT, Hrvatski radio, Prisavlje 3, Zagreb
3. Mirjana Milanović, Učiteljski fakultet Sveučilišta u Zagrebu, Savska 77, Zagreb
4. Zdravka Giacometti, HRT, Prisavlje 3, Zagreb
5. Nada Gudek, Dječji vrtić Trešnjevka, Badalićeva 24, Zagreb
6. Dragana Rakonca, dipl. uč., Osnovna škola Josipa Račića, Srednjaci b. b., Zagreb
7. Vera Hrvoj, prof., Srednja škola Bedekovčina, Gajeva 1, Bedekovčina
8. Đurđa Kulušć, Agencija za odgoj i obrazovanje, Donje Svetice 38, Zagreb,
9. Nevenka Lončarić-Jelačić, prof., Agencija za odgoj i obrazovanje, Donje Svetice 38, Zagreb, tajnica
10. dr. sc. Dubravka Maleš, Filozoski fakultet, Ivana Lucića 3, Zagreb
11. Ksenija Matuš, prof., Gimnazija Bjelovar, Matice hrvatske 14, Bjelovar
12. mr. sc. Tomislav Ogrinšak, Agencija za odgoj i obrazovanje, Donje Svetice 38, Zagreb
13. Snježana Romić, dipl. uč., Osnovna škola Lijepa naša, Tuhelj 54, Tuhelj
14. dr. sc. Ivanka Stričević, Sveučilište u Zadru, Obala kralja Petra Krešimira IV 2, Zadar
15. mr. sc. Andreja Silić, Agencija za odgoj i obrazovanje, Donje Svetice 38, Zagreb
16. Elvira Skender Miličević, prof., Upravna i birotehnička škola, Varšavska 17, Zagreb
17. prof. dr. sc. Vedrana Spajić-Vrkaš, Centar za ljudska prava Filozofskog fakulteta u Zagrebu, Ivana Lučića 3, Zagreb
18. Božica Šarić, Škola za umjetnost, dizajn, grafiku i odjeću Zabok, K. Š. Gjalskoga 5, Zabok
19. Ružica Šimunović, Hrvatski sabor, Trg Sv. Marka 3, Zagreb

Sudionici smotre

Popis projekata osnovnih i srednjih škola

Red br.	Naziv projekta	Škola	Mentor	Učenici
1. OŠ RN	„Učini dobro djelo i ne očekuj ništa zauzvrat.“	Osnovna škola Slano Ruđera Boškovića 17/20232 Slano, Telefon:020871514 i 871255 fax:871255, Mail: ivanapenjak@yahoo.com ; os-slano-001@skole.htnet.hr	prof. Ivana Penjak Kasavica, stručni suradnik pedagog	Učenici 4. razreda: Mariela Milić, Nika Radinković, Andrijana Kasavica, Tomy Pleština, Dita Ševelj, Patrik Zvono
2. OŠ RN	Izbor predsjednika razreda	Osnovna škola "Đuro Ester" Adresa škole: Trg slobode 5, 48 000 Koprivnica Telefon: 048/ 622 – 433; Telefaks: 048/ 625 – 042 e-mail: tajnik@kc.htnet.hr	Maja Sinjeri	Dunja Medurečan, Dorian Tarle, Dinko Majerus, Lovro Lokotar, Lorena Lončarek, Vanja Setinšek
3. OŠ RN	Zavičajna zbirka „Legradска hiža“	Osnovna škola Legrad Adresa škole: Trg Svetog Trojstva 35, 48317 Legrad Telefon: 048 835011 Telefaks: 048 835011 e-mail: os-legrad-001@skole.t-com.hr	Tamara Marcinjaš, dipl. uč.	Leon Sataić, Iva Šenji, Tara Kolaš i Matija Habek
4. OŠ RN	Planirajmo zajedno	OŠ Vežica, Kvaternikova 49, Rijeka T/F: 051 453868; 051 455680 E-adresa: os-vezica@ri.t-com.hr	Miljenka Rumora, učiteljica razredne nastave	Učenici četvrtih razreda Eni Jordana Lucija Momčilović Marko Barbir Stella Šabanović
5. OŠ RN	Biciklom do zdravlja	Osnovna škola Prelog, Trg bana Jelačića 2, 40323 Prelog T/F 040 /646 066; E-adresa: os-prelog-001@skole.t-com.hr	Branka Podgorelec, učiteljica mentor	Eugen Bogomolec, Renato Horvat, Danijela Hegeduš, Arijana Strniščak
6. OŠ RN	Knjiga nadohvat ruke	Osnovna škola Orehovica, PŠ Podbrest Školska 2, 40322 Orehovica T/F: 040 635 020 E-adresa: os-orehovica@ck.t-com.hr	Senija Zadravec- Kermek, dipl. učitelj razredne nastave, učitelj mentor	Danjela Novak (4. c), Lara Mišić (4. c), Patricia Lončarić (4. c), Lea Zadravec (4. c)
7. OŠ RN	Lipa po lipu– kuna, bez računa se ne računa	VI. osnovna škola Varaždin, Dimitrija Demetra 13, 42000 Varaždin T/F: 042 260343 E-adresa : os-varazdin-006@skole.t-com.hr ; 6.os-tajnistvo@vz.htnet.hr	Rosana Štrocinger – učiteljica razredne nastave, mentor	Lorena Burek (4. d), Tomislav Čosić (4. d), Ella Lacković (4. d) i Dora Težak (4. d).
8. OŠ RN	Učenički školski ormarići	III. osnovna škola Čakovec, Ivana pl. Zajca 24, 40000 Čakovec	Zdenka Novak, dipl. učiteljica mentor Aleksandar Bartolić,	Vid Vrčić 3. a, Hugo Mađarić 3. a, Magdalena Židov 3. a i Lovro

		T/F: 040 328001 E-adresa: trega-os-cakovec@ck.t-com.hr ; znovak4@gmail.com ;	učitelj razredne nastave	Hranilović -Tarandek 3. b
9. OŠ RN	Varaždin – grad cvijeća	VI. osnovna škola Varaždin Ulica Dimitrija Demetra 13, 42000 Varaždin T/F: 042/ 260-343 os-varazdin-006@skole.t-com.hr ; 6.os-tajnistvo@vzhtnet.hr	Petra Lončarić-Časar – dipl. učiteljica razredne nastave Petra Kanešić – dipl. učiteljica razredne nastave	Nina Kaniški 4. b, Paula Jukić 4. b, Noa Cingula 4. b i Fran Klindić 4. b
10. OŠ RN	Sigurno šaputanje	OŠ Eugena Kumičića Slatina Dobriše Cesarića 24, 33520 Slatina, T/F 033/552-307; 033/551-213, E-pošta: os-eugena.kumicica@vt.t-com.hr ; vera.mencik@skole.hr	Vera Menčik, mag. prim. educ., učitelj savjetnik RN	Gala Brunović, 2. a razred, David Cota, 2. a razred, Lana Kovačević, 2. a razred, Marin Nikić, 2. a razred
11. OŠ RN	Zagorski puran	OŠ Stubičke Toplice Strmečka cesta 5a, 49 244 Stubičke Toplice T/F: 049/282-531, 049/503-644, E-pošta: osnovna.skola.stubickе.toplice@kr.t-com.hr	Brigitte Gmaz, dipl. uč. RN, Antonina Jandrešin, Monika Barić, mr. primarnog obrazovanja, Mirna Domitrek Avirović, dipl. uč. RN	Karla Mirt, 1. b, Lovro Frgec, 3. b, Jakov Gmaz, 3. b, Ana Ljubić Repar, 1. a, Jakov Zrinščak, 1. a (rezerva)
12. OŠ RN	„Božični ljuster“	OŠ „Vladimir Nazor“ Budinščina, Budinščina 18c, 49284 Budinščina Telefon: 049 459 113; Fax: 049459113 E-adresa: os-budinscina-001@skole.t-com.hr	Jasna Kranjec, učiteljica 2. razreda	Dario Brckan, Ivona Kurtoić, Jelena Pavlović, Katarina Šmit, Mirela Žugec
13. OŠ RN	Kravata (oko vrata) u Hrvata	OŠ Ksaveria Šandora Gjalskog Zabok, PŠ Špičkovina, Đački put 1, Zabok, T/F:049221050; 049 226582, 049 223623 e-mail: os-ksaver-sandor-djalski@kr.t-com.hr	Biserka Krmek, prof., Irena Puškar, dipl. uč.	Karlo Krznar, 4. a, Eva Vrgoč, 4. c, Clea Hajdaš Dončić, 4. b, Jana Prekratić, 4. a, Leon Lončar, 4. c
14. OŠ RN	Eko „Pantači“ – Učionica na otvorenom	OŠ Pantovčak Hercegovačka 108, Zagreb T/F:014824 148;014824 422 E-mail: os-zagreb-005@skole.t-com.hr	Jasna Babić, učiteljica razredne nastave – produženi boravak u OŠ Pantovčak	Toni Bratić, 1. razred; Bartul Bučević, 2. razred; Kata Medić, 3. razred; Nina Vranić, 3. razred
15. OŠ RN	Učenje za prihvaćanje različitosti	OŠ Horvati, Horvaćanska 6, 10 000 Zagreb T/F 385 01 3838 870 E-mail: os-zagreb-058@skole.htnet.hr	Dubravka Rušnov	Lina Hren, Porin Kotnik, Petra Marijanović, Max Mislav Radović Rezerva: Dubravka Pavlović
16. OŠ RN	U novoj sredini – Lokalna zajednica kao učionica	OŠ Pavleka Miškine Sveti Duh 24, 10 000 Zagreb Telefaks: 01 4877838 E-mail: os-zagreb-014@skole.t-com.hr	Ivana Fak i Anita Kristian	Tomislava Barišić, Leonard Brgić, Rafael Kokot, Klara Malojčić
17.	Kraj	OŠ Antuna Branka Šimića	Dubravka Čubrić	Ana Babić,

OŠ RN	zlostavljanja počinje sa mnom	Krotovica 15, 10040 Zagreb T/F: 01 2864000 E-mail: os-zagreb-026@skole.htnet.hr		Ema Kušek, Klara Šoko, Tihana Tolić
OŠ predmetna nastava				
1. OŠ PN	Učimo iz života, učimo volontirati	Osnovna škola Stjepana Radića, Kralja Zvonimira 8, 20350 Metković T/F: 020 681 621; 020 681 514, E-adresa: osstjepana-radica@skole.t-com.hr	Nikolina Vugdelija, prof., pedagoginja Ivana Čarapina, prof. i dipl. bibl., knjižničarka	učenice sedmih razreda: Katarina Antonija Boras, Iva Galov, Tea Obšivač, Iva Vučković rezerve: Matija Borovac i Marijeta Kežić
2. OŠ PN	Europski odgoj – gradanski odgoj (hrvatski gradani za europu)	OŠ Kneza Mislava, Braće Radić 6 21212 Kaštela Sućurac T/F 021 224-080, mobitel.: 098 1679666; E-mail: os-knez-mislav@st.htnet.hr ; rajcic66@yahoo.com	dr. sc. Tihomir Rajčić	učenice osmih i sedmih razreda: Marta Laštre, Ivana Milardović, Josip Bandić, Dino Hodžić te zamjene Sunčica Šoljan i Arijana Kaselj
3. OŠ PN	Malim koracima do igre	Osnovna škola „Stjepan Radić“, Domaćinska 1 10370 Božjakovina T/F: 01/2763 456, 01/2763 556, os-bozjakovina-001@skole.htnet.hr	Dragica Katić, prof. povijesti i sociologije Keti Mamuza dip. kateheta	Učenice sedmih i osmih razreda: Petra Darojković, Paulina Devčić, Mateja Čutura, Eva-Paola Ercegović
4. OŠ PN	Daleko su naši škoji	OŠ Šime Budinića, Put Šimunova 4, 23000 Zadar T/F: 023/305227; 023/309010 E-adresa: os-zadar-005@skole.t-com.hr ; nera.batina@gmail.com	Nera Batina, prof., geografije i sociologije	Zara Bajlo, Marieta Galešić, David Ikić, Natali Smirčić Rezerve: Ena Jaša, Lota Festini
5. OŠ PN	Želim znati, želim pomoći!	Osnovna škola Molve, Trg kralja Tomislava 10, 48 327 Molve T/F: 048 892031, 048 892027 E-adresa: os-molve-001@skole.t-com.hr	Mirela Paša, dipl. učiteljica mentorica RN i hrvatskoga jezika	Učenice koji će predstavljati projekt na smotri: Helena Ivančan, Ana Ivančan, Ana Lončar i Lorena Vincek
6. OŠ PN	Podijeli, ne bacaj!	OŠ Vežica, Kvaternikova 49, Rijeka T/F: 051 453868; 051 455680 E-adresa: os-vezica@ri.t-com.hr	Gordana Frol, učitelj mentor povijesti	-učenice osmih razreda Lucia Tisa Ćiković Renea Pavičić -učenice sedmih razreda Marta Rogić, Tihana Braut
7. OŠ PN	Mladost i iskustvo se nadopunjavaju	Osnovna škola „Petar Zrinski“ Čabar, Narodnog oslobođenja 5, 51306 Čabar T/F: 051 821 147; 051 821 016 E-adresa: ured@os-pzrinski-cabar.skole.hr	Ksenija Petelin, prof. – pedagog škole	Učenik šestog razreda Bartol Janeš učenice osmih razreda Doris Petelin Nikol Petelin Anamarija Kvas
8. OŠ PN	Otvori knjigu i poleti	Osnovna škola „Trsat“, Slavka Krautzeka 23, 51 000 Rijeka T/F: 051 217 206; 051 216 775, E-adresa: os.trsat18@ri.t-com.hr	Đurdica Novak-Žagar, prof. Likovne kulture	učenici osmog razreda: Marija Antonia Zubalj, Marko Matić, Ira Nimčević, Adriano Butorac
9. OŠ PN	Hrvatska, zemlja (ne)znanja	Osnovna škola Čavle Čavle 212, 51219 Čavle T/F: 051 259 570, 051 259 569, E-adresa: os.cavle@gmail.com	Gordana Manojlović, prof. njemačkog jezika i književnosti i sociologije	Učenik 7. razreda: Vladimir Šupek Učenice 8. razreda: Nina Dujmić Ema Kukuljan Karla Šojat
10.	Ćirilica i latinica-	OŠ I. G. Kovačića	Valentina	Učenici sedmog razreda:

OŠ PN	bogatstvo različitosti	Kralja Tomislava 18 51326 Vrbovsko Tel./telefaks 051 875 263 E pošta: os-vrbovsko-001@skole.t-com.hr	Vukadinović, učiteljica srpskog jezika i kulture	David Kosanović Tea Musulin Doris Peulić Aleksandra Stipanović
11. OŠ PN	JA građanin kažem STOP pajasenu – bitka se nastavlja	OŠ „Nikola Tesla“ Trg I. Klobučarića 1, 51000 Rijeka, tel. 051 315 226 fax. 051 317165 E-mail: orjana@stimac.com.hr	mr. sc. Orjana Marušić Štimac, prof., psiholog	učenici osmih razreda: Noel Dekleva, Ema Grbčić, Viktorija Kalić -učenica sedmog razreda: Isabella Valenčić
12. OŠ PN	Podizanje svijesti o potresima	Osnovna škola Podmurvice, Podmurvice 6, 51000 Rijeka Telefon/telefax: 051 678177 E-adresa: os-podmurvice@ri.t-com.hr	Sonja Dragičević, učitelj mentor hrvatskog jezika	Učenici šestog i osmog razreda: Noel Sambol, Laura Ivančić, Ana Stilinović-Dimitrijević, i Rene Strenja
13. OŠ PN	Konzervansi u prehrabnenim proizvodima	VI. osnovna škola Varaždin, Dimitrija Demetra 13, 42 000 Varaždin, T/F: 042 260 343 E-adresa: os-varazdin-006@skole.t-com.hr	Bojana Perko, prof., Alenka Bađun, prof., Mihaela Vrbnjak Grdan, prof.	Šimun Šopar (8r), Fran Klarić (8r), Lucija Jambrešić (8r) i Ena Krebelj (8r)
14. OŠ PN	Dobravski ljuk	Osnovna škola Donja Dubrava, Krbulja 21, 40 328 Donja Dubrava T/F: 040 688825; 040 689024 E-adresa: os-donja-dubrava-001@skole.t-com.hr	Renata Heric, prof.	Marta Horvat (8. razred), Tamara Punčikar (8. razred), Nikolina Matulin (8. razred) i Marijeta Bogomolec (8. razred)
15. OŠ PN	Pokreni i promjeni	Osnovna škola Belica dr. Ljudevita Gaja 21, 40319 Belica, T/F: 040 845220 E-adresa: tajnistvo.skole@ck.hinet.hr	Silvija Micek, učiteljica informatike Lidija Hertarić, učiteljica RN	Elena Hajdarović, Ivona Kocijan, Branka Magdalenić, Gracia Grabarić
16. OŠ PN	Različitost je izazov, upoznajmo se	OŠ Petrijanec, Vladimira Nazora 42, 42206 Petrijanec T/F: 042 714044; 042 208808 E-adresa: os-petrijanec-001@skole.t-com.hr	Kristina Čaćić, dipl. kateheta	Elena Hajdarović, Ivona Kocijan, Branka Magdalenić, Gracia Grabarić
17. OŠ PN	Zaboravljeni medimurski pjesnici – II. dio „Ruža Medimurska“	III. osnovna škola Čakovec, Ivana pl. Zajca 24, 40000 Čakovec, T/F: 040 328001 E-adresa: treca-os-cakovec@ck.t-com.hr	Tihana Preksavec, prof. hrvatskoga jezika, Tomica Hlapčić, prof. povijesti, mr. sc. Dražen Ružić, dipl. knjiž.	Ena Meglić (8. razred), Helena Šardi (8. razred), Janja Petrović (8. razred) i Mateja Podvezanec (8. razred)
18. OŠ PN	#codeEU	I. osnovna škola Čakovec, Kralja Tomislava 43, 40000 Čakovec, T / F: 048 395157 E-adresa: 1.osnovna-skola@ck.t-com.hr	Ivana Ružić, diplomirani informatičar	Ena Jalšovec (8. razred), Margareta Lesjak (8. razred), Hrvoje Novak (8. razred) i Jana Škvorc (8. razred).
19. OŠ PN	(Ne)čisti računi	Osnovna škola Vladimira Nazora, Pribislavec, Kaštelska 12, 40 000 Čakovec T/F: 040 360 754; 040 360 863, E-adresa: os-pribislavec-04@skole.hinet.hr	Aleksandra Đurić, prof.	Lea Hasnaš (8. razred), Mihaela Hofman (8. razred), Dina Sabol (8. razred), Ivana Ujlaki (8. razred)
20. OŠ PN	Živimo zdravo- rastimo sretno	Osnovna škola Gradac Kralja Tomislava 2, 21330 Gradac, T/F: 021 697 553, mob. 0981311017 E-adresa: fperic8@gmail.com	Branka Perić, prof. psih. Ranka Radoš, učiteljica	Učenici 5. razreda: Nikola Peko Lucija Jerkić Ana Korljan Marija Miošić

		os-gradac-001@skole.t-com.hr		
21. OŠ PN	Gospodarstvo Dugopoljana – drugi način	Osnovnaškola Dugopolje 21204 Dugopolje T/F: 021 655-102 ; 655-897 E-adresa: dugopolje@os-dugopolje.skole.hr	Iva Vuković, prof.	Učenice, 7. i 8. raz. Antea Prološčić, 7. r. Tanja Tunškan, 8. r. Peta Rogošić, 8. r. Kristina Radovan, 8. r.
22. OŠ PN	Eko – elektro	OŠ Vladimir Nazor Virovitica Tomaša Masaryka 21, Virovitica, T: 033 / 721 – 410 E-adresa: ines.tovarovic@gmail.com ; ured@os-vnazor-vt.skole.hr	Ines Tovarović, mag. educ. biol. et chem.	Laura Kolesarić, 7. a razred, Leonarda Bogojević, 7. a razred, Tamara Tošić, 7. d razred, Valentina Đuradin, 7. d razred
23. OŠ PN	Učim, vrijedim, biram – volontiram	Osnovna škola Antuna Mihanovića Klanjec Lijepo naše 41, 49290 Klanjec tel. /faks: 049 550332, e-pošta: os-klanjec-001@skole.htnet.hr	Jadranka Husnjak, prof.	Ema Lovrek, 7. r., Karolina Ricijaš, 7. r., Sara Pleško, 8. r., Marta Sinković, 8. r., Patricija Pogačić, 8. r. i Ana Lovrečki, 8. r.
24. OŠ PN	Složni matematičari	Osnovna škola Side Košutić Radoboj, Radoboj 21, 49232 Radoboj T/F: 049 349 143 E-adresa: os-radoboj-001@skole.t-com.hr	Dragica Šalković, dipl. uč. RN s pojačanim programom iz matematike	Jelena Sajko, Lara Jurinjak, Antonio Sajko, Tomislav Sajko
25. OŠ PN	Banquet kod Vranyczanya	Osnovna škola Oroslavje Antuna Mihanovića 6., 49 243 Oroslavje T/F: 049/284-245, 049/500-074 E-pošta: os-oroslavje@os-oroslavje.hr	Andrijana Tomić, prof. geografije i povijesti	Ana Beg (6. r.), Agata Gredičak (6. r.), Ema Vrbanović (7. r.), Viktoria Hren (7. r.)
26. OŠ PN	Pozdravljeni, kako i zašto???	OŠ Sveti Križ Začretje, Školska 5 49223 Sveti Križ Začretje T/F: 049 227968 e-mail: os-sveti-kriz-zacretje-001@skole.t-com.hr	Nevenka Sinković, pedagoginja, dipl. pedagog, Ksenija Mihelec, prof. povijesti	1. Barbara Vukić, 2. Marija Mužar, 3. Franjo Veček, 4. Nina Dlesk
27. OŠ PN	Little helpers	Adresa škole: Tuhejl 54, 49215 Tuhejl telefon/telefax.: 049 556218 e-mail: os-tuhejl-001@skole.t-com.hr	učiteljica Ljiljana Žegrec	Antonela Horvatin, Valentina Hercigonja, Rene Javorić Ilić, Dora Matečić
28. OŠ PN	Kulturna nematerijalna baština zlatarskog kraja	Osnovna škola Ante Kovacića Ulica Vladimira Nazora 1, 49250 Zlatar T/F: 049 466832, 049 466370 E-mail: os-ante.kovacica@kr.t-com.hr	Vesna Ceboci, učiteljica razredne nastave, Kristina Fruk, prof. geografije	Ivana Habuš 6. a, Lea Malec 6. c, Leona Miškic 6. b, Dorotea Strelar 6. a
29. OŠ PN	I mi volimo kućne ljubimce i s njima dijelimo okoliš	OŠ Zapruđe Međstrovićev trg 8a, Zagreb 10 000 T/F: 01 6600747 E-mail: os-zagreb-088@skole.t-com.hr	Mirela Puškarić	Gabrijela Papec, Josip Vilibić, Lea Rabić, Mirela Mia Smajlović
30. OŠ PN	Mladi volonteri	OŠ Trnsko, Trnsko 25, Zagreb, T/F: 01 6539534, 01 6539533, E-pošta: ured@os-trnsko-zg.skole.hr	Alemka Guštin	Sara Merkaš, 6. b, Ira Miličević, 6. b, Vid Mule, 6. b, Karla Nuić, 6. b

31. OŠ PN	Ekološko onečišćenje rasvjetom u našem naselju	OŠ Zapruđe Meštrovićev trg 8a, 10020 Zagreb, Tel. Fax: 01 6671642 E-mail: os-zagreb-088@skole. t-com. hr	Izeta Colarić, pedagoginja	Jakov Crnjak 8. b, Bartol Pavlović 8. b, Ivo Strujić 7. c, Marija Meklav 7. b
32. OŠ PN	Moj bicikl	OŠ Frana Galovića Školski prilaz bb, 10010 Zagreb, Tel. Faks: 016671733/016670174 E-mail: os-zagreb-096@skole.t-com.hr ; os_fgalovica_zg@gmail.com	Dijana Zajec, prof. povijesti i geografije, Danijela Čalić, prof. matematike	Filip Milijan Ćutuk, 7. r, Jana Klarić, 7. r, Nina Damjanović, 7. r, Karla Krasnić, 7. r
33. OŠ PN	Hrvatski pravednici među narodima	OŠ Matije Gupca Davorina Bazjanca 2, Zagreb Telefon: 01 383 6571 Fax: 01 364 9134 E-pošta: os-zagreb-066@skole.t-com.hr	Ljerka Bušić Rihtarec	Ana Tašner, Laura Jaki, Magdalena Makelja i Ivana Morić. Rezerva: Marta Krsnik
34. OŠ PN	Živjeti s alergijama	OŠ F. K. Frankopana, Frankopanska 64, 31000 Osijek, T/F:031 505 820 ; 031 575 125, E-adresa : os-osijek-007@skole.t-com.hr	Dubravka Čuržik, dipl. ped. Anica Fumić, učitelj geografije i povijesti	Dora Kristek, 7. b Dora Purgar, 7. a Martina Štenc, 7. c Ivona Vidović, 7. b

Srednja škola

1. SŠ	So, how was school?	Gimnazija "Fran Galović" Koprivnica, <i>Ulica dr. Ž. Selinger</i> a 3 a T/F: 048/279801;048/279817 e-mail: gimnazija-fran-galovic@kc.t-com.hr	Mišela Lokotar, prof.	Paula Stančin, 3. e, Hana Gligorović, 3. e, Ivana Markulin, 3. e, Lucija Sović, 3. e
2. SŠ	Učenik – aktivni gradanin u borbi protiv gladi	Prometna škola, Jože Vlahovića 10, 51 000 Rijeka T/F: 051/343-036 E-adresa: prometna-ri@ri.t-com.hr	Mira Žepina, prof. i dipl. oec.	Učenici 4. razreda : Nikola Babić Marin Brozović Sara Grubić Mia Knežević
3. SŠ	DA znanju, DA životu	Gospodarska škola, Vladimira Nazora 38, 40 000 Čakovec T/F: 040/ 395 – 302 E-adresa: gospodarska-skola-cakovec@ck.t-com.hr ; pa3cia.kozar@gmail.com ;	Patricija Topolnjak, prof. hrvatskog jezika i književnosti	Paula Mesarek (3. razred), Filip Golub (3. razred), Filip Paler (3. razred), Helena Zdolec (3. razred), Sara Stojko (2. razred)
4. SŠ	Al' se nekad dobro jelo!	Srednja škola Marka Marulića Slatina, Trg Ruđera Boškovića 16, 33520 Slatina T/F:033/551-449;033 551 577 E-adresa: matijagosler2002@yahoo.com ; ss_marka_marulica@vt.t-com.hr	Matija Gosler, prof.	Lucija Ivanac, Lucija Fotez i Andrea Gregurić
5. SŠ	Govor odjeće	Škola za umjetnost, dizajn, grafiku i odjeću Zabok Adresa: Prilaz prof. Ivana Vrančića 5, 49210 Zabok T/F: 049 221 620, 049 221 147, E-adresa: skola.umjetnosti	Karmela Kristić Šimek, prof., Vlatka Guberina, prof.	Sandra Benčić (1. D), Marija Gebert (1. D), Peta Hršak (1. D), Antun Škrlec (1. D)

		zabok@kr.t-com.hr		
6. SŠ	Zaustavimo autodestrukci ju	Gimnazija Antuna Gustava Matoša, Zabok Prilaz Janka Tomića 2, 49 210 Zabok T/F: 049 587661, 049 503382 E-adresa: ss-zabok-503@skole. htnet. hr	Katarina Halambek, prof.	Amalija Curman, Katarina Cvetko, Janja Habulin, Filip Husnjak, Mirka Jureša, Antonio Kapusta, Monika Posavec, Valentino Vlahović, Jelena Vrhovec, Marija Žlender
7. SŠ	Naveke se veruvale	Srednja škola Bedekovčina Adresa škole: Ljudevita Gaja 1, 49 222 Bedekovčina Tel. 049 213 514 E-adresa: sskola-bebekovcina@kr.t-com.hr	Danijela Švigir, prof., Ivančica Čehulić, prof	Vedran Vugrin 3Mb, Paula Vujica 3Mb, Tena Novak 1Ma, Lorena Benko 1Mb
8. SŠ	Mudri (modri) stolac	Srednja Škola Oroslavje Adresa škole: Gajeva 1, 49243 Oroslavje T/F:049 588 740;049 588 741 e-mail: renata.candrlic@email.t-com.hr ; anaknezevichesky@yahoo.com	Ana Knežević-Hesky, prof., Renata Čandrlić, prof.	Darija Ladišić, Valerija Mihovljane, David Bičanić, Lea Mundor
9. SŠ	Gladna nahraniti, žedna napojiti	Ženska opća gimnazija Družbe sestara milosrdnica s pravom javnosti, Gundulićeva 12, Zagreb, T/F: 01 4830248 / 01 4875941 E-mail: zog@skole.t-com.hr ; ss-zagreb-568@skole.t-com.hr	Iva Baričević, prof. i Jelena Lulić, prof.	Dora Marković, 3. c, Valentina Pjetlović, 3. b, Josipa Šegota, 3. b, Andrea Vrankić, 2. c
10. SŠ	Naš Zagreb	Prirodoslovna škola Vladimira Preloga, Ulica grada Vukovara 269, 10000 Zagreb T/F 01 6184772, 01 6184780 E-mail: info@psvpelog.hr	Miroslav Šašić, prof.	Iva Betević Dadić, 3. d, Katarina Babić, 3. d, Amani Abdel Rahim, 3. d, Luka Čosić, 3. d
11. SŠ	Voda u Baranji	Druga srednja škola Beli Manastir, Školska 3, 31300 Beli Manastir T/F:031 703 306;031 705 207 E-adresa : ss-beli-manastir-503@skole.t-com.hr	Jasminka Berend,prof.	Ines Kovačević, 1. u Emma Priselac, 3. u Mateja Cickaji, 3. u Doroteja Matanov, 3. u
12. SŠ	Ne dokolici, da sportu	Srednja škola Isidora Kršnjavoga, A. Cesarsa 20. 31500 Našice T/F:031 613 202;031 613 473 E-adresa : ss-nasice-501@skole.htnet.hr	Anđelko Cvijetović,profesor sociologije i latinskog jezika	Doris Miter, 3. a Marija Komjetan, 3. a Luka Povreslo, 3. b Marija Purgar, 3. b
13. SŠ	Volontiraj i ti!	Srednja Škola Isidora Kršnjavoga A. Cesarsa 20, 31500 Našice T/F: 031 613 202;031 613 473 E-adresa: ss-nasice-501@skole.htnet.hr	Snježana Krištofik Juranić, profesor engleskog i njemačkog jezika	Andjela Lijić, 3. pmg Elizabeta Vidaković, 3. pmg Monika Škorvaga, 3. pmg Adriana Dragić, 3. pmg
14. SŠ	Suradnja s azilom za napuštene pse Nemetin	Ekonomска i upravna škola Trg Sv. Trojstva 4., 31000 Osijek, T/F:031 212 670;031 399 353, E-adresa: ekonomска-skola-osijek@os.t-com.hr ; popovi41@gmail.com	Dalibor Popović,prof.	Marina Kadić, 3. a Ivana Matić, 3. a Nicole Kocijan, 3. a Branka Korman, 3. a
15.	Kako vratiti	Privatna srednja ekonomска	Tajana Pištelek, prof.	Petra Bašić – 1. razred;

SŠ	sjaj i mjesto terenskoj nastavi?	Škola s pravom javnosti INOVA, 3. Vrbik 10, Zagreb Razredna odjeljenja: Folnegovićeva 10 T /F 01/4662893; 01/4662894 E- pošta: inova@pses-inova.hr		Lara Mihaljević, Nika Kovačević – 2. razred; Petar Talijić – 3. razred;
16, SŠ	Biciklistička kultura u gradu Splitu	4. gimnazija „Marko Marulić“, Zagrebačka 2, 21000 Split Telefon/Telefaks: 021 344 484 E-adresa: ured@gimnazija-cetvrta-mmarulic-st.skole.hr	Natalija Palčić, prof.	Nikolina Tomaš, 2. raz Marina Ugrina, 2. raz Karmen Vulić, 2. raz Klara Jurić, 2. raz Kristina Rančić, 2. raz. Branimir Radović, 2. raz

Programske teme

S projektom iz demokratskog građanstva i ljudskih prava po metodi *Projekt građanin* mogu sudjelovati:

- odgojitelji predškolskog odgoja
- učenici razredne nastave osnovnih škola
- učenici predmetne nastave osnovnih škola
- učenici srednjih škola.

Cilj Smotre: Omogućiti učenicima stjecanje kompetencija za cjeloživotno učenje

Na smotri mogu sudjelovati projekti iz sljedećih tematskih područja.

1. Predškolski odgoj:

- Osobna prava i odgovornosti i prava drugih;
- pravo na zdravu okolinu i čuvanje okoline;
- razvoj osobnog, zavičajnog, domovinskog identiteta i interkulturnosti;
- ponos i čuvanje baštine.

2. Razredna nastava

- Ljudska prava i odgovornosti;
- zaštita voda u zavičaju;
- zavičaj, gospodarstvo u zavičaju i poduzetnička kompetencija;
- projektna nastava iz demokratskog građanstva – projekt građanin zaštita okoliša;
- razvoj osobnog, zavičajnog, domovinskog identiteta i interkulturnosti
- razvoj kulturne osviještenosti
- jezične / dijalektalne osobitosti razvičajnih regija
- umijeće komuniciranja i rješavanja osobnih i društvenih problema.

3. Predmetna nastava osnovne škole i srednje škole

- Ljudska prava i demokratske građanske odgovornosti;
- projektna nastava iz demokratskog građanstva – projekt građanin umijeće komuniciranja i rješavanja osobnih i društvenih problema
- razvoj osobnog, zavičajnog, domovinskog i globalnog identiteta
- gospodarstvo i poduzetnička kompetencija
- zaštita okoliša
- europske integracije;
- kulturna baština, kulturne vrijednosti i stvaralaštvo, razvoj identitetne i interkulturne kompetencije

Svaki projekt djece u dječjim vrtićima, učenika osnovne škole te učenika srednjih škola treba imati sljedeće **sastavnice**:

1. naziv projekta
2. tematsko područje
3. cilj projekta
4. naziv dječjeg vrtića/škole, adresa, telefon, faks, e-pošta;
5. ime i prezime voditelja projekta;
6. podaci o djeci u dječjim vrtićima te učenicama/učenicima

7. opis projekta: opis pojedinih dionica projekta (prema metodičkim odrednicama za provedbu projekata te prema osobitostima za svaku dob – izbor i istraživanje problema, moguća rješenja problema, najbolji pristup, plan djelovanja, podaci o tome gdje je projekt bio predstavljen, ostvareni rezultati);

Opis provedbe projekata

Proces odgoja i obrazovanja za ljudska prava u sustavu predškolskog odgoja ostvaruje se na tri razine:

- Cjelokupno ozračje u kojem dijete živi u obitelji i vrtiću (prostor, ritam života, materijalno okružje, odnosi i interakcije s drugima)
- Svakodnevne životne situacije (zadovoljavanje osnovnih potreba, dosljednosti u primjeni odgojnih postupaka, razvoj socijalne veze s odgojiteljicom/odgojiteljem i osjećaja komunikacijske sigurnosti i dr.)
- Planirani poticaji za raznovrsne igre i planirana zbivanja u odgojnoj skupini i vrtiću te okružju.

U izboru tematike projekta valja polaziti od potreba i mogućnosti djece i uvažavati načela i metode predškolskog razvojnog kurikuluma. Projekt treba imati elemente akcijskog istraživanja.

1. Izbor teme koja je povezana sa životom djeteta

Izbor teme se mora temeljiti na intrinzičnoj motivaciji djeteta. Polazište je u nekom, za djecu važnom životnom problemu i interesu koji je svojstven njihovim razvojnim osobinama. Teme iz područja predškolskog odgoja i obrazovanja integriraju četiri grupe prava i odgovornosti: pravo na preživljavanje, pravo na razvojne poticaje, pravo na sudjelovanje i zaštitna prava;

2. Razvoj projekta u predškolskom odgoju i obrazovanju

a) Stvaranje materijalnog i interakcijskog okružja

Osiguranje poticajne materijalne sredine i što raznovrsnijih izvora znanja. Osigurati timski pristup i partnersku suradnju svih sudionika projekta: u odgojnoj skupini, unutar vrtića, s roditeljima djece i s lokalnom zajednicom.

b) Aktivna uključenost djeteta – učenje činjenjem, informacije iz prve ruke

Rad na projektu odvija se u kontekstu koji potiče djecu na pregovaranje, suradnju, preuzimanje odgovornosti za traženje odgovora (učenje kako učiti), provjeravanje svojih otkrića i traženje vlastitih pristupa rješavanju problema.

Iskustva koja djeca stječu tijekom projekta moraju biti relevantna za njegov život.

c) Kreativno izražavanje i prosocijalno ponašanje

Način ponašanja djece u igri i rezultati dječjeg stvaranja (govornog, likovnog, glazbenog i praktičnog) sredstvo su motiviranja za dalja istraživanja, ali i mjerilo rasta i razvoja djeteta te postignuća vezanih za temu projekta.

3. Evaluacija procesa i postignuća

Procjenjuje se praktična primjena novih znanja i vještina djece. Procjenu vrši odgojitelj, odnosno tim koji radi na projektu, na temelju promatranja dječje igre i stvaranja.

Tijek rada na provedbi projekta učenika osnovnih i srednjih škola

Projektna nastava ostvaruje se kroz najmanje sedam koraka zbog toga da se očuva demokratska procedura rješavanja problema, ali i svi procesni dijelovi projekta. Znanje projektnog planiranja učenici će trebati kasnije u svojem profesionalnom i građanskom životu. Takvo učenje namijenjeno je učenicima razredne nastave i predmetne nastave osnovnih škola i učenicima srednjih škola. Za ostvarenje projekta potrebno je najmanje 15 školskih sati.

Svaki sat planira se tako **da uključuje interdisciplinarni pristup u oblikovanju sata** kao što su: čitanje, diskusija, pisanje, istraživanje činjenica, analiza grafova, rješavanje problema u malim skupinama, socijalno učenje, učenje kako učiti, poduzetništvo, tehnike suradničkog učenja, igra uloga, proučavanje zakona i Ustava RH, pisanje dopisa, molbi, kontaktiranje s osobama iz javnog života i predstvincima vlasti, javni nastup itd.

Učenici u suradnji s roditeljima i učiteljima izabiru problem, sustavno ga istražuju, dokumentiraju i oblikuju plan rješavanja problema. U ostvarivanju projekta uspostavlja se suradnja s roditeljima, stručnjacima, predstavnicima vlasti, medija, ljudima iz lokalne zajednice u čiju nadležnost spada rješavanje problema. Da bi se došlo do odgovarajućeg izbora i rješenja problema u nastavnom procesu planiraju se sljedeće dionice.

1. Izbor problema

Prepoznavanje problema u svojoj sredini kroz osobno iskustvo, razgovor s roditeljima, rođacima, priateljima, učiteljima. Raspravljanje i selekcioniranje problema kojim će se razred ili skupina baviti većinskim brojem glasova razreda.

2. Istraživanje društvene važnosti problema

Proučavanje zakona i propisa koji se odnose na problem. Upoznavanje ustavnih odredbi iz područja rješavanja problema. Praćenje tiska i ostalih medija. Anketiranje učenika i građana. Korištenje biblioteka i čitaonica, udžbeničke literature, prikupljanje informacija elektronskom poštom, slaganje dokumentacijskih mapa.

3. Oblikovanje mogućih rješenja problema

Dijeljenje projektne skupine u četiri manje skupine. Svaka skupina raspravlja i oblikuje najbolji način rješavanja problema. Utvrđuju se načini, pristupi, postupci, identificiraju se lokalni nositelji vlasti u čije područje rada spada problem i koji mogu pomoći u rješavanju problema.

4. Izbor najboljeg pristupa rješenju problema

Glasnogovornik svake skupine pred cijelim razredom obrazlaže pristup skupine rješavanju problema. Cijeli razred raspravlja o jakim i slabim stranama ponuđenog rješenja. Na kraju razred izabire najuspješnije rješenje među ponuđenima a slabe strane nastoju ponuđenim rješenjem prevladati.

5. Razvoj plana akcije

Projektna skupina razvija plan akcije, odnosno planiranje aktivnosti koje će se poduzeti da bi se proveo plan i došlo do oživotvorenja predloženog rješenja problema. Projektna skupina izrađuje portfelj i dokumentacijsku mapu rješavanja problema.

6. Predstavljanje plana akcije široj zajednici

S planom akcije upoznaju se ostali učenici, roditelji, razrednici, predstavnici lokalne zajednice. Tako se stvara pozitivno ozračje za prihvatanje ponuđenog rješenja problema. Projekt se može prikazati u školi pred nastavnicima, učenicima, na roditeljskom sastanku, na razini cijele škole i sl. Bit je u tome da učenici učvršćuju svoje vještine argumentacije, javnog nastupanja, razvijaju svoje stavove, upoznaju u očima drugih svoju osobnost.

7. Javno predstavljanje ponuđenog rješenja problema

Za predstavljanje projekta izvan škole potrebno je pomoći učenicima tako da voditelj projekta unaprijed dogovori odlazak predstavnicima lokalnih vlasti koji su nadležni za rješavanje problema. Može se uputiti obavijesti medijima o mjestu i vremenu susreta s predstavnicima lokalnih vlasti. Prilikom predstavljanja potrebno je koristiti portfelj i dokumentacijsku mapu. Na portfelj se stavljuju samo najreprezentativniji dokumenti (fotografije, isječci iz novina, rezultati ankete, članci zakona, tekstualni zapisi učenika i drugi važni materijali prikupljeni i nastali u pojedinim koracima rješavanja problema).

Sadržaj smotre i vrednovanje postignuća:

I. dokumenti projekta su ogledna mapa (četiri spojena *hamera/panoa* 70x100) i dokumentacijska mapa projekta – format A4 ili A5.

II. Obrazloženje i obrana projektnog cilja (do 16 minuta) – skupina od četiri učenika pred prosudbenim povjerenstvom.

Sadržaj i procedura Smotre detaljno su opisani u priručniku za nastavnike *Projekt građanin*.

Voditelji projekta

Projekt vodi/e samo oni voditelji koji su prošli stručnu edukaciju za primjenu Nacionalnog programa odgoja i obrazovanja za ljudska prava, za aktivne metode učenja i poučavanja i projektnu nastavu – projekt građanin.

Selekcija projekata

Izbor najkvalitetnijih projekata vrši Državno povjerenstvo te o rezultatima izbora obaviješće voditelje projekata. Izbor se vrši prema sljedećim okvirnim kriterijima:

- izbor teme i postupak provedbe treba biti u skladu s uputama objavljenim u Katalogu natjecanja susreta i smotri;
- projekt treba imati obilježja integriranog razvojnog kurikuluma i uvažavati zadaće i načela odgoja i obrazovanja za demokratsko građanstvo i ljudska prava;
- u prikazu se daje proces provedbe projekta i postignuća vidljivih u promjenama okružja i ponašanju djece i odraslih;
- u provedbi i prikazu postignuća treba koristiti kreativne načine izražavanja djece i odraslih.

O sposobljenosti koju stječu učenici radeći na projektima iz područja demokratskog građanstva

Učenici se osposobljavaju da budu konstruktivni građani zauzeti za izgradnju boljeg društva, a ne bespomoćni kritizeri koji svojim tihim otporom unište svaki razvojni projekt. Doživljaj uspjeha u ovom području prenosi se na bolje učenje u drugim predmetima jer je doživljeni uspjeh izvor motivacije.

Projektna nastava uključuje sve metode aktivne uključenosti učenika u nastavni proces.

Takovim učenjem stječe se društvena sposobljenost: znanja, vještine i stavovi koji su neophodni za **cjeloživotno učenje**.

- istraživanje,
- učenje kako učiti,
- rješavanje problema,
- timski rad,
- suradničko učenje,
- dokumentarni pristup,
- rasprava,
- kratak i argumentiran govor,
- javni nastup,
- poduzetnička osviještenost,
- učenje Ustava RH i zakona njihovim korištenjem u rješavanju stvarnih problema,
- identitetna, kulturna i interkulturna osviještenost
- komunikacijske vještine,
- razvoj građanskih i moralnih vrlina.

Kriteriji za vrednovanje projekta

1. **Značaj.** Je li skupina izabrala najvažnije informacije za ukazivanje na značaj problema i mogućnost njegova rješenja?

2. **Razumijevanje.** Jesu li izlagatelji pokazali razumijevanje prirode i opsega problema s obzirom na alternativne pristupe rješenja problema koje su prepoznali? Jesu li pokazali razumijevanje svojeg plana djelovanja?
3. **Obrana stajališta.** Je li skupina na odgovarajući način predstavila svoje stajalište? Jesu li učenici branili svoja stajališta na odgovarajući način prilikom odgovaranja na postavljena pitanja?
4. **Točnost u odgovaranju.** Jesu li odgovori na pitanja sudaca bili uspješni?
5. **Suradnja unutar skupine/timski rad.** Jesu li se branitelji projekta držali onog dijela rješenja problema za koji su bili odgovorni? Jesu li se nadopunjavalii uvažavajući pritom mišljenja ostalih?

Kriteriji za vrednovanje obrane projekta

1. **Uvjerljivost.** Je li izlaganje u cjelini uvjerljivo ukazalo da je izabrani problem važan?
2. **Praktičnost i usklađenost:** Je li predloženi pristup za dobivanje potpore ostvarljiv? Jesu li uzeta u obzir stvarna ograničenja?
3. Je li odnos između izlaganja bio jasan? Je li se svako izlaganje nadovezivalo na ono prethodno ili prethodna?
4. **Obrana stajališta:** U kojoj su mjeri učenici uspjeli dokazati da je njihov plan djelovanja razuman? U kojoj su mjeri uspjeli dokazati da mogu osigurati potporu i prevladati otpor u zajednici i kod izvršne i zakonodavne vlasti u odnosu na njihov plan djelovanja?
5. **Točnost u odgovaranju:** U kojoj su mjeri odgovori učenika bili točni u odnosu na pitanja?
6. **Suradnja:** Jesu li izlaganja učenika pokazala da su razgovarali o postignutom i naučili surađivati radeći na projektu?

U vrednovanju obrane projekta uzima se u obzir cjelokupni rezultat s obzirom na kreativnost, originalnost i učinkovitost izlaganja. Obrana projekta vrednuje se opisno.

Literatura

1. Nacionalni program odgoja i obrazovanja o ljudskim pravima, Vlada Republike Hrvatske (1999), Nacionalni odbor za obrazovanje o ljudskim pravima, Zagreb
2. Temeljni međunarodni dokumenti iz područja odgoja i obrazovanja za ljudska prava (1999), Vlada Republike Hrvatske, Nacionalni odbor za obrazovanje o ljudskim pravima, Zagreb
3. Projekt građanin, priručnik za nastavnike (2008), Agencija za odgoj i obrazovanje, prijevod. Centar za građanski odgoj i Ministarstvo prosvjete SAD, Zagreb
4. Lončarić Jelačić, Nevenka: Odgoj za ljudska prava i aktivno građanstvo kroz cjelokupni školski pristup (2008), Brošura za Smotru projekata iz Nacionalnog programa odgoja i obrazovanja za ljudska prava i demokratsko građanstvo, Zagreb
5. Spajić-Vrkaš, V., Stričević I., Maleš D., Matijević M. (2004): Poučavati prava i slobode-priručnik za učitelje osnovne škole s vježbama za razrednu nastavu, Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu, Istraživačko – obrazovni centar za ljudska prava i demokratsko građanstvo, Zagreb.
6. Maleš, Dubravka, Stričević, Ivanka: Odgoj za demokraciju u ranom djetinjstvu (2005), Priručnik za rad s djecom predškolske dobi na usvajanju humanih vrijednosti: Udruženje Djeca prva, Zagreb
7. Maleš, Dubravka i suradnici: Živjeti i učiti prava (2003), Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu,
8. Uzelac, Maja (2006) 111 koraka prema demokraciji i ljudskim pravima. Priručnik građanske i političke kulture za mlade i odrasle. Mali korak, Zagreb
Istraživačko-obrazovni centar za ljudska prava i demokratsko građanstvo
9. Markočić, Matilda: Igrom do škole (2003), Udruženje „Djeca prva“, Zagreb
10. Humane vrednote i Istraživanje humanitarnog prava (2004), Zavod za školstvo Republike Hrvatske, Hrvatski crveni križ i ICRC, Zagreb

Upute za suse/procjenitelje

Smotra Projekta građanin je kulminacija interaktivnog programa građanskog odgoja kojem je cilj aktivno uključivanje mladih u građanski život njihovih zajednica. U Projektu građanin, učenici uočavaju i analiziraju pitanja i probleme s kojima se suočava njihova zajednica (škola, susjedstvo, grad, država). Oni odabiru jedno od tih pitanja i problema za detaljno istraživanje. Nakon što dovrše svoje istraživanje oni predlažu javnu politiku koja se bavi tim pitanjem ili problemom. Na kraju, izrađuju plan akcije u kojem su detaljno opisani koraci koji se trebaju poduzeti da bi njihov prijedlog javne politike bio usvojen od strane nadležnih tijela. Tada, na osnovi svojih istraživanja razred ili projektna skupina izrađuje svoj portfelj.

Da bi izradili portfelj Projekta građanin, učenici se dijele u četiri pod-grupe, jedna grupa za svaki dio portfelja. Glavna odgovornost svake grupe je

Prva grupa – Objasnjenje problema

Druga grupa – Istraživanje alternativne politike

Treća grupa– Predlaganje javne politike

Četvrta grupa – Izrada plana akcije

Sljedeći podaci pripremljeni su da bi vam pomogli u vrednovanju svakoga od četiri dijela portfelja. Portfelj ima dvije komponente – oglednu komponentu i dokumentacijsku komponentu. Te dvije komponente zajedno čine portfelj koji ćete vrednovati. U tu svrhu koristit ćete „Popis kriterija za portfelj“ i „Obrazac za procjenu portfelja“. „Obrazac za procjenu portfelja“ ima pet dijelova, četiri dijela s kriterijima za vrednovanje portfelja i jedan dio s kriterijima za sveukupno vrednovanje rada učenika.

Dolje navedeni podaci odgovaraju četirima glavnim dijelovima koji čine oglednu komponentu i dokumentacijsku mapu.

Prva grupa za izradu portfelja – objasnjenje problema

Ogledni dio

U prvom oglednom dijelu treba navesti detaljno objasnjenje odabranog problema te razloge zašto ga je razred ili projektna skupina odabrala. Pisani sažetak na jednoj ili dvije stranice trebao bi obuhvaćati jasan opis pitanja/problema i što je razred/skupina o njemu naučila. U prvom oglednom dijelu trebali bi se nalaziti i odgovarajući grafikoni, fotografije, ilustracije i/ili strip. Učenici bi trebali navesti i sve izvore koje su koristili u istraživanju.

Pisani sažetak treba postaviti na ogledni pano, a on mora sadržavati sljedeće podatke:

- jasno objasnjenje prirode pitanja/problema koji su učenici odabrali za istraživanje
- stupanj ozbiljnosti i opseg pitanja/problema
- razina(e) tijela vlasti koja su nadležna za bavljenje tim problemom
- navedene osobe ili grupe koje bi mogle podijeliti odgovornost za rješavanje tog problema
- navedena neslaganja oko problema u zajednici
- postoji li već politika koja se bavi tim problemom
- ako politika postoji, navesti objasnjenje njezine prikladnosti

Dokumentacijska mapa

U prvome dijelu mape učenici moraju dokumentirati svoje istraživanje, uključujući i odabir materijala koji najbolje podupire njihove tvrdnje. Kao dodatak sadržaju, ovaj dio mora sadržavati dokaze koji podupiru njihov grupni rad. Na primjer:

- popunjeni obrazac "Uočavanje i analiza problema".
- sažetak obrazaca korištenih tijekom vođenja razgovora (ili reprezentativne primjerke)
- relevantne članke iz novina i/ili časopisa
- popunjene obrasce koji se odnose na medije – radio i TV, ili obrasce o korištenim izvorima
- ostale odgovarajuće članke i izvješća

Druga grupa za izradu portfelja – istraživanje alternativne politike

Ogledni dio

U drugom oglednom dijelu treba navesti detaljno objašnjenje i vrednovanje dvaju ili tri prijedloga alternativne javne politike koju su predložile različite grupe ili pojedinci. Ako već postoji javna politika i nju treba uključiti, zajedno s objašnjenjem njezine učinkovitosti. U drugom oglednom dijelu trebali bi se nalaziti i odgovarajući grafikoni, fotografije, ilustracije i/ili strip. Učenici bi trebali navesti i sve izvore koje su koristili.

Ogledni dio treba sadržavati pisani sažetak, ne duži od jedne stranice, za svaku alternativnu javnu politiku koja se predstavlja. Svaki sažetak trebao bi sadržavati sljedeće podatke:

- ako već postoji javna politika, njezino objašnjenje i vrednovanje njezine učinkovitosti (koje su prednosti i nedostaci)
- detaljno objašnjenje alternativne politike/rješenja i njezinih prednosti i nedostataka, zajedno s podacima koji to podupiru
- navod izvora koji predlaže tu javnu politiku (npr. građani, posebna interesna grupa, zakonodavstvo, gradska skupština ili gradsko vijeće)

Dokumentacijska mapa

U drugome dijelu mape učenici moraju dokumentirati svoje istraživanje, uključujući i odabir materijala koji najbolje podupire njihove tvrdnje. Kao dodatak sadržaju, ovaj dio mora sadržavati dokaze koji podupiru njihov grupni rad. Na primjer:

- primjerak cijelog teksta politike, ako ona već postoji
- pisma ili memorandume posebnih interesnih grupa ili pojedinaca
- promidžbeni materijal koji je u opticaju u zajednici
- ostale odgovarajuće članke i izvješća koji podupiru navedene tvrdnje

Treća grupa za izradu portfelja – predlaganje javne politike

Ogledni dio

U trećem dijelu treba jasno objasniti odabrani prijedlog javne politike kojim se želi rješavati određeni problem i razlozi zbog kojih ga je razred/skupina odlučila podržati. Razred/skupina može odlučiti i podržati postojeću politiku, prilagoditi postojeću politiku, predložiti novu politiku, ili poduprijeti jednu od alternativnih politika opisanih u oglednom dijelu broj dva. U

trećem oglednom dijelu trebali bi se nalaziti i odgovarajući grafikoni, fotografije, ilustracije i/ili strip. Učenici bi trebali navesti i sve izvore koje su koristili.

Ogledni dio trebao bi sadržavati pisani sažetak od jedne do dvije stranice u kojem se navodi sljedeće:

- Objasnjenje javne politike koju razred predlaže i opravdanje kako će se ta javna politika najbolje baviti navedenim problemom.
- Prednosti i nedostaci javne politike, uključujući i aktualne podatke koji podupiru navedene tvrdnje, imenovane osobe ili grupe na koje će ta politika imati utjecaj te koji će biti mogući učinak.
- Izjava u kojoj se navode odgovarajuća tijela vlasti ili državnih ureda, koji će biti odgovorni za provedbu predložene javne politike.
- Mišljenje u kojem se navodi zašto predložena javna politika nije u suprotnosti sa zakonom ili Ustavom.

Dokumentacijska mapa

U trećem dijelu mape učenici moraju dokumentirati svoje istraživanje, uključujući i odabir materijala koji najbolje podupire njihove tvrdnje. Kao dodatak sadržaju, ovaj dio mora sadržavati dokaze koji podupiru njihov grupni rad. Na primjer:

- popunjeni obrazac „Mišljenja o ustavnosti“
- relevantne zakone, uredbe i/ili pravilnike
- kopiju postojeće politike ili zakona, ili modele nove ili prilagođene javne politike
- ostale relevantne članke i izvješća koji podupiru navedene tvrdnje

Četvrta grupa za izradu portfelja – izrada plana akcije

Ogledni dio

Četvrti ogledni dio portfelja trebao bi sadržavati detaljan opis procesa koji je potrebno provesti da bi predložena javna politika bila usvojena od strane nadležnog tijela vlasti ili državnog ureda. Plan bi trebao sadržavati sljedeće: korake za dobivanje potpore navedenoj politici u zajednici i detaljan plan provedbe predložene javne politike. U četvrtom oglednom dijelu trebali bi se nalaziti i relevantni grafikoni, fotografije, ilustracije i/ili strip. Učenici bi trebali navesti i sve izvore koje su koristili.

Pismeni sažetak treba sadržavati sljedeće podatke:

- jasno objašnjenje na koji će način razred od dužnosnika tražiti potporu javnoj politici koju predlažu
- jasno objašnjenje na koji će način razred tražiti potporu javnoj politici i planu akcije koju predlažu od strane posebnih interesnih grupa, grupa u zajednici, poduzeća ili utjecajnih pojedinaca
- navedene utjecajne pojedince, poduzeća, posebne interesne grupe ili državne uredi koji bi se mogli suprostaviti predloženoj javnoj politici i planu akcije te razloge zbog kojih bi to oni mogli učiniti
- objašnjenje koraka koje treba poduzeti da bi se proveo plan akcije i koje su koristi plana
- procjenu troškova i vremenski okvir za provedbu plana akcije, ako je moguće

Dokumentacijska mapa

U četvrtom dijelu mape učenici moraju dokumentirati svoje istraživanje, uključujući i odabir materijala koji najbolje podupire njihove tvrdnje. Kao dodatak sadržaju, ovaj dio mora sadržavati dokaze koji podupiru njihov grupni rad. Na primjer:

- pisane izjave potpore ili suprotstavljanja
- promidžbeni materijal
- pisma utjecajnih osoba ili javnih dužnosnika
- ostale relevantne članke i izvješća koji podupiru navedene tvrdnje

Osvrt

Ovaj dio se nalazi samo u dokumentacijskoj mapi. U posljednjem koraku Projekta građanin traži se od učenika da se osvrnu na svoje iskustvo učenja. Peti dio dokumentacijske mape treba sadržavati kratke izjave i/ili pisma učenika u kojima oni opisuju što su naučili iz Projekta građanin. To uključuje osrvrt na to što su naučili o javnoj politici i procesu donošenja politike. Trebaju objasniti kako im je Projekt građanin pomogao da bolje razumiju ulogu dužnosnika i građana. Na kraju, u osrvtu bi trebalo navesti da bi projektu drugačije pristupili da ga rade iznova.

Obrazac za procjenu obrane projekta

Portfelj Projekta građanin sastoji se od dva dijela: oglednog panoa od četiri dijela i dokumentacijske mape od pet dijelova. Kada vrednujete portfelj, kriterije koji se nalaze u obrascu za procjenu treba primijeniti na ogledni dio i na odgovarajući dio u dokumentacijskoj mapi. U vrednovanje portfelja i dokumentacijske mape uključuje se i vrednovanje njegove obrane. Skala procjene je sljedeća: **Izvrsno, vrlo uspješno, uspješno, zadovoljavajuće.**

KRITERIJI VREDNOVANJA	PROCJENA	KOMENTAR
Prvi pano: Razumijevanje problema <ul style="list-style-type: none">• Navodi i objašnjava problem i njegove uzroke i predstavlja dokaze postojanja problema• Pokazuje razumijevanje pitanja vezanih uz problem• Pokazuje razumijevanje postojeće ili predložene javne politike• Objasnjava neslaganja oko problema koji možda postoje u zajednici• Objasnjava zašto bi vlast trebala biti uključena u rješavanje		
Drugi pano: Analiza alternativne politike <ul style="list-style-type: none">• Predstavlja dvije ili tri alternativne javne politike kao rješenje problema• Objasnjava prednosti i nedostatke svake predstavljene alternativne politike• Utvrđuje koje su nesuglasice i sukobi vezani uz svaku od alternativa		
Treći pano: Priprema javne politike i uvjeravanje <ul style="list-style-type: none">• Navodi javnu politiku kojom se rješava problem i državni odjel ili tijelo nadležno za provođenje predložene javne politike• Podržava predloženu javnu politiku objašnjnjima i dokazima• Utvrđuje i objasnjava prednosti i nedostatke predložene javne politike• Objasnjava i podupire podacima zašto je njihova predložena javna politika ustavna		
Četvrti pano: Provedba plana akcije <ul style="list-style-type: none">• Navodi pojedince i grupe koje podupiru i koje se suprotstavljaju toj politici, a na koje će ona utjecati• Navodi dužnosnike koje podupiru i koje se suprotstavljaju toj politici, a na koje će ona utjecati• Navodi i objasnjava slijed akcija kojima će djelovati da se njihova predložena javna politika provede• Predlaže akciju koja se nastavlja i temelji na dokazima		

predstavljenima na prethodnim panoima		
---------------------------------------	--	--

KRITERIJI VREDNOVANJA	OCJENA	KOMENTAR
Cjelokupni portfelj: Opseg u kojem cjelokupni portfelj <ul style="list-style-type: none"> • Predstavlja materijal na oglednim panoima i dokumentacijskoj mapi koji je međusobno povezan i međusobno se podupire • Predstavlja jasan i uvjerljiv slijed od jednog do drugog oglednog panoa • Koristi standarde dobrog pisanja • Koristi odgovarajuće i prikladne grafikone i pisane podatke • Vizualno je privlačan • Uključuje dokaze, • U dokumentacijskoj mapi u petom poglavlju učenici su dali osvrt o tome što su naučili 		

Ukupna procjena projekta:

- a) Izvrsno
- b) Vrlo uspješno
- c) Uspješno
- d) Zadovoljavajuće

Komentar:

Jake strane obrane projekta:

Ima li slabih strana? Vaše preporuke za poboljšanje:

Procjenitelj: _____

Ime škole/učitelja _____

ŽUPANIJSKE SMOTRE PROJEKATA

SEDMA ŽUPANIJSKA SMOTRA PROJEKATA GRAĐANSKOG ODGOJA I OBRAZOVANJAU KOPRIVNIČKO-KRIŽEVAČKOJ ŽUPANIJI

Izvješće

Sedma županijska smotra projekata iz područja Nacionalnog programa odgoja i obrazovanja za ljudska prava i demokratsko građanstvo za Koprivničko-križevačku županiju održana je 28. ožujka 2014. godine u Osnovnoj školi »Đuro Ester«, u Koprivnici.

Organizatori Smotre bili su Agencija za odgoj i obrazovanje, Županija Koprivničko-križevačka i OŠ »Đuro Ester« Koprivnica.

Sudionike skupa pozdravili su ravnateljica škole Sanja Prelogović, Pročelnica upravnog odjela za društvene djelatnosti Grada Koprivnice Kristina Cvitić, zamjenik župana Ivan Pal te saborski zastupnik Željko Šemper. Na Smotri su bila prikazana četiri projekata. U prezentaciji projekata sudjelovalo je šesnaest učenika i četiri voditelja.

Predstavljeni projekti, učenici i njihovi mentori:

- Želim znati, želim pomoći!, OŠ Molve, učenici: Helena Ivančan, Ana Lončar, Lorena Vincek, Ana Ivančan, mentorica: Mirela Paša;
- Zavičajna zborka „Legradska hiža“, OŠ Legrad, učenici: Matija Habek, Iva Šenji, Leon Sataić, Tara Kolaš, mentorica: Tamara Marcinjaš;
- Izbor razrednog rukovodstva, OŠ „Đuro Ester“, Koprivnica, učenici: Dunja Medurečan, Dorian Tarle, Dinko Majerus; Vanja Setinšek, mentorica: Maja Sinjeri;
- So, how was school?, Gimnazija „Fran Galović“, Koprivnica, učenici: Paula Stančin, Lucija Sović, Ivana Markulin, Hnana Gligorović, mentorica: Mišela Lokotar.

Učenici i njihovi mentori, kroz svoje projekte, upoznavali su Ustav Republike Hrvatske, stjecali odgovarajuće znanje, razvijali vještine i stavove koji su im potrebni da se razviju u informirane, učinkovite i odgovorne građane koji će štititi i unapređivati razvoj ustavne demokracije u Republici Hrvatskoj, pa time i temeljna ljudska i građanska prava svake osobe u njoj. Učenici su u svom radu primjenjivali aktivne metode učenja i poučavanja: projektno učenje, suradničko učenje, učenje u paru, igranje uloga, simulacije, rješavanje problema, socijalno učenje korištenjem informacijskih i komunikacijskih tehnologija i dr.

Povjerenstvo Smotre činili su:

- Ivan Pal, prof., zamjenik župana Koprivničko-križevačke županije;
- Jasna Kraljić Cmrk, prof., savjetnica Gimnazije »Fran Galović« u Koprivnici;
- mr. Sanja Prelogović, ravnateljica OŠ »Đuro Ester« Koprivnica.

Suci/procjenitelji bili su:

- Jadranka Huljev, prof., iz Ministarstva znanosti, obrazovanja i sporta;
- Jasna Kraljić-Cmrk, prof., savjetnica Gimnazije »Fran Galović« u Koprivnici i voditeljica ŽSV građanskog odgoj;
- mr. Sanja Prelogović, ravnateljica i voditeljica ŽSV za građanski odgoj
- rad je pratila i županijska voditeljice za građanski odgoj mr. sc. Ksenija Krušelj.

Suci procjenitelji projekata izrekli su pohvale svim prikazanim projektima. Svi projekti predloženi su za Državnu smotru. Smotra potvrđuje kako je građanski odgoj i obrazovanje sastavni dio života mnogih naših županijskih škola.

mr. Sanja Prelogović

Izvješće sa Županijske smotre projekata Primorsko goranske županije održane 31. 3. 2014.

U Gradskoj vijećnici, Grada Rijeke, održana je 31. ožujka 2014. 6. županijska smotra projekata iz područja Nacionalnog programa odgoja i obrazovanja za ljudska prava i demokratsko građanstvo. Smotra je prilika da učenici predstave svoje projekte i vlastite ideje za rješavanje društvenih, gospodarskih i kulturoloških problema. Učenje o ljudskim pravima i građanskoj demokraciji mora započeti od najranije dobi, jer su samo informirani i aktivni građani jamstvo demokracije koja je temelj svakog pravog slobodnog društva.

Učenike i njihove mentore te stručno povjereno pozdravio je i zamjenik riječkog gradonačelnika Marko Filipović, koji je kazao kako radom na projektima učenici uče kako svojom odgovornošću i aktivnošću mogu utjecati na život u lokalnoj zajednici. Na taj način stvoreni su temelji za učenje, razumijevanje i poštivanje ljudskih prava, ali i razumijevanje da svaki član društva mora preuzeti i neke odgovornosti. Na smotri je bila nazočna i pročelnica Odjela za odgoj i školstvo Grada Rijeke Sanda Sušanj.

Na ovogodišnjoj smotri nastupili su:

Razredna nastava

– OŠ Vežica – Planirajmo zajedno

Predmetna nastava

– OŠ Trsat – Otvor knjigu i poleti

– OŠ Podmurvice – Podizanje svijesti za potrese u Rijeci

– OŠ Vežica – Podijeli, ne bacaj!

– OŠ Čavle – Hrvatska, zemlja (ne)znanja

– OŠ Nikola Tesla – JA građanin kažem STOP pajasenu – bitka se nastavlja

– OŠ Petar Zrinski, Čabar – Mladost i iskustvo se nadopunjavaju

– OŠ Ivana Gorana Kovačića, Vrbovsko – Latinica i cirilica – bogatstvo različitosti

Srednja škola

– Prometna škola – Učenik – aktivni građanin u borbi protiv gladi

Suci procjenitelji projekata bili su: Slavica Juranić pedagoginja, Željka Travaš prof. dipl. politolog, Anica Mršulja prof, Davor Kolarić prof., Jadranka Perković Sušanj pedagoginja, Maja Brkljača novinarka RTL-a.

Otvaranje smotre uveličao je pjevački zbor Vežički tići pjesmom Moja Rijeka, a Antonija Glumac otpjevala je pjesmu Sreća.

Današnja smotra pokazala je kako učenici znaju i umiju djelovati u svojoj zajednici. Pokazali su građanske kompetencije aktivnog i odgovornog građanina Pobijedila je demokracija! Svi su zaslužili veliku pohvalu i pozvani da nastave djelovati za dobrobit svoje zajednice u zaštiti interesa građana i zalagati se za odgovornost, vladavinu prava i ljudske slobode

Gordana Frol, voditeljica ŽSV iz Građanskog odgoja i obrazovanja

Prva međužupanijska smotra iz područja Građanskog odgoja i obrazovanja – Projekt građanin za osnovne i srednje škole Međimurske i Varaždinske županije

28. ožujka 2014. u Srednjoj školi Čakovec održana je 1. međužupanijska smotra iz područja Građanskog odgoja i obrazovanja – Projekt građanin (3. županijska smotra). Na smotri su tako svoje projekte predstavili učenici osnovnih i jedne srednje škole iz Međimurske i Varaždinske županije. Ukupno je predstavljeno 13 projekata, od toga 5 projekata razredne nastave, 6 predmetne nastave i 1 projekat srednje škole. Cilj građanskog odgoja i obrazovanje jest pripremiti učenike i naučiti ih kako da budu aktivni i odgovorni građani demokratskog društva.

Uspješno predstavljanje i kvalitetu projekata potvrdilo je šesteročlano Povjerenstvo, u čijem su sastavu bili predstavnici lokalne zajednice Darko Radanović i Igor Mesarić, predstavnica medija Aleksandra Ličanin te predstavnice škola Varaždinske i Međimurske županije Aleksandra Oreški, Štefanija Mustač i Tihana Preksavec. Strpljivim i pozornim slušanjem, poticajnim pitanjima i pohvalama potaknuli su sudionike na pripremanje novih projekata.

Izvrsni organizatori i domaćini smotre bile su III. OŠ Čakovec, Gospodarska škola Čakovec i Srednja škola Čakovec. Već uhodani tim triju škola pripremio je veoma lijep program svečanog otvaranja prožet duhom Građanskog odgoja i obrazovanja.

Sudionici Prve međužupanijske smotre :

Projekti razredne nastave :

OŠ Prelog: *Biciklom do zdravlja*

voditeljica : Branka Podgorelec

OŠ Orehovica – PŠ Podbreš : *Knjiga nadohvat ruke*

voditeljica: Senija Zadravec-Kermek

VI. OŠ Varaždin: *Lipa po lipu – kuna, bez računa se ne računa*

voditeljica: Rosana Štrocinger

III. OŠ Čakovec: *Učenički školski ormarići*

voditelji: Zdenka Novak i Aleksandar Bartolić

VI. OŠ Varaždin : *Varaždin – grad cvijeća*

voditeljice: Petra Lončarić-Časar i Petra Kanešić

Projekti predmetne nastave :

OŠ Donja Dubrava: *Dobravski ljuk*

voditeljica: Renata Heric

VI. OŠ Varaždin : *Konzervansi u prehrambenim proizvodima*

voditeljice: Bojana Perko, Alenka Bađun i Mihaela Vrbnjak Grdan

OŠ Vladimira Nazora Pribislavec : *(Ne)čisti računi*

voditeljica: Aleksandra Đurić

OŠ Belica: *Pokreni i promjeni*

voditeljice: Silvija Micek i Lidija Hertarić

OŠ Petrijanec: *Različitost je izazov, upoznajmo se*

voditeljica: Kristina Čačić

III. OŠ Čakovec: *Ruža međimurska*

voditelji: Tihana Preksavec, Tomica Hlapčić i Dražen Ružić

I. OŠ Čakovec: *#codeEU*

voditeljica : Ivana Ružić

Projekti srednje škole :

Gospodarska škola Čakovec : *DA znanju, DA životu*

voditeljica: Patricija Topolnjak

Izvješće s Treće županijske Smotre projekata iz područja Građanskog odgoja i obrazovanja – Virovitičko-podravska županija

Srednja škola Marka Marulića Slatina bila je 28. ožujka 2014. domaćin treće županijske Smotre projekata iz područja Građanskog odgoja i obrazovanja.

Na smotri su predstavljena tri projekta na različitim razinama obrazovanja: osnovnoškolskoj – razredna i predmetna nastava te na srednjoškolskoj razini.

Svi su se projekti svidjeli publici sastavljenoj od članova stručnog aktiva za demokratsko građanstvo te ih je povjerenstvo sve predložilo za sudjelovanje na državnoj smotri. Osobito su dojmljivi bili najmladi – učenici drugog razreda osnovne škole.

Predstavljeni projekti:

Osnovna škola – razredna nastava

Sigurno šaputanje

Voditeljica: Vera Menčik, učiteljica

Škola: Osnovna škola Eugena Kumičića Slatina

Učenici:

Gala Brunović, 2. a razred

David Cota, 2. a razred

Lana Kovačević, 2. a razred

Marin Nikić, 2. a razred

Osnovna škola – predmetna nastava

Eko – elektro

Voditeljica: Ines Tovarović, mag. educ. biol. et chem.

Škola: Osnovna škola Vladimir Nazor Virovitica

Učenici:

Laura Kolesarić, 7. a razred

Leonarda Bogojević, 7. a razred

Tamara Tošić, 7. d razred

Valentina Đuradin, 7. d razred

Srednja škola

Al' se nekad dobro jelo!

Voditelj: Matija Gosler, prof.

Škola: Srednja škola Marka Marulića Slatina

Učenici:

Juraj Rastija, 1. b gimnazije

Katja Živković, 1. a gimnazije

Marina Relatić, 2. b gimnazije

Višnja Šljivac, 3. b gimnazije

Županijsko povjerenstvo:

Darko Špoljarić, prof. – ravnatelj Srednje škole Marka Marulića Slatina

Zorislav Jelenčić, prof. – voditelj Županijskog stručnog vijeća za demokratsko građanstvo VPŽ

Mirjana Drenski, prof. – Srednja škola Marka Marulića Slatina

Silvija Štimac, prof. – Srednja škola Marka Marulića Slatina

Glavno obilježje ovogodišnje smotre je da su po prvi put osim Slatinčana sudjelovali i Virovitičani te da su projekti zaživjeli i u osnovnoj školi.

*Zorislav Jelenčić, prof., voditelj ŽSV za Građanski odgoj i obrazovanje
Virovitičko-podravske županije*

Izvješće sa 7. Županijske smotre projekata iz područja Nacionalnog programa odgoja i obrazovanja za ljudska prava i demokratsko građanstvo
Krapinsko-zagorska županija

OŠ Donja Stubica, Donja Stubica 20. ožujka 2014. godine bila je domaćin 7. županijske smotre projekata iz Nacionalnoga programa odgoja i obrazovanja za ljudska prava i demokratsko građanstvo.

Otvorenju Smotre bili su nazočni i pozdravili sudionike ravnateljica škole domaćina Sonja Martinek, zamenica župana Krapinsko-zagorske županije za društvene djelatnosti Jasna Petek i učenici škole domaćina stvaralačkim programom dobrodošlice. Upute sudionicima iz dječijih vrtića, osnovnih i srednjih škola dala je predsjednica županijskog povjerenstva za provođenje smotre Snježana Romić. Građanski odgoj i obrazovanje kroz modul Projekt građanin primjenjuje se u vrtićima i školama županije već više od deset godina. Naglasila je kako je uvjerenja da će prezentirani projekti biti poticaj drugim vrtićima i školama da idućih godina prikažu kako se uče i žive prava i odgovornosti u našim odjedno-obrazovnim ustanovama i tako doprinosi izgradnji budućeg odgovornog građanina.

Povjerenstvo Smotre činili su:

1. Snježana Romić,	OŠ Lijepa naša Tuhelj, predsjednica
2. Sonja Martinek,	ravnateljica OŠ Donja Stubica, dopredsjednikca
3. Ljubica Gorički,	OŠ Stjepana Radića Brestovec Orehovički, članica
4. Ružica Kotarski,	OŠ Ksaver Šandor Gjalski, Zabok, članica
5. Renata Čandrlić,	SŠ Oroslavje, članica
6. Vera Hrvoj,	SŠ Bedekovčina, članica
7. Andrijana Habjanec-Sinković, tajnica OŠ Donja Stubica,	administrativna tajnica

Na Smotri je bilo prikazano 16 projekta, tri dječjih vrtića, devet učenika osnovnih škola i četiri projekta učenika srednjih škola. Prezentiralo je 47 učenika koji su projekte pripremali sa svojim mentoreima, a vrtičke projekte uz ppt prezentacije predstavile su po dvije odgajateljice iz svakog vrtića.

Suci/procjenitelji bili su:

Jasna Petek, zamjenica župana Krapinsko-zagorske županije
Martina Keča, članica Županijskog povjerenstva za ravnopravnost spolova
Vlasta Horvatić-Gmaz, glavna urednica časopisa *Hrvatsko zagorje* i tajnica društva „Kajkaviana“
Elizabeta Škvorčec, zamjenica predsjednika Savjeta mladih Krapinsko-zagorske županije
Dragica Slakoper Lisica, prihologinja iz Obiteljskog centra u Krapini
članice županijskog povjerenstva:
Ljubica Gorički, Ružica Kotarski, Snježana Romić, Vera Hrvoj, Renata Čandrlić
Gordana Pavlinić, odgojiteljica mentor
Dina Rendulić, stručna suradnica savjetnica u dječjem vrtiću

Svaki od projekata dječjih vrtića vrijedan je i prezentirat će se i rasprava o njima u okviru redovnih stručnih skupova odgojitelja na razini županije. Odluka prosudbene komisije je da Krapinsko-zagorsku županiju na nacionalnoj razini ispred dječjih vrtića predstavlja DV „Naša radost“ iz Pregrade sa projektom „Ti i ja zajedno – jaz in ti skupaj“.

U kategoriji plakata predlažemo da to bude plakat DV Zipkica Zabok iz projekta „Kriči, kriči, tiček...“

	Škola/vrtić	Projekt	Voditelji
1.	DV Naša radost Pregrada dv-nasa-radost@kr.t-com.hr	Ti i ja zajedno Razvoj osobnog, domovinskog identiteta i multikulturalnosti	Natalija Vrhovski, odgojiteljica Brankic Krsnik, odgojiteljica Gordana Krizmanić, odgojiteljica, ravnateljica
2.	DV i jaslice Zipkica Zabok dv-zipkica@kr.t-com.hr	Kriči, kriči tiček... Osvještavanje i čuvanje vlastite kulturne tradicije uz međugeneracijsku suradnju	Danica Krznar, odgojiteljica Dijana Marenić, odgojiteljica
3.		Gledati znači srcem vidjeti Osobna prava i odgovornosti i prava drugih/pravo na razvojne poticaje i sudjelovanje	Jasna Zubić, odgojiteljica mentorica Mirjana Besednik, odgojiteljica Ivana Lukić Habulin, odgojiteljica pripravnica
4.	OŠ Stubičke Toplice osnovna.skola.stubickе.toplice@kr.t-com.hr	Zagorski puran Gospodarstvo u zavičaju i razvoj zavičajnog identiteta	Brigitte Gmaz, dipl. učiteljica razredne nastave Antonina Jandrešin Monika Barić, mr. primarnog obrazovanja Mirna Domitrek Avirović, dipl. učiteljica razredne nastave
5.	OŠ Budinščina os-budinscina-001@skole.t-com.hr	Božični ljuster Razvoj zavičajnog identiteta	Jasna Kranjec, učiteljica 2. razreda
6.	OŠ Kasvera Šandora Gjalskog Zabok os-ksaver-sandor-djalski@kr.t-com.hr	Kravata (oko vrata) u Hrvata Čuvanje kulturne baštine, razvoj osobnog, domovinskog identiteta i interkulturnalne kompetencije. Osvještavanje i uklanjanje stereotipa i predrasuda te odgovorno gospodarstvo i razvijanje poduzetničkih kompetencija.	Biserka Krmek, prof., Irena Puškar, dipl. uč.
7.	OŠ Antuna Mihanovića Klanjec os-klanjec-001@skole.t-com.hr	Učim, vrijedim, biram – volontiram Volontiranje te razvoj osobnog i zavičajnog identiteta	Jadranka Husnjak, prof.
8.	OŠ Side Košutić, Radoboj os-radoboj-001@skole.t-com.hr	Složni matematičari-učenik mentor Projekttna nastava iz demokratskog građanstva. Projekt građanin. Suradničko učenje.	Dragica Šalković, dipl. učiteljica razredne nastave s pojačanim programom iz nastavnog predmeta matematika
9.	OŠ Oroslavje os-oroslavje@os-oroslavje.hr	„Banket kod Vranyczanya“ Kulturna baština, kulturne vrijednosti i stvaralaštvo	Andrijana Tomić, prof.
10.	OŠ Sveti Kriz Začretje os-sveti-kriz-zacretje-001@skole.t-com.hr	Pozdravljeni kako i zašto Razvoj kulturnih i komunikacijskih vrijednosti putem pozdrava koji označava kulturu ophođenja, življena, kulturu obitelji, skupine i nacije.	Nevenka Sinković, pedagoginja, dipl. pedagog Ksenija Mihelec, prof. povijesti
11.	OŠ Lijepa naša, Tuhelj os-tuhelj-001@skole.t-com.hr	Little helpers Društvena programska tema (razvoj socijalne solidarnosti i volontiranje)	učiteljica Ljiljana Žegrec
12.	OŠ Ante Kovačića Zlatar os-ante.kovacic@kr.t-com.hr	Kulturna nematerijalna baština zlatarskog kraja Kulturološko Razvoj osobnog i zavičajnog identiteta kao dio hrvatskog domovinskog identiteta	Vesna Ceboci, učiteljica razredne nastave Kristina Fruk, prof. geografije
13.	Škola za umjetnost,dizajn, grafiku i odjeću Zabok skola.umjetnosti.zabok@kr.t-com.hr	Govor odjeće Razvoj identiteta i interkulturnalne kompetencije, osobna prava i sloboda te odgovornost i poštovanje prava drugih.	Karmela Kristić Šimek, prof. Vlatka Guberina, prof.
14.	Gimnazija Antuna Gustava Matoša, Zabok ss-zabok-503@skole.htnet.hr	Zaustavimo autodestrukciju Ekologija i uloga građana u održivom razvoju	Katarina Halambek, prof.
15.	Srednja škola Bedekovčina sskola-bedekovcina@kr.t-com.hr	Naveke se veruvala Razvoj osobnog, zavičajnog identiteta.	Danijela Švigir, prof. Ivančica Čehulić, prof.
16.	Srednja škola Oroslavje ss-oroslavje-501@skole.t-com.hr renata.candlic@email.t-com.hr	Mudri (modri) stolac Ljudskopravna (poštivanje vladavine prava) i politička (vlast i demokratsko upravljanje državom)	Ana Knežević-Hesky,prof. Renata Čandrić,prof.

Svi projekti učenika osnovnih i srednjih škola su razvojnog karaktera i na njima će se i dalje raditi. Suci procjenitelji dali su minimalne sugestije prezentantima i mentorima za poboljšanje prezentacije na Državnoj smotri za koju se predlažu. Izrekli su pohvale svim prikazanim projektima. Svaki projekt bio je temeljen na zakonima i naišao na potporu šire javnosti. U prezentacijama projekata učenici su pokazali koliko su upoznati sa zakonskim propisima koji utječu na njihov život i rad u školi i sredini u kojoj žive. Sustavno su proučili probleme za koje smatraju da su važni, dokumentirali problem i tražili rješenja. U ostvarivanje projekata surađivali su s roditeljima, svim djelatnicima škole, strukturama lokalne vlasti, širom javnosti. Dokazali su da su ojačali svoje govorničke sposobnost, osobito sposobnosti argumentacije, stekli su strpljivost u slušanju drugih, uvažavanju tuđeg mišljenja te učili na osobnim i tuđim iskustvima. Radom na projektima usmjeravaju se na razvoj kompetencija koje su bitne za život i rad u modernom društvu. Uvođenjem građanskog odgoja i obrazovanja u naše škole učitelji će još više biti osposobljeni za korištenje aktivnih metoda učenja i poučavanja za razvoj pojedinih dimenzija građanske kompetencije: ljudsko-pravne, političke, društvene, kulturno-umjetničke, gospodarske, ekološke, a kod učenika će se razvijati znanja, vještine, stavovi, vrednote i identitet za aktivne buduće građane.

Učesnici Smotre dobili su katalog koji je izdan u suradnji Krapinsko-zagorske županije i Agencije za odgoj i obrazovanje te pohvalnice i zahvalnice za sudjelovanje. Škola domaćin toplo je primila sudionike smotre.

Smotra je uspješno provedena, a svi projekti predloženi su za Državnu smotru.

Snježana Romić, predsjednica Županijskog povjerenstva

Izvješće sa 1. Županijske smotre projekata iz područja Nacionalnog programa odgoja i obrazovanja za ljudska prava i demokratsko građanstvo – Grad Zagreb

Osnovna škola Antuna Branka Šimića u Zagrebu bila je domaćin 1. Županijske smotre projekata iz područja Nacionalnog programa odgoja i obrazovanja za ljudska prava i demokratsko građanstvo za Grad Zagreb, koja je održana 28. ožujka 2014. godine.

Ravnateljica škole domaćina Verica Šimičić je otvorila Smotru i pozdravila sudionike, a nazočnima se ispred AZOO-a obratila viša savjetnica za nacionalne programe Nevenka Lončarić-Jelačić. Učenici škole domaćina izveli su kratki stvaralački program i predstavili svoju školu.

Na Smotri je sudjelovalo osam osnovnih, te dvije srednje škole sa 11 projekata. Učenici, njih 44, predstavili su svoje projekte na kojima su radili sa svojim učiteljima, profesorima i mentorima. Prezentacije projekata pratila su po tri suca/procjenitelja koji su poslušali izlaganja učenika, postavljali pitanja o njihovom radu na projektu, te vrednovali njihov prikaz, portfelj i dokumentacijsku mapu. Suci/procjenitelji bili su Dragana Rakonca, učiteljica mentor, voditeljica ŽSV-a za građanski odgoj, Đurđa Kulušić, mr., AZOO, voditeljica odsjeka za razrednu nastavu, Zdravka Giacometti, novinarka HTV-a, Ondina Mesar, dipl. pravnik, Upravna škola Zagreb, Branka Bilić Prcić, učiteljica savjetnica, voditeljica ŽSV-a razredne nastave i Tatjana Horvat, prof. povijesti, mr. književnosti, dipl. knjižničarka.

Predstavljeni projekti bili su različitih tematskih područja i obrađivali su zanimljive i aktualne probleme iz učeničkog okruženja. Učenici su pokazali što su sve uočili u svojoj okolini, te koliko su upoznati sa zakonima i propisima koji utječu na rješenje njihovog problema kao i na njihov život i rad u sredini u kojoj žive. Istraživali su, sustavno proučavali probleme, prelagali politike za njihovo rješenje, te stvarali plan akcije. Sve su dokumentirali i na kraju upoznali javnost sa svojim djelovanjem. Radom na projektu razvijali su kompetencije bitne za život i rad u suvremenom društvu, stjecali su znanja, razvijali vještine i stavove koji su im potrebni da se razviju u aktivne, učinkovite i odgovorne građane. Na samoj Smotri, učenici su pokazali svoje govorničke sposobnosti, te sposobnosti argumentiranja i branjenja svojeg mišljenja, kao i uvažavanja tuđeg mišljenja.

Suci procjenitelji izrekli su pohvale svim prikazanim projektima, te dali svoje sugestije prezenterima i mentorima za poboljšanje prezentacije na Državnoj smotri.

Na kraju Smotre nazočnima se obratila i Ljubica Carmen Brčić ispred Gradske ureda za obrazovanje kulturu i sport, a ravnateljica škole domaćina podijelila je pohvalnice, zahvalnice i brošure, te prigodan poklon svakom učesniku Smotre.

1. Županijska smota projekata Grada Zagreba je uspješno provedena i svi prikazani projekti predloženi su za predstavljanje na Državnoj smotri.

Snježana Kegel, voditeljica ŽSV-a za Građanski odgoj i obrazovanje